

การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ
ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
โดยใช้รูปแบบ CIPPIest Model

นางเทพิน เศรษฐสมบัติ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ชื่อเรื่อง	การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้รูปแบบ CIPPIest Model
ผู้วิจัย	เทพิน เศรษฐบุดี
ปีการศึกษา	2564

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย 2) ประเมินความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย 3) ประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย และ 4) ประเมินด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIest Model กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการ ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 652 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 697 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน ครูผู้สอน ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 35 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 34 คน ผู้เรียน ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 302 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 325 คน และผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 302 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 325 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 7 ฉบับ และแบบตรวจสอบพฤติกรรมผู้เรียน จำนวน 1 ฉบับ โดยแต่ละฉบับมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติด้านบริบท มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48-0.77 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48-0.97 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 ฉบับที่ 3 แบบตรวจสอบพฤติกรรม

ของนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.53-0.99 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติด้านกระบวนการ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.45-0.93 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ฉบับที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและ ส่วนปรับขยายด้านผลกระทบ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48-0.97 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ฉบับที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้าน ประสิทธิภาพ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.53-0.99 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 ฉบับที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านความยั่งยืน มีค่า อำนาจจำแนกระหว่าง 0.48-0.79 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และฉบับที่ 8 แบบสอบถาม เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านการถ่ายทอดส่งต่อ มีค่าอำนาจ จำแนกระหว่าง 0.73-0.97 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 และแบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่ง โครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท

ผลการประเมินด้านบริบทโดยภาพรวม พบว่า ปีการศึกษา 2563 มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปีการศึกษา 2564 มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวม พบว่า ปีการศึกษา 2563 มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปีการศึกษา 2564 มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ด้านกระบวนการ

ผลการประเมินด้านกระบวนการโดยภาพรวม พบว่า ปีการศึกษา 2563 มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปีการศึกษา 2564 มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. ด้านผลผลิต

ผลการประเมินด้านผลผลิตโดยภาพรวม พบว่า ปีการศึกษา 2563 มีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปีการศึกษา 2564 มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.1 ด้านผลกระทบ

ผลการประเมินด้านผลกระทบโดยภาพรวม พบว่า ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปีการศึกษา 2564 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2 ด้านประสิทธิผล

ผลการประเมินด้านประสิทธิผลโดยภาพรวม พบว่า ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปีการศึกษา 2564 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.3 ด้านความยั่งยืน

ผลการประเมินด้านความยั่งยืนโดยภาพรวม พบว่า ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปีการศึกษา 2564 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.4 ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

ผลการประเมินด้านการถ่ายทอดส่งต่อโดยภาพรวม พบว่า ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ปีการศึกษา 2564 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

Executive Summary

Title	Evaluation of the Life and Career Skills Development Project according to the Royal Policy on Education of Ban Pong Puey School under the Office of the Primary Education Area, Bueng Kan using the CIPPIest Model
Author	Tapin Setthabodee
Year	2021

Summary

The purpose of this study was to (1) Evaluate the project's contextual suitability for developing life and career skills by Ban Pong Puey School's royal policy on education. (2) Evaluate the input factors' preparedness for the project's development of life and career skills by Ban Pong Puey School's royal policy on education. (3) evaluate the project's process appropriateness for developing life and vocational skills by Ban Pong Puey School's royal policy on education. (4) Evaluate the project's results and growth in terms of the development of life and career skills by Ban Pong Puey School's royal education policy. The evaluation model of the CIPPIest Model was utilized in this study. The project participants, who numbered 652 in the 2020–2021 academic year and 697 in the 2021–2021 academic year, were the target group comprising 13 members of the Basic Education Commission, 35 instructors, 34 students, 302 students, 325 students, and 302 parents in the 2020–2021 school year; additionally, there were 325 students in the 2021 academic year. The tools used to gather the data were seven copies of a 5-level rating scale questionnaire and one copy of a student behavior checklist. Each copy's overall reliability and item discrimination power was as follows: Version 1: Contextual practice level questionnaire with 0.48–0.77 discrimination power and 0.92 reliability. Version 2: Input practice level

questionnaire with 0.48–0.97 discrimination power and 0.91 reliability. Version 3 of the student behavior checklist has a reliability of 0.92 and a discrimination power of 0.53-0.99. Version 4: Process practice level questionnaire with 0.98 reliability and 0.45-0.93 discrimination power. Version 5: A questionnaire measuring output practice and impact scaling that has a reliability of 0.93 and a discrimination power of 0.48–0.97. Version 6: A scaled questionnaire measuring output practice and effectiveness, with a reliability of 0.90 and a discrimination power of 0.53-0.99. Version 7: Output practice and sustainability scaling questionnaire Between 0.48 and 0.79 is the discrimination power, and 0.87 is the reliability. Version 8: The iteration of the productivity and transfer expansion questionnaire has a reliability coefficient of 0.82 and a discrimination power ranging from 0.73 to 0.97. And the interview form is semi-structured. Statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation were employed in the data analysis process. The recommendations and interview data were also examined through content analysis. The study's findings revealed that;

1. Contextual aspect

The 2020 academic year met the assessment criteria and was deemed highly appropriate based on the overall results of the contextual assessment. The academic year 2021 was the most suitable, meeting all evaluation requirements.

2. Input factors

The 2020 academic year passed the assessment criteria, according to the overall input factors assessment results, which indicated that it was highly appropriate. The academic year of 2021 met all assessment requirements with great appropriateness.

3. Process

The 2020 academic year met all evaluation criteria and was deemed highly appropriate based on the overall evaluation results of the process.

The academic year 2021 was the most suitable, meeting all evaluation requirements.

4. Output

The 2020 academic year met the evaluation criteria and was deemed highly appropriate based on the overall output evaluation results. The academic year 2021 was the most suitable, meeting all evaluation requirements.

4.1 Impact

The results of the overall impact assessment indicate that the academic year 2020–2021 was highly appropriate and satisfied all assessment criteria. The best fit academic year was 2021, as it fulfilled all evaluation criteria.

4.2 Effectiveness

Based on the findings of the overall effectiveness assessment, the 2020 academic year was judged highly appropriate and fulfilled the assessment criteria. The best fit academic year was 2021, as it fulfilled all evaluation criteria.

4.3 Sustainability

The academic year 2020 was found to be highly appropriate and passed the assessment criteria, as per the overall results of the sustainability assessment. The best fit academic year was 2021, as it fulfilled all evaluation criteria.

4.4 Transfer

Based on the results of the overall transfer assessment, the 2020 academic year was deemed to be highly appropriate and passed the assessment criteria. The best fit academic year was 2021, as it fulfilled all evaluation criteria.

ประกาศคุณูปการ

การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้รูปแบบ CIPP_{test} Model ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตากรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ทงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ, รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภิกา ฉลากบาง, ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า และ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา ที่ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดีคอยให้คำแนะนำทุกขั้นตอนกระบวนการวิจัย และกรุณาแก้ไขปรับปรุงงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นกระบวนการ ด้วยความเมตตา เสียสละเวลาอันมีค่าให้แก่ศิษย์ด้วยความเต็มใจ อีกทั้งยังให้ กำลังใจตลอดเวลา เพื่อให้บรรลุผลดังที่ตั้งใจ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณอันยิ่งใหญ่ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการช่วยกลั่นกรองผลงานทางวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย ผอ.ปราณทัตต์ แสนวิเศษ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนเชิงชุมราชภัฏนุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ว่าที่ร้อยตรีชัยเดช บุญรักษา ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาสว่างแดนดิน สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร และผอ.อนุสรณ์ วรรณวงศ์ ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนพระบาทนาหงส์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ได้ให้โอกาสผู้วิจัยในการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานวิจัยให้ดีขึ้น รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและลุ่มลึก ซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่าผู้วิจัยจึงสามารถประมวลประสบการณ์ที่ดีที่ได้รับนี้ ไปใช้ในการทำงานและดำเนินชีวิต ทำให้ผู้วิจัย มีวันนี้ที่มีคุณค่า

ขอขอบพระคุณท่านผอ.ประเสริฐ วรสาร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และท่านรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ทั้ง 3 ท่าน ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ และการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านในขั้นตอนกระบวนการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายนามในภาคผนวก ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของงานวิจัย และที่ขาดไม่ได้ คือ คณะครูโรงเรียนบ้านโป่งเป็ยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬทุกท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ทุกท่านไว้เป็นอย่างสูง คุณงามความดีหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบไว้เป็น เครื่องบูชาและเพื่ออุทิศส่วนกุศลแด่คุณพ่อหมอง เศรษฐบุตตี คุณแม่หมุย เศรษฐบุตตี คุณป้าเย็กเลี้ยง แซ่เตียว คุณปู่คุณย่าคุณตาคุณยาย และคุณพ่อสะอาด เหมวงษ์ ซึ่งเป็นบิดามารดา และญาติผู้ใหญ่ของผู้วิจัยที่ล่วงลับไปแล้ว

เทพิน เศรษฐบุตตี

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
กรอบแนวคิดการวิจัย	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตและอาชีพ	16
หลักการและแนวคิดของการประเมินโครงการ	33
การประเมินผลโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP และ CIPP _{EST}	76
บริบทโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โรงเรียนขยายโอกาส	94
โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา แนวคิดความพึงพอใจ.....	104 112
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	121
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	134
วิธีดำเนินการวิจัย	135
รูปแบบการประเมินโครงการ.....	136
ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	142
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	145
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	146
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	150
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	150
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	151

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย (ต่อ)	
เกณฑ์การประเมินโครงการ.....	152
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	156
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	156
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	156
ตอนที่ 1 ผลการประเมินระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการโครงการพัฒนา ทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า.....	157
ตอนที่ 2 ผลการประเมินระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการ พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านกระบวนการ.....	174
ตอนที่ 3 ผลการประเมินระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการโครงการพัฒนา ทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย.....	201
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	220
สรุปผลการประเมิน.....	221
อภิปรายผล.....	229
ข้อเสนอแนะ.....	240
บรรณานุกรม.....	342
ภาคผนวก.....	256
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	257
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	270
ภาคผนวก ค สรุปผลการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	308
ภาคผนวก ง รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตาม แนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.....	362
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	395

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	สังเคราะห์องค์ประกอบหลักทักษะชีวิตและอาชีพ	23
2	ความสัมพันธ์ของมิติทั้ง 4 ด้าน ในรูปแบบการประเมิน CIPP กับ บทบาทการประเมินเป็นระยะ ๆ และการประเมินสรุปรวม	85
3	ลักษณะสำคัญของการประเมิน 4 มิติ ตามรูปแบบการประเมิน CIPP..	87
4	กรอบประเด็นการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตาม แนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้าน โป่งเป็ย	138
5	ข้อมูลกิจกรรมที่ครูรับผิดชอบตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและ อาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียน บ้านโป่งเป็ย	142
6	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนา ทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย	144
7	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินจำแนก ตามเพศ วุฒิ การศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน สถานภาพชั้นที่ทำการสอน	157
8	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการ สถานศึกษาที่ตอบแบบประเมิน จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประเภทคณะกรรมการสถานศึกษา	160
9	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ปกครองที่ตอบแบบ ประเมินจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและอาชีพ	161
10	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้เรียนที่ตอบแบบ ประเมิน จำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ และอาชีพของ ผู้ปกครอง	163

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
11	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมิน โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรม ราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็อย ด้านบริบท (Context)	167
12	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมิน โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรม ราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็อย ด้านปัจจัย นำเข้า (Input)	171
13	ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ด้านกระบวนการ (Process)	175
14	ผลการวิเคราะห์เนื้อหา จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านกระบวนการ (Process)	189
15	ร้อยละการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและ อาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียน บ้านโป่งเป็อย ด้านกระบวนการ (Process)	193
16	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมิน โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรม ราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็อย ด้านกระบวนการ (Process)	195
17	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมิน โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรม ราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็อย ด้านผลผลิต 4.1 ผลกระทบ (Impact)	202
18	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมิน โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรม ราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็อย ด้านผลผลิต 4.2 ประสิทธิผล (Effectiveness)	206

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
19	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมิน โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรม ราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านผลผลิต 4.3 ความยั่งยืน (Sustainability)	214
20	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมิน โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรม ราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย โดยประยุกต์ใช้ รูปแบบการประเมิน CIPPIest Model ด้านผลผลิต 4.4 การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)	216
21	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับผลการประเมินโครงการ พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้าน การศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการ ประเมิน CIPPIest Model ทุกด้าน	218

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	14
2	โมเดลองค์ประกอบทักษะชีวิตและอาชีพ.....	25
3	ต้นไม้แห่งการประเมิน (Evaluation Theory Tree).....	41
4	องค์ประกอบหลักของรูปแบบการประเมิน CIPP _{EST} และ ความสัมพันธ์กับโครงการ.....	84
5	ผังไหลของรูปแบบการประเมินในฐานะที่เป็นตัวกระตุ้นการ ปรับปรุงเชิง.....	89
6	ตารางโรงเรียน	96
7	ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	120

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตอบรับเป็นพระมหากษัตริย์ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2559 “เพื่อสืบสานพระราชปณิธาน และเพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวไทยทั้งปวง” กอรปกับพระราชปณิธานด้านการศึกษาของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 คือ การสร้างคนดี สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จึงทรงมีพระบรมราโชบายเพื่อสืบสานพระราชปณิธานแห่งองค์พระบรมชนกนาถในการสร้างคนดีให้แกบ้านเมือง โดยมุ่งเน้นให้การศึกษาต้องสร้างพื้นฐานแก่นักเรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) การมีงานทำ มีอาชีพ และ 4) การเป็นพลเมืองดี ดังนั้นเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร เสด็จเถลิงถวัลย์สิริราชสมบัติเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ (วรนิษฐา ค่ายศ, 2564 : 29) ทรงมีพระราชดำรัสว่า “การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ การศึกษาต้องสร้างให้คนไทยมีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง เข้มแข็ง มีอาชีพ มีงานทำ และมีความเป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย” พระบรมราโชบายด้านการศึกษา จึงเป็นการสร้าง และพัฒนาคนดีให้มีความรู้ความสามารถ และร่วมกันพัฒนาชาติบ้านเมือง ให้เจริญงอกงามอย่างถาวรต่อไป (ภูวตล ศิริพงษ์, 2564 : 26)

กระทรวงศึกษาธิการได้น้อมนำแนวทางพระบรมราโชบายด้านศึกษามากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ในระยะ 3 ปี พ.ศ.2563-2565 ที่ให้นำหนักจากการใช้ประโยชน์จากโอกาสภายนอก เพื่อมาลดจุดอ่อนภายในเน้นไปที่การวางระบบบริหารจัดการให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ระดับจังหวัด และระดับภูมิภาค เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ว่า “กระทรวงศึกษาธิการวางระบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง” เพื่อให้หน่วยงานในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการได้นำนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพของการจัด

การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัด มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง และคุ้มครองในทุกมิติ อย่างครบถ้วน เหมาะสม ทัวถึง และทันเหตุการณ์ โดยคาดหวัง ให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและปลอดภัย (สพฐ.คู่มือการคัดเลือกครูต้นแบบการ จัดการเรียนรู้อุทิศทางการทักษะชีวิต, 2564 : 1)

การศึกษาได้รับการคาดหวัง ให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ทั้งในทางสังคม การเมือง และ เศรษฐกิจ นับตั้งแต่การช่วยให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้และคิดเป็น เรียนรู้อริยธรรมและความเป็น พลเมือง ตลอดจนพัฒนาทักษะทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความเท่าเทียมในสังคมในระยะ ยาว จากบทบาทหน้าที่ที่สำคัญหลายประการดังกล่าว การศึกษาที่ไม่มีคุณภาพจึงก่อให้เกิด ปัญหาร้ายแรงต่อประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 (Thongchua & Wannasian, 2012 : 60-68) ซึ่งประชาชนต้องการทักษะการคิดและการดำรงชีวิตที่แตกต่างจากอดีตที่ผ่านมา อย่างมีนัยสำคัญ การแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาไทย โดยเฉพาะการศึกษาระดับพื้นฐาน แม้จะมี ความพยายามปฏิรูปการศึกษามากกว่า 10 ปี ตั้งแต่การปฏิรูปครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2542 จนมาถึง การปฏิรูปที่สองเมื่อปี พ.ศ. 2552 ยังไม่สามารถทำให้คุณภาพการศึกษาของประเทศดีขึ้นได้ อย่างทั่วถึง ดังจะเห็นได้จากโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครมีคุณภาพโดยเฉลี่ยเมื่อวัดจากการ สอบมาตรฐานต่าง ๆ สูงกว่าโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลในภูมิภาคโดยเฉพาะโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก (กิริติ พรหมนรา, 2564 : 1) ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมนักเรียน ให้พร้อมใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึง ต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะ สำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลก นั่นคือ ทักษะ การเรียนรู้ (Learning Skill) ที่ส่งผลให้มีการ เปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถและทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจาก การปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตและการทำงาน ในยุคปัจจุบันการเรียนรู้ที่แท้จริงอยู่ในโลกจริงหรือชีวิตจริง แต่การเรียนวิชาในห้องเรียนยังเป็นการเรียนแบบสมมติ เมื่อโลกเปลี่ยนแปลงไปสมองเด็กก็ เปลี่ยนด้วย สำหรับพลังการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ งานที่เน้นความรู้ เครื่องมือ ดิจิทัล วิถีชีวิต จากผลการวิจัยด้านการเรียนรู้และความต้องการทักษะในการดำรงชีวิตสมัยใหม่ จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้แบบใฝ่รู้กับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีแนวคิดและลักษณะของการ จัดการเรียนรู้อันคล้ายกัน นั่นคือต้องมีความสัมพันธ์ มีขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นลำดับที่ นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนได้ เช่น การกำหนดปัญหาที่ผู้เรียนสนใจ การทำ

กิจกรรมกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และสามารถบูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ ได้ด้วยตนเอง (Chaiyathon, 2018 : 443-458)

การจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 39 ระบุว่า“ให้กระทรวงกระจายอำนาจ ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง และจัดการศึกษาทั้ง 3 ระดับในโรงเรียนเดียวกัน คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” การบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาปัจจุบันนี้ จึงมีปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกงานไม่เพียงพอ และการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อ หรือผู้ด้อยโอกาส เป็นการศึกษาสำหรับมวลชนซึ่งถือว่ามีความสำคัญมาก หากคุณภาพทางการศึกษาด้อยลงไปก็จะส่งผลให้เกิดความด้อยคุณภาพของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ และมีผลกระทบโดยตรงต่อความล่าช้า และล่าหลังในการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศชาติ (พัชรินทร์ โคตรสมบัติ, 2558 : 30) ซึ่งที่ผ่านมาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้รับการติดตามและประเมินผลมาโดยตลอด จนประสบความสำเร็จในด้านปริมาณของผู้เรียนมากขึ้น แต่ในทางกลับกันด้านคุณภาพทางการศึกษากลับพบว่าอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยหลักการจัดการศึกษาตามวิสัยทัศน์ (Vision) ของแผนการศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ.2560 และเพื่อให้โรงเรียนดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และคุณค่าของการเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมบนพื้นฐานตามศักยภาพของพื้นที่ ให้สามารถจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการอย่างแท้จริง (สุพรรณษา กรอกสำโรง, 2563 : 33-34)

โรงเรียนบ้านโป่งเป้อย เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีหมู่บ้านในเขตบริการของโรงเรียนจำนวน 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) บ้านห้วยกต้อ 2) บ้านโป่งเป้อย 3) บ้านสมัยสำราญ 4) บ้านโนนศรีทอง 5) บ้านหนองบัวบาน 6) บ้านห้วยสามยอดเทวกุล และ 7) บ้านหนองตะไก่อ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราและรับจ้างทั่วไป จากการวัดแววความสามารถความสนใจของนักเรียนสามารถ แบ่งออกได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสนใจทางด้านวิชาการ กลุ่มสนใจทางด้านวิชาชีพ และกลุ่มสนใจด้านกีฬา ผู้เรียนส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิม คือ ผู้ปกครองใช้เวลาทำงานในตอนกลางคืน ปล่อยให้ผู้เรียนนอนพักผ่อนตามลำพัง จึงเกิดปัญหาเนื่องด้วยการใช้

วิจารณ์ญาณในการใช้ชีวิตเมื่อต้องเผชิญหน้าหรือรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น การดำรงชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เพื่อช่วยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีองค์ความรู้และสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม (คู่มือศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษารองเรียนบ้านโป่งเปือย, 2563 : 2-3)

จากบริบทของโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องสร้างและให้โอกาสผู้เรียนทุกคนได้รับองค์ความรู้และมีทักษะในวิชาชีวิตการดำรงอยู่ในสังคมผ่านประสบการณ์จริง และรู้จักวางแผนและตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองในด้านทักษะการเรียนรู้ลงมือทำ โรงเรียนจึงขอน้อมนำแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษามาเป็นหลักคิดและเป้าหมายในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพให้ผู้เรียนเพื่อให้เป็นคนยุคใหม่ที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเป็นคนดี คนเก่ง ออกแบบการใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข และได้จัดทำโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือยขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยกิจกรรมตลอดปีการศึกษา 2563-2564 เพื่อกำหนดแผนงาน กิจกรรมในการปลูกฝังและพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยหลายเรื่องพบว่า เป็นแนวทางที่สามารถเพิ่มผลผลิตการมีคุณธรรม การเป็นพลเมืองดี และพฤติกรรมที่สะท้อนทักษะชีวิตตลอดจนทักษะอาชีพได้ ดังงานวิจัยของ วรนิษฐา ค่ายศ (2564 : 10) ที่พบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมียูปถัมภ์) ด้านผลผลิต ประสิทธิภาพ ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) และปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$) ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$) และปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$) ด้านที่ 3 มีงานทำ มีอาชีพ ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$) และปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) ด้านที่ 4 การเป็นพลเมืองดี ปีการศึกษา 2562 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$) และปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิรติ พรหมนรา (2564 : 10) ที่พบว่า ผลการประเมินแบบทดสอบด้านทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 และการนำแนวทางทฤษฎีของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในภาพรวมนักเรียนได้คะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมคิดเป็นร้อยละ 60 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สัญญา มัครินทร์ (2564 : 190-191) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทศบาลบ้านโนน

ชัย สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะชีวิต รวมทุกตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.22$) และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงทักษะอาชีพ รวมทุกตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.24$)

การดำเนินโครงการมีความจำเป็นต้องได้รับการประเมินเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อครูในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงประโยชน์ต่อนักเรียนอันเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดในการพัฒนาและดำเนินการจัดกิจกรรมทางการศึกษา โดยการประเมินนี้ผู้วิจัยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIest Model (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002 : 66 ; Stufflebeam and Shinkfield, 2007 : 327 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 23-24) เป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้านของการประเมินโครงการอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบไม่เน้นการวิเคราะห์ที่จุดใดจุดหนึ่ง แต่เป็นรูปแบบการประเมินที่มีความต่อเนื่องทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงาน ตลอดจนพัฒนาผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นนโยบายของโรงเรียนต่อไป จากเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนบ้านโป่งเปือย จึงทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม

คำถามของการวิจัย

- 1) ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย อยู่ในระดับใด
- 2) ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย อยู่ในระดับใด
- 3) ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย อยู่ในระดับใด
- 4) ผลการประเมินด้านผลผลิตและส่วนขยายของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
- 2) เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
- 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
- 4) เพื่อประเมินด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIest Model

สมมติฐานของการวิจัย

- 1) ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย อยู่ในระดับปานกลาง
- 2) ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย อยู่ในระดับปานกลาง
- 3) ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย อยู่ในระดับปานกลาง
- 4) ผลการประเมินด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย อยู่ในระดับปานกลาง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIest Model (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002; Stufflebeam and Shinkfield, 2007 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 23-24) เป็นวิธีการประเมินที่เพิ่มขึ้นจากการขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ตามรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model)

แบบเดิมโดยกำหนดรูปแบบการประเมินและคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ส่วนปรับขยายซึ่งประกอบด้วย 4.1) ผลกระทบ (Impact) 4.2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) 4.3) ความยั่งยืน (Sustainability) และ 4.4) การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

2.1 ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ดังนี้

2.1.1 นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2- มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 544 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 537 คน (ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลตามแผนปฏิบัติการประจำปีโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ, 2563 และ 2564)

2.1.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 35 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 34 คน (แผนปฏิบัติการประจำปีโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ, 2563 และ 2564)

2.1.3 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 544 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 537 คน

2.1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นฐานโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 13 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 13 คน

2.1.5 คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 12 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 คน

2.2 กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างและประชากร ดังนี้

2.2.1 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 544 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 537 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ระดับความคลาดเคลื่อน ร้อยละ ± 5 (Yamane, 1976 : 1088, อ้างถึงใน วาโร เฟ็งส์วส์ดี, 2551 : 192) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุม ผู้วิจัยจึงได้สุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

(Multi-stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 47) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน ดำเนินการ ดังนี้ ใช้ระดับสายชั้นเป็นหน่วยในการสุ่ม โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้การจับสลากใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ของระดับสายชั้นที่อยู่ในโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ซึ่งมีทั้งหมด 4 ระดับสายชั้น ดังนั้นจะได้จำนวน 2 ระดับสายชั้น ได้แก่ ระดับสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับสายชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ได้กลุ่มเป้าหมายปีการศึกษา 2563 จำนวน 302 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 325 คน

2.2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ศึกษาจากประชากรครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 35 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 34 คน

2.2.3 ผู้ปกครองนักเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) โดยใช้ผู้ปกครองนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 302 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 325 คน

2.2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) โดยยกเว้นผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนครู ได้กลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 13 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 13 คน

2.2.5 คณะกรรมการบริหารโรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) โดยกำหนดจากผู้แทนชุมชน นอกเหนือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 12 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

พฤศจิกายน 2563 – มีนาคม 2565

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIest Model

4.1. ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการประเมิน CIPPIest Model จำแนกเป็น 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input

Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) และส่วนปรับขยาย 4.1) ผลกระทบ (Impact) 4.2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) 4.3) ความยั่งยืน (Sustainability) 4.4) การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

4.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIest Model

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่รวบรวมข้อมูลหรือกระบวนการดำเนินงานเพื่อหาเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการข้อบกพร่องหรือผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ทักษะชีวิตและอาชีพ หมายถึง ความสามารถขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคลในด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และสามารถคิดวิเคราะห์หาเหตุผลมาสนับสนุนการตัดสินใจ เมื่อต้องเผชิญหน้าหรือรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบัน และอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม รู้จักวางแผนและตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

3. โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา หมายถึง การดำเนินการปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านศึกษามีเป้าหมายต้องการสร้างและให้โอกาสผู้เรียนทุกคนได้รับองค์ความรู้และมีทักษะในวิชาชีวิตการดำรงอยู่ในสังคมผ่านประสบการณ์จริง และรู้จักวางแผนและตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองในด้านทักษะการเรียนรู้ลงมือทำ

4. ทักษะชีวิตและอาชีพ หมายถึง ความสามารถขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคลในด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และสามารถคิดวิเคราะห์หาเหตุผลมาสนับสนุนการตัดสินใจ เมื่อต้องเผชิญหน้าหรือรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม รู้จักวางแผนและตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ประกอบด้วย

4.1 ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลรู้จักการจัดการ เป้าหมายและเวลา เพื่อลำดับภารกิจในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อเป็นการใช้เวลาให้

เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดในการทำงาน รู้จักการจัดลำดับความสำคัญ ความถูกต้อง กำกับติดตามงาน มีการพัฒนาตนเองด้านทักษะ ด้านความรู้ เพื่อเพิ่มความชำนาญพัฒนาไปสู่ความเชี่ยวชาญ แบ่งประสบการณ์ที่มีเพื่อการเกิดแนวคิดใหม่พัฒนางานให้เกิดความก้าวหน้าไปสู่อนาคต

4.2 ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิสัมพันธ์อยู่ร่วมกัน การเรียนรู้การทำงานในสภาพที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จังหวะ เวลาการพูด การฟังในโอกาสต่าง ๆ ยอมรับและเคารพในความแตกต่างของวัฒนธรรม เห็นคุณค่าในความต่างนั้น และสามารถผลักดันส่งเสริมความแตกต่างให้เกิดเป็นวัฒนธรรม แนวคิดหรือนวัตกรรมใหม่อย่างเกิดประโยชน์มีคุณค่า

4.3 ความยืดหยุ่นและการปรับตัว หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงทักษะด้านการปรับตัวในบริบทต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไป สามารถทำงานในสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน รู้จักความยืดหยุ่นในการทำงาน มีแนวคิดเชิงบวกทั้งการติชม และยกย่อง มีความยุติธรรม เสมอภาค เพื่อการเปลี่ยนแปลงให้งานสำเร็จลุล่วงอย่างสร้างสรรค์

4.4 ผลិតภาพและภาวะรับผิดชอบ หมายถึง การจัดการบริหารงานในความรับผิดชอบ ให้ไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ แม้จะมีอุปสรรคหรือแรงกดดัน มีการวางแผนงาน กำหนดเป้าหมาย การสร้างผลงานที่ได้คุณภาพ ทำงานเป็นทีมหรือทำงานที่หลากหลายได้ในเวลาเดียวกัน มีมารยาท ขยันขันแข็ง การติดต่อประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ชื่นชมต่อผลงานที่เกิดขึ้น

4.5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ หมายถึง การเป็นแบบอย่างและการให้คำแนะนำหรือแนะแนวทางให้กับผู้อื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ภาวะผู้นำ คือ รับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อการประสานงาน ความร่วมมือ มีทักษะแก้ปัญหา ทักษะมนุษยสัมพันธ์ การประสานงาน การเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม และเสียสละ

5. การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ หมายถึง การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจคุณค่าของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

ของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้รูปแบบ CIPPIest Model โดยการประเมินจะครอบคลุม 1) ด้านบริบท (Context) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ด้านกระบวนการ (Process) 4) ด้านผลผลิต (Product) ส่วนปรับขยายการประเมินด้านผลผลิต 4.1) ด้านผลกระทบ (Impact) 4.2) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) 4.3) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) และ 4.4) ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) ดังนี้

5.1 ด้านบริบท (Context) หมายถึง การประเมินวัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการนำไปปฏิบัติและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

5.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง การประเมินปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานโครงการ เนื้อหาในการจัดกิจกรรม ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม ความพร้อม และความเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมของทรัพยากร สื่อวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ

5.3 ด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง การประเมินขั้นตอนของการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ การบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมตามโครงการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและการกำกับติดตามประเมินผล

5.4 ด้านผลผลิต (Product) หมายถึง การประเมินผลสำเร็จของการดำเนินโครงการ ได้แก่ การตัดสินใจสัมฤทธิ์ของโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงตอบสนองและบรรลุความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำแนกเป็น

1) ด้านผลกระทบ (Impact) หมายถึง ผลงานหรือผลที่เกิดจากโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย และนำไปใช้ประโยชน์หรือพัฒนาโรงเรียนบ้านโป่งเป็ยให้ดียิ่งขึ้น เช่น การเผยแพร่ผลงานการจัดนิทรรศการผลของกิจกรรม การยอมรับจากชุมชนและสังคม

2) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลสำเร็จของโครงการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถบรรลุและตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) หมายถึง การรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ และคงอยู่อย่างต่อเนื่อง

4) ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) หมายถึง ผลที่เกิดกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่น และความสำเร็จของโครงการที่สามารถขยายผลหรือประยุกต์ใช้ให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่สนใจ

6. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 - มัธยมศึกษาปีที่ 3

7. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ระหว่าง ปีการศึกษา 2563 - 2564

8. ครู หมายถึง ข้าราชการครูของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ระหว่าง ปีการศึกษา 2563 - 2564

9. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้แทนชุมชนนอกเหนือจาก คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมบริหารงานโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ระหว่าง ปีการศึกษา 2563 - 2564

10. ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้น อนุบาลปีที่ 2 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 - 2564

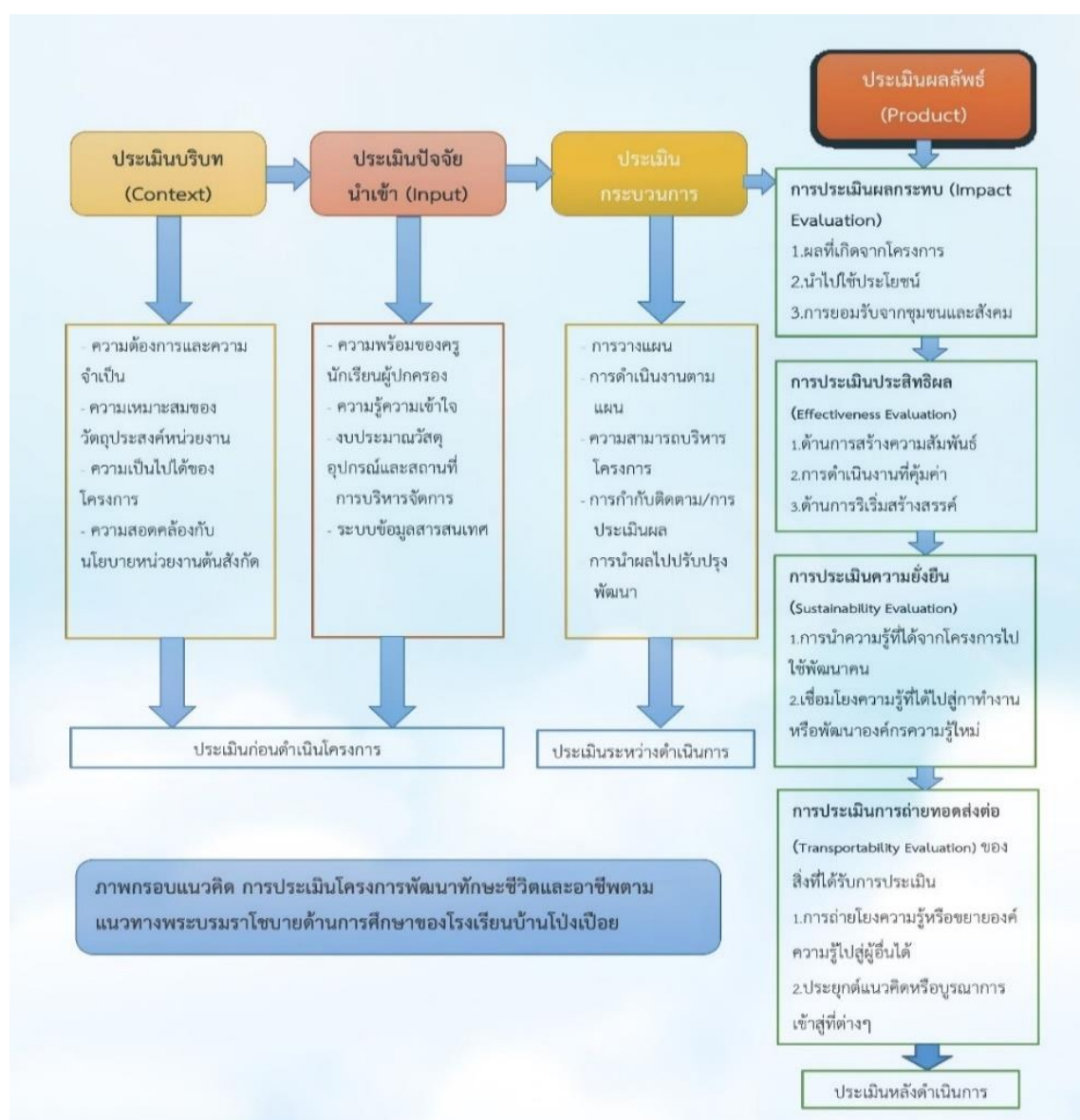
11. แหล่งข้อมูลในการประเมินครั้งนี้ หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 - 2564

12. ผู้ปกครองผู้เรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือบุคคลอื่นที่เป็นผู้รับผิดชอบในการอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ที่ศึกษาอยู่ระหว่าง ปีการศึกษา 2563 - 2564

13. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563-2564 ที่ได้รับการแต่งตั้งตาม กฎกระทรวง กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธาน กรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการ กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้อำนวยการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีกรอบแนวคิด โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP_{iest} Model ปีการศึกษา 2563 (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002 : 66 ; Stufflebeam and Shinkfield, 2007 : 327 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 23-24) ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นถึงความเหมาะสมของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตลอดจนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และระดับอื่นสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาวิชาชีวิตและอาชีพให้กับผู้เรียนได้

2. ทำให้ได้สารสนเทศหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินงานพัฒนาซึ่งจะเป็นประโยชน์ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานจัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เกิดความยั่งยืนต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการประเมินโครงการ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอหัวข้อตามลำดับต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตและอาชีพ
 - 1.1 ความหมายของทักษะชีวิตและอาชีพ
 - 1.2 ความสำคัญของทักษะชีวิตและอาชีพ
 - 1.4 องค์ประกอบของทักษะชีวิตและอาชีพ
2. หลักการและแนวคิดของการประเมินผลโครงการ
 - 2.1 ความหมายของโครงการ
 - 2.2 องค์ประกอบของโครงการ
 - 2.3 แนวคิดการของการประเมินผล
 - 2.4 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ
 - 2.5 รูปแบบการประเมินผลโครงการ
3. การประเมินผลโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP และ CIPP_{EST}
 - 3.1 การประเมินผลโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP
 - 3.2 การประเมินผลโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP_{EST}
4. บริบทโรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
 - 4.1 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน
 - 4.2 ปรัชญา/คำขวัญ/อัตลักษณ์/เอกลักษณ์/อักษรย่อและสีประจำโรงเรียน
 - 4.3 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว
 - 4.4 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 - 4.5 ภาพความสำเร็จของโรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว
 - 4.6 บริบทโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
5. โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
 - 5.1 พระบรมราโชบายด้านการศึกษา

5.2 โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

6. แนวคิดความพึงพอใจ

6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

6.3 ลักษณะของความพึงพอใจ

6.4 การวัดความพึงพอใจ

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตและอาชีพ

1.1 ความหมายของทักษะชีวิตและอาชีพ

สมปอง มาตย์แท่น (2555 : 62) ได้สรุปไว้ว่า ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการวิเคราะห์หาเหตุผล ประกอบการตัดสินใจ สำหรับปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถปรับตัว และหลีกเลี่ยงปัญหาในสังคมได้อย่างเหมาะสมเพื่อการดำรงชีวิตที่ปลอดภัย

รมณภัทร กตต์วงศ์กร (2557 : 11) ได้สรุปไว้ว่า ทักษะชีวิต หมายถึง ทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่ซับซ้อนในปัจจุบัน สนับสนุนและลดประเด็นปัญหาสำคัญที่เข้ามาคุกคามชีวิตของแต่ละบุคคล ช่วยให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนช่วยเสริมสร้างการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสังคม กลุ่มเพื่อนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ชนิดดา เทียนฤกษ์ (2558 : 228) ได้สรุปว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในด้านความคิด การกระทำ และด้านจิตใจและสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมเพื่อดำรงชีวิตและเตรียมวางแผนเพื่อเลือกประกอบอาชีพในอนาคตให้เหมาะสมสำหรับในยุคที่มีการแข่งขันในด้านข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยี

พัชรา แยมสำราญ (2559 : 94) ได้สรุปความหมาย ทักษะชีวิตและอาชีพ ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสติปัญญา ทักษะและมนุษยสัมพันธ์ เพื่อประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตในยุคศตวรรษที่ 21

เจนจิรา น้อยเจริญ (2561 : 9) ได้สรุปว่า ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการนำความรู้ความคิดมาใช้ในการแก้ปัญหา สามารถควบคุมตนเองให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข และตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

สุวิธิตา จรุงเกียรติกุล (2561 : 42) ได้สรุปว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ คือ การเรียนรู้ที่จะปรับตัวได้อย่างดีในสภาวะการเปลี่ยนแปลงหรือมีภัยคุกคามได้อย่างชาญฉลาด ถือเป็นเรื่องสำคัญในการดำรงชีวิตที่มีทักษะชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 และการคิดสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อตอบสนองการดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมที่ต่างกันนำไปสู่การเผยแพร่ นำเทคนิควิธีการใช้ และพัฒนาทักษะให้เกิดเป็นกลยุทธ์การขาย เกิดผู้ประกอบการในงานอาชีพ ซึ่งเป็นทักษะอาชีพที่ต้องมีการส่งเสริมให้ทันในยุคการเปลี่ยนแปลง

กิริติ สุวรรณโน (2562 : 22-23) ได้สรุปว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ ก็คือ ความสามารถของบุคคลที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ที่ประกอบไปด้วย ความรู้ เจตคติ และมีทักษะเพื่อการประกอบอาชีพ โดยมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านที่ศึกษาในอันที่จะทำให้บุคคลมีความพร้อมที่จะเผชิญหน้า และรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพสังคมปัจจุบัน และอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงเชี่ยวชาญทั้งทางด้านทักษะความรู้ และเป็นผู้นำการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปนัดดา นกแก้ว (2562 : 32) กล่าวว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ คือความสามารถของบุคคลคนที่มีความรู้ ความสามารถในการคิดแล้วต้องการผู้ที่ทำให้ในรูปแบบที่ซับซ้อนกล้าเผชิญพร้อมรับมือกับปัญหา ต้องรู้จักวางแผน และอยู่ร่วมในสังคมที่หลากหลาย มีความคิดสร้างสรรค์ซึ่งทักษะที่สำคัญในการใช้ชีวิต และการทำงาน ซึ่งทักษะชีวิตและอาชีพมี 5 ด้าน คือ 1) ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว 2) ความคิดริเริ่มและการขึ้นนำตนเอง 3) ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 4) การเพิ่มผลผลิตและความรู้รับผิดชอบ และ 5) ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ

สายเพ็ญ บุญทองแก้ว (2563 : 25) กล่าวว่า ทักษะอาชีพ หมายถึง ความชำนาญในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกิดจากการปฏิบัติบ่อย ๆ เป็นงานที่พึงประสงค์ต่อสังคมและก่อให้เกิดรายได้เพื่อมาเลี้ยงชีพตนเอง

สุทธญาณ จำปาทอง (2564 : 131) กล่าวว่า ทักษะชีวิต (Life Skills) เป็นความสามารถขั้นพื้นฐานของบุคคลในการปรับตัว และเลือกทางเดินชีวิตที่เหมาะสม สามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวในสภาพปัจจุบัน ช่วยเสริมสร้างการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านส่วนตัวด้านครอบครัว ด้านสังคม และกลุ่มเพื่อนให้มีความสุขสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นตลอดจนเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

Knowlton (2013, อ้างถึงใน พิษญาภา ชัยงาม, 2559 : 18) ให้ความหมาย ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถในการทำงาน โดยไม่ต้องมีการกำกับดูแลภายในกลุ่มที่มีความหลากหลายในสังคม ผู้เรียนสามารถเพิ่มพูนการเรียนรู้สามารถกำกับตนเองเพื่อการเรียนรู้ การทำงานร่วมกันในกลุ่มและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

กล่าวโดยสรุป ทักษะชีวิตและอาชีพ หมายถึง ความสามารถขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคลในด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และสามารถคิดวิเคราะห์หาเหตุผลมาสนับสนุนการตัดสินใจ เมื่อต้องเผชิญหน้าหรือรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบัน และอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม รู้จักวางแผน และตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

1.2 ความสำคัญของทักษะชีวิตและอาชีพ

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2556 : 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นพลเมืองและการทำงานในศตวรรษที่ 21 ว่าต้องมีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณการสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม แต่เมื่อบทบาททางด้านดิจิทัลเปลี่ยนแปลงจึงต้องมีทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อรูปแบบความสัมพันธ์ของเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม

โชติญา เผ่าจินดา (2560 : 14-15) กล่าวว่า ทักษะชีวิตและอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญในเรื่องที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้ในอนาคต มีทักษะการคิด องค์ความรู้และความสามารถในการทำงานในยุคที่แข่งขันกันด้านข้อมูลข่าวสารและการดำรงชีวิตที่มีความซับซ้อนให้ประสบความสำเร็จ ทักษะชีวิตและอาชีพจะทำให้ผู้เรียนยกระดับความสามารถในการดำรงชีวิต และนำความรู้ที่ได้รับมาเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งทักษะชีวิตและอาชีพนั้นต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นประถมหรืออนุบาล ไปจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือมหาวิทยาลัย

กิริติ สุวรรณโน (2562 : 40-41) กล่าวว่า ผู้เรียนที่มีทักษะชีวิตและอาชีพจะทำให้ผู้เรียนยกระดับความสามารถในการดำรงชีวิต และนำความรู้ที่ได้รับมาเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต เมื่อผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง และได้รับความรู้จากครู ทั้งด้านความรู้ โดยครูจะเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้และความเชี่ยวชาญ สร้างความรู้ความเข้าใจในการเรียนเมื่อมีการบูรณาการระหว่างวิชา โดยมุ่งเน้นการสร้างความรู้และเข้าใจในเชิงลึกมากกว่าการสร้างความรู้แบบผิวเผิน การใช้สื่อที่สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับความเป็นจริงหรือเครื่องมือที่มีคุณภาพใน

การวัดการเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ข้อสอบรูปแบบต่าง ๆ การทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ที่โรงเรียน จะช่วยให้ผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมในหลายๆ ด้าน เช่น การรู้จักวิถีคิดการเรียนรู้ การทำงาน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การสื่อสารการร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต และสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างราบรื่น

ซูติมา ไชยเสน (2563 : 12) กล่าวว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษใหม่ จะช่วยเตรียมความพร้อมให้คนรู้จักคิดเรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสารและร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต เนื่องจากเป็นยุคที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลง ซึ่งคนยุคใหม่ต้องมีทักษะที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนรู้ และปรับตัวเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านรูปแบบเศรษฐกิจ การพึ่งพาอาศัยที่เพิ่มมากขึ้นและภูมิทัศน์ในการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป

กล่าวโดยสรุป ทักษะชีวิตและอาชีพ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตในยุคศตวรรษใหม่ จะช่วยเตรียมความพร้อมให้คนรู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีองค์ความรู้ และสามารถในการดำเนินชีวิต สื่อสารและร่วมมือทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิต เนื่องจากเป็นยุคที่เปลี่ยนแปลงไปตามวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งคนยุคใหม่ต้องมีทักษะ องค์ความรู้ ที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนรู้ปรับตัว ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เพื่อประกอบอาชีพ

1.3 องค์ประกอบของทักษะชีวิตและอาชีพ

ชนิดดา เทียนฤกษ์ (2558 : 228) กล่าวว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในด้านความคิด การกระทำ และด้านจิตใจ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคมเพื่อดำรงชีวิตและเตรียมวางแผนเพื่อเลือกประกอบอาชีพในอนาคตให้เหมาะสม สำหรับในยุคที่มีการแข่งขันในด้านข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีมี 4 องค์ประกอบ คือ การสื่อสาร การสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การแก้ปัญหา และการบริหารจัดการ

1. การสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนรับรู้และโต้ตอบกับผู้อื่นได้ ทุกสถานการณ์ ทั้งที่ใช้คำพูดและท่าทาง เพื่อแสดงถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนเองด้วยความคล่องแคล่วได้อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การแสดงความคิดเห็น การแสดงความต้องการ การแสดงความคิดเห็น การเจรจาต่อรอง การช่วยเหลือ หรือการปฏิเสธ และมีความมั่นใจในตนเอง

2. การสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนสร้างคุ้นเคยใกล้ชิดระหว่างกันและกัน วางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ และรักษาสัมพันธ์ไว้ได้ยืนยาว หรือจบความสัมพันธ์ได้ดี

3. การแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกในการจัดการกับอุปสรรคได้อย่างสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีระบบ โดยผ่านการตัดสินใจเลือกความคิดยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเพื่อความเหมาะสม และสามารถคิดหาแนวทางใหม่ ๆ ในการจัดการกับอุปสรรคต่าง ๆ

4. การจัดการ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนสามารถรับรู้ และเข้าใจความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น รู้ว่าความรู้สึกนั้นมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร สามารถควบคุมตนเองได้ หาวิธีการจัดการกับความโกรธ ความกดดัน และความเศร้าโศกที่ส่งต่อร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสมผู้เรียนตั้งเป้าหมายในการเรียนต่อหรือการทำงาน แล้ววางแผนเพื่อความสำเร็จจากเป้าหมายที่ผู้เรียนตั้งไว้ โดยควบคุมเวลาในการดำเนินการให้เหมาะสม และปฏิบัติตามเวลาที่กำหนดไว้

ธันต์ถกานต์ ศรีเฉลียว (2560 : 65) ได้สรุปองค์ประกอบของทักษะชีวิตไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และ 4) การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น

เจนจิรา น้อยเจริญ (2561 : 9) กล่าวว่า ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการนำความรู้ความคิดมาใช้ในการแก้ปัญหา สามารถควบคุมตนเองให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข และตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง สามารถสรุปการวัดทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. การสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกในการโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม คล่องแคล่วกับสถานการณ์และวัฒนธรรมในสังคม

2. การสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนสร้างความคุ้นเคยใกล้ชิดระหว่างกัน วางตัวได้เหมาะสมในสถานการณ์ที่กำหนดและรักษาสัมพันธ์ไว้ได้ยืนยาว

3. การแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกในการจัดการกับอุปสรรคได้อย่างสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีระบบโดยผ่านการตัดสินใจ การจัดเรียงความสำคัญความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเพื่อความเหมาะสม และสามารถคิดหาแนวทางใหม่ ๆ ในการจัดการกับอุปสรรคต่าง ๆ

4. การบริหารจัดการ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าความรู้สึกนั้นมีผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมอย่างไร สามารถควบคุมตนเองหาวิธีการกับความโกรธ ความกดดัน และความเศร้าโศกที่มีผลต่อร่างกาย และจิตใจได้อย่างเหมาะสม มีความเป็นผู้นำ มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าสำคัญต่อหน่วยงาน มีเป้าหมาย ในการเรียนต่อหรือทำงาน โดยควบคุมเวลาในการดำเนินการได้เหมาะสม และปฏิบัติตามเวลาที่กำหนดไว้

ปารีชาติ อังกาบ (2561 : 7-8) กล่าวว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ หมายถึง ความสามารถในการดำรงชีวิตและทำงานของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งที่เป็นงานเดี่ยว งานกลุ่มหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นซึ่งมี 5 ด้าน ได้แก่

1. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการไม่ปฏิเสธ ไม่ต่อต้าน และเปลี่ยนแปลงความคิดพฤติกรรมให้เหมาะสมเมื่อต้องเผชิญกับผลลัพธ์ หรือสภาพการทำงานที่ไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย

2. การริเริ่มและการนำตนเอง หมายถึง ความสามารถในการคิด ทำสิ่งใหม่เพื่อวางแผนการทำงาน แก้ปัญหา หาแนวทางป้องกันปัญหาที่คาดการณ์ว่าจะเกิดขึ้น จากการทำงาน และพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดความชำนาญมากยิ่งขึ้น โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากผู้นำ หรือหัวหน้า

3. ทักษะสังคมและการข้ามวัฒนธรรม หมายถึง ความสามารถในการไม่ปฏิเสธไม่ต่อต้าน และเปลี่ยนแปลงความคิดพฤติกรรมเมื่อต้องร่วมงานกับผู้มีลักษณะนิสัย หรือวัฒนธรรมที่แตกต่างจากตน เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย

4. การผลิตงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้ หมายถึง ความสามารถในการทำงานได้อย่างมีคุณภาพ แสดงความรับผิดชอบต่อผลการทำงานของตนเอง รวมทั้งสามารถอธิบาย และให้ตรวจสอบกระบวนการทำงานได้

5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถในการทำให้ผู้อื่นคล้อยตามหรือปฏิบัติตามแนวคิดหรือคำสั่งของตน ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และแสดงความรับผิดชอบต่อการทำงานโดยถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

กัญญาณัฐ ปูนา (2562 : 136) กล่าวว่า ทักษะอาชีพ ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว 2) ทักษะด้านการริเริ่มและการกำกับดูแลตนเองได้ 3) ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 4) ทักษะด้านการมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้ และ 5) ทักษะด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

ปนัดดา นกแก้ว (2562 : 16) กล่าวว่า ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 (Framework for 21st Century Learning, 2009) ประกอบไปด้วย

1. ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว หมายถึง การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกสถานการณ์ตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ มีความยืดหยุ่น ยุติธรรม ยอมรับคำติชม มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติด้านบวก

2. ความคิดริเริ่มและการขึ้นนำตนเอง หมายถึง การมีความเป็นผู้นำที่มีเป้าหมายที่ชัดเจน การวางแผนในการทำงาน ติดตามงาน ลำดับภารกิจในงาน ตามลำดับความสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาตนเองทั้งทักษะและความรู้ สามารถนำประสบการณ์ในอดีตมาเพื่อพัฒนาเองสู่ความก้าวหน้าในอนาคต

3. ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม หมายถึง เรียนรู้อยู่ร่วมสังคมอย่างเหมาะสม รู้จังหวะ เวลา การพูด การฟัง มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี เคารพความแตกต่างของวัฒนธรรม มีจิตสำนึกและเห็นคุณค่าในความแตกต่าง นำไปสู่วัฒนธรรมการทำงานหรือความคิดใหม่

4. การเพิ่มผลผลิตและความรู้รับผิดชอบ หมายถึง การมีผลงานการกำหนดเป้าหมาย สามารถทำให้บรรลุเป้าหมายได้สำเร็จลุล่วง วางแผน บริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างผลงานที่มีคุณภาพทำงานได้อย่างหลากหลาย นำเสนอผลงานอย่างมีอาชีพ และยอมรับในผลที่เกิดขึ้น เคารพและชื่นชมในข้อแตกต่าง

5. ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ หมายถึง การเป็นผู้นำและตามที่ดี มีความเป็นผู้นำที่มีทักษะในการแก้ไขปัญหาแนะนำแนวทาง นำพางค์กรสู่เป้าหมาย มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ยอมรับในความสามารถของทีม เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ถือประโยชน์ส่วนตน มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ เสียสละ

ภุรินทร์ ชนิลกุล (2563 : 167) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเขตพื้นที่สูงจังหวัดตาก พบว่า การพัฒนาทักษะชีวิต มี 4 ด้าน 1) ด้านการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) ด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างเหมาะสม และ 4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

อนงค์นารถ ยิ้มช่าง (2563 : 37) กล่าวว่า ทักษะชีวิตของเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กปฐมวัยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบ 4 ด้าน 1) คุณลักษณะด้านร่างกาย 2) คุณลักษณะด้านอารมณ์และจิตใจ 3) คุณลักษณะด้านสังคม และ 4) คุณลักษณะด้านสติปัญญา

พรรณธิดา เหล่าพวงศักดิ์ (2564 : 90-91) กล่าวว่า ทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and career skills) เป็นหนึ่งในทักษะของศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะการดำเนินชีวิตและ

การทำงานที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานและการแข่งขันทางธุรกิจในกระแสโลกาภิวัตน์ ทักษะชีวิตและอาชีพ ประกอบด้วย

1. ทักษะความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว ซึ่งเป็นความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ โดยใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

2. ทักษะการริเริ่มและการกำกับตนเอง ซึ่งเป็นความสามารถในการจัดการ มีการกำหนดเป้าหมายการทำงาน มีความคิดริเริ่ม การเรียนรู้ และการพัฒนาตนเอง

3. ทักษะทางสังคมและข้ามวัฒนธรรม ซึ่งเป็นความสามารถในการปฏิสัมพันธ์และความเคารพวัฒนธรรมที่หลากหลาย

4. ทักษะผลิตภาพและการตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นความสามารถในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานสร้างผลงานตามแผนการดำเนินงาน และตรวจสอบวิธีการทำงานได้อย่างโปร่งใส

5. ทักษะความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นความสามารถในการวางแผนการทำงานร่วมกับทีม สามารถชี้แนะและเป็นตัวอย่างแก่ผู้ร่วมงานให้ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ และมีความรับผิดชอบต่อองค์กรและสังคม

Partnership For 21st Century Learning (2014 : 2-9) และ Partnership., Great Schools. (2014 : Online) นำเสนอไว้ว่า องค์ประกอบสำคัญของทักษะชีวิตและอาชีพ ได้แก่

1. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and adaptability) หมายถึง ความสามารถในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการทำงานให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ที่หลากหลายตลอดจนเปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและนำมาปรับใช้ โดยตั้งอยู่บนหลักการที่เหมาะสม ประกอบด้วย

1.1 การปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง (Adapt to change) เป็นปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและบริบทตามช่วงเวลาที่กำหนด และปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงานในองค์กรที่ดีขึ้น

1.2 ความยืดหยุ่นในการทำงาน (Be flexible) เป็นความสามารถที่รวมผลสะท้อนของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ให้เกิดผลดีกับการทำงาน และมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างความสมดุลและความเสมอภาคอย่างรอบด้าน เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ของการทำงาน

2. ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ (Initiative and self-direction) หมายถึง ความสามารถในการทำงานที่ตั้งใจ พร้อมรับผิดชอบ พร้อมเผชิญความ

ท้าทายใหม่ ๆ และสามารถกำหนดเป้าหมายและวางแผน เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายตามเวลาที่กำหนดไว้ประกอบด้วย

2.1 การจัดการด้านเป้าหมายและเวลา (Manage goals and time) สามารถกำหนดเป้าหมายได้ชัดเจนบนฐานความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด สร้างความสมดุลในเป้าหมายที่กำหนด (ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว) ใช้เวลาและการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน

2.2 การสร้างงานอิสระ (Work independently) โดยกำกับติดตาม จำแนก วิเคราะห์จัดเรียงลำดับความสำคัญ และกำหนดภารกิจของงานอย่างมีอิสระ ปราศจากการควบคุมจากภายนอก

2.3 การมีประสิทธิภาพในตนเอง (Be self-directed learners) มีความมุ่งมั่นสู่ความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านทักษะ ความรู้และขยายผลสู่ความเป็นเลิศ เป็นผู้นำเชิงทักษะขั้นสูง มุ่งสู่ความเป็นมืออาชีพ มีความเป็นผู้นำในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) และสามารถสะท้อนผล และเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากอดีตมุ่งสู่เส้นทางแห่งความก้าวหน้าในอนาคต

3. ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and cross-cultural skills) หมายถึง ความสามารถทำงาน และดำรงชีวิตอยู่กับสภาพแวดล้อมและผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้โดยไม่รู้สึกรังเกียจหรือแตกแยกและทำให้งานสำเร็จได้ ประกอบด้วย

3.1 การมีประสิทธิผลเชิงปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น (Interact effectively with others) มีความรอบรู้ในการสร้างประสิทธิภาพ จังหวะเวลาที่เหมาะสมในการฟัง – การพูดในโอกาสต่าง ๆ สามารถสร้างศักยภาพต่อการควบคุมให้เกิดการยอมรับในความ เป็นผู้นำทางวิชาชีพ

3.2 การสร้างทีมงานที่มีคุณภาพ (Work effectively in diverse teams) ยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมและภารกิจงานของทีมงานที่แตกต่างกัน หลากหลายลักษณะ เปิดโลกทัศน์และปลูกจิตสำนึกเพื่อมองเห็นการยอมรับในข้อแตกต่าง สามารถมองเห็นคุณค่าในความแตกต่างเหล่านั้นและพึงระลึกเสมอว่าข้อแตกต่างเชิงสังคมและวัฒนธรรมนั้น สามารถนำมาสร้างสรรค์เป็นแนวคิดใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นได้โดยการคิดค้นนวัตกรรม เพื่อการสร้างงานอย่างมีคุณภาพ

4. ผลผลิตภาพและภาระรับผิดชอบ (Productivity and accountability) หมายถึง การวางแผนและการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่จะทำให้เกิดการตัดสินใจที่สร้างผลงานที่มีคุณภาพโดยบุคคลและกลุ่มต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน สามารถบริหารจัดการเวลาอย่างมี

ประสิทธิภาพและสามารถจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการของการผลิต ประกอบด้วย

4.1 ความสามารถในการจัดการโครงการ (Manage projects) มีการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของงาน และวางแผนจัดเรียงลำดับความสำคัญของงานและบริหารจัดการให้เกิดผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง

4.2 การสร้างผลผลิตภาพ (Produce results) โดยสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพสูง โดยมีจุดเน้นในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การทำงานทางวิชาชีพที่สุจริต สามารถบริหารเวลาและโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นภารกิจงานในเชิงสหกิจ (Multi-tasks) การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน นำเสนอผลงานได้อย่างมืออาชีพ และยอมรับผลผลิตที่เกิดขึ้นด้วยความชื่นชม

5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and responsibility) หมายถึง ความสามารถที่เข้าถึงองค์กรและทำตามเป้าหมายและความต้องการได้ มีความเป็นผู้นำและบริหารจัดการที่จำเป็นในการสนับสนุนการเป็นผู้นำที่ดี มีความสำคัญกับองค์กรหรือกลุ่มที่ทำให้ประสบความสำเร็จ และมีความรับผิดชอบในการทำงานรวมถึงมีความซื่อสัตย์และจริยธรรม ซึ่งผู้นำและสมาชิกมีความรับผิดชอบและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวมก่อน ประกอบด้วย

5.1 ความเป็นตัวแบบและเป็นผู้นำคนอื่น (Guide and lead others) โดยใช้ทักษะการแก้ไขปัญหาระหว่างบุคคลได้เพื่อนำองค์กรบรรลุจุดมุ่งหมายเป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถชี้แนะและนำองค์กรก้าวสู่ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน เป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่ผู้อื่นยอมรับได้

5.2 ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น (Be responsible to others) ประพฤติตนอย่างมีความรับผิดชอบด้วยการใส่ใจในส่วนรวม

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปองค์ประกอบของทักษะชีวิตและอาชีพ ดังตาราง 1

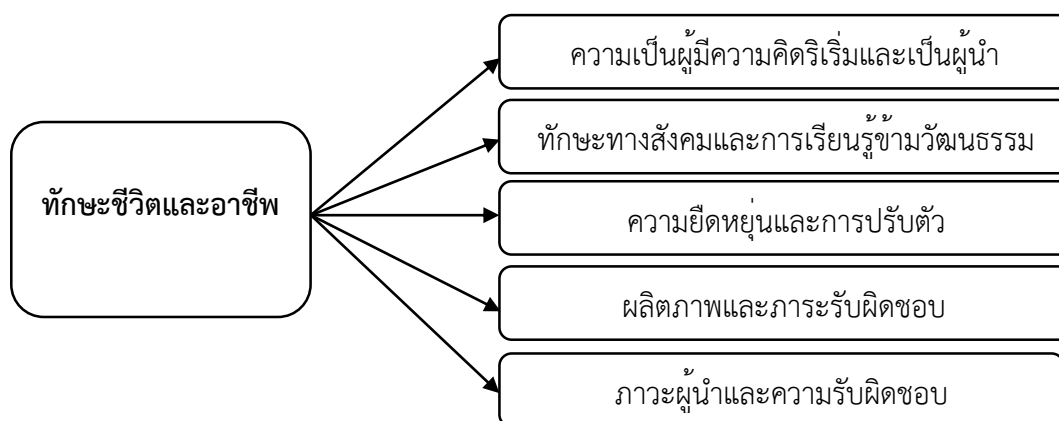
ตาราง 1 สังเคราะห์องค์ประกอบหลักทักษะชีวิตและอาชีพ

องค์ประกอบ	นักวิชาการ	แหล่งอ้างอิง									ความถี่	ร้อยละ	ผลการสังเคราะห์
		ชนิดดา เทียนฤกษ์ (2558)	ฉันทัด กานต์ (2560)	เงินจิรา นอยเจริญ (2561)	ปาริชาติ อังกาบ (2561)	กัญญาณัฐ ปุณา (2562)	ปนัดดา นกแก้ว (2562)	สุรินทร์ ชนิลกุล (2563)	อนงค์นารถ ยิ้มช่าง (2563)	พรณิธิดา เหล่าพวงศักดิ์ (2564)			
1. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว				✓	✓	✓			✓	✓	5	50.00	✓
2. ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ -การริเริ่มและการนำตนเอง -คุณลักษณะด้านสติปัญญา				✓	✓	✓			✓	✓	6	60.00	✓
3. ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม คุณลักษณะทางสังคม				✓	✓	✓		✓	✓	✓	6	60.00	✓
4. ผลិតภาพและภาวะรับผิดชอบ -การมีผลงานและความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้				✓	✓	✓			✓	✓	5	50.00	✓
5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อ				✓	✓	✓			✓	✓	5	50.00	✓
6. การสื่อสาร	✓		✓								2	20.00	
7. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	✓	✓	✓				✓				4	40.00	

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แหล่งอ้างอิง										ความถี่	ร้อยละ	ผลการสังเคราะห์
	ชนิดดา เทียนอักษร (2558)	ชนิด กานต (2560)	เงินจิรา นอยเจริญ (2561)	ปาริชาติ อังกาบ (2561)	กัญญาณัฐ ปุณา (2562)	ปนัดดา นกแก้ว (2562)	ภูรินทร์ ชนิลกุล (2563)	อนงค์นารถ ยิ้มช่าง (2563)	พรณิธิดา เหล่าพวงศักดิ์ (2564)	Partnership (2014)			
8. การแก้ปัญหา -การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	✓	✓	✓				✓				4	40.00	
9. การจัดการ -การบริหารจัดการ	✓		✓				✓				3	30.00	
10. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	✓						✓				2	20.00	
11. คุณลักษณะด้านร่างกาย								✓			1	10.00	
12. การจัดการอารมณ์และความเครียด -คุณลักษณะด้านอารมณ์และจิตใจ		✓							✓		2	20.00	
รวม	5	3	4	5	5	5	4	4	5	5	45		

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบทักษะชีวิตและอาชีพ จากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักการศึกษา นักวิชาการ นักวิจัยต่าง ๆ ทั้งในและ ต่างประเทศ พบว่า มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) จำนวน 12 องค์ประกอบ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์คัดสรรองค์ประกอบที่มีความถี่สูง ร้อยละ 50 ขึ้นไป หรือตั้งแต่ 5 ขึ้นไป มาใช้เป็นองค์ประกอบทักษะชีวิตและอาชีพ โดยเรียงลำดับตามค่าร้อยละพบว่ามี 5 องค์ประกอบ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 โมเดลองค์ประกอบทักษะชีวิตและอาชีพ

ผู้วิจัยจะกล่าวถึงรายละเอียดของทักษะชีวิตและอาชีพในแต่ละด้าน ดังนี้

1.3.1. ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ

1.3.1.1 ความหมาย

วิจารณ์ พานิช (2555 : 52-53) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะ ดังต่อไปนี้

1. จัดการเป้าหมายและเวลา คือ 1.1) กำหนดเป้าหมายโดยมีเกณฑ์ความสำเร็จที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ 1.2) มีความสมดุลระหว่างเป้าหมายเชิงยุทธวิธี (tactical) ซึ่งเป็นเป้าหมายระยะสั้นกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (strategic) ซึ่งเป็นเป้าหมายระยะยาว และ 1.3) ใช้เวลาและจัดการภาระงานอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ทำงานได้ด้วยตนเอง คือ กำหนดตัวงาน ติดตามผลงาน และลำดับความสำคัญของงานเอง
3. เป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (self-directed learner) คือ 3.1) นอกจากเรียนรู้ทักษะในงานของตนแล้วสามารถมองเห็นโอกาสเรียนรู้ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญ 3.2) ริเริ่มการ พัฒนาทักษะไปสู่ระดับมืออาชีพ 3.3) มีความเอาใจจริงเอาใจต่อการเรียน

และรู้ว่าเป็นกระบวนการที่ต้องทำตลอดชีวิต และ3.4) สามารถทบทวนจากประสบการณ์ในอดีต เพื่อใช้คิดหาทางพัฒนาในอนาคต

อนุกา โสมาบุตร (2556, อ้างถึงใน ปนัดดา นกแก้ว, 2562 : 33-34) ให้ความสำคัญความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ (Initiative and Self-Direction) คือ

1. การจัดการเป้าหมายและเวลา (Manage Goals and Time) คือ
1.1) มีเป้าหมายที่ชัดเจนบนฐานความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด 1.2) สร้างความสมดุลในเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว และ1.3) ใช้เวลาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน

2. สร้างงานอิสระ (Work Independently) กำกับติดตาม จำแนกวิเคราะห์ ลำดับความสำคัญและกำหนดภารกิจงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผู้นำที่มีประสิทธิภาพในตนเอง (Be Self-Directed Learners) คือ
3.1) พัฒนาตนเองสู่ความเชี่ยวชาญ ด้านทักษะ ความรู้ และสู่ความเป็นเลิศ 3.2) เป็นผู้นำเชิงทักษะขั้นสูงสู่ความเป็นมืออาชีพ 3.3) เป็นผู้นำในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และ 3.4) สามารถสะท้อนผลและประสบการณ์จากอดีตสู่ความก้าวหน้าในอนาคต

รัน อธิรัฐ (2558 : 21) กล่าวว่า การริเริ่ม และนำพาตนเอง (Initiative and Self-direction) คือ 1) บริหารจัดการเป้าหมายและเวลา (Manage Goals and Time) ตั้งเป้าความสำเร็จที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ จัดสมดุลทั้งเป้าหมายระยะสั้น (Tactical) และระยะยาว (Strategic) จัดสรรเวลา จัดการปริมาณงานอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ทำงานได้อย่างอิสระ (Work Independently) กำหนดจัดความสำคัญ ตรวจสอบ และความสมบูรณ์ของงานปราศจากการควบคุมดูแลโดยตรง 3) เป็นผู้เรียนที่นำพาตนเอง (Be Self-directed Learners) สำรวจและขยายการเรียนรู้ของตนเอง ข้ามพ้นการเรียนรู้แบบพื้นฐานด้านทักษะหรือหลักสูตร เพื่อที่จะสร้างโอกาสสู่การเป็นผู้เชี่ยวชาญ ริเริ่มทักษะขั้นสูงเพื่อไปสู่มืออาชีพและเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong) สะท้อนเชิงวิพากษ์ต่อประสบการณ์ในอดีตเพื่อเป็นข้อมูลให้กับพัฒนาการในอนาคต

สรุปได้ว่า ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลรู้จักการจัดการ เป้าหมายและเวลา เพื่อลำดับภารกิจในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อเป็นการใช้เวลาให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดในการทำงาน รู้จักการจัดลำดับความสำคัญ ความถูกต้อง กำกับติดตามงาน มีการพัฒนาตนเองด้านทักษะ ด้านความรู้ เพื่อเพิ่มความชำนาญพัฒนาไปสู่ความเชี่ยวชาญ แบ่งประสบการณ์ที่มีเพื่อการเกิดแนวคิดใหม่พัฒนางานให้เกิดความก้าวหน้าไปสู่ออนาคต

1.3.1.2 ตัวชี้วัดของความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปตัวชี้วัดความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง ได้ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายในการทำงาน และแสดงออกถึงภาวะผู้นำ
2. วางแผนในการทำงาน ติดตามงาน สามารถจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การพัฒนาตนเอง ทั้งทักษะและความรู้อย่างสม่ำเสมอ
4. นำประสบการณ์ในอดีตมาเพื่อพัฒนาตนเองสู่ความก้าวหน้าในอนาคตได้

1.3.2. ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

1.3.2.1 ความหมาย

วิจารณ์ พานิช (2555 : 53-54) กล่าวว่า ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม สามารถทำงานและดำรงชีวิตอยู่กับสภาพแวดล้อมและผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้อย่างไม่รู้สึกริแค้นหรือแปลกแยก และยกระดับความฉลาดด้านสังคม (social intelligence) และความฉลาดด้านอารมณ์ (emotional intelligence) ประกอบด้วย

1. มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ผลดี คือ 1.1) รู้ว่าเมื่อไรควรฟัง เมื่อไรควรพูด และ 1.2) แสดงพฤติกรรมอย่างมีอาชีพและอย่างน่านับถือ
2. ทำงานในทีมที่แตกต่างหลากหลายอย่างได้ผลดี คือ 2.1) เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม และทำงานร่วมกับคนที่มีความแตกต่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมได้ดี 2.2) ตอบสนองความเห็นและคุณค่าที่แตกต่างอย่างไม่มีข้อแม้ และ 2.3) ยกระดับความแตกต่างทางสังคม และวัฒนธรรมไปสู่การสร้างแนวความคิดใหม่ วิธีทำงานแบบใหม่

อนุชา โสมาบุตร (2556, อ้างถึงใน ปณิตดา นกแก้ว, 2562 :35) กล่าวว่า ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) ดังนี้

1. ประสิทธิภาพเชิงปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น (Interact Effectively with Others) คือ 1.1) รู้จักสร้างประสิทธิภาพ จังหวะเวลาที่เหมาะสมในการฟัง-พูดในโอกาสต่าง ๆ และ 1.2) สร้างศักยภาพให้การยอมรับในความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ
2. สร้างทีมงานที่มีคุณภาพ (Work Effectively in Diverse Teams) คือ 2.1) ยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมและภารกิจงานของทีมงานที่มีความแตกต่างกันอย่างหลากหลายลักษณะ 2.2) เปิดโลกทัศน์ ปลูกจิตสำนึก มองเห็น ยอมรับข้อแตกต่างและ

มองเห็นคุณค่าในความแตกต่างเหล่านั้น และ 2.3) ระลึกเสมอถึงข้อแตกต่างเชิงสังคมวัฒนธรรม สามารถนำมาสร้างสรรค์เป็นแนวคิดใหม่โดยมีการคิดค้นนวัตกรรม

รัน อีริญญ์ (2558 : 21) กล่าวว่า ทักษะทางสังคมและความต่างในวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) ประกอบด้วย 1) ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ (Interact Effectively with Others) รู้ว่าเมื่อไหร่ควรฟัง ควรพูด ให้ความเคารพ แบบมีอาชีพ 2) การทำงานในทีมที่มีความหลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพ (Work Effectively in Diverse Teams) เคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรมและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ตอบสนองในความแตกต่างของแนวคิดและคุณค่าอย่างจริงจัง ผลักดันความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมให้เกิดแนวคิดใหม่เพื่อเพิ่มนวัตกรรมและคุณภาพของงาน

สรุปได้ว่า ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิสัมพันธ์อยู่ร่วมกัน การเรียนรู้การทำงานในสภาพที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จังหวะ เวลาการพูด การฟังในโอกาสต่าง ๆ ยอมรับและเคารพในความแตกต่างของวัฒนธรรม เห็นคุณค่าในความต่างนั้น และสามารถผลักดันส่งเสริมความแตกต่างให้เกิดเป็นวัฒนธรรม แนวคิดหรือนวัตกรรมใหม่อย่างเกิดประโยชน์มีคุณค่า

1.3.2.2 ตัวชี้วัดของทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปตัวชี้วัดทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ได้ดังนี้

1. ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากเดิมได้
2. ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
3. เป็นมิตรต่อผู้อื่น
4. เคารพและยอมรับหลักปฏิบัติของผู้อื่นที่แตกต่างได้
5. ทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังและให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้อื่น

1.3.3. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability)

1.3.3.1 ความหมาย

วิจารณ์ พานิช (2555 : 50-51) กล่าวว่า ความยืดหยุ่นและปรับตัวเพื่อบรรลุเป้าหมาย ไม่ใช่ยืดหยุ่นและปรับตัวแบบไร้หลักการและเลื่อนลอยมีลักษณะ ดังนี้

1. การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง คือ 1.1) ปรับตัวเข้ากับบทบาทที่แตกต่าง งาน กำหนด และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปได้ และ 1.2) ทำงานได้ผลในสภาพที่มีความไม่ชัดเจน ไม่แน่นอนและในสภาพลำดับความสำคัญของงานเปลี่ยนไป

2. ความยืดหยุ่น คือ 2.1) นำผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมาใช้ประโยชน์อย่างได้ผล 2.2) จัดการเชิงบวกต่อคำชม คำตำหนิ และความผิดพลาด และ 2.3) สามารถนำความเห็นและความเชื่อที่แตกต่างหลากหลายของทีมที่มีความหลากหลาย วัฒนธรรมมาทำความเข้าใจ ต่อรอง สร้างดุลยภาพทำให้งานสำเร็จลุล่วง

อนุชา โสมาบุตร (2556, อ้างถึงใน ปณิตดา นกแก้ว, 2562 : 33) กล่าวว่า ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adapt ability) ได้แก่

1. การปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง (Adapt to change) คือ 1.1) ปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบตามบริบท และ 1.2) ปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงในการทำงานขององค์กร

2. ความยืดหยุ่นในการทำงาน (Be Flexible) คือ 2.1) การหลอมรวมผลสะท้อนในการทำงานมีประสิทธิภาพ 2.2) ความเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์คิดบวก และ 2.3) มีความยุติธรรม ความเสมอภาคเพื่อการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ของการทำงาน

รัน อธิรัฐ (2558 : 21) กล่าวว่า ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adap ability) ประกอบด้วย

1. การปรับตัว (Adapt to Change) ปรับไปตามหน้าที่ ความรับผิดชอบ งาน ตาราง และสภาพแวดล้อม ทำงานในสภาพที่คลุมเครือ ลำดับความสำคัญเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความยืดหยุ่น (Flexible) ให้ข้อเสนอแนะอย่างมีประสิทธิภาพดูแลด้วยทัศนคติเชิงบวกต่อกายก่อง ความล้มเหลว และคำวิจารณ์

สรุปว่า ความยืดหยุ่นและการปรับตัว หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงทักษะด้านการปรับตัวในบริบทต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไป สามารถทำงานในสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน รู้จักความยืดหยุ่นในการทำงาน มีแนวคิดเชิงบวกทั้งการดิ้นรน และยกย่อง มีความยุติธรรม เสมอภาค เพื่อการเปลี่ยนแปลงให้งานสำเร็จลุล่วงอย่างสร้างสรรค์

1.3.3.2 ตัวชี้วัดของความยืดหยุ่นและการปรับตัว

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปตัวชี้วัดของความยืดหยุ่นและการปรับตัว ได้ดังนี้

1. สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้
2. ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ทุกสถานการณ์ตามบทบาทหน้าที่ที่ความรับผิดชอบ
3. มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
4. ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการแบ่งงานกันทำอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค
5. ยอมรับคำติชม ความคิดเห็นด้านบวกและด้านลบได้ โดยปราศจากความลำเอียงหรืออคติ
6. ใช้ความรู้นำเสนอแนวคิดหรือสร้างผลงานใหม่ได้อย่างสร้างสรรค์ เรียนรู้และมีทัศนคติเชิงบวกขณะทำงานร่วมกับผู้อื่น

1.3.4. ผลผลิตภาพและภาระรับผิดชอบ (Productivity and Accountability)

1.3.4.1 ความหมาย

วิจารณ์ พานิช (2555 : 55-56) การมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้ ประกอบด้วย

1. การจัดการโครงการ 1.1) กำหนดเป้าหมายและทำให้บรรลุเป้าหมาย แม้จะมีอุปสรรคและมีแรงบีบ และ 1.2) กำหนดลำดับความสำคัญ วางแผน และจัดการงาน
2. การผลิตงาน 2.1) แสดงความสามารถพิเศษในการทำให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพดี เน้นความสามารถ 2.2) การทำงานอย่างมีจริยธรรม ทำที่แบบเชิงบวก 2.3) จัดการเวลาและโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ 2.4) สามารถทำงานหลายอย่างได้ในเวลาเดียวกัน 2.5) ร่วมงานอย่างเอาใจจริงเอาใจ เชื่อถือได้ และตรงต่อเวลา 2.6) นำเสนอตนเองอย่างมืออาชีพ และมีมารยาท 2.7) ทำงานร่วม และร่วมมือเป็นทีมได้อย่างดี 2.8) เคารพและเห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลายในที่ทำงาน และ 2.9) รับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น

อนุชา โสมาบุตร (2556, อ้างถึงใน ปณิตดา แก้ว, 2562 : 33-34) ให้ความหมายการเพิ่มผลผลิตและการรับผิดชอบ (Productivity and Accountability) ว่าหมายถึง

1. การจัดการโครงการ (Manage Projects) 1.1) กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนสู่ความสำเร็จของงาน 1.2) วางแผนเรียงลำดับความสำคัญของงาน บริหารจัดการเพื่อให้เกิดผลที่มุ่งหวัง
2. ผลผลิตที่เกิดขึ้น (Produce Results) สร้างผลผลิตที่มีคุณภาพสูงสุด ได้แก่ 2.1) การทำงานที่สุจริต 2.2) บริหารเวลาและโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3) เน้นภารกิจงานในเชิงที่หลากหลายงาน (Multi-tasks) 2.4) การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน 2.5) นำเสนอผลงานอย่างมืออาชีพ และ 2.6) ยอมรับผลผลิตที่เกิดขึ้นด้วยความชื่นชม

รัน ธีรบุญ (2558 : 21) กล่าวว่า ผลิตภัณฑ์และความสำนึกรับผิดชอบ (Productivity and Accountability) คือ

1. บริหารจัดการโครงการ (Manage Projects) ตั้งเป้าถึงจะเจอกับอุปสรรคและแรงกดดันทางการแข่งขัน จัดลำดับความสำคัญ วางแผน บริหารจัดการงานตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ผลการผลิต (Produce Results) แสดงให้เห็นลักษณะเกี่ยวกับการผลิตสินค้าคุณภาพสูง และความสามารถที่จะทำงานเชิงบวก มีจริยธรรม บริหารจัดการเวลาและโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ ทำงานหลายอย่าง มีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง นำเชื่อถือ ตรงต่อเวลา นำเสนออย่างมืออาชีพ มีมารยาทที่เหมาะสม ประสานร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพกับทีม เคารพ และชื่นชมความหลากหลายของทีม รับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น

สรุป ผลิตภาพและภาระรับผิดชอบ คือ การจัดการบริหารงานในความรับผิดชอบต่อให้ไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ แม้จะมีอุปสรรคหรือแรงกดดัน มีการวางแผนงาน กำหนดเป้าหมาย การสร้างผลงานที่ได้คุณภาพ ทำงานเป็นทีมหรือทำงานที่หลากหลายได้ในเวลาเดียวกัน มีมารยาท ขยันขันแข็ง การติดต่อประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ชื่นชมต่อผลงานที่เกิดขึ้น

1.3.4.2 ตัวชี้วัดของการผลิตงานและความรับผิดชอบ

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปตัวชี้วัดของการผลิตงานและความรับผิดชอบ ได้ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายในการทำงานเพื่อให้เกิดผลงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้
2. วางแผนและลงมือปฏิบัติตามแผนเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด
3. ทำงานได้หลากหลาย
4. อธิบายและนำเสนอผลงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ยอมรับในผลงานของตนเองและผู้อื่นที่เกิดขึ้นได้
6. เคารพและชื่นชมในผลงานและข้อแตกต่างของผู้อื่น
7. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีต่อผลงานตนเองด้วยความเต็มใจ

1.3.5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility)

1.3.5.1 ความหมาย

วิจารณ์ พานิช (2555 : 57-58) กล่าวว่า ภาวะผู้นำที่ต้องการในศตวรรษที่ 21 คือ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบแบบกระจายบทบาท (distributed leadership and responsibility) และความรับผิดชอบมี 3 ระดับ คือ 1) รับผิดชอบต่อตนเอง 2) รับผิดชอบการทำงานประสานสอดคล้องกันในทีม 3) ความร่วมมือกันในทีมเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ร่วมกัน และก่อให้เกิดทักษะตามเป้าหมาย คือ

1. ชี้นำและเป็นผู้กำกับผู้อื่น 1.1) ใช้ทักษะมนุษยสัมพันธ์และทักษะแก้ปัญหาชักนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมาย 1.2) ทำให้ผู้อื่นเกิดพลังในการทำงานเพื่อบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน 1.3) สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นได้ใช้ศักยภาพหรือความสามารถ 1.4) การทำตัวเป็นตัวอย่าง และไม่ถือผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง และ 1.5) ทำตัวเป็นตัวอย่างในการใช้อำนาจอย่างมีจริยธรรมและคุณธรรม

2. มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น 2.1) ดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น โดยถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

อนุชา โสมาบุตร (2556 : 102) กล่าวว่า ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) หมายถึง ความเป็นตัวแบบและเป็นผู้นำคนอื่น (Guide and Lead Others) คือ

1. ใช้ทักษะการแก้ไขปัญหาระหว่างบุคคล เพื่อนำองค์กรบรรลุจุดมุ่งหมาย

2. เป็นตัวกลางหรือผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถชี้แนะและนำพองค์กรก้าวสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์

3. ยอมรับความสามารถของคณะทำงานหรือผู้ร่วมงานที่มีความแตกต่างกัน

4. เป็นแบบอย่างในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ผู้อื่นยอมรับ

รัน ธีรวิญญู (2558 : 21) กล่าวว่า ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

1. ให้แนวทางและนำผู้อื่น (Guide and Lead Others) ใช้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการแก้ปัญหาเป็นแนวทางให้ผู้อื่นบรรลุเป้าหมาย พร้อมทั้งผลักดัน จุดแข็งให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ร่วมเสริมสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นได้ใช้ศักยภาพสูงสุดผ่านตัวอย่างและการเสียสละ แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่ชื่อตรงมีจริยธรรม

2. รับผิดชอบต่อผู้อื่น (Be Responsible to Others) กระทำอย่างไร
รับผิดชอบต่อความเอาใจใส่

สรุป ภาวะผู้นำและรับผิดชอบต่อผู้อื่น หมายถึง การเป็นแบบอย่างและการให้
คำแนะนำหรือแนะแนวทางให้กับผู้อื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ภาวะผู้นำ คือ รับผิดชอบต่อตนเอง
รับผิดชอบต่อการทำงาน ประสานงาน ความร่วมมือ มีทักษะแก้ปัญหา ทักษะมนุษยสัมพันธ์
การทำงาน การเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม และเสียสละ

1.3.5.2 ตัวชี้วัดของความเป็นผู้นำและรับผิดชอบต่อผู้อื่น

จากทักษะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปตัวชี้วัดของความเป็น
ผู้นำและรับผิดชอบต่อผู้อื่น ได้ดังนี้

1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งในบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้
2. เมื่อพบปัญหาในการทำงานสามารถหาแนวทางแก้ไขได้
3. เสนอวิธีที่จะนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จได้
4. เมื่อต้องทำงานกลุ่มสามารถประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มได้
5. เสียสละประโยชน์ของตนเองเพื่อความสำเร็จของกลุ่มได้

2. หลักการและแนวคิดของการประเมินผลโครงการ

การประเมินโครงการเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่จะทำให้เราสามารถคาดคะเนได้ว่า
โครงการที่กำหนดขึ้นนั้นหากนำไปปฏิบัติแล้วเกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใดหรือในขณะนำไป
ปฏิบัติและพิจารณาแล้วว่าโครงการนี้จะดำเนินการต่อไปหรือไม่ หรือเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ
แล้วผลของโครงการจะทำให้เกิดประโยชน์กับสังคมเพียงใด ควรที่จะดำเนินการต่อไปหรือ
ปรับปรุงแก้ไขประการใดซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ความหมายของโครงการ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2538: 201) ให้ความหมายว่า คำว่า
“โครงการ” หมายถึงงานที่มุ่งหมายจะทำโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ระยะเวลา งบประมาณ
กระบวนการและกิจกรรมเป็นลำดับอย่างชัดเจน โครงการต้องมีผู้รับผิดชอบบริหารงาน เพื่อให้
กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามแผนงานเหมาะสมกับเวลาและงบประมาณที่ตั้งไว้

เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม (2555 : 3) กล่าวว่า โครงการเป็นกลุ่มของกิจกรรม
(Group of Activities) เพื่อดำเนินงานขององค์กรที่เป็นการแปลงเจตนาธรรมณ์เชิงกลยุทธ์ของ

องค์กรให้กลายเป็นกลวิธีที่จะนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายภายใต้ข้อกำหนดในด้านเวลา งบประมาณและผลงานที่มีลักษณะเฉพาะ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553 : 115) กล่าวว่า โครงการ หมายถึง แผนย่อยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานหรือเป็นกลุ่มของกิจกรรมที่จะดำเนินการในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนงานที่ได้รับไว้

วิสูตร จิระคำเกิง (2555 : 2) กล่าวว่า โครงการ หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีกำหนดเวลาเริ่มและสิ้นสุด มีการดำเนินงานอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณ กำหนดเวลาของงานต่าง ๆ และคุณภาพของงานตามกำหนด

รุ่งรัตน์ เรืองดี (2558 : 28) กล่าวว่า โครงการ หมายถึง แผนงานที่กำหนดไว้ในลักษณะที่มีใช้เป็นประจำ แต่เป็นงานพิเศษที่มีความสำคัญเพื่อการบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ มีลักษณะเด่นชัดมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่แน่นอน ซึ่งต้องรีบดำเนินการ

สำราญ มีแจ่ง (2558 : 20) กล่าวว่า โครงการ หมายถึง กลุ่มของกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมีความเป็นเอกเทศ และแต่ละกิจกรรมจะมีเป้าหมายอันเดียวกันมีลักษณะที่เด่นชัด มีการกำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดโครงการ และมักจะเป็นงานที่ต่างไปจากงานประจำ

พรทิพย์ จักรกระโทก (2560 : 52) ได้สรุปความหมายของโครงการไว้ว่า กระบวนการทำงานที่ผ่านการวางแผนพูดคุยมาแล้ว ซึ่งตัวโครงการก็จะประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อที่จะกำหนดขอบเขตของงานที่มีความประสงค์ที่ต้องการดำเนินการ โดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ที่มีความสนใจเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการหรือกิจกรรม กำหนดระยะเวลาดำเนินงาน งบประมาณในการจัดทำโครงการ พร้อมผลที่คาดว่าจะได้รับ ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามในการจัดทำโครงการนั้นก็ต้องมีการประเมินผลเพื่อสรุปเป็นข้อเสนอแนะหรือปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2561 : 16) ให้ความหมายของโครงการ หมายถึง กิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน มีการปฏิบัติในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เมื่อบรรลุวัตถุประสงค์จะเสร็จสิ้นการดำเนินงาน ดังนั้นโครงการจะมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ที่มุ่งหวังไว้

Turner (1993 : 5) กล่าวว่า โครงการ หมายถึง การดำเนินงานด้วยความพยายามอย่างมากเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่งภายในระยะเวลาที่กำหนดและภายใต้กรอบของวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ของโครงการเกี่ยวข้องกับคุณภาพต้นทุนและเวลาในการดำเนินงานโครงการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสามด้านต้องเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานใน

ทุกส่วนขององค์กร และเป็นการบริหารจัดการข้ามอำนาจหน้าที่ขององค์กรโครงการลักษณะนี้ ทำให้การดำเนินงานโครงการแตกต่างจากการบริหารงานทั่วไป

สรุปโครงการ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำมาลงทุนสร้างผลงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยกิจกรรมดังกล่าวจะต้องเป็นหน่วยอิสระที่สามารถทำการวิเคราะห์ วางแผน และบริหารได้ นอกจากนั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่แน่ชัด การดำเนินงานจะต้องอยู่ภายใต้งบประมาณที่ได้ตั้งไว้ และได้ผลงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.2 องค์ประกอบของโครงการ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553 : 12) กล่าวว่าองค์ประกอบของโครงการมีดังนี้

1. ความสำคัญและที่มาของโครงการ
2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ
3. ขอบเขตของโครงการ
4. วิธีดำเนินงานตามโครงการ
5. ความสัมพันธ์กับโครงการอื่น ในส่วนนี้จะมียูเอเฉพาะในโครงการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับโครงการทำไปแล้วในอดีตหรือดำเนินการ หรือจะดำเนินการในอนาคต ทั้งนี้เพื่อให้การอนุมัติโครงการและจัดสรรงบประมาณเป็นไปโดยสอดคล้องต่อเนื่อง
6. ขั้นตอนการดำเนินงาน
7. ทรัพยากรที่ต้องใช้ในโครงการ
8. งบประมาณของโครงการ

อธิปไตย คลี่สุนทร (2555 : 1-9) ได้สรุปองค์ประกอบพื้นฐานในแต่ละโครงการควรจะมีดังนี้

1. ชื่อแผนงาน เป็นการกำหนดชื่อให้ครอบคลุมโครงการเดียวหรือหลายโครงการ ที่มีลักษณะงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้
2. ชื่อโครงการ ให้ระบุชื่อโครงการตามความเหมาะสม มีความหมายชัดเจนและเรียกเหมือนเดิมทุกครั้งจนกว่าโครงการจะแล้วเสร็จ โดยทั่วไป มักไม่นิยมนำวัตถุประสงค์ มาเป็นชื่อโครงการ
3. หลักการและเหตุผล เป็นการเขียนชี้แจงรายละเอียดของปัญหาและความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นซึ่งจะต้องแก้ไข ตลอดจนชี้แจงผลประโยชน์ ที่จะได้รับจากการ

ดำเนินงานตามโครงการ และหากโครงการที่จะดำเนินการตามนโยบาย สอดคล้องกับแผนจังหวัด หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือแผนอื่น ก็ควรชี้แจงด้วย ทั้งนี้ ควรต้องชี้แจงว่า หากไม่ทำโครงการดังกล่าวจะเกิดผลเสียหายโดยตรง หรือผลเสียหายในระยะยาวอย่างไร เพื่อให้ผู้อนุมัติโครงการได้เห็นประโยชน์ และความจำเป็นของโครงการชัดเจนและกว้างขวางขึ้น

4. วัตถุประสงค์ เป็นการบอกให้ทราบว่า การดำเนินงานตามโครงการ นั้นมีความต้องการให้อะไรเกิดขึ้น วัตถุประสงค์ควรเป็นวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ปฏิบัติได้ วัดและประเมินผลได้ ในระยะหลัง ๆ นี้มักจะเขียนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม คือเขียนให้เป็นรูปธรรมมากกว่าเขียนเป็นนามธรรม

5. เป้าหมาย ให้ระบุว่า จะดำเนินการสิ่งใด โดยพยายามแสดงให้ปรากฏเป็นรูปตัวเลข หรือจำนวนที่จะทำได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด การระบุเป้าหมาย ควรระบุให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และความสามารถในการทำงานของผู้รับผิดชอบโครงการด้วย

6. วิธีดำเนินการหรือกิจกรรมในการดำเนินงาน คือ งานหรือกิจกรรม ซึ่งจะต้องปฏิบัติในการดำเนินโครงการ โดยรวบรวมกิจกรรมทุกอย่าง แล้วนำมาจัดลำดับว่าควร จะทำอะไรก่อน-หลัง หรือพร้อม ๆ กัน แล้วเขียนระบุไว้ตามลำดับ รวมไปถึงการประเมินผลที่เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะทำให้ทราบว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือไม่ (ซึ่งขั้นตอนการเสนอโครงการให้ได้รับอนุมัติเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการทั้งหมดของโครงการ)

7. ระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ คือการระบุระยะเวลา ตั้งแต่ เริ่มต้นเตรียมโครงการจนเสร็จสิ้นโครงการ ปัจจุบันนิยมระบุ วัน เดือน ปี ที่เริ่มต้นและเสร็จสิ้น การระบุจำนวนเวลาของโครงการ

8. งบประมาณ เป็นประมาณการค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของโครงการ ซึ่งควร จำแนกรายการค่าใช้จ่ายให้อย่างชัดเจน

9. เจ้าของโครงการหรือผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นการระบุเพื่อให้ทราบว่าหน่วยงานใดเป็นเจ้าของหรือรับผิดชอบโครงการ บางโครงการระบุเป็นชื่อบุคคล หรือ กลุ่มบุคคล รับผิดชอบเป็นรายโครงการ

10. สถานที่หรือพื้นที่ดำเนินการ แสดงให้ทราบว่าโครงการซึ่ง อาจอยู่ภายในองค์กร หรืออยู่ที่อื่นใดนอกองค์กร การหรือนอกหน่วยงาน

11. หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน เป็นการให้แนวทาง แก่ผู้อนุมัติและผู้ปฏิบัติว่าในการดำเนินการโครงการอาจต้องทำงานกับหน่วยงานอื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่น เป็นการบูรณาการการทำงาน ควรประสานงานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานใดบ้าง เพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

12. การประเมินผล บอกแนวทางว่าการติดตามประเมินผลควรทำอย่างไรในระยะเวลาใด และใช้วิธีการอย่างไรจึงจะเหมาะสม ซึ่งอาจจะใช้วิธี สังเกต ดูพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง สัมภาษณ์ ให้ตอบแบบสอบถาม ดูผลผลิต ประเมินจากสภาพจริง การเปรียบเทียบผลต่าง ก่อนและหลังการทำโครงการ ความเป็นรูปธรรมของงาน

13. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เมื่อโครงการนั้นเสร็จสิ้นแล้ว จะเกิดผลอย่างไรบ้าง ใครเป็นผู้ได้รับ เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าที่เชื่อว่าโครงการสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ หรือช่วยทำให้เกิดการพัฒนาได้ เรื่องนี้สามารถเขียนทั้งผลประโยชน์โดยตรงต่อองค์การ ชุมชน เป้าหมายหรือพื้นที่เป้าหมาย และผลประโยชน์ ในด้านผลกระทบของโครงการที่จะเป็นตัวอย่งที่ดีต่อการดำเนินการในเชิงแก้ปัญหาหรือการพัฒนาอื่น ๆ ต่อไป

อัมพร พิณะสา (2556 : 16) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า องค์ประกอบของโครงการ ประกอบด้วยชื่อโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย งบประมาณวิธีดำเนินการ กิจกรรม ระยะเวลาดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ วิธีการประเมินโครงการ และผลที่คาดว่าจะได้รับ

กฤษณ์ ขุนลิก (2557 : 152-153) ได้กล่าวสรุป แบบแผนโครงการได้นิยมเขียนกันทั้งภาครัฐและเอกชน อันประกอบด้วย ชื่อของโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ การกำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ การกำหนดงบประมาณ การประเมินผล การกำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับ ผู้รับผิดชอบโครงการและการบริหารความเสี่ยงของโครงการ การเขียนโครงการที่มีประสิทธิภาพเมื่อโครงการสิ้นสุดลงก็ทำให้ได้ผลผลิต (Output) ตามเป้าหมาย ก่อเกิดผลสำเร็จที่เป็นผลลัพธ์ (Outcome) และผลกระทบ (Impact) ต่อกลุ่มเป้าหมายหรือความต้องการขององค์การนำมาซึ่งผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ (Goal Results)

วพรทิพย์ จักกระโทก (2560 : 54-56) องค์ประกอบพื้นฐานของโครงการมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ชื่อแผนงาน เป็นการกำหนดชื่อให้ครอบคลุมโครงการเดียวหรือหลายโครงการ ที่มีลักษณะงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองนโยบายการพัฒนาที่กำหนด

2. ชื่อโครงการ ให้ระบุชื่อโครงการตามความเหมาะสม มีความหมายชัดเจนและเรียกเหมือนเดิมทุกครั้งจนกว่าโครงการจะแล้วเสร็จ โดยทั่วไปมักไม่นิยมนำวัตถุประสงค์มาเป็นชื่อโครงการ

3. หลักการและเหตุผล เป็นการเขียนชี้แจงรายละเอียดของปัญหาและ

ความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นซึ่งจะต้องแก้ไข ตลอดจนถึงแรงผลประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินงานตามโครงการ และหากโครงการที่จะดำเนินการตามนโยบาย สอดคล้องกับแผนจังหวัด หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือแผนอื่น ก็ควรชี้แจงด้วย ทั้งนี้ ควรต้องชี้แจงว่า หากไม่ทำโครงการดังกล่าวจะเกิดผลเสียหายโดยตรง หรือผลเสียหายในระยะยาวอย่างไร เพื่อให้ผู้อนุมัติโครงการได้เห็นประโยชน์และความจำเป็นของโครงการชัดเจนและกว้างขวางขึ้น

4. วัตถุประสงค์เป็นการบอกให้ทราบว่า การดำเนินงานตามโครงการนั้นมีความต้องการให้อะไรเกิดขึ้น วัตถุประสงค์ควรเป็นวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ปฏิบัติได้ วัดและประเมินผลได้ การทำโครงการหนึ่ง ๆ อาจจะมีวัตถุประสงค์มากกว่า 1 ข้อได้ แต่ทั้งนี้การเขียนวัตถุประสงค์ไว้มาก ๆ หลายข้อ โดยมักนำผลพลอยได้ที่คาดว่าจะได้รับมาเขียนรวมไว้ด้วย อาจทำให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจไม่ชัดเจน และอาจดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ไม่ได้ทั้งหมดเวลาประเมินผล ดังนั้นจึงนิยมเขียนวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ปฏิบัติได้ เป็นจริงได้ ประเมินผลได้ เพียง 1-4 ข้อ

5. เป้าหมาย ให้ระบุว่า จะดำเนินการสิ่งใด โดยพยายามแสดงให้ปรากฏเป็นรูปตัวเลข หรือจำนวนที่จะทำได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด การระบุเป้าหมาย ควรระบุให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความสามารถในการทำงานของผู้รับผิดชอบโครงการด้วย

6. วิธีดำเนินการหรือกิจกรรมในการดำเนินงาน คืองานหรือกิจกรรม ซึ่งจะต้องปฏิบัติในการดำเนินโครงการ โดยรวบรวมกิจกรรมทุกอย่าง แล้วนำมาจัดลำดับว่าควรจะทำสิ่งใดก่อน-หลัง หรือพร้อม ๆ กัน แล้วเขียนระบุไว้ตามลำดับ รวมไปถึงการประเมินผลที่เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะทำให้ทราบว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งขั้นตอนการเสนอโครงการให้ได้รับอนุมัติเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการทั้งหมดของโครงการ

7. ระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ คือ การระบุระยะเวลา ตั้งแต่เริ่มต้นเตรียมโครงการจนเสร็จสิ้นโครงการ ปัจจุบันนิยมระบุ วัน-เดือน-ปี ที่เริ่มต้นและเสร็จสิ้น การระบุจำนวนเวลาของโครงการ เช่น 6 เดือน หรือ 2 ปี โดยไม่ระบุวัน เดือน ปี ของการเริ่มต้นและสิ้นสุด หรือ ระบุ ปีงบประมาณ (ตั้งแต่ ตุลาคม ไปถึง กันยายน) เป็นการกำหนดระยะเวลาที่ไม่สมบูรณ์ เหมือนผู้เตรียมโครงการยังคิดไม่ชัดเจน

8. งบประมาณ เป็นประมาณการค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของโครงการ ซึ่งควรจำแนกรายการค่าใช้จ่ายให้ชัดเจน เช่น ยอดรายจ่ายค่าวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ค่าตอบแทนวิทยากร บุคลากร เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าสถานที่ ค่าพาหนะ ฯลฯ งบประมาณค่าใช้จ่ายโดยรวมอาจมีที่มาจากเงิน 3 ประเภท คือ เงินงบประมาณแผ่นดิน เงินกู้เงินนอกงบประมาณอื่น ๆ เช่น เงินบริจาคจากเอกชนหรือองค์การเอกชน เป็นต้น

9. เจ้าของโครงการหรือผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นการระบุเพื่อให้ทราบว่าหน่วยงานใดเป็นเจ้าของหรือรับผิดชอบโครงการ บางโครงการระบุเป็นชื่อบุคคล หรือกลุ่มบุคคลรับผิดชอบเป็นรายโครงการ

10. สถานที่หรือพื้นที่ดำเนินการ แสดงให้ทราบที่ที่จะทำโครงการซึ่งอาจจะอยู่ในองค์การ หรืออยู่ที่อื่นใดนอกองค์การหรือนอกหน่วยงาน

11. หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน เป็นการให้แนวทางแก่ผู้อนุมัติและผู้ปฏิบัติว่าในการดำเนินการโครงการอาจต้องทำงานกับหน่วยงานอื่นหรือบุคคลอื่น เป็นการบูรณาการการทำงาน ควรประสานงานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานใดบ้าง เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

12. การประเมินผล บอกแนวทางว่าการติดตามประเมินผลควรทำอย่างไรในระยะเวลาใด และใช้วิธีการอย่างไรจึงจะเหมาะสม ซึ่งอาจจะใช้วิธี สังเกต ดูพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง สัมภาษณ์ ให้ตอบแบบสอบถาม ดูผลผลิต ประเมินจากสภาพจริง การเปรียบเทียบผลต่างก่อนและหลังการทำโครงการ ความเป็นรูปธรรมของงาน เช่น ผลการก่อสร้าง การปรับปรุง ฯลฯ ผลของการประเมินเหล่านี้ สามารถนำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่า และความมีคุณค่าของโครงการ รวมทั้งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการ เตรียมโครงการที่คล้ายคลึงหรือเกี่ยวข้องในเวลาต่อไปได้

13 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เมื่อโครงการนั้นเสร็จสิ้นแล้วจะเกิดผลอย่างไรบ้าง ใครเป็นผู้ได้รับ เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าที่เชื่อว่าโครงการสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ หรือช่วยทำให้เกิดการพัฒนาได้ เรื่องนี้สามารถเขียนทั้งผลประโยชน์โดยตรงต่อองค์การ ชุมชน เป้าหมายหรือพื้นที่เป้าหมาย และผลประโยชน์ในด้านผลกระทบของโครงการที่จะเป็นตัวอย่างที่ดีต่อการดำเนินการในเชิงแก้ปัญหาหรือการพัฒนาอื่น ๆ ต่อไป

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของโครงการ มีรายละเอียดดังนี้ ชื่อโครงการ หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย วิธีดำเนินการ ผู้รับผิดชอบโครงการ ระยะเวลา ดำเนินการ งบประมาณและผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

2.3 แนวคิดและหลักการของการประเมินผล

การประเมินโครงการ โดยทั่วไปมักจะมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การแสวงหาแนวทางตัดสินใจต่อการดำเนินงานโครงการหรือจะดำเนินโครงการว่า ควรจะดำเนินการหรือไม่ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และศึกษาว่า ระหว่างดำเนินการมีปัญหาอะไรที่ควรปรับปรุงแก้ไข หรือเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการได้เรียนรู้อะไรบ้าง เกิดผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง

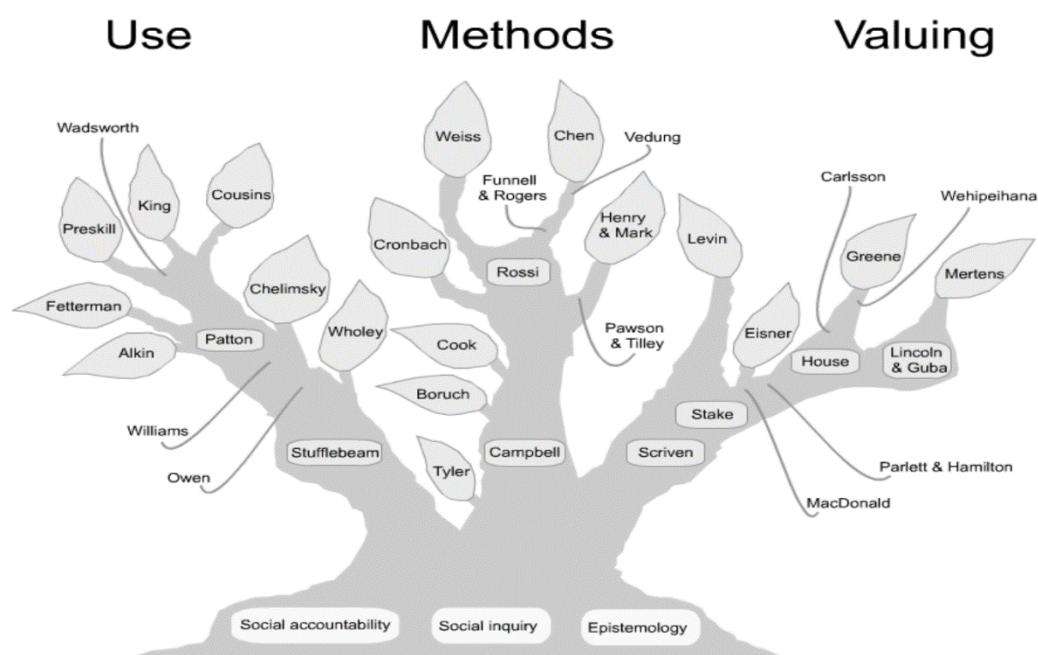
หรือสิ่งแวดล้อมอย่างไร และทั้งการประเมินโครงการจำเป็นต้องมีขั้นตอน และวิธีการที่ค่อนข้างเป็นวิทยาศาสตร์อาศัยเกณฑ์การตัดสินทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา สถานที่ และบริบทเกี่ยวข้อง มิใช่เป็นการตัดสินกันที่ “ใจ” (Subjective) แต่ควรเป็นการตัดสินตามเกณฑ์ที่สามารถวัดได้ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (Objective)

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2557 : 264) การดำเนินโครงการใด ๆ ก็ตาม จะประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบพื้นฐานเชิงระบบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผน (Planning) เป็นการคิดล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไรและใครเป็นผู้กระทำ เพื่อกำหนดความเป็นไปที่พึงประสงค์ของโครงการในอนาคต ในรูปของจุดมุ่งหมาย (Goal) วัตถุประสงค์ (Objective) เป้าหมาย (Target) และวิธีการหรือกิจกรรม (Activity) 2) การดำเนินงาน (Implementation) โดยการจัดสรรทรัพยากร และจัดกิจกรรมตามแผนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ และ 3) การติดตาม กำกับ และการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งจะเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินคุณค่าของการพัฒนาโครงการ และช่วยให้ทราบว่าแผนที่วางไว้เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติแล้ว สามารถทำได้ตามแผนหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคด้านใดบ้าง ดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์เพียงใด ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไรบ้าง และควรต้องพัฒนาปรับปรุงอย่างไร เพื่อให้บรรลุผลตามต้องการ การประเมินโครงการเป็น “ศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science)” หรือเป็น “วิทยาการประยุกต์” ที่เกิดจากการผสมผสานของศาสตร์หลายแขนง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีแนวคิดและวิธีการที่ผูกพันกับวิชาการสาขาเศรษฐศาสตร์เป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามถ้าพิจารณาเฉพาะคำว่า “การประเมินโครงการ” แล้วอาจบอกได้ว่าเป็นการผสมของคำสองคำคือคำว่า “การประเมิน” กับคำว่า “โครงการ” ซึ่งทั้งสองคำต่างก็มีความหมายหรือคำจำกัดความเฉพาะของตนเอง “การประเมิน” หรือ “การประเมินผล” มีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Evaluation” ซึ่งหมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีความหมายเกี่ยวข้องกับคำอื่น ๆ อีกหลายคำ เช่น การวิจัย (Research) การวัดผล (Measurement) การตรวจสอบรายงานผล (Appraisal) การควบคุมดูแล (Monitoring) การประมาณการ (Assessment) และการพิจารณาตัดสิน (Judgment) เป็นต้น ซึ่งคำดังกล่าวแล้วอาจสรุปเป็นความหมายหรือคำจำกัดความร่วมกันได้ว่า เป็นการประมาณค่าหรือการประมาณผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโดยอาศัยข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมด้วยวิธีการสอบถาม ทดสอบ สังเกต และวิธีการอื่น ๆ แล้วทำการวิเคราะห์เพื่อตัดสินว่าการดำเนินงานนั้นมีคุณค่าหรือบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานนั้นมากน้อยเพียงใด

2.3.1. การประเมินผลแบบต่าง ๆ

1) แนวคิดทฤษฎีของนักประเมินผลที่สำคัญ

Alkin และ Christie ได้แกะรอยแนวคิดของนักทฤษฎีทางการประเมินต่าง ๆ ในแต่ละยุคและได้เขียน Evaluation Roots ในปี ค.ศ. 2004 และปรับปรุงใหม่ในปี 2012 โดยส่วนประกอบของต้นไม้แห่งการประเมินได้แก่ รากของการประเมินอยู่บนฐานของหลักความรับผิดชอบต่อสังคม (social accountability) หลักการสืบเสาะแสวงหาความจริงทางสังคม (social inquiry) และญาณวิทยา (epistemology) ซึ่งเป็นศาสตร์/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความรู้ และได้จัดความรู้ทางการประเมินเป็นกิ่งก้านสาขาของต้นไม้โดยแบ่งเป็น การประเมินที่เน้นการนำไปใช้ประโยชน์ (use), การประเมินที่เน้นทางวิธีการ (Methods) และการประเมินที่เน้นด้านคุณค่า (valuing) (Alkin, M. C., & Carden, F., 2012 : 102-118) เมื่อนำแนวคิดของนักประเมินในแต่ละยุคมาจัดตำแหน่งบนต้นไม้ และสาขากิ่งก้านของการประเมินเพื่อรวบรวมแนวคิดของนักประเมินให้เป็นหมวดหมู่จึงได้ต้นไม้แห่งการประเมิน ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ต้นไม้แห่งการประเมิน (Evaluation Theory Tree)

ที่มา. “Evaluation Roots : An International Perspective,” 2012 โดย Alkin, M. C.

จากภาพต้นไม้แห่งการประเมินแสดงให้เห็นถึงการเติบโตเจริญงอกงามของศาสตร์ทางการประเมินตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ในแต่ละยุคเกิดนักทฤษฎีทางการประเมินหลายท่าน โดยในปัจจุบันยังคงมีการนำแนวคิดทฤษฎีสำคัญ ๆ มาใช้อยู่ดังนี้ (ศุภามณ จันทรสกุล, 2557 : 68-79)

1. แนวคิดทางการประเมินของ Michael Scriven

แนวคิดทางการประเมินของ Scriven มุ่งในเรื่อง Consumer-Oriented Evaluation โดยเน้นความต้องการจำเป็นของ Consumer หรือเป็นการประเมินแบบ Need-Based Evaluation ตามแนวคิดของ Scriven การประเมินเป็นการตัดสินคุณค่า (merit, worth, value) ความสำคัญ (significance) ของสิ่งที่มุ่งประเมินเมื่อเทียบกับเกณฑ์ (criteria) เช่นในเรื่องต้นทุน (costs) และความคุ้มค่า (benefits) โดยเกณฑ์การประเมินจำแนกได้เป็น เกณฑ์สัมบูรณ์ (absolute criteria) ซึ่งกำหนดระดับคุณภาพมาตรฐานซึ่งเป็นเกณฑ์จุดตัดที่ยอมรับได้ และเกณฑ์สัมพัทธ์ (relative criteria) ซึ่งกำหนดคุณภาพโดยการเปรียบเทียบกับสิ่งที่เคยทำในอดีต บทบาทหน้าที่ของผู้ประเมินต้องทำการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินส่วนบทบาทของการประเมินนอกจาก Goal Based Evaluation ซึ่งประเมินผลลัพธ์อิงวัตถุประสงค์ของโครงการตามแนวคิดการประเมินแบบ Tylerian แล้ว Scriven ยังได้เสนอการประเมินแบบ Goal Free Evaluation ซึ่งประเมินผลที่เกิดขึ้นจริงทั้งหมดของโครงการทั้งผลที่คาดหวังและไม่คาดหวัง ผลทางบวกและลบ และนอกจากจะประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลลัพธ์ (Product Evaluation) ตัดสินคุณค่าเมื่อโครงการสิ้นสุดลงแล้ว Scriven ยังได้เสนอว่าควรมีการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ระหว่างการดำเนินโครงการซึ่งเป็นการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ทั้งนี้ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงให้โครงการสามารถดำเนินไปได้ดี และตอบสนองความต้องการจำเป็นของ Consumer นอกจากนี้ Scriven ยังได้กล่าวถึงการประเมินแบบ Intrinsic และ Payoff โดย Intrinsic Evaluation เป็นการประเมินเกี่ยวกับเป้าหมาย, โครงสร้าง, ระเบียบวิธีการ, คุณลักษณะ และทัศนคติของ staff การอำนวยความสะดวก ความน่าเชื่อถือ ส่วน Payoff Evaluation เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดกับ clients (Scriven, M., 1998: 57-70, Scriven, M., 2001: 301-307, Scriven, M., 2007: 160-175, Scriven, M., 2011 : 79-78)

จุดเด่นในแนวคิดของ Scriven คือ Goal Free Evaluation ซึ่งประเมินผลที่เกิดขึ้นจริงทั้งหมดของโครงการทั้งผลที่คาดหวังและไม่คาดหวัง ผลทางบวกและลบ ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดการประเมินแบบเดิม ซึ่งอิงเพียงวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างเดียว

2. แนวคิดทางการประเมิน CIPP Model ของ Daniel L. Stufflebeam

ในแนวคิดการประเมิน CIPP Model การประเมินเป็นกระบวนการที่เป็นระบบเกี่ยวข้องกับคุณภาพคุณค่า (Merit/Worth) และความสำคัญ (Significance) ของสิ่งที่มุ่งประเมินเพื่อใช้ในการตัดสินใจ (decision making) โดยมาตรฐานของการประเมินอยู่บนหลักของประโยชน์ (Utility), ความเป็นไปได้ (Feasibility), ความชอบธรรม (Propriety), ความถูกต้อง (Accuracy) ในการประเมิน CIPP Model นักประเมิน (Evaluator) ต้องร่วมมือกับผู้ใช้การประเมิน (Client/Stakeholder) ในสิ่งที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ได้รับผลประโยชน์ (Beneficiaries) ความต้องการจำเป็นของผู้ใช้การประเมินในทุกขั้นตอนของ CIPP ซึ่งประกอบด้วย

Context evaluation เป็นการประเมินบริบทซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นของผู้ได้รับผลประโยชน์ (beneficiaries' needs) สินทรัพย์ (assets) ที่มี และปัญหา (problems) ภายใต้บริบทสิ่งแวดล้อมในการประเมินซึ่งรวมถึงการเมืองในการประเมิน (political dynamics) ด้วย โดยการประเมินบริบทจะเกี่ยวข้องกับ core values ในการกำหนดเป้าหมาย (Goal-setting tasks)

Input evaluation เป็นการประเมินสิ่งนำเข้าเพื่อการวางแผน (plans) การเลือกกลยุทธ์ (strategies) ที่ตอบสนองต่อ needs และมีความเป็นไปได้ ตลอดจนงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับแผนงาน (budgets of the selected approach)

Process เป็นการประเมินกระบวนการในการดำเนินงานของโครงการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การติดตาม (monitor) รวมถึงเอกสาร (document) และกิจกรรมต่าง ๆ (activities)

Product เป็นการประเมินผลผลิตและผลที่ได้จากโครงการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินดังนี้ การประเมินผลกระทบ (impact evaluation), การประเมินประสิทธิผล คุณภาพ และความสำคัญของผลลัพธ์ที่ได้ (effectiveness evaluation), การประเมินความสำเร็จและความต่อเนื่อง (sustainability evaluation), การประเมินเพื่อขยายความสำเร็จของโครงการนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการอื่น (transportability evaluation)

การประเมิน CIPP Model มีบทบาทของการประเมินในเชิงการประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) และการประเมินผลสรุป (summative evaluation) ดังนี้

- บทบาทของการประเมินความก้าวหน้า : การใช้ข้อมูลของ CIPP เป็นแนวทางชี้แนะ (guidance) ช่วยในการตัดสินใจพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน ในขณะที่โครงการกำลังดำเนินอยู่เพื่อคุณภาพของโครงการ

- บทบาทของการประเมินผลสรุป : การใช้ข้อมูลของ CIPP ในการตัดสินคุณภาพ ความคุ้มค่าและความสำคัญของโครงการเมื่อโครงการสิ้นสุดลงแล้ว (Stufflebeam, 2007 : 1-16; Stufflebeam and Shinkfield, 2007 : 105-112)

จุดเด่นของการประเมินแบบ CIPP คือมีทั้งการประเมินแบบ Formative ซึ่งประเมินระหว่างการดำเนินโครงการ และ Summative ซึ่งประเมินเมื่อโครงการสิ้นสุดลงแล้ว ดังนั้นการนำแนวคิด CIPP มาใช้ในการประเมินโครงการไม่ควรใช้แค่เพียงสรุปผลโครงการเมื่อโครงการสิ้นสุดไปแล้วเพียงอย่างเดียวเท่านั้นซึ่งเป็นการนำไปใช้ที่ผิดหลักการของ CIPP

3. แนวคิดทางการประเมิน Responsive Evaluation ของ Robert Stake

Stake ได้ให้ความหมายของการประเมินในแนวคิด Responsive Approach (Stake, R.E., & Abma, T. A., 2001 : 7-22) ดังนี้ การประเมิน (Evaluation) = คุณค่าทั้งหมดของโครงการ (Whole constellation of values held for a program) / ความคาดหวัง และเกณฑ์ที่แต่ละบุคคลคิดเห็นต่อโครงการ (Complex of expectations and criteria that different people have for the program)

ลักษณะการประเมินแบบ Responsive Evaluation ในด้านจุดประสงค์ (purpose) เพื่อช่วย client ให้มองเห็นปัญหา จุดแข็งและจุดอ่อน ด้านภาพรวมของบริการ (scope of services) โดยตอบสนองความต้องการของผู้ใช้การประเมินอย่างตรงประเด็น ตอบคำถาม และให้ข้อมูลผ่านการศึกษา ด้านพันธะสัญญา (contracts) โดยวัตถุประสงค์และวิธีการถูกวางโครงสร้างจากจุดเริ่มต้นและมีความยืดหยุ่นระหว่างการศึกษา ด้านความมุ่งหมายหลัก (main orientation) เกี่ยวข้องกับความคาดหวังว่าอะไรเป็นสิ่งที่สำคัญ ด้านการออกแบบ (designs) เป็นลักษณะ open-ended และให้รายละเอียดตอบสนองต่อคำถามสำคัญของ clients ด้านระเบียบวิธีการ (methodology) เป็นเชิงธรรมชาติ ด้านเทคนิค (preferred techniques) ใช้ case study แสดงออกถึงวัตถุประสงค์ ใช้ purposive sampling และการสังเกต การรายงานเชิงบรรยายในลักษณะ storytelling ต่อ stakeholder ด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ประเมินกับผู้ประเมิน (communications between evaluator and client) มีรูปแบบไม่เป็นทางการมีลักษณะผ่อนคลาย และต่อเนื่อง ด้านการแปลผล (interpretation) แปลผลคุณค่าที่แตกต่างจากมุมมองของผู้คนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ด้าน key tradeoffs เน้นการรายงานความมีประโยชน์ของโครงการด้านการลดอคติ (provisions for reducing bias) โดยตรวจสอบการรวบรวมข้อมูลหรือศึกษาซ้ำในเทอมที่ไม่ชัดเจน การประเมิน

Responsive Evaluation ทำอย่างไร Stake ได้ให้โครงสร้าง 12 งานของการประเมินในลักษณะ เชื่อมนาฬิกา ดังนี้

- 12 นาฬิกา : พูดคุยกับผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ clients, program staff เป็นต้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับคำถามสำคัญในการประเมิน

- 1 นาฬิกา : ร่วมมือกับ client ในการกำหนดขอบเขตของโครงการ

- 2 นาฬิกา : วางภาพรวมกิจกรรมของโครงการ

- 3 นาฬิกา : กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ

- 4 นาฬิกา : วิเคราะห์ประเด็นและสังเคราะห์กรอบแนวคิด

- 5 นาฬิกา : ระบุ data needs และแหล่งข้อมูลบริบทของปัญหา

- 6 นาฬิกา : วางแผนกิจกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต เครื่องมือ ตัวอย่าง เป็นต้น

- 7 นาฬิกา : สังเกตโดยใช้ Countenance model พิจารณา congruence ของ intended กับ observed พิจารณามาตรฐาน และการตัดสินใจเกี่ยวกับ Antecedents, Transactions, Outcomes โดยเปรียบเทียบเชิงสัมบูรณ์และเชิงสัมพัทธ์

- 8 นาฬิกา : วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวม

- 9 นาฬิกา : ตรวจสอบความตรงและวิเคราะห์คุณภาพของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

- 10 นาฬิกา : ออกแบบและจัดเตรียมรูปแบบการรายงานข้อมูลที่ เป็นประโยชน์สูงสุดตอบสนองต่อความต้องการข้อมูลของผู้ใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน

- 11 นาฬิกา : จัดทำรายงานอย่างเป็นทางการ

จุดเด่นของการประเมินแบบ Responsive Evaluation คือการได้ ข้อมูลของการประเมินที่ตอบสนองต่อความต้องการข้อมูลของผู้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง

4. แนวคิดทางการประเมิน Utilization-Focused Evaluation (UFE) ของ Michael Patton

แนวคิด UFE เน้นการใช้ประโยชน์จากการประเมินของ intended user โดยคำนึงถึงคุณค่าในการหาคคุณค่า (value) และการตัดสินคุณค่า (judgments) ทั้งนี้ เพื่อกระบวนการตัดสินใจ จุดประสงค์การประเมินเป็นทั้ง formative, summative และ developmental โดยใช้ข้อมูลทั้ง quantitative, qualitative และ mixed การออกแบบการ ประเมินเป็นได้ทั้ง naturalistic และ experimental โดยมีที่ processes, outcomes,

impacts, costs และ cost-benefit บทบาทของนักประเมินมีหลากหลายโดยต้องเป็นนักเจรจาต่อรอง (negotiator) เป็นผู้ฝึกอบรม (trainer) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (group facilitator) เป็นผู้แก้ปัญหา (problem solver) สิ่งสำคัญที่ Patton เน้นคือการเจรจาต่อรองระหว่างนักประเมินกับ intended user ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนจบโครงการทั้งนี้เพราะ intended user ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินตั้งแต่ต้นจนจบ ในการเจรจาต่อรองเกี่ยวข้องกับกระบวนการ Active (ระบุสิ่งที่ intended user จะถาม) – Reactive (คำตอบในสิ่งที่ intended user ถาม) - Adaptive (ความยืดหยุ่นต่อคำถามการประเมิน) Processes ขั้นตอนของ UFE (Patton, M.Q. ,2013 : 1-21) ดังนี้

- Step 1 ประเมินและสร้างความเข้าใจ ความพร้อมในการใช้ UFE ของผู้ที่เกี่ยวข้อง
- Step 2 ประเมินความรู้ ความพร้อม และสมรรถนะในการใช้ UFE ของนักประเมิน
- Step 3 แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของการประเมินของ primary intended users
- Step 4 ทำงานร่วมกับ primary intended users ในสถานการณ์ต่าง ๆ ของการประเมิน
- Step 5 ระบุและจัดเรียงความสำคัญของวัตถุประสงค์การประเมินร่วมกับ primary intended users
- Step 6 พิจารณาและสร้างกระบวนการใช้การประเมินที่เหมาะสมร่วมกับ primary intended users
- Step 7 ระบุและช่วย primary intended users ตั้งคำถามและจัดเรียงความสำคัญของคำถามการประเมิน
- Step 8 ตรวจสอบว่า primary intended users ได้พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการใช้และผลลัพธ์ของโปรแกรมการประเมิน
- Step 9 พิจารณากรอบแนวคิดทฤษฎีในการประเมินที่เหมาะสม
- Step 10 เจรจาต่อรองวิธีที่เหมาะสมเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของข้อค้นพบ
- Step 11 อภิปรายและเลือกระเบียบวิธีที่เหมาะสม
- Step 12 ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล จำลองการใช้ข้อค้นพบ
- Step 13 เก็บรวบรวมข้อมูล
- Step 14 วิเคราะห์แปลผลข้อค้นพบ

Step 15 รายงานผลการประเมิน

Step 16 ติดตามการใช้ข้อค้นพบจากการประเมิน

Step 17 การประเมินของการประเมิน (Meta evaluation)

จุดเด่นของการประเมิน UFE คือ เน้นการใช้ประโยชน์จากการประเมินของ intended user โดยคำนึงถึงคุณค่าในการหาคุณค่า (value) และการตัดสินคุณค่า (Judgments) ของสิ่งที่ประเมิน แต่อย่างไรก็ตาม UFE มีข้อจำกัดในเรื่องความลำเอียงและคอร์รัปชันในกลุ่ม intended users โดยถ้า intended users ไม่ได้นำเสนอประเด็นตามความสนใจของ stakeholder และถ้านักประเมินไม่มีความสามารถสูงพอในทักษะเจรจาต่อรองและมีทักษะในการประเมิน (evaluation competence) ที่เพียงพอไม่ควรใช้การประเมิน UFE

5. แนวคิดทางการประเมิน Theory - Driven Evaluation ของ Huey

T. Chen

การประเมินโดยใช้แรงขับเคลื่อนทางทฤษฎีเป็นการออกแบบและประเมินโดยใช้ทฤษฎีเป็นกรอบแนวคิดในการประเมินเรียกว่า “Program theory” ซึ่งเป็นเซตข้อตกลงของ stakeholders เกี่ยวกับการกระทำอะไรที่จำเป็นในการแก้ปัญหาและทำไมปัญหาถึงตอบสนองต่อการกระทำนั้น จุดมุ่งหมายของการประเมินโดยใช้แรงขับเคลื่อนทางทฤษฎีไม่เพียงแต่ประเมินว่า intervention ใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมแต่คำนึงถึงว่าทำไมจึงใช้ intervention และจะใช้อย่างไรที่ทำให้ได้สารสนเทศที่มีความจำเป็นสำหรับ stakeholders การประเมินโดยใช้แรงขับเคลื่อนทางทฤษฎีแตกต่างจาก Black-box Evaluation ซึ่งเป็นการประเมิน intervention ที่มีผลกระทบต่อ outcomes โดยไม่สนใจกระบวนการเปลี่ยนแปลง (transformation) ระหว่าง intervention และ outcomes หรือ Minimalist Theory นอกจากนี้การประเมินโดยใช้แรงขับเคลื่อนทางทฤษฎียังมีความแตกต่างจาก Method-driven Evaluation ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเป็นฐานสำหรับการทำการประเมินโดยใช้วิธีเชิงปริมาณ (Quantitative), วิธีเชิงคุณภาพ (Qualitative), วิธีผสมผสาน (Mixed) นอกจากนี้ Method-driven Evaluation ไม่สนใจความคิดเห็นของ stakeholders ซึ่งเกี่ยวข้องในการประเมิน การประเมินโดยใช้แรงขับเคลื่อนทางทฤษฎีอยู่บนพื้นฐานรายละเอียดข้อตกลง (Descriptive assumptions) ซึ่งเรียกว่า change model เกี่ยวข้องกับอะไรเป็นกระบวนการเชิงสาเหตุที่คาดหวังให้เกิดในการบรรลุเป้าหมายโปรแกรมประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบคือ 1) เป้าหมายและผลลัพธ์ (Goals and Outcomes) เป้าหมายสะท้อนความต้องการเพื่อเติมความต้องการจำเป็นที่ไม่บรรลุ ได้แก่ สุขภาพเจ็บป่วย ความยากจน เป็นต้น ส่วนผลลัพธ์ต้องเป็น

รูปธรรมสามารถวัดได้ตามเป้าหมาย, 2) Determinants กลไกชั้นกลางซึ่งช่วย treatment/intervention ให้บรรลุความต้องการจำเป็น/ผลลัพธ์, 3) Intervention or Treatment – กิจกรรมในโปรแกรมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง Determinants นอกจาก change model แล้วการประเมินโดยใช้แรงขับเคลื่อนทางทฤษฎียังอยู่บนพื้นฐาน Prescriptive assumptions ซึ่งเรียกว่า action model เกี่ยวข้องกับอะไรเป็นกิจกรรมที่ต้องทำในโปรแกรม เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการโดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ดังนี้ Implementing Organization การดำเนินการขององค์กร, Program Implementers สมรรถนะของบุคลากร ในองค์กร, Peer Organizations/Community Partners ความร่วมมือระหว่างองค์กร, Intervention and Service Delivery Protocols เนื้อหาและกิจกรรมรายละเอียดขั้นตอน ปฏิบัติ, Ecological Context บริบททางนิเวศวิทยา, Target Population ประชากรเป้าหมาย

จุดเด่นของการประเมิน Theory – Driven Evaluation คือ การใช้ทฤษฎีเป็นแรงขับเคลื่อนในการออกแบบและเป็นกลไกในการประเมิน

6. แนวคิดทางการประเมิน Four Generation Evaluation Theory ของ Guba & Lincoln

Guba และ Lincoln ได้แบ่งยุคของการประเมินออกเป็น 4 ยุคดังนี้ ยุคแรก First Generation Evaluation : ยุควัดผล (Measurement) ยุคนี้เริ่มประมาณต้นปี ค.ศ.1900 การประเมินมุ่งในเรื่องของการวัดผลเป็นหลัก ยุคที่ 2 Second Generation Evaluation : ยุคบรรยาย (Description) มุ่งการบรรยายจุดแข็ง จุดอ่อนตามวัตถุประสงค์เป็นหลัก นักทฤษฎีการประเมินคนสำคัญในยุคนี้ได้แก่ Tyler ยุคที่ 3 Third Generation Evaluation : ยุคตัดสิน (judgment) มุ่งการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน นักทฤษฎีการประเมินคนสำคัญในยุคนี้ได้แก่ Scriven, Eisner จาก 3 ยุคที่ผ่านมาของการประเมินพบว่า การประเมินยังไม่สามารถรวบรวมคุณค่าในเชิงพหุมิติจึงเกิดยุคที่ 4 คือ Fourth Generation Evaluation : ยุคการตอบสนองและสร้างสรรค์ (responsive constructivist) โดยมุ่งการประเมินอย่างสร้างสรรค์ และตอบสนองต่อความต้องการของ stakeholders โดยการประเมินต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อตอบสนองต่อ stakeholders การประเมินประกอบด้วย Claims, Concerns, Issues – CCI การประเมินมี 4 ระยะ (Moreau, A. K., & Clarkin, L. C., 2012 : 33-45) ดังนี้

ระยะที่ 1 การระบุ stakeholders และดึงข้อมูล CCI โดย

ของโครงการ

- C : Claims – ให้ stakeholder เสนอและยืนยันสิ่งที่พึงประสงค์
- C : Concerns – ให้ stakeholder เสนอสิ่งไม่พึงประสงค์ของโครงการ
- I : Issues - ค้นหาประเด็นเหตุผลของความไม่สอดคล้อง

ระยะที่ 2 การเปิดโอกาสให้ stakeholders แลกเปลี่ยนกัน และได้ข้อมูลใหม่ๆ

ระยะที่ 3 นักประเมินรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมการสนทนาระหว่างกลุ่ม stakeholder เกี่ยวกับ CCI

ระยะที่ 4 นักประเมินปล่อยให้กลุ่ม stakeholder อภิปรายตามข้อมูลในระยะ 3 เพื่อหามติเอกฉันท์

ในการประเมินแบบ Four Generation Evaluation Theory มีจุดเด่นคือ (Claims, Concerns, Issues--CCI) ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นข้อยุติสมบูรณ์ และเป็นมติเอกฉันท์อันนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

สรุป การประเมินผล (Evaluation) เป็นการวัดผลโดยเปรียบเทียบสิ่งที่ถูกประเมินกับเกณฑ์มาตรฐานทั้งนี้เพื่อตัดสินคุณค่า ผลประโยชน์ และความคุ้มค่าที่ได้รับจากสิ่งที่ถูกประเมินนั้น และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ในการประเมินมีแนวคิดทฤษฎีของนักประเมินที่สำคัญๆ ได้แก่ แนวคิดทางการประเมินของ Michael Scriven, การประเมินชิปโมเดลของ Daniel L. Stufflebeam, การประเมินแบบตอบสนองของ Robert Stake, การประเมินเน้นการใช้ประโยชน์ของ Michael Patton, การประเมินโดยใช้ทฤษฎีเป็นแรงขับของ Huey T. Chen, การประเมินของ Guba & Lincoln เป็นต้น การประเมินและแนวคิดทฤษฎีของนักประเมินเพื่อนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อนำแนวคิดของนักทฤษฎีไปใช้ในการประเมินผลต่าง ๆ ต่อไป

2.3.2 ความหมายของการประเมินผล

ทัศน์พล เรืองศิริ (2559 : 9) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินไว้ว่า การประเมินเป็นกระบวนการในการตัดสินค่าของสิ่งใด ๆ ของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจ โดยมีการนำสารสนเทศมาเทียบเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และถือเป็นกระบวนการที่สำคัญในการบ่งชี้คุณค่าของโครงการ หรือแผนงาน

วรรณวิมล ครองระวะ (2559 : 11) กล่าวว่า การประเมินผล คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขตในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระ

พระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จากหลาย ๆ แหล่งข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบรรยาย (Descriptive) และการตัดสินคุณค่า (Judgment) การรวบรวมข้อมูลโดยเน้นการสังเกต และสัมภาษณ์ตามสภาพธรรมชาติเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ศึกษาสภาพการดำเนินงานโดยการรวบรวม วิเคราะห์ แปรผลข้อมูลอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสมในการดำเนินงานอันจะนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารโรงเรียนต่อไป โดยใช้การประเมินตามรูปแบบชิปของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product)

ยูวดี คำเงิน (2561 : 17) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการในการตัดสินค่าของผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจโดยมีการนำเสนอสารสนเทศมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการบ่งชี้คุณค่าของโครงการ หรือแผนงานกิจกรรมต่าง ๆ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2562 : 11-19) เป็นนักวิชาการที่เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลอีกท่านหนึ่งได้อธิบายความหมายของคำว่าประเมินตามพัฒนาการออกเป็น 6 นัย ดังนี้

1) การประเมินคือการวัด (Measurement) ความหมายนี้ถูกใช้แพร่หลายในระยะเริ่มต้นของการประเมิน โดยเริ่มมาจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการทดสอบ แล้วประเมินโดยการวินิจฉัยว่าดีหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่ การประเมินจึงเป็นการตีความหมายของคะแนนที่เป็นผลจากการวัด ดังนั้นคำว่าประเมินกับการวัดจึงมีความหมายใกล้เคียงกันหรือคล้ายคลึงกัน

2) การประเมินคือการวิจัยประยุกต์ (Applied research) ความหมายนี้มาจากกิจกรรมการประเมินใกล้เคียงกับกิจกรรมการวิจัยอย่างมาก ทั้งในแง่ระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ การออกแบบ เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นการประเมินจึงถูกมองว่าเป็นการวิจัยประยุกต์

3) การประเมินคือการตรวจสอบความสอดคล้อง (Determining Congruence) ความหมายนี้มีอิทธิพลมาจาก Tyler เป็นการมองว่าการประเมินเป็นกระบวนการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผลที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงเป็นคำจำกัดความที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย และมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน

4) การประเมินคือการช่วยการตัดสินใจ (Assist Decision Making) หมายความว่า การประเมินจะให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการบริหารงาน หรือตัดสินใจเลือกทางเลือกหรือวิธีการที่เหมาะสม ความหมายตามนัยนี้จึงกว้างออกไปกว่าการประเมินที่ตัวคน แต่ประเมินครอบคลุมไปถึงสิ่งอื่นได้

5) การประเมินคือการบรรยายอย่างลุ่มลึก (Description or Portrayal) หมายความว่า สารสนเทศที่ได้จากการประเมินต้องอาศัยการบรรยายอย่างลุ่มลึกและรอบด้านเพื่อตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้ใช้

6. การประเมิน คือ การตัดสินคุณค่า (Determining of worth or value) เป็นความหมายที่ชี้ให้เห็นถึง การประเมินเป็นกระบวนการมุ่งตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน โดยผู้ประเมินต้องมีความเชี่ยวชาญ ซึ่งการตัดสินคุณค่านั้นอาจตัดสินโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ หรือตัดสินตามมาตรฐานวิชาชีพ

ปริญญา อุปลา (2564 : 45) กล่าวว่า การประเมินผล มีความหมายสำคัญ คือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ซึ่งเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด ดังนั้นจึงควรจัดการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบ/วิธีการที่หลากหลาย ซึ่งวิธีการวัดและประเมินผลที่สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างแท้จริงของผู้เรียนและมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ 1) เพื่อวินิจฉัยความรู้ ความสามารถ ทักษะและกระบวนการเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียน และเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะได้เต็มตามศักยภาพ 2) เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับให้เกิดแก่ตัวผู้เรียนเองว่าบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้เพียงใด 3) เพื่อใช้ข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้ และเปรียบเทียบถึงระดับพัฒนาการของการเรียนรู้

วันรัฐ สอนสิทธิ์ (2564 : 88) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการดำเนินงานรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลของการดำเนินงานว่านโยบายหรือโครงการที่ได้ดำเนินการจัดทำขึ้นนั้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่มากน้อยเท่าใด พบปัญหาและอุปสรรคอะไร และมีประสิทธิภาพเพียงใด เพื่อใช้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกการคงอยู่ของนโยบายหรือการยุติการดำเนินการ และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ

Gronlund (1976 : 6) ให้นิยามว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการอย่างมีระบบ (Systematic Process) ที่อธิบายสิ่งที่ต้องการประเมินทั้งในเชิง

ปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยประกอบกับการตัดสินคุณค่าให้กับสิ่งนั้น ซึ่งใช้การเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

Ebel and Frisbie (1986 : 13) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งอาจพิจารณาจากผลที่ได้จากการวัดเท่านั้น แต่ส่วนมากจะตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยพิจารณาจากผลที่ได้จากการวัดด้านต่าง ๆ ประกอบกับหลักฐานด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง และรวมถึงการใช้วิจารณ์ญาณ และความรู้สึกนึกคิดของผู้ประเมินมาประกอบในการตัดสินใจด้วย

Thorpe (1988 : 15) การประเมินผล คือ การเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ และการแปลความของสารสนเทศที่เกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษาหรือฝึกอบรม การประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินว่าประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และผลลัพธ์เป็นอย่างไร

Stufflebeam and Shinkfield (1990 : 159) ให้ความหมายว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการของการแสวงหา การพรรณนา การได้มาซึ่งข้อมูล ตลอดจนการเตรียมข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ

กล่าวโดยสรุปว่า การประเมินผล หมายถึง กิจกรรมที่เป็นการกำหนดงานที่ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล มาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงจุดเด่น จุดด้อย ถึงระดับความสำเร็จความผิดพลาด ปัญหาอุปสรรค ผลกระทบต่อโครงการในส่วนที่น่าจะไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน และมีระยะเวลาของการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพหรือไม่ก็ยกเลิกโครงการ

2.3.3 ประโยชน์ของการประเมินผล

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557 : 23-24) กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินผล ที่มีต่อผู้เรียน ต่อครู ต่อผู้บริหาร ต่อผู้ปกครอง ต่อการแนะแนว และต่อการวิจัยไว้ดังนี้

1) ประโยชน์ต่อผู้เรียน กล่าวคือ การประเมินผลจะทำให้ผู้เรียนมีทิศทางในการพัฒนาตนเองที่ชัดเจน เกิดแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้นเพื่อให้มาตรฐานการเรียนตนเองไม่ต่ำกว่าเดิม ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนมากกว่าเดิม และทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน

2) ประโยชน์ต่อครูกล่าวคือ การประเมินผลจะทำให้ รัดับความรู้ของผู้เรียนซึ่งจะหาทางช่วยเหลือผู้เรียนรายบุคคลได้ถูกต้อง ครูได้ประเมินประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง

3) ประโยชน์ต่อผู้บริหาร กล่าวคือ การประเมินผลจะทำให้รับรู้มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ของครูและคุณภาพของผู้เรียน

4) ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง กล่าวคือ การประเมินผลช่วยให้ผู้ปกครองได้รับทราบความสามารถในการเรียนรู้ของบุตรหลาน ทำให้รู้จักและเข้าใจบุตรหลานยิ่งขึ้น และทำให้ผู้ปกครองมีข้อมูลสำหรับตัดสินใจสนับสนุนบุตรหลานทั้งด้านการเรียนรู้และอาชีพ

5) ประโยชน์ต่อการแนะแนว กล่าวคือ ผลการประเมินผล จะใช้เป็นข้อมูลให้คำปรึกษาแนะแนวผู้เรียน ทั้งในด้านการเลือกอาชีพและการศึกษาต่อ

6) ประโยชน์ต่อการวิจัย กล่าวคือ การประเมินผลทำให้ได้ข้อมูลสำหรับการวิจัย

Anderson and Ball (1985 : 14-35) ได้อธิบายบทบาทและประโยชน์ของการประเมิน โครงการในด้านวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ไว้ 6 ประการ คือ

1) เพื่อช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้ ซึ่งได้แก่ การประเมินว่าโครงการที่จัดทำขึ้นนั้นมีความจำเป็นมากน้อย หรือมีความสมเหตุสมผลหรือไม่มีความเป็นไปได้หรือคุ้มค่ากับเงินทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพียงไร โครงการเป็นที่ต้องการสำหรับกลุ่มเป้าหมายหรือจะได้รับการสนับสนุนแค่ไหน รวมทั้งขนาดและขอบเขตการนำโครงการไปใช้ กว้างหรือแคบ เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะช่วยนำมาประมวลสรุปตัดสินใจ สำหรับผู้บริหารหรือ แหล่งทุนที่จะตัดสินใจอนุมัติการนำโครงการดังกล่าวไปใช้ต่อไป

2) เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโดย ต่อเนื่องต่อไปหรือ การขยายโครงการและการรับรองโครงการ ซึ่งได้แก่ การประเมินภายหลังโครงการได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว (ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้) เป็นการประเมินเพื่อจะรู้ว่าโครงการดังกล่าวยังมีความจำเป็นต้องจัดให้อยู่อีกต่อไปหรือไม่ผลที่ได้จากการดำเนินโครงการ ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับทุนที่สูญเสียไปมากน้อยเพียงใด และโครงการที่ดำเนินการไปนั้น ก่อให้เกิดผลข้างเคียง (Side Effects) ทั้งทางบวกและทางลบหรือไม่

3) เพื่อช่วยตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการซึ่งเป็นการ ประเมิน เมื่อโครงการได้มีการนำไปดำเนินการใช้ระยะหนึ่ง หรือเป็นการประเมินในช่วงดำเนินโครงการ ทั้งนี้โดยทำการประเมินเพื่อที่จะปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ของโครงการอัน ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการทราบว่าวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้นั้นเมื่อมีการดำเนิน

โครงการไปชั่วขณะหนึ่ง มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ หรือได้รับการยอมรับ สนับสนุนร่วมมือ จากกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์มากน้อย เพียงใด เนื้อหาของโครงการเป็นการพิจารณาว่าเนื้อหาสาระหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ใน โครงการมีความครอบคลุมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ลำดับขั้นตอนของ กิจกรรม เป็นไปตามลำดับที่จะเอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเพียงใด นอกจากนี้ก็ยัง พิจารณาอีกว่าเนื้อหาสาระของโครงการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพภูมิหลังหรือพื้นเพ เดิมของกลุ่มเป้าหมาย และผู้รับบริการจากโครงการมากน้อยเพียงใด วิธีการดำเนินโครงการ โดยพิจารณาว่าโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีกลุ่มเป้าหมายร่วมโครงการเป็นจำนวนเท่าไร ครอบคลุมหรือไม่ครบตามที่กำหนดไว้โครงการมีผู้ร่วมโครงการเพียงพอหรือไม่ โครงการมีการ ดำเนินงานหรือดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างไรกลุ่มเป้าหมายผู้ร่วมโครงการได้รับการเสริมแรง หรือ การสร้างแรงจูงใจอย่างไรทำนองนี้เป็นต้น สภาวะแวดล้อมของโครงการ หมายถึง การพิจารณา เกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองหรือทางการบริหารของผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนิน โครงการว่าให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการหรือไม่อย่างไร สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงานใน โครงการมีลักษณะเช่นไร ชัดแย้งกันหรือไม่เป็นอุปสรรคต่อการที่จะดำเนินการต่อไปเพียงใด ทรัพยากร สนับสนุนอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการมีเพียงพอมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

4) เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้ความสนับสนุน โครงการจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การพิจารณาความสนับสนุนโครงการสาธารณชนการเมือง แหล่งเงินทุน รวมทั้งนักวิชาชีพอื่น ๆ โดยต้องรู้ว่าแหล่งดังกล่าวนี้มีแหล่งใดบ้างให้การสนับสนุน โครงการอย่างแท้จริง เมื่อมีการดำเนินโครงการอยู่ในขณะนั้น

5) เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขัดขวางต่อต้าน โครงการจากแหล่งต่าง ๆ ในทางตรงกันข้ามกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการในข้อที่ 4 นอกจากเราจะต้องรู้แหล่งที่ให้การสนับสนุนโครงการแล้ว ในการดำเนินโครงการใด ๆ ก็ตาม บางครั้งโครงการดังกล่าวนั้นก็ได้รับการขัดขวางต่อต้าน ทำให้การดำเนินโครงการไม่อาจเป็นไปได้ โดยสะดวกและวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ว่าจะไม่ได้รับการตอบสนอง ดังนั้น การ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อพิจารณาว่าแหล่งใดบ้างที่ขัดขวางโครงการ จึงเป็นสิ่งจำเป็นทั้งนี้ เพื่อจะได้หาทางแก้ไขปรับปรุงให้ดำเนินโครงการให้มีความเป็นไปได้โดยสะดวกต่อไป

6) เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการพื้นฐานต่าง ๆ ซึ่งหมายถึงการได้รับความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานอื่นที่นอกเหนือจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงการที่ทำการประเมินแต่ว่ามีผลต่อโครงการ ได้แก่ พื้นฐานด้านการศึกษา ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมวิทยา และด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การประเมินผลเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ฝ่ายบริหารสามารถปรับปรุงระบบการวางแผนและบริหารดำเนินงานอย่างมีระบบทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลการดำเนินงาน (Outputs) จะได้รับการตรวจสอบทุกขั้นตอน และนำมาซึ่งข้อมูลที่เป็นอันเป็นข้อมูลย้อนกลับที่จะนำมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.4 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

2.4.1 ความหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็น “ศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science)” หรือเป็น “วิทยาการประยุกต์” ที่เกิดจากการผสมผสานของศาสตร์หลายแขนง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีแนวคิดและวิธีการที่ผูกพันกับวิชาการสาขาเศรษฐศาสตร์เป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามถ้าพิจารณาเฉพาะคำว่า “การประเมินโครงการ” แล้ว อาจบอกได้ว่าเป็นคำผสมของคำสองคำ คือ คำว่า “การประเมิน” กับ คำว่า “โครงการ” ซึ่งทั้งสองคำต่างก็มีความหมายหรือคำจำกัดความเฉพาะของตนเอง

วิฑูลย์ สุธรรมมา (2557 : 11) การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ และพิจารณาংশชี้ให้ทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการนั้นอย่างมีระบบแล้วตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขโครงการนั้นเพื่อการดำเนินงานต่อไปหรือจะยุติการดำเนินงานโครงการนั้นเสีย

ทัศน์พล เรืองศิริ (2559 : 10) ได้กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการในการตัดสินใจคุณค่าของการบริหารจัดการโครงการ โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของการดำเนินโครงการ เพื่อให้ทราบว่าโครงการนั้นบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่เพียงใด มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงโครงการ

ศิริรัตน์ นิลนาก (2562 : 21) การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนา หรือปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงาน หรือนำไปประกอบการพิจารณาตัดสินใจ ผลสำเร็จของโครงการว่าตรงตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือสอดคล้องกับมาตรฐานตามที่หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดไว้หรือไม่ มีคุณภาพหรือประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด

ฐิติพร เผือกพิบูลย์ (2563 : 18-19) การประเมินโครงการหมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เกี่ยวกับโครงการที่เป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการพิจารณาการดำเนินงานของโครงการในครั้งต่อไป และการประเมินโครงการนั้นต้องมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับแผนอย่างชัดเจน เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการ

ดำเนินงานของโครงการว่าจะดำเนินงานต่อไปหรือปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเพื่อประสิทธิผล และ ประสิทธิภาพของโครงการนั้น ๆ

อนันตชัย ทองปาน (2564 : 6) การประเมินโครงการ หมายถึง เป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยของโครงการเพื่อจะได้นำไปพัฒนาการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานว่าวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ดีหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจยุติโครงการหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการดำเนินโครงการเพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของโครงการให้ดียิ่งขึ้น

Tyler (1943 : 57) เป็นผู้นำที่สำคัญในการประเมินโครงการ ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า การประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกิดขึ้น กับจุดหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้โดยมีความเชื่อว่าจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจนรัดกุม และเฉพาะเจาะจงแล้ว จะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง

Marvin C. Alkin (1972 : 150) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่จะได้มีสิ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกเฟ้นข่าวสารที่เหมาะสม การรวบรวมและวิเคราะห์ข่าวสารเพื่อรายงานข้อมูลสรุป อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ทำการตัดสินใจ ในการเลือกหนทางต่าง ๆ ที่เป็นไปได้

Suchman (1990 : 93) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือใช้เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการ เพื่อตัดสินใจว่าโครงการดังกล่าวดีหรือไม่ดีอย่างไรหรือเป็นการค้นหาว่าผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโครงการ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่

Stufflebeam (1990 : 159) ให้ความหมายของการประเมินโครงการหมายถึง กระบวนการบรรยาย เก็บรวบรวมข้อมูลกับเป้าหมาย การวางแผน การดำเนินการและผลกระทบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางการตัดสินใจ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของโครงการ

กล่าวโดยสรุป การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่รวบรวมข้อมูลหรือกระบวนการดำเนินงานเพื่อหา เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการข้อบกพร่องหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4.2 ประเภทของการประเมินโครงการ

การแบ่งประเภทการประเมินโครงการคงมิใช่เป็นการกำหนดเกณฑ์เด็ดขาด แต่จำเป็นต้องอาศัยเกณฑ์หลายชนิดมาจำแนกประเภท เช่น ใช้เวลา วัตถุประสงค์ วิธีการ และรูปแบบการประเมินมาบ่งบอกถึงประเภทของการประเมิน ซึ่งในที่นี้อาจจำแนกการประเมินโครงการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ (จักษ์วัชร ศิริวรรณ, 2555)

1) การประเมินโครงการก่อนดำเนินการ (Preliminary Evaluation) เป็นการศึกษาวิเคราะห์ และประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ก่อนที่จะเริ่มโครงการใดโครงการหนึ่ง ซึ่งจะมีประโยชน์ในแง่การตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการต่อไปหรือไม่อย่างไร โดยทำการศึกษาถึงสภาพแวดล้อมเชิงปฏิบัติการ (Operating Environment) ของโครงการ ความพร้อมและความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า อันได้แก่ ขีดความสามารถ ประสิทธิภาพ และความพร้อมของบุคลากร เครื่องมือ งบประมาณและกระบวนการงบประมาณ รวมไปถึงสมรรถนะในการบริหารจัดการ ทั้งยังต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของกระบวนการที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และความเสี่ยงของการดำเนินโครงการรวมถึงประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ แต่ในขณะเดียวกันยังมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากโครงการในด้านต่าง ๆ อาทิ การประเมินผลกระทบด้านสังคม (Social Impact Assessment, SIA) การประเมินผลกระทบด้านนิเวศ (Ecological Impact Assessment, EIA) การประเมินผลกระทบด้านการเมือง (Political Impact Assessment, PIA) การประเมินผลกระทบด้านเทคโนโลยี (Technological Impact Assessment, TIA) การประเมินผลกระทบด้านประชากร (Population Impact Assessment, PIA) การประเมินผลกระทบด้านนโยบาย (Policy Impact Assessment POIA) การประเมินผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment) เป็นต้น

2) การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการ ผลที่ได้จากการประเมินระหว่างดำเนินโครงการนั้น อาจจะกระทำในระหว่างขั้นตอนการพัฒนาโครงการ ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ของโครงการ เป็นไปอย่างสมเหตุสมผล ยิ่งไปกว่านั้นการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ อาจจะกระทำในระหว่างขั้นตอนการดำเนินโครงการ ซึ่งจะมีส่วนช่วยตรวจสอบว่า โครงการได้ถูกดำเนินการไปตามแผนของโครงการหรือไม่ อย่างไร ซึ่งเรียกอย่างเฉพาะเจาะจงว่า Implementation Evaluation อย่างไรก็ดี การประเมินระหว่างดำเนินโครงการนี้อาจเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการว่า โครงการได้ถูกดำเนินการไปอย่างได้ผลดีหรือไม่เพียงใด ซึ่งเรียกอย่างเฉพาะเจาะจงว่า Progress Evaluation

3) การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Summative Evaluation) หรืออาจเรียกว่า การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลรวมสรุปภายหลังจากสิ้นสุดการดำเนินโครงการ ในการรวมสรุปข้อมูลอันเกิดจากโครงการระยะยาวนั้น จะรวบรวมจากผลของการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ (Formative Evaluation) ทำให้เป็นผลของการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Summative Evaluation) ซึ่งผลรวมสรุปที่ได้จะนำสู่การรายงานว่า โครงการได้บรรลุเป้าประสงค์ขององค์การ (Corporate Goals) หรือไม่ อย่างไร ตลอดจนการรายงานถึงสภาพของโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร พบปัญหาหรืออุปสรรคอะไร ในการดำเนินโครงการ เพื่อปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการโครงการของหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น ในการดำเนินโครงการนี้ หรือโครงการอื่น ๆ ต่อไป

4) การประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation) เป็นการประเมินโครงการที่มุ่งเน้นตรวจสอบผลผลิตและกระบวนการได้มาซึ่งผลผลิต และมุ่งที่จะทราบความสำเร็จหรือความล้มเหลว รวมไปถึงความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโครงการหรือผู้ให้ทุนว่า จะต้องยุติหรือขยายการดำเนินโครงการ ยิ่งไปกว่านั้น ในปัจจุบัน การประเมินประสิทธิภาพโครงการยังมีความสำคัญเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการประเมินประสิทธิภาพโครงการนั้นเชื่อมโยงกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ในแง่ของประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐกิจ ซึ่งถือเป็นแนวคิดกระแสหลักในการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management, NPM)

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556 : 96-103) กล่าวว่า ประเภทของการประเมินโครงการการประเมินโครงการบริการสังคมนั้น สามารถจำแนกประเภทของการประเมินโดยทั่วไปได้เป็น 4 ประเภทคือ 1) การประเมินความต้องการที่จำเป็น 2) การประเมินกระบวนการ 3) การประเมินผลผลิต และ 4) การประเมินประสิทธิภาพ

อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2556 : 1) กล่าวว่า ประเภทการประเมินโครงการคงมิใช่เป็นการกำหนดเกณฑ์เด็ดขาดแต่จำเป็นต้องอาศัยเกณฑ์หลายชนิดมาจำแนกประเภท เช่นใช้เวลาวัตถุประสงค์ วิธีการ และรูปแบบการประเมิน มาบ่งบอกถึงประเภทของการประเมินซึ่งในที่นี้จำแนกการประเมินโครงการออกเป็น 4 ประเภทคือ

1) การประเมินโครงการก่อนดำเนินการ (Preliminary Evaluation) เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ก่อนที่เริ่มดำเนินโครงการใด ๆ โดยอาจทำการศึกษาถึงประสิทธิภาพของปัจจัยอ่อนความเหมาะสมของกระบวนการที่คาดว่าจะนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการปัญหาอุปสรรคความเสี่ยงของโครงการตลอดจนผลลัพธ์หรือ

ประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับในขณะเดียวกันก็อาจจะศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ เช่นการประเมินผลกระทบด้านสังคม (Social Impact Assessment: SIA) การประเมินผลกระทบด้านนิเวศ (Ecological Impact Assessment: EIA) การประเมินผลกระทบด้านการเมือง (Political Impact Assessment: PIA) การประเมินผลกระทบด้านเทคโนโลยี (Technological Impact Assessment: TIA) การประเมินผลกระทบด้านประชากร (Population Impact Assessment: PIA) การประเมินผลกระทบด้านนโยบาย (Policy Impact Assessment: POIA) และการประเมินผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment) การประเมินโครงการก่อนดำเนินการนี้มีประโยชน์สำหรับนักลงทุน เพื่อศึกษาดูว่าก่อนลงมือโครงการใด ๆ นั้นจะเกิดความคุ้มค่าแก่การลงทุน (Cost Effectiveness) หรือจะเกิดผลกระทบต่อระบบสิ่งแวดล้อมทั้งด้านสังคมเศรษฐกิจการเมืองประชากรเทคโนโลยีและระดับนโยบายหรือไม่หากได้ทำการศึกษารอบคอบแล้วอาจจะได้ผลคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะได้เกิดประโยชน์หรือโทษอย่างไรปัญหาอุปสรรคเป็นอย่างไร เพื่อผู้เป็นเจ้าของโครงการจะได้ตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะเลิกโครงการหรือปรับปรุงองค์ประกอบ และกระบวนการบริหารจัดการโครงการเพียงใดเพื่อให้เกิดผลดี

2) การประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ อาจจะจำแนกเป็นในช่วงเวลาเริ่มต้นโครงการ (Inception Study) และระหว่างดำเนินโครงการที่ผ่านพ้นช่วงแรกไปแล้ว (Formative Evaluation) ผลที่ได้จากการประเมินดังกล่าวนี้จะช่วยปรับปรุงทั้งปัจจัยอันกระบวนการบริหารจัดการ และแม้แต่วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการให้เป็นไปตามความเหมาะสมให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมีชื่อเรียกการประเมินแบบนี้อีก เช่น การประเมินความก้าวหน้า (Progress Evaluation) และการประเมินการดำเนินการ (Implementation Evaluation) เป็นต้น ในการดำเนินโครงการด้านการท่องเที่ยว และการศึกษาอาจใช้วิธีการประเมินระหว่างดำเนินโครงการเพื่อทบทวนแผน และปรับแผนของโครงการปรับตารางการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ทั้งการประชาสัมพันธ์การตลาดส่งเสริมการขาย และปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงของโครงการ เป็นต้น

3) การประเมินผลรวมสรุป (Summative Evaluation) มักใช้หลังสิ้นสุดโครงการใหม่ๆ เพื่อค้นหาประสิทธิผลของการดำเนินโครงการว่าบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไรหรือทบทวนกระบวนการบริหารจัดการว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวประการใดการประเมินผลประเภทรวมสรุปนี้อาจมองในมิติของโครงการระยะยาวออกเป็นช่วงโครงการ (Phase) ซึ่งการประเมินลักษณะนี้ก็มองได้เป็น 2 ประเภท คือ เป็นทั้งการประเมินรวมสรุปของแต่ละช่วงโครงการ (Summative Evaluation of Each Phase) หรือ

อาจจะมองการประเมินของแต่ละช่วงโครงการเป็นการประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative) ของโครงการระยะยาวทั้งหมดก็ได้ซึ่งขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้อ่านหรือเจ้าของโครงการ

4) การประเมินผลกระทบของโครงการ เป็นการตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในแต่ละโครงการ และภาพรวมของผลกระทบทั้งหลาย ๆ ชนิด เช่น ผลกระทบด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี ประชากร และด้านนโยบาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการประเมินผลกระทบนั้นว่าต้องการเน้นด้านใด เป็นสำคัญแต่อย่างไรก็ตามผู้รับผิดชอบโครงการจำเป็นต้องศึกษาดูว่าในเชิงนิติศาสตร์แล้วจะต้องมีการประเมินผลกระทบด้านใดบ้าง

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2557 : 266-268) กล่าวว่า การประเมินโครงการ แบ่งได้เป็นหลายประเภท ตามแต่จะใช้เกณฑ์ใดเป็นหลัก ในที่นี้จะนำเสนอประเภทของการประเมินโครงการเป็น 3 ลักษณะ คือ แบ่งตามจุดหมายของการประเมินหลักยึด และลำดับเวลา ในการประเมินโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบ่งตามจุดหมายของการประเมิน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ
 - 1.1) การประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุง หรือบางครั้งเรียกว่า การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation)
 - 1.2) การประเมินเพื่อสรุปผล หรือการประเมินผลรวมสรุป (Summative Evaluation)
2. แบ่งตามหลักยึดในการประเมิน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ
 - 2.1) การประเมินโดยยึดหลักวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal Based Evaluation) เป็นการประเมินความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่ได้กำหนดไว้
 - 2.2) การประเมินที่อิสระไม่ยึดติดกับวัตถุประสงค์ของโครงการ (Goal Free Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดของโครงการ ไม่มุ่งเฉพาะผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการเท่านั้น
3. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ
 - 3.1) การประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Pre Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดหมาย เพื่อตัดสินใจเลือกโครงการ ตรวจสอบความเหมาะสม ความสมเหตุสมผลของการวางแผนดำเนินโครงการ ความเป็นไปได้ของการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติคุณภาพของโครงการรวมทั้งตรวจสอบโอกาสที่โครงการจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งการประเมินก่อนเริ่มโครงการมีความเชื่อพื้นฐานที่ว่าถ้าตัวโครงการนั้นได้รับการ

ประเมินว่ามีความเหมาะสม สมเหตุสมผล มีความจำเป็นคุณภาพดีมีความเป็นไปได้โอกาสที่โครงการจะประสบความสำเร็จก็ย่อมสูง โดยการประเมินในขั้นนี้จะเน้นการพิจารณาใน 3 ประเด็น คือ

3.2) ความเหมาะสมของโครงการ เป็นการประเมินเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นของการจัดทำโครงการ (Need Assessment) จะเป็นการตรวจสอบขั้นต้นเพื่อกำหนดปัญหา กำหนดความจำเป็น และเหตุสำคัญของการริเริ่มโครงการนั้น ๆ รวมถึงการศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ (Feasibility Studies) มักจะพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้คือ 1) ความเป็นไปได้ทางเทคนิควิชาการ 2) ความพร้อมทางการบริหารจัดการโครงการให้สำเร็จตามเป้าหมาย 3) ความพร้อมในการสนับสนุนด้านทรัพยากรของหน่วยงาน และ 4) ความสอดคล้องกับนโยบายและสภาพปัญหา

3.3) การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนินโครงการ (Return of Investment) โดยทั่วไปจะพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนเสีย (Benefit Cost Ratio) การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break Even Analysis) อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Rate of Return) การวิเคราะห์ต้นทุน และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Cost Effectiveness Analysis) การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลกำไร (Cost Benefit Analysis) หรือการวิเคราะห์อรรถประโยชน์ (Cost Utility Analysis)

3.3.1) การศึกษาและการคาดคะเนถึงผลประโยชน์หรือสิ่งที่อาจจะเกิดตามมาจากการดำเนินโครงการ (Consequence Analysis) เป็นการคาดคะเนถึงผลที่จะตามมาจากการดำเนินงานตามโครงการ ในปัจจุบันยังไม่ค่อยแพร่หลายมากนัก แต่จะเป็นสิ่งที่มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ส่วนใหญ่จะพิจารณาเพื่อค้นหาการต่อต้านการดำเนินงานตามโครงการ การคาดการณ์เกี่ยวกับผลที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง กระทบต่อสภาพแวดล้อม ตลอดจนเป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ และกำหนดนโยบายสำคัญ ๆ เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.3.2) การดำเนินในระหว่างการดำเนินงาน (Implementation Evaluation or Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำโครงการที่ได้วางแผนไว้ไปสู่การปฏิบัติทั้งนี้เพื่อศึกษาถึงผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือไม่ได้เพราะเหตุใด จุดเด่น จุดด้อย มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง การประเมินในขณะที่ดำเนินโครงการจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานของโครงการโดยตรง

3.3.3) การประเมินหลังการดำเนินงาน (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตอบคำถามว่า โครงการประสบผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลจากโครงการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ผลการดำเนินงานคุ้มค่าหรือไม่ ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการจนถึงการสิ้นสุดของโครงการ

2.4.3 ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการอย่างมีระบบ ย่อมจะมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารโครงการตระหนักถึงคุณภาพของโครงการที่กำหนดขึ้นไว้ว่า สามารถสนองต่อความต้องการของสังคม หรือสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใด ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการดำเนินการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการให้มีความถูกต้องเหมาะสม ส่งผลให้โครงการนั้น ดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุถึงเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ การประเมินโครงการ มีความสำคัญตามความคิดเห็นของนักวิชาการ ดังนี้

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2557 : 265-266) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในวงจรการวางแผน และบริหารจัดการโครงการสามารถสรุปประโยชน์ของการประเมินโครงการได้ดังต่อไปนี้

- 1) ช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงานโครงการตลอดจนเป็นการตรวจสอบความเป็นไปได้ของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
- 2) ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน
- 3) ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการ
- 4) ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไปอย่างไร
- 5) ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามโครงการว่าเป็นอย่างไร คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่
- 6) เป็นแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบผลการปฏิบัติงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

อนันต์ นามทองตัน (2557 : 2-3) กล่าวว่า ประโยชน์ของการประเมินโครงการมีดังนี้

1. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. ช่วยให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการและตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ
3. ช่วยให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ วินิจฉัยในการดำเนินงานและพัฒนาโครงการ
4. ช่วยให้ได้ข้อมูลการให้คำปรึกษา กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานโครงการ อย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่
5. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการได้รับทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูล ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการโครงการร่วมกันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. ช่วยให้เกิดการรับรู้และความเข้าใจในกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมของโครงการและผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่มีต่อโครงการเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำราญ มีแจ้ (2558 : 6) กล่าวว่าความสำคัญของโครงการมีดังนี้

1. ช่วยให้แผนมีความชัดเจน
2. ช่วยให้การปฏิบัติตามแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ช่วยให้แผนมีความเป็นไปได้สูง
4. ช่วยให้ทราบทรัพยากรดำเนินงานในแผน
5. การควบคุมแผนงานทำได้ง่ายและไม่ซับซ้อน

ฐิติพร เพื่อกพิบูลย์ (2563 : 21) กล่าวว่า ประโยชน์และความสำคัญของการประเมินโครงการพอสรุปได้ว่าการประเมินโครงการมีประโยชน์ในการกำหนดวัตถุประสงค์ และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจนทำให้องค์กรได้รับประโยชน์เต็มที่ ทำให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ เพราะโครงการเป็นส่วนหนึ่งของแผน ดังนั้นเมื่อโครงการได้รับการตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ดำเนินการไปด้วยดีช่วยการแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบ (Impact) ของโครงการ และทำให้โครงการมีข้อที่ทำความเสียหายน้อยลงทำให้การควบคุมคุณภาพของงาน เพราะการประเมินโครงการเป็นการตรวจและควบคุมชนิดหนึ่ง ช่วยในการสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ ทำให้การวางแผน หรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหารและฝ่ายการเมืองเป็นสารสนเทศช่วยการตัดสินใจในการบริหารโครงการต่อไป

สรุปความสำคัญและประโยชน์ในการประเมินโครงการ ช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์มีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากผลกระทบของโครงการช่วยในการควบคุม

คุณภาพของงาน ดูว่าการปฏิบัติงานตามโครงการนั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ช่วยให้
ได้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้รับบริการเป็นแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน ผลของการประเมินโครงการ
เป็นข้อมูลบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งสำคัญต่อการวางแผนหรือการกำหนดนโยบาย
ของผู้บริหารต่อไป

2.4.4 ขั้นตอนของการประเมินผลโครงการ

วิทูลย์ สุธรรมมา (2557 : 37-39) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็น
กระบวนการของการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของโครงการอย่างมีระบบโดยมี
วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้นกระบวนการในการประเมินผล
โครงการอาจมีขั้นตอนและรายละเอียดของขั้นตอนแตกต่างกันไป ตามแนวคิดของนักวิชาการ
ทางการประเมินผลโครงการแต่ละบุคคลหรืออาจมีรายละเอียดที่แตกต่าง เพราะรูปแบบหรือ
ประเภทของการประเมินผลหรือประเมินไปตามแต่ละประเภทของโครงการ อย่างไรก็ตามการ
ประเมินผลโครงการนอกจากจะประเมินโครงการทั้งหมดโดยส่วนรวมแล้ว แต่ละส่วนของ
โครงการจะต้องได้รับการประเมินควบคู่กันไปด้วยเสมอ คือ การประเมินข้อมูลนำเข้า (Inputs)
การประเมินตัวกระบวนการ (Processor) และการประเมินผลงาน (Outputs) ซึ่งแต่ละส่วนและ
โดยทั้งหมดของโครงการจะประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. การศึกษาและพิจารณาถึงรายละเอียดของวัตถุประสงค์โครงการ
ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อให้ทราบว่าโครงการที่กำหนดขึ้นนั้นมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่
สามารถดำเนินการได้หรือไม่ จะมีการปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์ให้มีความเหมาะสมและ
ปฏิบัติได้โดยลักษณะใดการประเมินผลโครงการในขั้นตอนนี้ถือได้ว่าเป็นการประเมินก่อนที่จะลง
มือปฏิบัติงานจริง เป็นการตรวจสอบและทบทวนความเรียบร้อยวัตถุประสงค์โครงการเป็นสำคัญ

2. การศึกษาความเป็นไปได้ของข้อมูล ซึ่งเป็นการประเมินข้อมูลและ
ทรัพยากรต่าง ๆ ที่จะต้องใช้ดำเนินการว่ายังมีความเหมาะสมเพียงพอที่จะใช้ปฏิบัติงานหรือไม่
ข้อมูลและทรัพยากรที่มีอยู่สามารถที่จะสนองตอบวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด และการ
เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นยังจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้หรือไม่ การประเมินในขั้นตอนนี้เป็นการ
ตรวจสอบทบทวนความเหมาะสมของทรัพยากรที่จะต้องใช้ในการบริหารโครงการนั่นเอง

3. การเก็บรวบรวมและการกระทำกับข้อมูลและทรัพยากร ซึ่งเป็นการ
วิเคราะห์ถึงกระบวนการในการดำเนินโครงการในลักษณะเป็นการเก็บรวบรวม และจำแนก
ข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ เป็นสัดส่วน และให้มีความเป็นจริงมากที่สุด เพราะหากการดำเนินงานใน
ขั้นตอนนี้มีปัญหาย่อมทำให้ผลงานที่เกิดขึ้นมีปัญหาตามไปด้วย กล่าวคือ แม้ว่าผู้บริหารโครงการ

จะทราบถึงทรัพยากรที่จะต้องใช้ทั้งปริมาณและคุณภาพเป็นอย่างดีแล้ว แต่ในขั้นตอนของการรวบรวมและจัดดำเนินการกับข้อมูลไม่ดีพอ ผลที่เกิดขึ้นย่อมไม่มีคุณภาพหรือด้อยคุณภาพ ตัวอย่าง เนื้ออย่างดีอย่างกับเตาที่ไฟแรงเกินไป ย่อมได้เนื้อย่างที่ไหม้เกรียม เป็นต้น การประเมินในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบกระบวนการว่าเหมาะสมกับข้อมูลหรือทรัพยากรที่นำเข้าหรือไม่

4. การวิเคราะห์ การแปลความหมาย และการสรุปผลซึ่งเป็นขั้นตอนที่ข้อมูลได้ผ่านกระบวนการเรียบร้อยแล้ว และผู้ประเมินจะต้องทำการวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นว่าเป็นเช่นใด ตรงตามวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ จะมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ดียิ่งขึ้นในลักษณะใด และผลที่เกิดขึ้นจะมีแนวโน้มไปในลักษณะใด การประเมินในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลงานของโครงการที่เกิดขึ้น และรวมไปถึงการประเมินโครงการโดยทั้งหมดด้วยว่า ทรัพยากรหรือข้อมูลนำเข้าที่มีอยู่ ด้วนกระบวนการที่ใช้ และด้วยผลงานที่ปรากฏนั้นโครงการโดยรวมเป็นเช่นใด เป็นโครงการที่ให้ผลประโยชน์คุ้มค่ากับการดำเนินงานหรือไม่ ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นแล้วดำเนินงานต่อไปหรือจะล้มเลิกยุติโครงการนี้เสีย

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2557 : 268-271) กล่าวว่า ในการประเมินโครงการแต่ละครั้ง ผู้ประเมินจำเป็นจะต้องมองเห็นภาพรวมของกระบวนการดำเนินงานการประเมินโครงการใน 10 ขั้นตอน ซึ่งจะมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน เป็นการศึกษารายละเอียดและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ของโครงการที่จะประเมิน เพื่อให้ผู้ประเมินเกิดความรู้และความเข้าใจโครงการอย่างลึกซึ้ง ตั้งแต่หลักการและเหตุผลของโครงการ วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ การเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล จนถึงผลของโครงการ การวิเคราะห์โครงการอย่างละเอียดรอบคอบจะเป็นส่วนสำคัญที่ผู้ประเมินเกิดแนวคิดต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การกำหนดประเด็นของการประเมิน ดังนั้นการวิเคราะห์โครงการที่จะประเมินจึงเป็นขั้นตอนการประเมินที่สำคัญอย่างยิ่งของขั้นตอนแรกในการประเมินโครงการ

2. การศึกษารูปแบบของการประเมิน (Model) ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของการประเมินแบบต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง รูปแบบของการประเมินแต่ละแบบ จะได้มาจากแนวคิดที่แตกต่างกันไปตามแนวคิดของผู้พัฒนารูปแบบแต่ละท่าน การศึกษารูปแบบของการประเมินหลาย ๆ รูปแบบ จะทำให้ผู้ประเมินได้เห็นทางเลือกที่หลากหลายที่จะนำไปสู่การเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมที่สุดกับโครงการที่จะประเมิน แต่โดยส่วนใหญ่โครงการแต่ละโครงการไม่สามารถประเมินโดยใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งอย่างเดี่ยวเสมอไป ผู้ประเมินจึงต้องใช้องค์ประกอบหลาย ๆ รูปแบบการประเมิน เพื่อให้ได้ผลการประเมินสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะทำได้

3. การกำหนดประเด็นของการประเมิน ผู้ประเมินจำเป็นต้องกำหนดประเด็นการประเมินอย่างเหมาะสม เพื่อจะนำไปสู่การกำหนดรายละเอียดของขั้นตอนต่อไปได้อย่างสมบูรณ์ตามประเด็นที่กำหนด โดยผู้ประเมินสามารถกำหนดประเด็นของการประเมินได้จากการวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน ผสมผสานกับการศึกษารูปแบบของการประเมิน ทั้งนี้ ผู้ประเมินจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน อาจจะเป็นผู้ให้ทุน ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจตัดสินใจ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ ฯลฯ เพื่อให้ผลจากการประเมินเป็นประโยชน์ต่อบุคคลและองค์กรต่าง ๆ อย่างแท้จริง

4. การพัฒนาตัวชี้วัดและกำหนดเกณฑ์ในการประเมินใด ๆ สิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในผลการประเมินย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของตัวชี้วัด (Indicator) และเกณฑ์ (Criteria) ดังนั้นขั้นตอนสำคัญของการประเมินอีกขั้นตอนหนึ่งก็คือ การพัฒนาตัวชี้วัดและการกำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสม ตัวชี้วัดแต่ละตัวจะได้มาจากประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินต้องพยายามค้นหาตัวชี้วัดที่สามารถแสดงประสิทธิภาพของแต่ละประเด็นได้ชัดเจนที่สุด สามารถสังเกตหรือวัดได้เมื่อได้ตัวชี้วัดที่เหมาะสมแล้ว ผู้ประเมินจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสมให้กับตัวชี้วัดแต่ละตัว เพื่อเป็นเกณฑ์ตัดสินว่าผลการดำเนินงานของโครงการประสบความสำเร็จเป็นไปตามเกณฑ์มากน้อยเพียงใด

5. การออกแบบการประเมิน หลังจากที่ผู้ประเมินกำหนดประเด็นการประเมิน พัฒนาตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่เหมาะสมได้แล้ว ผู้ประเมินสามารถเริ่มออกแบบการประเมินได้โดยการผสมผสานความคิดทั้งหมดให้เป็นรูปแบบการประเมินที่เหมาะสมกับโครงการที่ประเมิน การกำหนด วิธีการประเมิน การสุ่มตัวอย่าง ตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่จะใช้แหล่งข้อมูลที่ต้องการ เครื่องมือที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล การออกแบบการประเมินจึงเสมือนแนวทางการประเมินที่ได้เตรียมไว้สำหรับการประเมินโครงการทั้งหมด

6. สร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องกระบวนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการประเมินที่มีคุณภาพ เพราะผลการประเมินจะน่าเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสำคัญ

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากที่ผู้ประเมินได้ออกแบบการประเมินและสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพไว้แล้ว ผู้ประเมินต้องลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ต้องการโดยจะใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างตามความเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมินและลักษณะของข้อมูลที่ต้องการเป็นสำคัญ

8. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการได้แล้ว ก็จะทำกรวิเคราะห์ข้อมูลโดยต้องเลือกใช้วิธีการทางสถิติที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

9. การตัดสิน สรุป และอภิปรายผลการประเมิน หลังจากได้ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติผู้ประเมินจำเป็นต้องตัดสินผลว่า โครงการดังกล่าวดำเนินการอย่างมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด อาจจะพิจารณารวมไปถึงผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยผู้ประเมินจะต้องสรุปผลการประเมินให้เห็นภาพรวมทั้งหมด และเพื่อให้เกิดแนวความคิดที่สร้างสรรค์ผู้ประเมินจำเป็นต้องทำการอภิปรายผลเพื่อจะได้ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงเหตุผลต่าง ๆ ที่ทำให้ผลการประเมินเป็นไปในลักษณะนั้น ๆ

10. การเขียนรายงานการประเมิน เมื่อการประเมินได้เสร็จสิ้น ผู้ประเมินต้องเขียนรายงานการประเมิน โดยเป็นการนำเสนอการดำเนินงานการประเมินโครงการในทุกขั้นตอน เพื่อให้ผู้อื่นได้รับทราบ และเข้าใจกระบวนการ และผลของการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร และผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ

2.5 รูปแบบการประเมินผลโครงการ

รูปแบบการประเมินมีหลายรูปแบบ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดของรูปแบบการประเมินแบบต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับนักบริหารการศึกษาไว้ทั้งหมด 7 รูปแบบ

1. รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Tyler)

ไทเลอร์ (1943 : 57) เป็นผู้นำที่สำคัญในการประเมินโครงการ ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ โดยมีความเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้ว จะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง เขาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน โดยเสนอเป็นกรอบความคิด ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1943 โดยเน้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้อยู่ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วประเมินความสำเร็จของวัตถุประสงค์เหล่านั้น แนวคิดลักษณะนี้เรียกว่า แบบจำลองที่ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก ไทเลอร์ มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ มีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และถือว่าการประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ลำดับขั้นของการประเมินการเรียนการสอน มีดังนี้ กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมด้วยข้อความที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจงกำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาที่ต้องการให้บรรลุตามความมุ่ง

หมายที่ตั้งไว้ เลือกรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม เมื่อจบบทเรียนจึงประเมินผลโครงการ โดยการทดสอบผลสัมฤทธิ์

2. รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin)

มาร์วิน ซี อัลคิน (1969 : 102) ได้เสนอรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า CSE (Center for the Study of Evaluation Approach) จุดเน้นของการประเมินตามแนวคิดของอัลคิน คือ การประเมินเพื่อการตัดสินใจ อัลคินได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการกำหนดขอบเขตของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การจัดทำรายงานสรุปให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ในการเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของโครงการ ขอบข่ายของการประเมินจากความหมายของการประเมินตามแนวคิดของอัลคินนั้น การประเมินจะประกอบด้วยการจัดหา และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจดังในการประเมิน จำเป็นจะต้องประเมินในเรื่องต่าง ๆ 5 ด้าน ดังนี้

2.1 การประเมินระบบ (System Assessment) เป็นการอธิบายหรือพรรณนาสภาพของระบบเพื่อเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริง กับความคาดหวังที่จะเกิดขึ้น การประเมินระบบจะช่วยให้เราสามารถกำหนดขอบเขต และวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม สิ่งที่จะต้องศึกษา ได้แก่ ความต้องการของประชาชน ชุมชนและสังคมที่มีต่อสภาพการณ์ปัจจุบัน สำหรับการประเมินระบบแต่ละส่วนจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการต่างกัน

2.2 การประเมินการวางแผนโครงการ (Program Planning) เป็นการประเมินก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการตัดสินใจพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของโครงการ นักประเมินต้องหาข้อมูลที่แสดงความคาดหวังที่จะบรรลุเป้าหมาย พร้อมกับประเมินผลที่จะได้รับจากการใช้วิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ด้วย เพื่อให้สามารถเห็นข้อเปรียบเทียบในการหาทางเลือกที่เหมาะสม โดยใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของปัญหา โดยทั่วไปจะใช้การประเมินจากเกณฑ์ภายนอก และจากเกณฑ์ภายใน

2.3 การประเมินการนำไปใช้เพื่อการดำเนินโครงการ (Program Implementation) เป็นการประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบดูว่าการดำเนินโครงการนั้นเป็นไปตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับสิ่งที่วางแผนไว้ หรือคาดหวังไว้เพียงไร

2.4 การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ (Program Improvement) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อมูลที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และมีผลที่ไม่

คาดคิดมาก่อนเกิดขึ้นบ้างหรือไม่ ดังนั้น นักประเมินจึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในทุก ๆ ด้านของโครงการ ตลอดจนผลกระทบของโครงการที่มีต่อโครงการอื่น เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงโครงการต่อไป

2.5 การประเมินเพื่อการยอมรับโครงการ (Program Certification)
 ขั้นตอนนี้ นักประเมินต้องหาข้อมูลข่าวสารรายงานต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อใช้ข้อมูลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของโครงการ และศักยภาพในการสรุปร่างไปสู่อำนาจการตัดสินใจอื่น ๆ หรือนำไปใช้กับโครงการในสถานการณ์อื่น ๆ ได้กว้างขวางเพียงใด ในขั้นนี้ข้อมูลที่ได้จากนักประเมินจะทำให้ผู้บริหารได้ตัดสินใจว่าควรจะดำเนินกับโครงการในลักษณะใด อาจจะยกเลิก ปรับปรุงใหม่ หรืออาจจะขยายโครงการต่อไปอีก เป็นต้น

3. รูปแบบการประเมินของโพรวัส

Provus (1969 : 242-283) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติการกับมาตรฐานหรือเป็นการค้นหาความไม่สอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับผลการปฏิบัติการของแผนงานเขาอธิบายว่ามีความไม่สอดคล้องกัน 5 ชนิด ที่สามารถศึกษาได้จากการใช้แผนงาน คือ ความไม่สอดคล้องที่สัมพันธ์กับขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การออกแบบโครงการ คือ การกำหนดปัจจัยที่ทำให้เกิดการดำเนินงาน กำหนดกระบวนการดำเนินงาน และกำหนดผลที่คาดหวังซึ่งจะได้รับจากการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 การเตรียมพร้อมเป็นการนำปัจจัยที่ทำให้เกิดการดำเนินงานเข้าสู่กระบวนการ

ขั้นที่ 3 กระบวนการที่ใช้เพื่อการดำเนินงาน

ขั้นที่ 4 ผลผลิต

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์เกี่ยวกับการลงทุน

ตามรูปแบบนี้ การประเมินต้องทำโดยผู้ประเมินคนหนึ่งที่ได้อ้างมาตรฐานตามความคาดหวังของโครงการเอาไว้ ต่อจากนั้นการประเมินทุกอย่างต้องดำเนินไปโดยการหาข้อมูลใหม่และทำการตัดสินใจ โดยใช้มาตรฐานที่วางไว้เป็นเกณฑ์ เป็นรูปแบบที่ช่วยให้หาข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในทุกขั้นตอนของการประเมินดังกล่าวข้างต้น และตลอดโครงการอย่างต่อเนื่อง

การประเมินในแต่ละขั้นตอน ถ้าหากพบข้อบกพร่องก็แก้ไขปรับปรุงในขั้นตอนนี้ ๆ ด้วยวิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving) ซึ่งประกอบด้วยคำถามตนเอง เพื่อให้ได้คำตอบว่าทำไม จึงเกิดข้อบกพร่องนั้น ๆ มีอะไรเป็นสาเหตุ และมีวิธีการใดที่สามารถแก้ไข

ข้อบกพร่องที่มาจากสาเหตุนั้น เมื่อผู้ประเมินทำการประเมินถึงขั้นที่ 5 แล้ว ถ้าจะดำเนินงานหรือเริ่มวงจรใหม่ ก็ต้องทำการออกแบบใหม่ โดยปรับปรุงให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์การลงทุน ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของปัจจัยเบื้องต้นใหม่

4. รูปแบบการประเมินของสคริปเว่น

Scriven (1967 : 39-83) ได้ให้ความหมายของการประเมิน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติการตามระดับของเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ยังกล่าวถึงหน้าที่การประเมินว่ามี 2 ระดับ คือ

4.1 ระดับวิธีการ เน้นจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อการตัดสินคุณค่า

4.2 ระดับการนำไปใช้ เน้นเรื่องบทบาทของการประเมินเพื่อการนำข้อมูลมาใช้อย่างเหมาะสมจุดมุ่งหมายของการประเมิน

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการประเมินมี 2 ประการคือ

1. การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น เพราะการประเมินจะช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนา

2. การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินคุณค่าของโครงการ ตลอดจนค้นหาสิ่งที่ดีของโครงการเพื่อนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นที่คล้ายคลึงกันต่อไปสคริปเว่น ได้เสนอแนะว่าในเรื่องการประเมินเพื่อปรับปรุงหรือดูความก้าวหน้าของโครงการ โดยทำการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) ควรที่จะใช้นักวิจัยมืออาชีพ ในการดำเนินการประเมินนั้น ควรจะได้แยกหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจน รวมทั้งควรจะได้มีการปรึกษาหารือกันระหว่างนักประเมินกับผู้ดำเนินงานในโครงการด้วย

วิธีการประเมิน ในการประเมินมีวิธีการที่สามารถนำมาใช้ได้ 2 วิธี คือ

1. การประเมินก่อนมีการปฏิบัติงาน หรือการประเมินคุณค่าภายใน (Intrinsic Evaluation) คือ การประเมินคุณค่าของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื้อหาจุดมุ่งหมาย กระบวนการ ให้ได้คะแนนและเจตคติของครู เป็นการประเมินก่อนที่จะได้มีการปฏิบัติงาน

2. การประเมินเมื่อมีการปฏิบัติงานแล้ว หรือการประเมินคุณค่าการปฏิบัติงาน (Pay-Off Evaluation) เป็นการตัดสินคุณค่าจากผลที่เกิดขึ้น จากการใช้เครื่องมือกับ

ผู้เรียน เช่น การประเมินมีความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน หรือคะแนนที่ได้จากกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

การประเมินโดยใช้การเปรียบเทียบสคริปต์เว่นมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากครอนบาค ในเรื่องของการใช้กลุ่มเปรียบเทียบมาใช้ในการประเมิน ซึ่งสคริปต์เว่น เป็นบุคคลที่เห็นว่าการใช้กลุ่มเปรียบเทียบ มีข้อดีมากกว่าการไม่ใช้กลุ่มเปรียบเทียบ การใช้กลุ่มเปรียบเทียบจะเป็นการประหยัดกว่า ไม่ต้องทำการศึกษาในระยะยาว และใช้กลุ่มตัวอย่างมาก ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากนอกจากนี้แล้ว สคริปต์เว่น ยังเชื่อว่าการศึกษากลุ่มย่อย (Micro-Studies) ด้วยวิธีการเปรียบเทียบจะเป็นประโยชน์มากกว่าการศึกษาประชากรทั้งหมด (Cross studies) เพราะทำได้ง่ายและบ่อยครั้งกว่าคุณค่า และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสคริปต์เว่น เป็นนักประเมินที่ให้ความสำคัญของการประเมินค่าใช้จ่ายกับผลที่ได้ เขาเชื่อว่า การประเมินจะขาดความสมบูรณ์ ถ้านักประเมินไม่ได้พิจารณาในด้านคุณค่าที่ได้รับโดยการเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของโครงการ สิ่งที่ต้องพิจารณามี 3 ประการคือ

1. ความเป็นประโยชน์ นักประเมินควรจะต้องพิจารณาว่าสิ่งที่ได้ลงทุนไปนั้นมีประโยชน์มากน้อยเพียงใด คummค่ากับค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ไปหรือไม่

2. ขวัญหรือกำลังใจ หรือคุณธรรม เป็นสิ่งสำคัญมากในการดำเนินงานโครงการควรพิจารณาด้วยว่า ผลของโครงการจะทำให้ขวัญหรือกำลังใจ หรือคุณธรรมของผู้ร่วมโครงการเป็นอย่างไร

3. ค่าใช้จ่ายเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่นักประเมินไม่ค่อยให้ความสนใจ เนื่องจากมีความยุ่งยากในการประเมินการประเมินไม่ผูกพันกับจุดมุ่งหมาย (Goal-Free Evaluation) การประเมินโดยทั่วไป นักประเมินจะยึดจุดมุ่งหมายของโครงการเป็นหลัก ดูความสอดคล้อง ผลการปฏิบัติงานกับจุดมุ่งหมายของโครงการ แต่สคริปต์เว่นมีความเห็นว่า นักประเมินไม่ควรจะให้ความสนใจเฉพาะจุดมุ่งหมายของโครงการที่ตั้งไว้เพียงอย่างเดียว แต่ควรจะให้ความสนใจกับผลที่เกิดขึ้นจากโครงการ ซึ่งนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายของโครงการ ไม่ว่าผลอันนี้จะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ หรือผลบางอย่างอาจมีความสำคัญมากก็ได้ ตัวอย่างการนำแนวคิดของสคริปต์เว่นมาประยุกต์ใช้ในการประเมินผลการเรียนการสอน อาจดำเนินการได้ดังนี้

- 3.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการเรียนการสอน
- 3.2 พิจารณาความสำคัญของจุดมุ่งหมายที่จะประเมิน
- 3.3 กำหนดเกณฑ์ในการประเมินจุดมุ่งหมายแต่ละข้อ
- 3.4 สร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการจะประเมิน

3.5 ตรวจสอบจุดมุ่งหมาย เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน

3.6 ปรับปรุงแผนทดสอบที่จะใช้เก็บข้อมูล เพื่อให้มีความเที่ยงสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรตรวจสอบดูความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมาย เนื้อหาของการเรียนการสอน และเนื้อหาของแบบทดสอบ

3.7 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการสุ่ม และทำการทดสอบผู้เรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

3.8 นำผลการทดสอบระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน และพยายามศึกษาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข และนำกลับไปใช้ในครั้งต่อไป ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นการประเมินความก้าวหน้าของกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับการประเมินผลรวมสรุบนั้นอาจให้นักประเมินภายนอกเป็นผู้ประเมิน โดยพิจารณาว่าจุดประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

5. รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake)

โรเบิร์ต อี สเตค (Robert, 1967 : 523-540; Cited in Popham, 1975 : 31) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินโดยใช้แนวคิดของครอนบาค และสคริฟเว่น เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติรูปแบบการประเมินของสเตค ถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งที่นักประเมินนำมาประยุกต์ได้อย่างกว้างขวางในการประเมินโครงการ การประเมินตามความคิดเห็นของสเตค หมายถึงกระบวนการที่เกี่ยวกับการบรรยาย และการตัดสินคุณค่าของโครงการ หรือเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ จุดมุ่งหมายของการประเมินมี 2 ประการคือ เพื่อต้องการได้ข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมาบรรยายเกี่ยวกับโครงการนั้น และเพื่อต้องการได้ข้อมูลต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินคุณค่าของโครงการวิธีการประเมินสเตค ได้เสนอโครงสร้างของรูปแบบการประเมินเคาน์เทนซ์ (Countenance Model) ซึ่งตามโครงสร้างของรูปแบบนี้ได้จำแนกข้อมูลการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ เมตริกซ์บรรยาย (Description Matric) และเมตริกซ์การตัดสินคุณค่า (Judgement Matric) และได้เสนอก่อนบรรยาย หรือตัดสินคุณค่าของโครงการใด ๆ นักประเมินควรทำการวิเคราะห์หลักการและเหตุผลของโครงการนั้น ๆ ด้วย การประเมินโครงการตามแนวคิดของสเตค ผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลที่แท้จริงให้ได้ เนื่องจากแหล่งข้อมูลมีมากมายและวิธีการเก็บข้อมูลก็มีหลายวิธี ข้อมูลที่ต้องการคือข้อมูลที่นำมาใช้เพื่อการอธิบาย และการตัดสินใจตามรูปแบบการประเมินนี้ได้จำแนกสิ่งที่จะต้องพิจารณาในการประเมินออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. สิ่งนำหรือปัจจัยเบื้องต้น (Antecedents) หมายถึง สภาพเงื่อนไขหรือปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ

2. กระบวนการหรือการปฏิบัติ (Transaction) หมายถึง กิจกรรมดำเนินตามกิจกรรมที่ปฏิบัติ พฤติกรรมระหว่างบุคคล ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับอาจารย์ ผู้เรียนกับผู้เรียน เป็นต้น

3. ผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงาน (Outcome) หมายถึง ผลผลิตที่ได้จากโครงการในการเก็บข้อมูลผู้ประเมินต้องบันทึกข้อมูลทั้งสามชนิดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

3.1 ความคาดหวังหรือแผนงาน (Intents) หมายถึง สิ่งที่คาดหวังจำแนกเป็นความคาดหวังเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลการดำเนินงานโครงการ

3.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริง (Observations) หมายถึง สภาพที่เกิดขึ้นจริงซึ่งจำแนกเป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นการปฏิบัติและผลการดำเนินงาน

3.3 มาตรฐาน (Standards) หมายถึง แนวทางการดำเนินงานคุณลักษณะที่ควรจะมี ควรจะทำหรือควรจะได้รับ เกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลการดำเนินงาน

3.4 การตัดสินใจ (Judgment) หมายถึง ผลการพิจารณาการตัดสินใจ เป็นการพิจารณาสรุปเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลการดำเนินงานในการประเมิน ผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลเพื่อการบรรยายก่อน คือ ต้องมีการศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคาดหวัง กับสิ่งเกิดขึ้นจริง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลลัพธ์ เมื่อได้ผลอย่างไรแล้วจึงเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้และมาตรฐานที่คาดว่าจะให้เกิดขึ้นแล้วตัดสินใจ สแตกเสนอวิธีการประเมินในรูปของเมตริกซ์ (Matrix) สองประการ คือ เมตริกซ์การบรรยายและเมตริกซ์การตัดสินใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.4.1 ในเมตริกซ์การบรรยาย แบ่งออกเป็น 6 ช่อง คือ ช่องที่ 1 หมายถึง ภาวะการณ์ที่คาดหวังว่าต้องมีอยู่ก่อนที่การดำเนินงานโครงการเกิดขึ้น โดยถือว่าเป็นภาวะการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลดังที่คาดหวังไว้ ช่องที่ 2 หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานตามความคาดหวังว่าจะจะเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ คือ ก่อให้เกิดผลตามที่ได้มุ่งหมายไว้ ช่องที่ 3 หมายถึง ผลผลิตที่คาดหวังว่าจะได้รับหลังจากการดำเนินงาน ช่องที่ 4 หมายถึง ปัจจัยที่มีอยู่จริงก่อนเริ่มโครงการ ช่องที่ 5 หมายถึง กระบวนการดำเนินงานตามที่ได้สังเกตได้จริงจากโครงการ ช่องที่ 6 หมายถึง ผลผลิตที่ได้จริง ๆ หลังจากโครงการจบลงแล้ว ตั้งแต่ช่องที่ 1 ถึง 6 ผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลใน 2 แนวคือ ในแนวตั้งได้แก่ ช่อง 1 - 2 - 3 และ 4 - 5 - 6 ควรมีความสัมพันธ์กัน เพื่อดูว่าปัจจัยเบื้องต้นเอื้ออำนวยต่อกระบวนการหรือไม่

และในแนวนอน ได้แก่ 1 – 4, 2 – 5 และ 3 – 6 ต้องมีความสอดคล้องกันทั้งนี้เพื่อต้องการทราบ ว่าข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติจริง ๆ ในแต่ละส่วนตามแนวตั้งนั้น มีความสอดคล้องกับสิ่งที่คาดหวังไว้หรือไม่ประการใด และต้องมีการปรับปรุงในส่วนใดบ้างเมื่อพิจารณาทั้งในแนวตั้งและในแนวนอนแล้ว พบว่ามีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน แสดงว่าโครงการนั้นเป็นโครงการที่บรรลุผลตามที่คาดหวังเอาไว้

3.4.2 ในเมตริกซ์การตัดสินใจ จำเป็นต้องใช้เกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จากเมตริกซ์การอธิบาย เกณฑ์มาตรฐานนี้อาจมีอยู่ก่อนแล้วหรือตั้งขึ้นใหม่โดยคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบโครงการก็ได้ สำหรับที่มาของการตัดสินใจควรให้ผู้ประเมินมีบทบาทด้วย คือต้องสรุปออกมาให้ได้ว่า โครงการการศึกษามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่จุดใดหรือมีปัจจัยอะไรเป็นตัวเกื้อหนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อโครงการ แนวคิดของสเตคแตกต่างไปจากแนวคิดของคนอื่น ๆ ตรงที่พบว่าผลผลิตยังไม่ดี ไม่ได้หมายความว่า การวางแผนไม่ดีหรือหลักสูตรไม่ดี แต่อาจบกพร่องที่องค์ประกอบอื่น ๆ เช่น การจัดสภาพแวดล้อม ผู้สอน ผู้บริหาร ผู้เรียน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็ได้

6. รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam, 1967 : 126-133) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินเรียกว่า ชิปโมเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องโดยมีจุดมุ่งเน้นที่สำคัญคือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือการให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ คำว่า CIPP เป็นคำที่ย่อมาจาก Context, Input, Process, และ Product สตัฟเฟิลบีม ได้ให้ความหมายว่า การประเมินเป็นกระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ซึ่งในการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญมุ่งประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ประเภทของการประเมินและลักษณะการตัดสินใจตามกรอบความคิดของรูปแบบการประเมินชิป

แนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้

ของโครงการเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ เช่น เป็นโครงการที่สนองปัญหา หรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร หรือนโยบายของหน่วยเหนือหรือไม่เป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่

2. ประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น ปัจจัยที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ กิจกรรม / แบบ / ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้ว ที่กำหนดไว้ในโครงการ มีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด

3. ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่างการทำงานโครงการ เพื่อหาข้อดี และข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้น ๆ ด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้ หรือทำไม่ได้ เพราะเหตุใดเกิดปัญหา อุปสรรค ไม่ราบรื่น ไม่คล่องตัวหรือไม่อย่างไรมีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการร่วมด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ ๆ เช่น เกิดผล / ได้ผลลัพธ์ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไรเกิดผลกระทบอื่นใดบ้างหรือไม่

7. รูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick)

โดนัลด์ แอล เคิร์กแพทริก (Donald L. Kirkpatrick, 1975 : 95-113) แห่งมหาวิทยาลัย วิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา อดีตเคยเป็นประธาน ASTD (The American Society for Training and Development) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ การฝึกอบรมและการประเมินผลการฝึกอบรมว่า “การฝึกอบรมนั้นเป็นการช่วยเหลือบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการฝึกอบรมใด ๆ ควรจะจัดให้มีการประเมินผลการฝึกอบรม ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้รู้ว่า การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพเพียงใด การฝึกอบรมเป็นกิจกรรมปกติที่เกิดขึ้นในทุกองค์กร เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นมาเพื่อการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน โดยมุ่งหวังให้ผู้ผ่าน

การอบรมได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวทางการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เคิร์กแพทริก เห็นว่าการประเมินผลการฝึกอบรมจะทำให้ได้ความรู้อย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. การฝึกอบรมนั้นได้ทำอะไร หรือเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานใน ลักษณะใดบ้าง

2. ควรยุติโครงการชั่วคราวก่อน หรือควรดำเนินการต่อไปเรื่อย ๆ

3. ควรปรับปรุงหรือพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมในส่วนใดบ้างอย่างไร

แนวทางการประเมินในการประเมินผลโครงการฝึกอบรม เคิร์กแพทริก เสนอว่า ควรดำเนินการประเมินใน 4 ลักษณะ คือ

1. ประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction Evaluation) เป็นการ ตรวจสอบความรู้สึก หรือความพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

2. ประเมินผลการเรียนรู้ (Learning Evaluation) เป็นการตรวจสอบ ผลการเรียนรู้โดยควรตรวจสอบให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และ เจตคติ (Attitude)

3. ประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปหลังการอบรม (Behavior Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผู้ผ่านการอบรมได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นไปตาม ความคาดหวังของโครงการหรือไม่

4. ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงาน (Results Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่า ผลจากการอบรมได้เกิดผลดีต่อองค์กร หรือเกิดผลกระทบต่อองค์กรใน ลักษณะใดบ้างคุณภาพขององค์กรดีขึ้น หรือมีคุณภาพขึ้นหรือไม่

3. การประเมินผลโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP และ CIPP_{IEST}

รูปแบบการประเมิน CIPP_{IEST} คือส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับ ขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) (รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 23 -24) โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การประเมินผลโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP

รัตนะ บัวสนธ์ (2556 : 10 – 15) กล่าวว่า รูปแบบการประเมิน CIPP และการนำไปใช้รูปแบบการประเมิน CIPP เป็นการนำตัวอักษรตัวแรกของมิติการประเมิน 4 ด้านมาประกอบกัน ได้แก่ การประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ซึ่งสตีฟเฟิลบีมพัฒนานำเสนอขึ้นโดยมีพื้นฐาน มาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์การกระทำการประเมินโครงการทางการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่กลางปี 1960 โดยต้องการที่จะแก้ไขข้อผิดพลาด หรือข้อจำกัดของรูปแบบการประเมินแบบดั้งเดิม อาทิ การออกแบบการทดลองการประเมินอิงวัตถุประสงค์และการทดสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบหรือวิธีการประเมินแบบดั้งเดิมมีข้อจำกัด ในการศึกษาหาคำตอบเกี่ยวกับโครงการทางการศึกษาในสมัยนั้นจึงทำให้เกิดการพัฒนาารูปแบบการประเมินใหม่ ๆ เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับโครงการทางการศึกษาอย่างรอบด้านหลายแง่มุมมากขึ้นซึ่งรูปแบบการประเมิน CIPP ก็เป็นหนึ่งในรูปแบบการประเมินอื่น ๆ ที่นักประเมินในยุคนั้นพัฒนานำเสนอไว้ รูปแบบการประเมิน CIPP ปรากฏขึ้นเป็นลายลักษณ์ชัดเจนในหนังสือชื่อ Educational Evaluation and Decision Making ซึ่งตีพิมพ์ในปี 1971 และปรับปรุงอีกครั้ง ในปี 2007 ในหนังสือ Evaluation Theory Models and Applications โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินบริบท : Context Evaluation หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น (Need) ปัญหา (Problem) คุณสมบัติที่มีค่า (Assets) และโอกาส (Opportunities) ที่จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขแวดล้อมหนึ่งที่กำหนดการประเมินบริบท 4 ส่วนนี้มีความสำคัญที่จะนำไปสู่การออกแบบโครงการ แผนงาน และการให้บริการที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ทั้งนี้การประเมินบริบทมีวัตถุประสงค์ที่ 1) กำหนดขอบเขตและบรรยายเกี่ยวกับความตั้งใจให้บริการ 2) จำแนกผู้รับผลประโยชน์ที่ตั้งใจให้บริการ (หรือกลุ่มเป้าหมาย) และประเมินความต้องการจำเป็นของกลุ่มบุคคลดังกล่าว 3) จำแนกปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เป็นบ่อเกิดของความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือกลุ่มเป้าหมายนั้น 4) จำแนกความเกี่ยวข้องระหว่างคุณสมบัติที่มีค่าและโอกาสการได้รับทุนอุดหนุนที่สามารถนำไปใช้กำหนดเป้าหมายความต้องการจำเป็นนั้น 5) จัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานสำหรับการกำหนดเป้าหมายมุ่งการปรับปรุง 6) ประเมินความชัดเจนและความเหมาะสมเป็นไปได้ของเป้าหมายมุ่งการปรับปรุง 7) จัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานสำหรับการตัดสินผลลัพธ์ของเป้าหมายมุ่งการปรับปรุงหรือความพยายามในการให้บริการ

การประเมินบริบทอาจจะประเมินได้ทั้งก่อนระหว่างหรือแม้กระทั่งหลังการดำเนินโครงการแผนงานหรือสิ่งแทรกแซง (Intervention) อื่น ๆ (Stufflebeam and

Shinkfield, 2007 : 105-112) ในกรณีประเมินบริบทก่อนการดำเนินโครงการองค์กรหรือหน่วยงานจะใช้ผลจากการประเมินบริบท เพื่อช่วยจัดลำดับความสำคัญและกำหนดเป้าหมายสำหรับโครงการนั้น แต่ถ้าเป็นการประเมินบริบทระหว่างหรือหลังดำเนินโครงการหรือสิ่งแทรกแซงอื่น ๆ องค์กร และหน่วยงานมักจะดำเนินการ และจัดทำรายงานการประเมินบริบทควบรวมไปกับการประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต กรณีนี้การประเมินบริบทจึงมีประโยชน์สำหรับการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายของโครงการ และช่วยให้ผู้รับบริการได้ประเมินว่าโครงการหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าวมีคุณประโยชน์ ตอบสนองหรือเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์หรือไม่เพียงไร

เทคนิควิธีการที่ใช้ในการประเมินบริบทควรใช้วิธีการเก็บรวบรวมสารสนเทศอย่างหลากหลาย ครอบคลุมสมาชิกที่เป็นประชากรเป้าหมายรวมทั้ง สิ่งแวดล้อม ต่าง ๆ ของโครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ซึ่งโดยปกติมักเริ่มจากการซักถามผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อช่วยระบุขอบข่ายการศึกษา หลังจากนั้นนักประเมินอาจจะทำการทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการรับบริการหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการให้บริการ อาจทำได้โดยการทบทวนเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลัง และการปฏิบัติงานของบุคคล การจัดเวทีรับฟังจากชุมชน การทดสอบและการสัมภาษณ์ผู้รับประโยชน์รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคนอื่น ๆ ในกรณีที่ผู้รับประโยชน์และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนผู้รับบริการจากโครงการหรือสิ่งแทรกแซงเป็นประชากรที่มีจำนวนมาก นักประเมินอาจใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแล้วสร้างแบบสอบถามหรือแบบสำรวจความต้องการจำเป็น และทำการทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นจำแนกตามกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น หรืออาจศึกษาปัญหา และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์หรือประสิทธิผลทางการเรียนของผู้เรียน ในกรณีเช่นนี้นักประเมินก็อาจสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาใด ๆ เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ทดสอบเปรียบเทียบก็ได้

ผลการประเมินบริบทสามารถนำมาใช้ได้อย่างกว้างขวางยกตัวอย่างเช่น ผู้บริหารสามารถนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้สื่อสารกับสมาชิกในองค์กรเพื่อแลกเปลี่ยนระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็งจุดอ่อน ความต้องการจำเป็น คุณสมบัติที่มีค่า โอกาสและการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาขององค์กร แต่สำหรับนักพัฒนาโครงการก็สามารถที่จะนำผลการประเมินบริบทไปใช้เพื่อสนับสนุนขอรับทุนหรือจัดทำสัญญาต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการดังกล่าว ในขณะที่องค์กรให้บริการทางสังคมหรือองค์กรการกุศลอาจใช้สารสนเทศจากผลประเมินบริบทเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคณะทำงานหรือเพื่อจำแนกจัดลำดับให้ความช่วยเหลือประชากรเป้าหมาย สำหรับโรงเรียนนั้นก็อาจใช้การประเมินบริบทเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน

และผู้ปกครองในการชี้แนะและพัฒนาความก้าวหน้าทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้น ในส่วนของนักประเมินก็ต้องใช้ผลการประเมินบริบทเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ได้อย่างเหมาะสม และมีความสัมพันธ์กับแผนงานโครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า : Input Evaluation จุดมุ่งเน้นหลักของการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อช่วยจัดลำดับโครงการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการจำเป็น โดยการศึกษาและตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนเกี่ยวกับแนวทางต่าง ๆ ที่มีศักยภาพหรือมีความเป็นไปได้มากที่สุด ในอันที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การประเมินปัจจัยนำเข้าจะเป็นตัวบ่งบอกล่วงหน้าถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวหรือประสิทธิผลของความพยายามเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่โครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ ต้องการให้เกิดจุดมุ่งเน้น ประการที่สองของการประเมินปัจจัยนำเข้าก็เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นทางเลือกต่าง ๆ และเพราะเหตุใดจึงเลือกแนวทางนั้น ในกรณีเช่นนี้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินปัจจัยนำเข้าจะมีความสำคัญเป็นอย่างมาก สำหรับบ่งบอกให้เห็นถึงความรับผิดชอบ (Accountability) ใด ๆ ของผู้พัฒนาโครงการที่พยายามออกแบบและปรับปรุงงบประมาณใด ๆ ของโครงการหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าว นอกจากนี้แล้วการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็จะช่วยจำแนกและจัดลำดับแนวทางที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้มีหน้าที่ตัดสินใจได้ใช้เป็นทางเลือกสำหรับการดำเนินงานต่อไป โดยสรุปการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อช่วยผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมาย ตอบสนองความต้องการจำเป็นให้แก่ผู้รับประโยชน์ ก่อให้เกิดแผนงานที่ปฏิบัติได้จริงและใช้งบประมาณได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการบันทึกและสร้างสำเนารับผิดชอบเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพยากรและวิธีการดำเนินงานในแผนงานนั้น ๆ นอกจากนี้แล้วหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการประเมินปัจจัยนำเข้าก็เพื่อช่วยให้ผู้นำโครงการหลีกเลี่ยงความสูญเสียเปล่าใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้นวัตกรรมหรือโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าถึงทรัพยากรที่จะต้องสูญเสียไป นักประเมินสามารถทำการประเมินปัจจัยนำเข้าได้หลายขั้นตอนโดยไม่จำเป็นต้องกระทำตามลำดับต่อเนื่องกัน นักประเมินอาจเริ่มจากการทบทวนปฏิบัติงานที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์และตอบสนองความต้องการจำเป็นที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งทำได้ตามขั้นตอนหรือวิธีการต่าง ๆ ได้แก่

- 1) การทบทวนวรรณกรรมหรือเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) การตรวจเยี่ยมโครงการตัวอย่างหรือโครงการที่มีลักษณะคล้ายกัน
- 3) การปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและตัวแทนจากรัฐบาล

4) สืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับการให้บริการจากแหล่งสืบค้น

ทางอินเทอร์เน็ต

5) ทบทวนเอกสารบทความเกี่ยวกับรายงานผู้บริโภคหรือเอกสารอื่น ๆ ที่ตีพิมพ์เรื่องราวที่คล้ายคลึงกันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ และการให้บริการ

6) การชี้ชวนให้ผู้ปฏิบัติงานจัดทำข้อเสนอ

นักประเมินอาจจัดสารสนเทศเหล่านี้อย่างเป็นทางการในหน่วยงานเฉพาะและจัดกลุ่มที่ศึกษาเฉพาะ เพื่อทำการสืบค้นหรือดำเนินการจัดทำแผนสัมมนาโดยตรงเกี่ยวกับการวิเคราะห์วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในโครงการ

3. การประเมินกระบวนการ : Process Evaluation เป็นการตรวจสอบการนำแผนงานหรือโครงการไปใช้หรือตรวจสอบการดำเนินงานการใช้แผนงานโครงการ วัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินกระบวนการ ก็คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้จัดการและผู้ปฏิบัติงานในโครงการนั้น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการว่าเป็นไปตามตารางเวลาที่กำหนดหรือไม่ การใช้งบประมาณและประสิทธิภาพเป็นอย่างไร สำหรับวัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งก็เพื่อชี้แนะแนวทางให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในการปรับปรุงการใช้งบประมาณและแนวทางการดำเนินงานของโครงการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะโดยปกติแล้วเมื่อมีการเริ่มต้นการดำเนินงานของโครงการหรือแผนงานผู้ปฏิบัติงานย่อมไม่สามารถที่จะกำหนดสิ่งต่าง ๆ ได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดกิจกรรม การใช้บุคลากร งบประมาณ หรืออื่น ๆ ดังนั้นการได้รับสารสนเทศจากการประเมินกระบวนการก็สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ในโครงการให้สามารถดำเนินการต่อไป และมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ในการประเมินกระบวนการนั้นควรทำการเปรียบเทียบระหว่างกิจกรรม และค่าใช้จ่ายจริงกับกิจกรรมในแผนงาน โครงการ และงบประมาณที่กำหนดไว้ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงไร รวมทั้งบรรยายให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ และท้ายที่สุดก็ควรจัดทำรายงานที่ผู้ร่วมโครงการหรือทำการสังเกตได้ตัดสินคุณภาพของกระบวนการใช้โครงการแผนงานดังกล่าว นักประเมินกระบวนการจำเป็นต้องดำเนินการค่อนข้างมากในการควบคุมกำกับ และจัดทำเอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมของโครงการหรือตัวแทรกแซง ซึ่งอาจเริ่มจากการทบทวนกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องของแผนการปฏิบัติงาน งบประมาณและการประเมินภูมิหลังของโครงการหรือสิ่งที่แทรกแซงเพื่อที่จะพิจารณาว่ากิจกรรมอะไรที่ควรต้องกำกับในโครงการหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าว การพิจารณาตัวอย่างที่เป็นไปได้ในการให้บริการกลุ่มผู้รับประโยชน์การฝึกอบรม ให้คำปรึกษาทีมผู้ปฏิบัติงาน การจัดประชุมทีมผู้ปฏิบัติงาน การควบคุมกำกับผังงาน (Work Flow) การบำรุงรักษาตรวจสอบ

เครื่องอุปกรณ์ การจัดลำดับและแจกจ่ายวัสดุ การควบคุมค่าใช้จ่าย การจัดการสารสนเทศของโครงการเหล่านี้ เป็นต้น เทคนิควิธีที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศในการประเมินกระบวนการนั้น นักประเมินควรใช้วิธีการที่ไม่ก่อให้เกิดการรบกวน (Unobtrusive) แก่ผู้ปฏิบัติงานให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีแก่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ ด้วยเช่นกัน นักประเมินอาจพิจารณาภาพรวม ว่ากิจกรรมหรือการดำเนินงานของโครงการดังกล่าวเป็นอย่างไรโดยการตรวจเยี่ยม และสังเกตที่ศูนย์ของกิจกรรมนั้น การทบทวนวิเคราะห์เอกสารที่ปรากฏ (เช่น แผนปฏิบัติงาน งบประมาณ รายงานบัญชีและระยะเวลาการจัดประชุม) การเข้าร่วมประชุมกับทีมปฏิบัติงาน และการสัมภาษณ์บุคคลหลัก หลังจากนั้นนักประเมินต้องจัดทำรายงานสรุปเกี่ยวกับแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อค้นพบและประเด็นการสังเกต นักประเมินควรแสดงให้เห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของกระบวนการอย่างชัดเจนตามที่ได้จากผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งนำเสนอรายงานนี้ในการประชุม ทีมปฏิบัติงานและเชื้อเชิญผู้อำนวยการของทีม ผู้ปฏิบัติงานให้เป็นผู้ดำเนินการอภิปรายเกี่ยวกับข้อค้นพบที่ปรากฏในรายงานทีมงานของโครงการอาจจะใช้รายงานเพื่อการตัดสินใจให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานของตนต่อไป ต่อจากนั้นนักประเมินก็ควรทบทวนเกี่ยวกับแผนงานการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งต่อไป รวมทั้งการจัดทำรายงานตามลำดับโดยการสอบถามความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากทีมปฏิบัติงานถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อที่จะทำให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์มากที่สุดในการจัดประชุมนำเสนอรายงานให้กับทีมปฏิบัติงานในครั้งต่อไป ทีมปฏิบัติงานก็อาจจะให้ข้อเสนอแนะที่ดีเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินว่าควรจะทำอย่างไร เช่น อาจใช้การสังเกต บันทึกการปฏิบัติงานประจำวันของทีมปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์และการใช้แบบสอบถาม เป็นต้น นอกจากนี้นักประเมินก็ควรสอบถามผู้ปฏิบัติงานถึงช่วงเวลาที่เหมาะสม หรือดีที่สุดสำหรับการใช้ประโยชน์จากรายงานการประเมิน ช่วงถัดไป นักประเมินกระบวนการควรจัดลำดับรายงานโดยพิจารณาว่าจะก่อให้เกิดผลดีที่สุดแก่ทีมปฏิบัติงานในการนำไปใช้ในแผนปฏิบัติงานและบูรณาการเข้ากับสิ่งแวดล้อมโดยรอบโครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น นักประเมินควรจะต้องบรรยายให้เห็นถึงสิ่งที่เบี่ยงเบนออกไปจากแผนงานที่กำหนดและควรชี้ให้เห็นถึงความผันแปรเหล่านี้ว่ามีลักษณะอย่างไรเมื่อพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคลหรือสถานที่ที่แตกต่างเบี่ยงเบนไปจากแผนงานนั้น ผลการประเมินกระบวนการนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายกรณี ยกตัวอย่าง เช่น สมาชิกในทีมงานใช้สำหรับชี้แนะแนวทางการดำเนินกิจกรรม แก้ไขแผนงานที่ผิดพลาดและจัดทำบันทึกความรับผิดชอบ ผู้จัดการบางคนใช้ตารางหรือปฏิทินสะท้อนผลกลับผลการประเมินกระบวนการที่จัดทำตามปกติหรือสม่ำเสมอเพื่อให้ทีมปฏิบัติงานรักษาหน้าที่และความรับผิดชอบของตน การประเมินกระบวนการยังช่วยให้

บุคคลภายนอกได้เรียนรู้ว่าอะไรคือสิ่งสำคัญที่ต้องทำ และอะไรคือต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในกรณีที่พวกตนต้องการกระทำในลักษณะที่คล้าย ๆ กันนี้

4. การประเมินผลผลิต : Product Evaluation วัตถุประสงค์หลักของการประเมินผลผลิตก็เพื่อสอบวัด ความสำเร็จและตัดสินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงว่าตอบสนองบรรลุลักษณะความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือไม่ นอกจากนั้นการประเมินผลผลิตก็จะต้องประเมินผลลัพธ์ (Outcomes) ทั้งที่ตั้งใจ และไม่ตั้งใจทั้งที่เป็นไปทางบวก และทางลบอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นบ่อยครั้งที่นักประเมินยังขยายขอบเขตการประเมินผลผลิตไปสู่การประเมินในสิ่งที่เรียกว่าผลลัพธ์ระยะยาวอีกด้วย การประเมินผลผลิตควรดำเนินการโดยอาศัยการรวบรวมและวิเคราะห์การตัดสินใจของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมิน (Evaluation) นั้น ในบางครั้งก็อาจทำการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินอื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน และก็มีอยู่บ่อย ๆ ที่ผู้รับบริการจากโครงการต้องการจะรู้ว่าโครงการดังกล่าวได้ผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่และมีประโยชน์คุ้มกับการลงทุนดำเนินการเพียงไร ดังนั้นในทางที่เหมาะสมแล้วนักประเมินก็ควรที่วิเคราะห์ให้ความเห็นว่าจุดอ่อนของการใช้โครงการหรือแผนปฏิบัติงานส่วนใดที่เป็นสาเหตุทำให้ได้ผลลัพธ์อ่อนด้อยลงไปด้วย เทคนิควิธีการที่ใช้ประเมินผลผลิตมิได้กำหนดไว้อย่างเป็นทางการตายตัว แต่นักประเมินอาจต้องใช้วิธีการอย่างหลากหลายร่วมกันเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการศึกษาผลลัพธ์ทั้งหมดของสิ่งที่ได้รับการประเมิน รวมทั้งยังช่วยในการตรวจสอบข้ามกันไปมาระหว่างข้อค้นพบที่หลากหลายอีกด้วย ในการประเมินผลการปฏิบัติที่เกิดขึ้น นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดนั้น นักประเมินจำเป็นต้องศึกษาค้นหาผลลัพธ์ที่ไม่ได้คาดหมายด้วยทั้งผลลัพธ์ในเชิงบวก และเชิงลบโดยการรับฟังความคิดเห็นหรือสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสิ่งที่ได้รับการประเมินเพื่อที่จะทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับผลลัพธ์ให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน และสืบหาข้อเท็จจริงอย่างรอบคอบสำหรับยืนยันหรือไม่ยืนยันสมมติฐานเกี่ยวกับผลลัพธ์ดังกล่าว นอกจากนี้แล้วนักประเมินอาจใช้วิธีการศึกษารายกรณีโดยเลือกบุคคลที่ได้รับการประสบความสำเร็จจากโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินเพื่อทำการสัมภาษณ์ระดับลึกเกี่ยวกับผลที่เกิดจากโครงการดังกล่าว หรือนักประเมินอาจใช้วิธีการสำรวจความคิดเห็นทางโทรศัพท์หรือทางจดหมายของกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการเพื่อให้ตัดสินใจเกี่ยวกับการได้รับบริการตามมุมมองของแต่ละคนทั้งที่เป็นภาพบวกและภาพลบ ยิ่งไปกว่านั้นนักประเมินก็อาจจะให้ผู้เข้าร่วมโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมิน เขียนเสนอตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการได้รับบริการ และก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงานของตน เช่น ผลผลิตของงานที่เพิ่มขึ้นหรือตำแหน่งหน้าที่การงาน

ใหม่ที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งนักประเมินอาจใช้การสังเกตเพื่อจำแนกและเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มบุคคลโดยเปรียบเทียบตามรายการตรวจสอบผลลัพธ์กับโครงการให้บริการ อื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับโครงการที่ได้รับการประเมิน

สุวิมล ว่องวาณิช (2562 : 17 –18) เสนอแนวทางการประเมิน CIPP โดยมี รายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการ ประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการความเป็นไปได้ ของโครงการ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ เช่น เป็นโครงการที่สนองความต้องการ จำเป็นที่แท้จริงหรือไม่วัตถุประสงค์ชัดเจน เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายขององค์กร หรือ นโยบายของหน่วยเหนือหรือไม่เป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุน จากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมิน เพื่อใช้ข้อมูลตัดสินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้จะมี ส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น ปัจจัยที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ กิจกรรม/แบบ/ทางเลือกที่ได้ เลือกสรรแล้ว ที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมิน ระหว่างการดำเนินงาน โครงการ เพื่อหาข้อดี และข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอน ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้น ๆ ด้วย ซึ่งเป็นการ ตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้ หรือทำไม่ได้เพราะเหตุใด เกิดปัญหาอุปสรรค ไม่ราบรื่น ไม่คล่องตัวหรือไม่ อย่างไร มีการแก้ไขปัญหาอย่างไร

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดู ว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดย อาศัยข้อมูลจากการรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และ กระบวนการร่วมด้วย เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญๆ เช่น ได้ผลลัพธ์ตาม วัตถุประสงค์เป็นอย่างไรเกิดผลกระทบอื่นใดบ้างหรือไม่

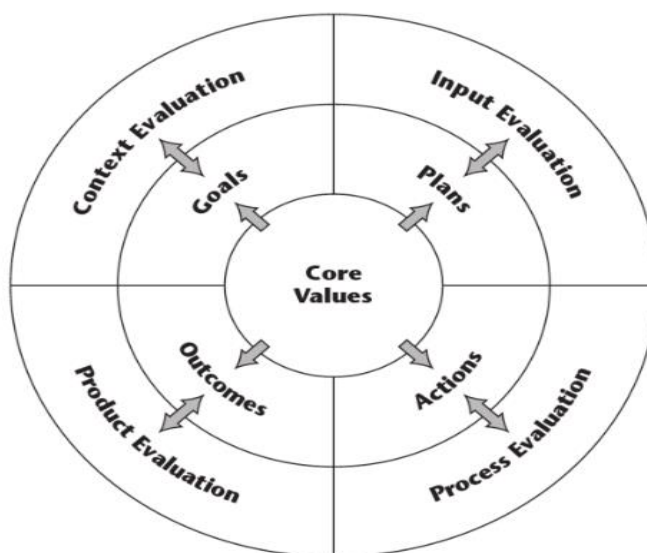
กล่าวโดยสรุป แบบการประเมิน CIPP ใช้ในการประเมินเป็นระยะ ๆ และ ประเมินสรุปรวม โดยใช้เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างหลากหลายสอดคล้องกับประเด็น ย่อย ๆ ที่ต้องการประเมินในแต่ละมิติรวมทั้งใช้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพสำหรับ

นำมาวิเคราะห์สรุปตีความผลการประเมิน ทั้งนี้แหล่งที่มาของข้อมูลในการประเมินก็ต้องเก็บรวบรวม หรือได้มาอย่างหลากหลาย ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดทั้งที่เป็นทีมผู้ปฏิบัติงานในโครงการ ผู้รับผลประโยชน์จากโครงการ ผู้บริหารหรือผู้เป็นเจ้าของโครงการ รวมทั้งข้อมูลจากเอกสาร บันทึกต่าง ๆ ประกอบด้วยกัน

3.2 การประเมินผลโครงการโดยใช้รูปแบบ CIPP_{EST}

รูปแบบการประเมิน CIPP_{EST} เป็นการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002 : 66 ; Stufflebeam and Shinkfield, 2007 : 327-335) อ้างถึงไนร์ตนะ บัวสนธ์, 2556 : 23-24)

5.2.1 การประเมินที่สัมพันธ์กับมิติใดของรูปแบบ CIPP ก่อนการปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP_{EST} กล่าวว่างค์ประกอบด้านคุณค่าของรูปแบบการประเมิน CIPP มีคุณค่าต่อการประเมินอะไรบ้าง และเป็นการประเมินที่สัมพันธ์กับมิติใดของรูปแบบก่อนการปรับขยาย รูปแบบการประเมิน CIPP_{EST} แสดงได้ตามภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 องค์ประกอบหลักของรูปแบบการประเมิน CIPP_{EST}
และความสัมพันธ์กับโครงการ

ที่มา : Stufflebeam and Shinkfield, 2007 : 333

จากภาพประกอบ 4 องค์ประกอบหลักของรูปแบบการประเมิน CIPP_{TEST} และความสัมพันธ์กับโครงการ สรุปสาระสำคัญของรูปแบบได้ 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 18-23)

1. องค์ประกอบด้านคุณค่าของรูปแบบ หมายถึง รูปแบบการประเมิน CIPP มีคุณค่าต่อการประเมินอะไรบ้าง และเป็นการประเมินที่สัมพันธ์กับมิติใดของรูปแบบ ซึ่งแสดงได้ตามภาพประกอบที่ 4 แสดงให้เห็นวงกลมสำคัญ 3 วง วงในสุดเป็นส่วนที่แสดงถึงคุณค่าร่วมกันของการประเมินในการนำไปใช้กำหนดส่วนต่าง ๆ ในวงกลมที่สองซึ่งเป็นส่วนประกอบของโครงการ ได้แก่ เป้าหมาย แผนงานหรือแผนการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหรือการกระทำตามแผนงานและผลลัพธ์ที่ได้ใน 4 ส่วนประกอบของโครงการก็จะสัมพันธ์กับมิติการประเมินทั้ง 4 ด้าน ของรูปแบบการประเมิน CIPP ซึ่งเป็นวงกลมนอกสุด นั่นคือ การประเมินเพื่อนำมาใช้กำหนดเป้าหมายของโครงการก็คือการประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า ก็ใช้สำหรับจัดทำแผนปฏิบัติงาน แต่การปฏิบัติงานหรือการกระทำตามแผนก็ต้องอาศัยการประเมินกระบวนการและท้ายที่สุดหากจะประเมินผลลัพธ์ทั้งหมดของโครงการก็ต้องทำการประเมินผลผลิตนั่นเอง

2. บทบาทการประเมินเป็นระยะ ๆ และการประเมินสรุปรวม เนื่องจากรูปแบบการประเมิน CIPP สามารถนำมาใช้ได้ทั้งเป็นการประเมินเป็นระยะ ๆ (Formative Evaluation) และการประเมินสรุปรวม (Summative Evaluation) ดังนั้น วัตถุประสงค์และการใช้ผลการประเมินในมิติ 4 ด้านของรูปแบบการประเมินจึงแตกต่างกัน ซึ่งสรุปให้เห็นตามตารางที่ 2

ตาราง 2 ความสัมพันธ์ของมิติทั้ง 4 ด้าน ในรูปแบบการประเมิน CIPP กับบทบาทการ ประเมิน เป็นระยะ ๆ และการประเมินสรุปรวม

บทบาทการประเมิน Evaluation Roles	บริบท Context	ปัจจัยนำเข้า Input	กระบวนการ Process	ผลผลิต Product
การประเมินเป็นระยะ : มุ่งใช้สารสนเทศที่ได้จาก CIPP เพื่อมองมุ่งไปข้างหน้าช่วย	ชี้แนะสำหรับการจำแนกความต้องการจำเป็นของสิ่งแทรกแซงและเลือกจัดลำดับ	ชี้แนะสำหรับการเลือกแผนปฏิบัติงานหรือกลยุทธ์อื่น ๆ บนพื้นฐานของการประเมิน	ชี้แนะสำหรับการนำแผนปฏิบัติการไปใช้ บนพื้นฐานของการกำกับควบคุมและการ	ชี้แนะสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องการปรับเปลี่ยนการตัดแปลงหรือแม้กระทั่งการยุติ

ตาราง 2 (ต่อ)

บทบาทการประเมิน Evaluation Roles	บริบท Context	ปัจจัยนำเข้า Input	กระบวนการ Process	ผลผลิต Product
สำหรับการตัดสินใจและประกันคุณภาพของโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซง	เป้าหมายบนพื้นฐานการประเมินต้องการจำเป็นปัญหาคุณสมบัติที่มีค่าและโอกาสที่จะเกิดขึ้น	ทางเลือกกลยุทธ์และทรัพยากรที่จัดให้สำหรับโครงการ แผนงาน หรือสิ่งแทรกแซง รวมทั้งการตรวจสอบแผนปฏิบัติงาน	ตัดสินใจในแผนงานนั้น	หรือระดับความพยายามใด ๆ ของโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงบนพื้นฐานของการประเมินผลลัพธ์และผลข้างเคียงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
การประเมินสรุปรวม : มุ่งใช้สารสนเทศที่ได้จาก CIPP เพื่อมองย้อนกลับ สรุปเกี่ยวกับคุณภาพคุณประโยชน์ความซื่อสัตย์แม่นยำและมีความสำคัญของโครงการ	เปรียบเทียบการประเมินความต้องการจำเป็นปัญหาคุณสมบัติที่มีค่าและโอกาสกับเป้าหมายและการจัดลำดับความสำคัญ	เปรียบเทียบกลยุทธ์การออกแบบและงบประมาณของโครงการกับความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและผู้รับประโยชน์ของโครงการ	การบรรยายอย่างครอบคลุมเกี่ยวกับกระบวนการและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง โดยการเปรียบเทียบกับกิจกรรมในแผนงานที่ออกแบบไว้	เปรียบเทียบผลลัพธ์และผลข้างเคียงทั้งหมดของโครงการกับความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและเปรียบเทียบกับผลที่เกิดขึ้นจากโครงการที่มีลักษณะคล้ายๆกันที่ความผลที่ได้รับ โดยพิจารณาร่วมกับผลการประเมินบริบทปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ

จากตาราง 2 จะเห็นว่าถ้าเป็นการนำรูปแบบการประเมิน CIPP มาใช้ในการประเมินเป็นระยะ ๆ ตามมิติการประเมิน 4 ด้านนั้น เป็นการประเมินที่มุ่งพิจารณาไปข้างหน้าหรือคาดคะเนถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นและนำผลที่ได้ในแต่ละมิติไปใช้เพื่อการชี้แนะแนวทางการตัดสินใจสำหรับดำเนินการในแต่ละเรื่อง ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ จะมีประสิทธิผล ประสิทธิภาพคุ้มค่ากับทรัพยากรที่ต้องสูญเสียไป ตอบสนองความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ถ้านำรูปแบบการประเมิน CIPP มาใช้ประเมินสรุปรวมตามมิติการประเมินทั้ง 4 ด้าน ก็เป็นการประเมินที่มุ่งพิจารณาย้อนหลังสิ่งที่เกิดขึ้น แล้วนำผลในแต่ละมิติที่เกิดขึ้นไปเปรียบเทียบกับที่ออกแบบ

กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อสรุปให้เห็นภาพรวมว่าโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ มีคุณภาพ คุณประโยชน์ มีความแม่นยำและมีนัยสำคัญเพียงไร

3. ลักษณะสำคัญของการประเมินมิติ 4 ด้านของรูปแบบการประเมิน CIPP การประเมินมิติ 4 ด้านของรูปแบบการประเมิน CIPP มีลักษณะสำคัญแตกต่างกันออกไป ทั้งในแง่วัตถุประสงค์ และวิธีการประเมินรวมทั้งความสัมพันธ์ของการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสรุปได้ดังตารางที่ 3

ตาราง 3 ลักษณะสำคัญของการประเมิน 4 มิติ ตามรูปแบบการประเมิน CIPP

ลักษณะสำคัญ	การประเมินบริบท	การประเมินปัจจัยนำเข้า	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
วัตถุประสงค์	1. เพื่อนิยามบริบทที่เกี่ยวข้อง 2. เพื่อจำแนกประชากรเป้าหมายและประเมินความต้องการจำเป็นของประชากรดังกล่าว 3. เพื่อจำแนกโอกาสสำหรับกำหนดความต้องการจำเป็น 4. เพื่อวินิจฉัยปัญหาบนพื้นฐานความต้องการจำเป็น 5. เพื่อตัดสินว่าเป้าหมายของโครงการตอบสนองความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเพียงพอหรือไม่	1. เพื่อจำแนกและประเมินสมรรถนะวิสัยของระบบการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ 2. เพื่อกำหนดกลยุทธ์ทางเลือกของโครงการ 3. เพื่อกำหนดออกแบบแนวทางการนำโครงการไปใช้ 4. เพื่อกำหนดแนวทางการใช้งบและตารางปฏิทิน การปฏิบัติงาน	1. เพื่อค้นหาและคาดคะเนข้อจำกัดหรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินกิจกรรมหรือการนำโครงการไปใช้ 2. เพื่อจัดหาสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากแนวทางการดำเนินงานของโครงการ	1. เพื่อค้นหาการบรรยายและตัดสินใจเกี่ยวกับผลลัพธ์ของโครงการโดยพิจารณาจากความสัมพันธ์กับสารสนเทศของวัตถุประสงค์บริบทปัจจัยนำเข้ากระบวนการ 2. ดีความเกี่ยวกับคุณภาพคุณประโยชน์ ความมีนัยสำคัญและความถูกต้องแม่นยำของโครงการแผนงานหรือสิ่งแทรกแซง
วิธีการ	การใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ระบบ การสำรวจการทบทวนเอกสาร การวิเคราะห์	สำรวจและวิเคราะห์การมีอยู่ของบุคคลและวัสดุอุปกรณ์ กลยุทธ์การแก้ไขปัญหาและแนวทางอื่นที่	ควบคุมกำกับกิจกรรมต่าง ๆ และกระตุ้นเตือนเกี่ยวกับการไม่ได้เข้าร่วมโครงการของบุคคลใด ๆ บรรยาย	นิยามเชิงปฏิบัติการและวัดผลลัพธ์ตามเกณฑ์รวบรวมการตัดสินใจเกี่ยวกับผลลัพธ์ของผู้มีส่วนได้

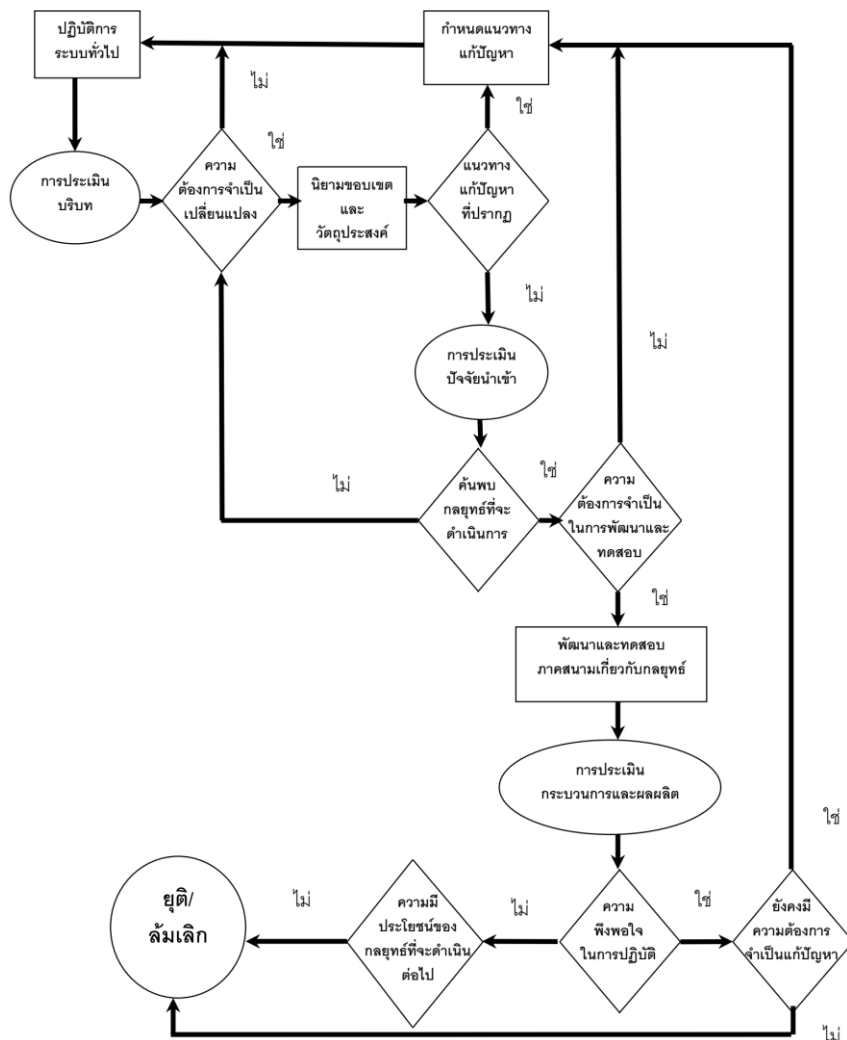
ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะสำคัญ	การประเมินบริบท	การประเมินปัจจัยนำเข้า	การประเมินกระบวนการ	การประเมินผลผลิต
วิธีการ (ต่อ)	ข้อมูลทุติยภูมิ การรับฟังความคิดเห็น การสัมภาษณ์แบบทดสอบ วินิจฉัยและเทคนิคเดลฟาย	เกี่ยวข้องความเป็นไปได้ ต้นทุนและภาวะทางเศรษฐกิจวิธีการบางอย่างได้แก่ การค้นหาเอกสาร ตรวจเยี่ยมโครงการ ตัวอย่างการโน้มน้าวทีมงานและการทดลอง นำร่อง	กระบวนการจริงที่เกิดขึ้นสร้างปฏิสัมพันธ์และทำการสังเกตอย่างต่อเนื่องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ของทีม ปฏิบัติงานในโครงการ และผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียอื่น ๆ	ส่วนเสียกับโครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ โดยใช้การวิเคราะห์ เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพรวมทั้งเปรียบเทียบผลลัพธ์ทั้งหมดกับความต้องการจำเป็นในการได้รับการตอบสนองของกลุ่มเป้าหมาย
ความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง	สำหรับตัดสินใจกำหนดสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ความสัมพันธ์ของเป้าหมายกับความต้องการจำเป็นที่จะได้รับการบริการหรือการได้รับโอกาสการจัดลำดับความสำคัญเกี่ยวกับระยะเวลาการใช้งานประมาณและทรัพยากร	สำหรับเลือกแหล่งให้การสนับสนุนกลยุทธ์การแก้ปัญหาและการออกแบบแนวทางการดำเนินงานโครงการการตัดสินใจปรับเปลี่ยนกิจกรรมขประมาณและตารางเวลาการดำเนินกิจกรรมเป็นการจัดหาสารสนเทศเพื่อเป็นพื้นฐานการ	สำหรับการใช้และปรับการออกแบบโครงการควบคุมผลที่จะเกิดจากกระบวนการควบคุมผลที่อาจจะเกิดจากกระบวนการและจัดเตรียมคำอธิบายกระบวนการที่เกิดขึ้นจริงเพื่อใช้ตีความผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นในตอนท้าย	สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับความต่อเนื่องการยุติ การปรับแต่งหรือเปลี่ยนแปลงจุดเน้นของกิจกรรมและนำเสนอบันทึกรายงานที่ชัดเจนของผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจเชิงบวกและเชิงลบเปรียบเทียบผลการประเมินความ ต้องการจำเป็นที่ได้รับการ
วัตถุประสงค์	ความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์กับการแก้ปัญหาการจัดทำแผนเปลี่ยนแปลง	ตัดสินใจนำโครงการไปใช้		ตอบสนองกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ที่มา : Stufflebeam and Shinkfield, (2007, p. 335 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 20-21)

4. รูปแบบการประเมิน CIPP มีลักษณะเป็นกลยุทธ์เชิงระบบสำหรับการปรับปรุง เนื่องจากรูปแบบการประเมิน CIPP ในแต่ละมิติของการประเมินจะมีความต่อเนื่องส่งผลต่อกัน สำหรับตัดสินใจเปลี่ยนแปลง ปรับแต่งส่วนต่าง ๆ ของโครงการหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง

ได้ว่ารูปแบบการประเมิน CIPP สามารถนำมาใช้ในฐานะกลยุทธ์เชิงระบบสำหรับการปรับปรุงโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซง ดังแสดงให้เห็นได้ตามภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 5 ผังไหลของรูปแบบการประเมินในฐานะที่เป็นตัวกระตุ้นการปรับปรุงเชิงระบบ (ดัดแปลงจาก Stufflebeam and Shinkfield, 2007 : 348)
ที่มา : รัตนะ บัวสนธ์ (2556 : 22)

จากภาพประกอบ 5 จะเห็นว่าผลจากการประเมินมิติ 4 ด้านตามรูปแบบการประเมิน CIPP จะนำมาใช้สำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป ๆ ไปตามลำดับ รวมทั้งยังใช้สำหรับการประเมินในมิติต่อไป ๆ ไปอีกด้วย ยกตัวอย่าง เช่น ผลจากการประเมินบริบททำให้พบความต้องการจำเป็นสำหรับการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงวัตถุประสงค์

และแนวทางแก้ปัญหา หลังจากนั้นก็จะทำการประเมินปัจจัยนำเข้า ซึ่งจะทำได้กลยุทธ์ที่จะใช้ดำเนินการแก้ปัญหา และนำไปสู่การพัฒนา และทดสอบภาคสนามเกี่ยวกับกลยุทธ์ดังกล่าว โดยการประเมินกระบวนการและผลผลิต ถ้าหากการประเมินกระบวนการและผลผลิตก่อให้เกิดความพึงพอใจผลการปฏิบัติหรือดำเนินโครงการที่ผ่านมาก็นำไปสู่การพิจารณาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหาต่อไปตามลำดับวัฏจักรเดิม แต่ถ้าผลการปฏิบัติของโครงการไม่ก่อให้เกิดความพึงพอใจหรือแม้ว่าพึงพอใจแต่ความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหาไม่เป็นที่ต้องการอีกต่อไปก็จะนำไปสู่การยุติ ล้มเลิกการดำเนินการในที่สุด

3.2.2 รูปแบบการประเมิน CIPP_{EST}

รัตนะ บัวสนธ์ (2556 : 23 – 24) กล่าวว่า ส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (Product evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability evaluation) ของสิ่งที่ได้รับการประเมิน ได้แก่ โครงการแผนงานหรือสิ่งแทรกแซงต่าง ๆ โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้มีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์นั่นเอง ทั้งนี้ ความหมายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้น พิจารณาได้จากการตั้งคำถามการประเมิน (Evaluation questions) แต่ละมิติดังนี้

1. การประเมินผลกระทบ (Impact evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่าสิ่งที่ผู้รับผลประโยชน์ (จากโครงการหรือสิ่งแทรกแซง) ได้รับเกินไปกว่าเป้าหมายความต้องการที่จะได้รับตอบสนอง ตามความต้องการจำเป็นนั้นคืออะไรบ้าง คำถามนี้ชี้ให้เห็นว่าไม่ว่าสิ่งที่ได้รับเกินไปกว่าที่กำหนดไว้นั้น จะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ล้วนแต่เป็นผลกระทบทั้งสิ้น

2. การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า โครงการหรือสิ่งแทรกแซง บรรลุตอบสนองความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์ได้อย่างครอบคลุมหรือไม่

3. การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่าแนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นทางการหรือเป็นทางการเกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนคืออะไร คำถามดังกล่าวมุ่งพิจารณาประเมินความ

คงอยู่หรือความต่อเนื่องในการทำโครงการที่ประสบผลสำเร็จ ไปใช้ รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการดังกล่าว

4. การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า มีการนำโครงการ หรือสิ่งแทรกแซงที่ประสบผลสำเร็จไปประยุกต์หรือปรับปรุงใช้ในที่อื่น ๆ หรือไม่ จะเห็นว่ามีวิธีการประเมินที่เพิ่มขึ้นทั้ง 4 ด้านจากการขยายการประเมินผลผลิตตามรูปแบบการประเมิน CIPP เดิม นั่น แท้ที่จริงก็คือ การประเมินในส่วนที่สตีฟเฟิลบีมเรียกว่า “ผลลัพธ์” (Outcomes) ของโครงการนั่นเอง เพียงแต่เป็นการจำแนกและตั้งคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้นวิธีการนำรูปแบบการประเมิน CIPP_{IEST} ไปใช้จึงยังคงมีลักษณะเช่นเดียวกับการใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ที่กล่าวผ่านมาไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณค่าของรูปแบบการประเมินทั้งที่เป็นการประเมินเป็นระยะ ๆ และการประเมินสรุปรวม เหล่านี้เป็นต้น

อุษณี กำพรว้า และ สุมิตรา โรจนนิตติ (2561 : 315) ศึกษาการประเมินสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนโรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ โดยนำเอารูปแบบการประเมิน CIPP_{IEST} ซึ่งได้รับการพัฒนาโดย แดเนียล สตีฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) มาใช้ในการประเมินในด้านบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Product) และขยายการประเมินผลผลิตออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) เพื่อให้การประเมินมีความหมายครอบคลุมการประเมินผลผลิตและการประเมินผลลัพธ์ที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น อันจะทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานได้รับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการทั้งระบบ และใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการกำหนดแนวทางการพัฒนาการประเมินโครงการให้มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2562 : 107) กล่าวว่า การประเมินของ Stufflebeam (2007 : 105-112) ได้ปรับปรุงการพิจารณาผลผลิต (Product) ของโครงการให้ชัดเจนกว้างขวางและครอบคลุมความต้องการทางสังคมมากขึ้น โดยขยายความหมายของผลให้ครอบคลุมถึงผลกระทบ (Impact) เป็นการประเมินผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย ประสิทธิภาพ (Effectiveness) เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่คาดหวังและไม่ได้คาดหวัง ความยั่งยืน (Sustainability) เป็นการประเมินความต่อเนื่องของผลสำเร็จ และการถ่ายทอดความสำเร็จของการดำเนินโครงการ (Transportability) สู่อื่นที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้น CIPP จึงขยายเป็น CIPP_{IEST}

อนันตชัย ทองปาน (2564 : 6-7) กล่าวว่า รูปแบบการประเมิน CIPP_{IEST} หมายถึง กระบวนการประเมินเชิงระบบที่เน้นการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ให้ผู้บริหารใช้ในการประเมินโครงการ ประกอบไปด้วย

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินโครงการที่กำลังแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา ซึ่งเป็นการประเมินวัตถุประสงค์ ความชัดเจน เป้าหมาย ระยะเวลา รวมไปถึงวิธีการดำเนินงานของโครงการ

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น ความรู้ความเข้าใจ การวางแผนดำเนินโครงการ ขั้นตอนกิจกรรม ทรัพยากรที่สนับสนุนการทำโครงการ เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานขณะทำงานหรือประเมินความก้าวหน้าของงาน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การวางแผนในการจัดกิจกรรมเหมาะสม หรือไม่เพื่อนำผลการประเมินโครงการไปพัฒนาโครงการต่อไป

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลหลังโครงการได้เสร็จสิ้นแล้วโดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความเข้าใจ ฟังพอใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับและนำนวัตกรรมไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ

5. การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมของโครงการ โดยประเมินจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้นำแนวคิดวิธีการ ไปพัฒนาต่อยอดสร้างสรรค์สื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ และการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนสูงขึ้น

6. การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินความสำเร็จของโครงการ โดยพิจารณาจากความเข้าใจการยอมรับ ความมุ่งมั่น การเห็นคุณค่า รวมถึงการร่วมกิจกรรมของครูและผู้เรียน

7. การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) เป็นการประเมินการคงอยู่ความต่อเนื่องของโครงการ ซึ่งเกิดจากครูสามารถนำความรู้แนวคิดไปพัฒนาต่อยอดให้กับผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงผู้บริหารให้การสนับสนุนส่งเสริม

8. การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อนำไปปรับประยุกต์ใช้ที่อื่นโดยพิจารณาจากครูต้นแบบและครูผู้เข้าร่วมโครงการ สามารถถ่ายทอดความรู้หรือนวัตกรรมให้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพทั้งยังพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

กล่าวโดยสรุปรูปแบบการประเมิน CIPP_{TEST} ควรใช้ประเมินเป็นระยะ ๆ และประเมินสรุปรวมโดยใช้เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับประเด็นย่อย ๆ ที่ต้องการประเมินในแต่ละมิติ รวมทั้งใช้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสำหรับนำมาวิเคราะห์ สรุปตีความผลการประเมิน ทั้งนี้แหล่งที่มาของข้อมูลในการประเมินก็ต้องเก็บรวบรวมหรือได้มาอย่างหลากหลาย ครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดทั้งที่เป็นทีมผู้ปฏิบัติงาน ในโครงการผู้รับผลประโยชน์จากโครงการผู้บริหารหรือผู้เป็นเจ้าของโครงการรวมทั้งข้อมูลจากเอกสาร บันทึกต่าง ๆ ประกอบด้วย

โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ใช้รูปแบบ CIPP_{TEST} ในการประเมิน โดยการประเมินจะครอบคลุม 1) ด้านบริบท (Context) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ด้านกระบวนการ (Process) 4) ด้านผลผลิต (Product) ส่วนปรับขยายการประเมินด้านผลผลิต 4.1) ด้านผลกระทบ (Impact) 4.2) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) 4.3) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) และ 4.4) ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

ด้านบริบท (Context) หมายถึง การประเมินวัตถุประสงค์เป้าหมายของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการนำไปปฏิบัติและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง การประเมินปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานโครงการ เนื้อหาในการจัดกิจกรรม ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม ความพร้อมและความเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้องความพร้อมของทรัพยากร สื่อวัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ

ด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง การประเมินขั้นตอนของการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ การบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมตามโครงการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและการกำกับติดตามประเมินผล

ด้านผลผลิต (Product) หมายถึง การประเมินผลสำเร็จของการดำเนินโครงการ ได้แก่ การตัดสินใจสัมฤทธิ์ของโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงที่ตอบสนอง และบรรลุความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ด้านผลกระทบ (Impact) หมายถึง ผลงานหรือผลที่เกิดจากโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

สามารถนำไปใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาโรงเรียนบ้านโป่งเปือยให้ดียิ่งขึ้น เช่น การเผยแพร่ผลงาน การจัดนิทรรศการผลของกิจกรรม การยอมรับจากชุมชนและสังคม

ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ความสำเร็จของโครงการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถบรรลุและตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ด้านความยั่งยืน (Sustainability) หมายถึง การรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ และคงอยู่อย่างต่อเนื่อง

ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) หมายถึง ผลที่เกิดกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่น และความสำเร็จของโครงการที่สามารถขยายผลหรือประยุกต์ใช้ให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่สนใจ

4. บริบทโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4.1. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

โรงเรียนบ้านโป่งเปือย ตั้งอยู่หมู่ที่ 117 หมู่ 4 ตำบลโป่งเปือย อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ รหัสไปรษณีย์ 38000 โทรศัพท์ 080-426-9511

E- mail: pongpuey@hotmail.com, website <http://www.pongpuey.com>

Facebook (URL) http://www.face.com/banpongpuey.bk?epa=SEARCH_BOX

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4.1.1. ประวัติโรงเรียน โรงเรียนบ้านโป่งเปือย ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 เดือน เมษายน พ.ศ. 2506 โดยร้อยตำรวจเอกสุระ ชุมวิสูตร รองผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ค่ายเสนีย์รณยุทธ จังหวัดอุดรธานี เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 24 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2506 เริ่มสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทำการสอนโดยตำรวจตระเวนชายแดน ในปี พ.ศ. 2509 องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายได้บรรจุแต่งตั้งข้าราชการครู มาร่วมทำการสอน 1 คนในวันที่ 16 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2511 องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายได้รับโอนโรงเรียนจากตำรวจตระเวนชายแดน และได้เปลี่ยนชื่อใหม่จากโรงเรียนเสนีย์รณยุทธ 1 (บ้านโป่งเปือย) เป็นโรงเรียนบ้านโป่งเปือยในวันที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ.2521 องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายได้โอนโรงเรียนบ้านโป่งเปือยให้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2539 โรงเรียนได้รับอนุมัติให้เปิดทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และในปัจจุบันโรงเรียนได้เปิดทำการสอน 3 ระดับ คือ ระดับก่อน

ประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

4.1.2. เนื้อที่และอาณาเขต โรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยวมีเนื้อที่ 31 ไร่ 3 งาน 89 ตารางวา มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	ถนนโนนสว่าง – โป่งเปี้ยว
ทิศใต้	ติดกับ	ที่ดินของนายสีเพื่อน ลีทอง
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ถนนโป่งเปี้ยว – บึงกาฬ
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ถนนสาธารณะ

ในพื้นที่เขตบริการประกอบด้วย 7 ได้แก่ บ้านห้วยกกต้องหมู่ที่ 1 บ้านโป่งเปี้ยว หมู่ที่ 2 บ้านสมัยสำราญ หมู่ที่ 3 บ้านโนนศรีทอง หมู่ที่ 4 บ้านหนองบัวบานหมู่ที่ 5 บ้านห้วยสามยอดเทวกุลหมู่ที่ 6 บ้านหนองตะไก้ หมู่ที่ 7 ตำบลโป่งเปี้ยว อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ ประชากรประมาณ 5,000 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียน ด้านทิศตะวันออก จด สถานีอนามัยตำบลโป่งเปี้ยว ด้านทิศตะวันตก จดพื้นที่ทำการเกษตร (ทำไร่) ของประชาชนทิศเหนือ จดถนนลาดยาง โนนสว่าง – สมัยสำราญ ทิศใต้ จดที่ดินของนายสีเพื่อน ลีทอง อาชีพหลักของชุมชน คือ ทำการเกษตร ทำนา ทำไร่ปลูกยางพารา ประชากรทุกครอบครัวนับถือศาสนาพุทธ มีวัดจำนวน 3 แห่ง ประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาและเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีงานแข่งเรือ บุญมหาชาติ การทำบุญวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ประเพณีการทำบุญประพาศข้าวเปลือก การจัดผ้าป่าสามัคคีเพื่อบูรณะศาสนสถาน ชุมชนมีความสัมพันธ์กับสถานศึกษาในระดับดีมากได้รับการสนับสนุนงบประมาณในระดับดี

4.2. ปรัชญา/คำขวัญ/อัตลักษณ์/เอกลักษณ์/อักษรย่อและสีประจำโรงเรียน

ปรัชญา : ปัญญา โลกสมิ ปชโชโต หมายถึง ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก

คำขวัญโรงเรียน : เป็นคนดี มีวิชา กีฬาเด่น เป็นงาน

อัตลักษณ์ของผู้เรียน : รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา : คุณธรรมนำความรู้

สีประจำโรงเรียน

สีฟ้า – เหลือง สีฟ้า หมายถึง ปัญญา ความรู้

สีเหลือง หมายถึง ความอ่อนโยน มีสัมมาคารวะ

อักษรย่อ ป.ป.

ภาพประกอบ 6 ตราโรงเรียนบ้านโป่งเปือย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

4.3 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

โรงเรียนบ้านโป่งเปือยได้ศึกษาวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนการศึกษาชาติ ปี 2560 – 2579 แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และผลการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย เพื่อนำมากำหนดสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ดังนี้

4.3.1 วิสัยทัศน์ (Vision) ภายในปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านโป่งเปือย มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน เรียนรู้อย่างมีความสุข เต็มศักยภาพ มีคุณธรรม เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ และความภาคภูมิใจของชุมชน บริหารงานโดยหลักการมีส่วนร่วมและหลักธรรมาภิบาล น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.2 พันธกิจ (Mission) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์โรงเรียนบ้านโป่งเปือย จึงได้กำหนดพันธกิจ ดังนี้

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. จัดการศึกษาให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติและนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน
4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาระบบการบริหารงานด้วยระบบคุณภาพ Total Quality Management (TQM)

5. พัฒนาคุณภาพระบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยยึดผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด

6. พัฒนาสถานศึกษาให้มีความทันสมัย มีสภาพบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.3.4 เป้าประสงค์ (Objective)

1. โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้และสามารถปฏิบัติหน้าที่ตนเองได้ตามสมรรถนะและมีการพัฒนาระบบการบริหารงานด้วยระบบคุณภาพ Total Quality Management (TQM)

5. โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

6. สถานศึกษามีความทันสมัย มีสภาพบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.4 แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

โรงเรียนกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดเป็นแผนระยะ 3 ปี

4.4.1. การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนงานด้านวิชาการ พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ วัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน วิจัยเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก นิเทศการศึกษา แนะนำ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.4.2. การพัฒนาการบริหารงานบุคคล พัฒนาและส่งเสริมบุคลากรเป็นครูมืออาชีพ ครูทุกคนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ เน้นการวางแผน อัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสรรหาและบรรจุแต่งตั้งดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น ย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประเมินผลการปฏิบัติงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ดำเนินการเรื่องวินัยและการลงโทษ รายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.4.3. การพัฒนาการบริหารงานงบประมาณ เน้นพัฒนาการบริหารจัดการ ให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลงาน สามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ในด้านการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินตามที่ได้จัดสรรงบประมาณอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ตรวจสอบติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาวางแผนพัสดุ พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ ควบคุมดูแลบำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ รับเงิน เก็บรักษาเงิน และจ่ายเงิน จัดทำบัญชีการเงินการจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน จัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

4.4.4. การพัฒนาการบริหารงานทั่วไป เน้นพัฒนาการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการบริการ การศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการบริหารจัดการการบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เน้นการพัฒนาระบบและเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ ประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา ดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม จัดทำสำมะโนผู้เรียน รับผู้เรียน ทดสอบศึกษา ส่งเสริมงานกิจการผู้เรียน ประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน

องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับงานประสานราชการ กับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น รายงานผลการดำเนินงาน

4.5. ภาพความสำเร็จโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

4.5.1 ด้านผู้เรียน ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านและการค้นคว้า สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นคนดีมีคุณธรรม รู้จักคิดวิเคราะห์ มีทักษะการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ เข้าใจและรู้จักใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ สร้างงาน สร้างอาชีพ สามารถนำเสนอผลงานได้อย่างสร้างสรรค์ สืบสานวิถีวัฒนธรรมไทยอย่างมั่นใจในตนเอง

4.5.2 ด้านครู ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะวิชาชีพในการพัฒนาหลักสูตร และจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมกับผู้เรียน มีความกระตือรือร้น สนใจ ใส่ใจ ดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ จงรักภักดีต่อองค์กร มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

4.5.3 ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาวิชาการ หลักสูตร นวัตกรรมและกระบวนการเรียนรู้ นำไปสู่ การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4.5.4 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพการจัดการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นที่ยอมรับของประชาสังคม

4.5.5 ผู้ปกครองและชุมชน ให้การยอมรับ เชื่อถือ มีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ มีส่วนร่วมพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

4.6 บริบทโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

4.6.1. แนวคิดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจัดการศึกษาในสถานศึกษาทุกระดับ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมี

สิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งหมายความว่าเยาวชนทุกคนต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนและให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตร หรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับหรือระดับสูงขึ้นไปตามความพร้อมของครอบครัว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546 : 8) และในขณะที่ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2546 : 13) ได้สรุปว่า การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เป็นการจัดประสบการณ์ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณค่าที่จำเป็นต่อชีวิต ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความสามารถและทักษะในการสื่อสารทั้งด้านการพูด การเขียน ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ด้วยเหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์ ให้มีความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่จะใช้ในการดำรงชีวิต รวมถึงความมีจิตใจอันดีงาม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักศาสนา การอนุรักษ์สืบสานเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ และทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม มีวิสัยทัศน์ที่ทันต่อความก้าวหน้าในสังคมโลก โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งในการที่จะพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทย ตามรายงานการประเมินผลหนึ่งทศวรรษโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 2)

สรุปว่า เป็นการจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้ชื่อว่าโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับและปัจจุบันเรียกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นมา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือรณรงค์ให้เด็กที่เรียนจบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน ได้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 2 – 5) จึงได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวางแผนการจัดการศึกษาในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรองรับการจัดการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เพียงพอกับประชากรวัยเรียนได้อย่างเหมาะสม เสมอภาคเป็นธรรมคุ้มค่า ประหยัดงบประมาณให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ คือ สถานศึกษาต้องผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาคารสถานที่เหมาะสม เพียงพอและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน จำนวนผู้เรียนที่จะเข้าศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่น้อยกว่า 40 คน มีครูที่มี

คุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับผิดชอบ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีครูเพียงพอในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักและมีศักยภาพ พร้อมทั้งจะรองรับการจัดการศึกษาตลอดหลักสูตร

โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตั้งอยู่ในชนบทห่างไกลไม่มีความพร้อมตามระเบียบว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 แต่ต้องขยายชั้นเรียนเพื่อรองรับประชากรในวัยเรียนให้ได้เรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ จึงต้องขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 7) กำหนดไว้ว่า พื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษได้แก่ พื้นที่กันดาร ห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวก ขาดสาธารณูปโภคปัจจัยพื้นฐานพื้นที่เสี่ยงภัย ทะเข็บชายแดน ชายขอบ พื้นที่ยังมีโรคติดต่อชุกชุม พื้นที่สูงที่ไม่มีถนนติดต่อกับภายนอก บนเกาะ และพื้นที่ตามประกาศกระทรวงการคลังสำนักงานในพื้นที่พิเศษ

โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับการศึกษาภาคบังคับ โดยทั่วไปได้งบประมาณงบบุคลากรไปรายหัวเพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษาเท่ากับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไป โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่จึงประสบปัญหาด้านงานวิชาการ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่ำ ผู้เรียนขาดเรียน ผู้เรียนออกกลางคัน ด้านงานงบประมาณ ประสบปัญหา คือ เงินอุดหนุนไม่เพียงพอการเบิกจ่ายเงินล่าช้า ด้านงานบุคคลประสบปัญหาคือ ขาดแคลนครูในบางสาขาวิชา ครูสอนไม่ตรงเอก ด้านงานบริหารทั่วไปประสบปัญหาคือ จำนวนห้องเรียนไม่เพียงพอไม่มีห้องพิเศษการคมนาคมไม่สะดวก ผู้ปกครองไม่สนใจการศึกษาของผู้เรียน

4.6.2 ขอบข่ายและภารกิจของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียรวม 4 งาน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 20 -22)

4.6.2.1. งานบริหารวิชาการ

1) แนวคิดงานวิชาการ เป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่

จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

2) วัตถุประสงค์ งานวิชาการมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้สถานศึกษา บริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียนสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น 2) เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการ ประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก 3) เพื่อให้ สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการ เรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่าง มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

3) โครงสร้างขอบข่ายงานและภารกิจงาน ประกอบด้วย 12 งาน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนการเรียนรู้ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนว การศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้าน วิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วัยรุ่น หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา

4.6.2.2. งานบริหารงบประมาณ

1) แนวคิด การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเน้นความเป็น อิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

2) วัตถุประสงค์ งานบริหารงบประมาณมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้ สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ 2) เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ 3) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถ บริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

3) โครงสร้างขอบข่ายงานและภารกิจงาน ประกอบด้วย 7 งาน ได้แก่
 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) การบริหารการเงิน 6) การบริหารบัญชี 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

4.6.2.3. งานบริหารบุคคล

1) แนวคิดการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีสรระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) วัตถุประสงค์ งานบริหารบุคคลมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 2) เพื่อส่งเสริมบุคลากร ให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ 3) เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ 4) เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) โครงสร้างขอบข่ายงานและภารกิจงาน ประกอบด้วย 5 งาน ดังนี้
 1) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 2) การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 4) วินัยและการรักษาวินัย 5) การออกจากราชการ

4.6.2.4. การบริหารทั่วไป

1) แนวคิด การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ขึ้นวัฒนธรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมี

ส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2) วัตถุประสงค์ การบริหารงานทั่วไปมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้บริการสนับสนุนส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ 2) เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

3) โครงสร้างขอบข่ายงานและภารกิจงาน ประกอบด้วย 19 งาน ดังนี้
 1) การดำเนินงานธุรการ 2) งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 4) การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 5) การจัดระบบการบริหาร และพัฒนาองค์กร 6) งานเทคโนโลยีสารสนเทศ 7) การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป 8) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 9) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 10) การรับผู้เรียน 11) การส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย 12) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 13) การส่งเสริมงานกิจการผู้เรียน 14) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 15) การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 16) งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น 17) การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน 18) งานบริการสาธารณะ และ 19) งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

5. โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

ผู้วิจัยขอเสนอโครงการ พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ปีการศึกษา 2563 ดังนี้

5.1. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตอบรับเป็นพระมหากษัตริย์ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2559 “เพื่อสืบสานพระราชปณิธาน และเพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวไทยทั้งปวง” กอปรกับพระราชปณิธานด้านการศึกษาของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 คือ การสร้างคนดี สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ฯ จึงทรงมีพระบรมราโชบายเพื่อสืบสานพระราชปณิธานแห่งองค์พระบรมชนกนาถในการสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง โดยมุ่งเน้นให้การศึกษาต้องสร้างพื้นฐานแก่ผู้เรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) การมีงานทำ มีอาชีพ และ 4) การเป็นพลเมืองดี ดังนั้น เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร เสด็จเถลิงถวัลย์สิริราชสมบัติเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ (วรนิษฐา คำยศ, 2564 : 29) ซึ่งพระองค์ทรงมีพระราชดำรัสว่า “การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ การศึกษาต้องสร้างให้คนไทยมีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง เข้มแข็ง มีอาชีพ มีงานทำ และมีความเป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย” พระบรมราโชบายด้านการศึกษาจึงเป็นการสร้างและพัฒนาคนดีให้มีความรู้ความสามารถ และร่วมกันพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญงอกงามอย่างถาวรต่อไป (นาวาเอก ภูวดล ศิริพงษ์, 2564 : 26)

กระทรวงศึกษาธิการได้น้อมนำแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ในระยะ 3 ปี พ.ศ.2563-2565 ที่ให้นำหนักจากการใช้ประโยชน์จากโอกาสภายนอก เพื่อมาลดจุดอ่อนภายในเน้นไปที่การวางระบบบริหารจัดการให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ระดับจังหวัด และระดับภาคภูมิศาสตร์ เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ว่า “กระทรวงศึกษาธิการวางระบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง” เพื่อให้หน่วยงานในกำกับของกระทรวงได้นำสู่การปฏิบัติในการยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาให้สอดคล้อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดมีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็ง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ปกป้อง และคุ้มครองในทุกมิติ อย่างครบถ้วน เหมาะสม ทัวถึง และทันเหตุการณ์ โดยคาดหวังให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีวิต สามารถประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและปลอดภัย (คู่มือการคัดเลือกครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต, 2565 : 1)

ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง และจัดการศึกษาทั้ง 3 ระดับในโรงเรียนเดียวกัน คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาปัจจุบันนี้ จึงมีปัญหาใน

ด้านการจัดการเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกงานไม่เพียงพอ และการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อ หรือผู้ด้อยโอกาส เป็นการศึกษาสำหรับมวลชน ถือว่ามีความสำคัญมาก หากคุณภาพทางการศึกษาด้อยลงไปก็จะส่งผลให้เกิดความด้อยคุณภาพของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อความล่าช้าและล่าหลังในการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศชาติ (พัชรินทร์ โคตรสมบัติ, 2558 : 30) ซึ่งที่ผ่านมาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้รับการติดตามและประเมินผลมาโดยตลอดจนประสบความสำเร็จในด้านปริมาณของผู้เรียนมากขึ้น แต่ในด้านคุณภาพทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลับพบว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงปัญหาในเรื่องคุณภาพของการศึกษาในระดับนี้และน่าจะเกี่ยวข้องกับระบบการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการของสถานศึกษาด้วย (วารี ศิริรัตนอำพร, 2550 : 17)

โรงเรียนบ้านโป่งเปือยเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราและรับจ้างทั่วไป ในการวัดแววความสามารถความสนใจของผู้เรียน แบ่งออกได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสนใจทางด้านวิชาการ กลุ่มสนใจทางด้านวิชาชีพและกีฬา ทั้งปัญหาในการดำรงชีวิตที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิม คือ ผู้ปกครองใช้เวลาทำงานในตอนกลางคืน ปล่อยให้ผู้เรียนนอนพักผ่อนในตอนกลางคืนตามลำพัง จึงเกิดปัญหาในการใช้ชีวิตเนื่องด้วยการใช้วิจารณญาณในการใช้ชีวิตเมื่อต้องเผชิญหน้าหรือรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตจากสภาพสังคมปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่จะช่วยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีองค์ความรู้และสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

จากบริบทของโรงเรียนบ้านโป่งเปือยที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ต้องสร้างและให้โอกาสผู้เรียนทุกคนได้รับองค์ความรู้และมีทักษะในวิชาชีวิตการดำรงอยู่ในสังคมผ่านประสบการณ์จริง และรู้จักวางแผนและตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองในด้านทักษะการเรียนรู้ลงมือทำ จึงขอน้อมนำแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษามาเป็นหลักคิดและเป้าหมายในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพให้ผู้เรียนได้เป็นคนยุคใหม่ที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นคนดี คนเก่ง ออกแบบการใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ปีการศึกษา 2563 ขึ้น เพื่อกำหนดแผนงานกิจกรรมในการปลูกฝังและพัฒนาทักษะชีวิตและ

อาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) ด้านการมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) ด้านการมีงานทำ มีอาชีพ และ 4) ด้านการเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนให้ดีขึ้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

5.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพและเป็นพลเมืองดี
- 2) เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิด ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

5.3 เป้าหมาย

5.1 เชิงปริมาณ

- 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพและเป็นพลเมืองดี อยู่ในระดับการปฏิบัติที่สูงขึ้น
- 2) ผู้เรียนร้อยละ 80 มีพัฒนาการทางด้านทักษะการเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว ทักษะการเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิด ทักษะภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

5.2 เชิงคุณภาพ

- 1) ผู้เรียนได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มาปรับใช้ในการดำรงชีวิตและการเรียน
- 2) ผู้เรียนได้รับความรู้ มีทักษะในการใช้ชีวิตและประกอบอาชีพ เกิดกระบวนการคิดในการทำงานร่วมกับผู้อื่นสามารถสร้างงานสร้างอาชีพให้กับตนเองได้

5.4 กิจกรรม / ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรมหลักที่ 1 สร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นวางแผน (PLAN)			
1. เสนอโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติ	พฤษภาคม 2563		นายบุญทอง ธีระสาร

กิจกรรมหลักที่ 1 สร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง (ต่อ)

กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
2. ประชุมครูประจำชั้นและครูผู้เกี่ยวข้อง	พฤษภาคม 2563		ผู้บริหาร,
ขั้นปฏิบัติ (DO)			
1. แต่งตั้งคณะทำงาน	พฤษภาคม 2563		ผู้บริหาร,
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	ตลอดปีการศึกษา	10,000 บาท	นายบุญทอง ธีระสาร
3. จัดกิจกรรมกตัญญูหนูทำได้	ตลอดปีการศึกษา	5,000 บาท	นางวีไลวรรณ ชัยชาติ
ขั้นตรวจสอบ (CHECK)			
ติดตามประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ	ทุกเดือน		นายบุญทอง ธีระสาร
ขั้นปรับปรุงแก้ไข (ACTION)			
สรุปและรายงานผล	มีนาคม 2564		นายบุญทอง ธีระสาร

กิจกรรมหลักที่ 2 สร้างพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม

กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นวางแผน (PLAN)			
1. เสนอโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติ	พฤษภาคม 2563		นายบารมี อินทรีย์
2. ประชุมครูประจำชั้นและครูผู้เกี่ยวข้อง	พฤษภาคม 2563		ผู้บริหาร, นายบารมี อินทรีย์
ขั้นปฏิบัติ (DO)			
1. แต่งตั้งคณะทำงาน	พฤษภาคม 2563		ผู้บริหาร,
2. จัดกิจกรรมเรียนรู้ธรรมะทุกวันศุกร์	ตลอดปีการศึกษา	5,000 บาท	นายบุญทอง ธีระสาร
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิด สร้างคนดีสู่สังคม	ตลอดปีการศึกษา	5,000 บาท	นายบารมี อินทรีย์

กิจกรรมหลักที่ 2 สร้างพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม (ต่อ)

กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นตรวจสอบ (CHECK) ติดตามประเมินผลการทำงาน เป็นระยะ	ทุกเดือน		นายบารมี อินทรีย์
ขั้นปรับปรุงแก้ไข (ACTION) สรุปและรายงานผล	มีนาคม 2564		นายบารมี อินทรีย์

กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ

กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นวางแผน (PLAN) 1. เสนอโครงการเพื่อพิจารณา อนุมัติ 2. ประชุมครูประจำชั้นและครู ผู้เกี่ยวข้อง	พฤษภาคม 2563 พฤษภาคม 2563		นายกฤติพงศ์ สรรพ ทรัพย์ ผู้บริหาร
ขั้นปฏิบัติ (DO) 1. แต่งตั้งคณะทำงาน 2. จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะ ชีวิตและอาชีพ 3. จัดกิจกรรมอาชีพอะไรดี นำชีวิที่มีสุข	พฤษภาคม 2563 ตลอดปีการศึกษา ตลอดปีการศึกษา	10,000 บาท 10,000 บาท	ผู้บริหาร นายกฤติพงศ์ สรรพ ทรัพย์ นางศรีสมร คุณศักดิ์ นายไพบูลย์ กล้าหาญ
ขั้นตรวจสอบ (CHECK) ติดตามประเมินผลการทำงาน เป็นระยะ	ทุกเดือน		นายกฤติพงศ์ สรรพ ทรัพย์
ขั้นปรับปรุงแก้ไข (ACTION) สรุปและรายงานผล	มีนาคม 2564		นายกฤติพงศ์ สรรพทรัพย์

กิจกรรมหลักที่ 4 สร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี

กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นวางแผน (PLAN)			
1. เสนอโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติ	พฤษภาคม 2563		นายบุญทอง ชีระสาร นางสาวนุจรี บุตรน้อย ผู้บริหาร
2. ประชุมครูประจำชั้นและครูผู้เกี่ยวข้อง	พฤษภาคม 2563		
ขั้นปฏิบัติ (DO)			
1. แต่งตั้งคณะทำงาน	พฤษภาคม 2563		ผู้บริหาร
2. จัดกิจกรรมโครงการงานคุณธรรม สร้างสรรค์พลเมืองดี	ตลอดปีการศึกษา	10,000บาท	นายบุญทอง ชีระสาร
3. จัดกิจกรรมอาสาสมัครนักรบบำเพ็ญประโยชน์	ตลอดปีการศึกษา	5,000 บาท	นางสาวนุจรี บุตรน้อย
ขั้นตรวจสอบ (CHECK)			
ติดตามประเมินผลการทำงานเป็นระยะ	ทุกเดือน		นางสาวนุจรี บุตรน้อย
ขั้นปรับปรุงแก้ไข (ACTION)			
สรุปและรายงานผล	มีนาคม 2564		นางสาวนุจรี บุตรน้อย

5.5. ระยะเวลาดำเนินการ ตลอดปีการศึกษา 2563

5.6. งบประมาณ 60,000 บาท

5.7. ระดับความสำเร็จ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
7.1 ร้อยละของผู้เรียนที่มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพและเป็นพลเมืองดี อยู่ในระดับการปฏิบัติที่สูงขึ้น	- สอบถาม - สังเกต - ตรวจสอบผลงาน เข้าร่วมแข่งขัน	- แบบสอบถาม - แบบสังเกต - แบบบันทึกตาม โครงการ/กิจกรรม
7.2 ร้อยละของผู้เรียนที่มีพัฒนาการทางด้านทักษะการเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและการกำกับ		- แบบบันทึกที่ผล การแข่งขัน

ระดับความสำเร็จ (ต่อ)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
<p>ตนเอง ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว ทักษะการเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิด ทักษะภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ</p> <p>7.3 ผู้เรียนน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษามาปรับใช้ในการดำรงชีวิตและการเรียน</p> <p>7.4 ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ชีวิตและประกอบอาชีพ เกิดกระบวนการคิดในการทำงานร่วมกับผู้อื่นสามารถสร้างงานสร้างอาชีพให้กับตนเองได้</p> <p>7.5 ร้อยละของผู้เรียนได้เป็นตัวแทนการแข่งขันในระดับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและระดับประเทศเพิ่มขึ้น</p>		

5.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

5.8.1 ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพและเป็นพลเมืองดี อยู่ในระดับการปฏิบัติที่สูงขึ้น

5.8.2 ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านทักษะการเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและการกำกับตนเอง ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว ทักษะการเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิด ทักษะภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

5.8.3 ผู้เรียนน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษามาปรับใช้ในการดำรงชีวิตและการเรียน

5.8.4 ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ชีวิตและประกอบอาชีพ เกิดกระบวนการคิดในการทำงานร่วมกับผู้อื่นสามารถสร้างงานสร้างอาชีพให้กับตนเองได้

5.8.5 ผู้เรียนได้เป็นตัวแทนการแข่งขันในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศเพิ่มขึ้น

5.9 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

5.9.1 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

5.9.2 ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและปลอดภัย

6. แนวคิดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นพฤติกรรมภายในที่ไม่สามารถแสดงออกมาให้เห็นได้ชัดเจน แต่สามารถรับรู้ได้จากการสังเกต การสอบถามเพื่อสื่อให้รับรู้ได้ อาจตรงตามความรู้สึกตรงตามความพึงพอใจจริงหรือไม่ก็ได้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้น การวัดระดับความพึงพอใจจึงเป็นการประเมินพฤติกรรมภายในให้ผู้ถูกประเมิน แสดงออกมาให้ทราบว่ามีความพึงพอใจต่อสิ่งที่กระตุ้นหรือสิ่งที่ได้รับว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการดำเนินงานด้านการบริการหรือด้านการเรียนการสอนเพื่อให้ทราบถึงสภาวะหรือคุณภาพของสมรรถนะการดำเนินการนั้น มีรายละเอียดของแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการวัดระดับพึงพอใจ

6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ และคณะ (2555:12) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นภาวะการณ์ที่แสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของบุคคลอันเป็นผลจากการเปรียบเทียบการรับรู้จากสิ่งที่ได้รับการบริการ ไม่ว่าจะเป็นการรับบริการหรือการให้บริการในระดับที่ตรงกับการรับรู้สิ่งที่คาดหวังเกี่ยวกับการบริการนั้น

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557 : 37) ให้ความหมายความพึงพอใจ หมายถึง การแสดงให้เห็นลักษณะของอารมณ์ที่ชื่นชอบในสิ่งนั้น และพึงพอใจที่จะตอบสนอง

ณิรันช นรินทร์ (2557: 13) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจ สนใจ มีเจตคติที่ดี และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงาน โดยมีองค์ประกอบและ สิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน และผู้ปฏิบัติงานนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการของเขา เมื่อบุคคลมีความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการทำงาน จะมีผลให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานก็จะปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เต็มกำลังความสามารถ จะส่งผลให้การบริหารงานของหน่วยงาน หรือองค์การได้ผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์การ

บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2559 : 5) ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความชอบ ความพอใจ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อ บุคคลได้รับในสิ่งที่ต้องการ เป็นความรู้สึกทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับ ผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

น้ำลิน เทียมแก้ว (2561 : 7) ได้สรุปได้ว่าความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือพอใจที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจใน ด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ ส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีเมื่อได้รับการตอบสนองตามความ ต้องการของตนเอง

วีรพล แสงปัญญา (2561 : 155) ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเชิงบวกหรือลบ ซึ่งเป็นแนวโน้มหรือท่าทีที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม สร้างสรรค์ ทำลายเข้าหา ถอยหนี ร่วมมือต่อต้าน

พัฒนา พรหมณี (2563 : 58) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สิ่งที่เกิดจาก แรงจูงใจซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในที่ผลักดันให้เกิดความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ยินดี ไม่ยินดี เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการและความคาดหวัง ที่เกิดจากการประเมินค่า อันเป็นการเรียนรู้ประสบการณ์จากการกระทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการตอบสนองความต้องการ ตามเป้าหมายของแต่ละบุคคล

Cullen. (2001 : 664) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นความรับรู้ ของบุคคลทั้งที่เกิดขึ้นในระยะสั้นและระยะยาวที่มีต่อคุณภาพการบริการต่าง ๆ ทั้งในระดับแคบ ที่เกี่ยวกับลักษณะบริการ ที่มีต่อคุณภาพการบริการ เช่น ความรับผิดชอบ ความน่าเชื่อถือ น่า ไว้วางใจของผู้ให้บริการ เป็นต้น และในระดับกว้างที่เป็นมุมมองของผู้รับบริการที่ได้จากบริการ ทุกประเภทที่นำไปเป็นข้อสรุปรวมความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อองค์กร

โดยสรุป ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเชิงบวกหรือ เชิงลบ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ต้องการ ได้รับสิ่งเราที่อาจเป็นคน วัตถุสิ่งของ หรือความคิด ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อส่วนบุคคล

6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

6.2.1 ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy theory)

Vroom (1994: 91-103) ได้เสนอทฤษฎี V.I.E. เนื่องจากมีองค์ประกอบของ ทฤษฎีที่สำคัญ คือ

V มาจากคำว่า Valene ซึ่งหมายถึง ความพึงพอใจ

I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อเครื่องมือ วิธีทางที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจ

E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ บุคคล มีความต้องการแบบมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้นจึงต้องพยายามกระทำการด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ เมื่อได้รับการตอบสนองแล้วตามที่ตั้งความหวังหรือคาดหวังเอาไว้ บุคคลก็จะได้รับความพึงพอใจ และขณะเดียวกันก็คาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นไปอีกเรื่อย ๆ

ปัจจัยหลักทฤษฎีความคาดหวังมี 4 ประการ คือ

1. ความคาดหวังหรือความคาดหวัง คือ ความเชื่อเกี่ยวกับความน่าจะเป็น พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งจะก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะความมากน้อยของความเชื่ออยู่ในช่วงระหว่าง 0 (ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำ และผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่งเลย) และ 1 (มีความแน่ใจว่าการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง จะก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ)

2. ความพอใจ คือ ความรุนแรงของความต้องการ ความพอใจอาจจะเป็นบวกหรือลบซึ่งเกี่ยวพันความต้องการของบุคคล

3. ผลลัพธ์ คือ ผลที่ติดตามมาของพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งและอาจจะแยกประเภทเป็นผลลัพธ์ระดับที่หนึ่งซึ่งหมายถึงการปฏิบัติงานที่สืบเนื่องมาจากการใช้กำลังความพยายามของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น ผลตอบแทนเพิ่มขึ้น หรือการเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น และผลลัพธ์ระดับที่สอง

4. สื่อกลาง หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ระดับที่หนึ่ง และระดับที่สอง ตามทฤษฎีของ Vroom นั้น สื่อกลางหรือความคาดหวังแบบที่สองจะอยู่ภายในช่วง +1.0 ถ้าหากว่าไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ ระหว่างผลลัพธ์ระดับที่หนึ่ง และผลลัพธ์ระดับที่สองแล้ว สื่อกลางจะมีค่าเท่ากับ 0

สรุปได้ว่า ความคาดหวังและความพอใจ จะเป็นสิ่งที่กำหนดแรงจูงใจของบุคคลบุคคลหนึ่งถ้าหากว่าความพึงพอใจหรือความหมายเท่ากับศูนย์แล้ว แรงจูงใจจะเท่ากับศูนย์

6.2.2 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์

Maslow (1970 : 69) ได้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ โดยเชื่อว่ามนุษย์มีแนวโน้มที่จะมีความต้องการอันใหม่ที่สูงขึ้น แรงจูงใจของคนเรามาจากความ

ต้องการพื้นฐานของเราซึ่งมุ่งไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ Maslow ได้แบ่งลำดับความต้องการพื้นฐานเรียกว่า Hierarchy of Needs มี 5 ลำดับชั้น ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการปัจจัย 4 เช่น ต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs)
3. ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Belonging and love needs)
4. ความต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น (Esteem needs)
5. ความต้องการความเป็นตัวตนอันแท้จริงของตนเอง (Self-actualization needs) เป็นความต้องการขั้นสุดท้าย

6.2.3 ทฤษฎีสองปัจจัย (Two factor theory) ที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ

Herzberg (1959) ได้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจในการทำงานของบุคคล ซึ่งสรุปได้ว่าความสุขจากการทำงานนั้น เกิดมาจากความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในงานที่ทำ มีสาเหตุมาจากปัจจัยสองกลุ่ม คือ ปัจจัยจูงใจ (Motivational factors) และปัจจัยค้ำจุหรือปัจจัยสุขศาสตร์ (Maintenance or Hygiene factors)

1. ปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เพื่อจูงใจให้คนชอบและรักงานที่ปฏิบัติ เป็นตัวกระตุ้น ทำให้เกิดความพึงพอใจให้แก่บุคคลในองค์การให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ความสำเร็จในงานที่ทำของบุคคล การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า

2. ปัจจัยค้ำจุ หมายถึง ปัจจัยค้ำจุให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานตลอดเวลา ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ เงินเดือน โอกาสได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา สถานะทางอาชีพ นโยบายและการบริหาร สภาพการทำงาน ความเป็นอยู่ส่วนตัว ความมั่นคงในการทำงาน วิธีการปกครอง บังคับบัญชา

ทฤษฎีสองปัจจัยที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ สรุปได้ว่า ปัจจัยทั้ง 2 ด้านนี้ เป็นสิ่งที่คนต้องการเพราะเป็นแรงจูงใจในการทำงาน เป็นองค์ประกอบสำคัญทำให้คนมีความสุขและพึงพอใจในการทำงาน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจดังกล่าวข้างต้น เป็นส่วนที่ทำให้เกิดความพึงพอใจดังนั้นในการวัดความพึงพอใจจึงควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวทางในการวัดความพึงพอใจให้ชัดเจน

6.3 ลักษณะของความพึงพอใจ

นิตินิล ภูตะโชติ (2556 : 170-174) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ หลายอย่าง ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคล (Personality Determinants) เป็นลักษณะส่วนตัวหรือเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละคน ซึ่งจะมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งสามารถอธิบายได้จาก เพศอายุ การศึกษา ความสามารถ ความถนัด และความสนใจส่วนบุคคล

2. ลักษณะของงาน (Task Determinants) ลักษณะของงานแต่ละประเภทมีความแตกต่างกัน ปัจจัยที่แตกต่างกันเหล่านั้นจะดึงดูดใจให้บุคคลเกิดความสนใจที่จะทำงานดังกล่าว ลักษณะของงานที่สร้างความพึงพอใจให้คนอยากจะทำมีดังนี้ 1) เป็นงานที่มีความท้าทาย 2) โอกาสก้าวหน้า 3) ความเป็นอิสระในการทำงาน 4) เพื่อนร่วมงาน 5) ความรับผิดชอบในหน้าที่ 6) สภาพแวดล้อมในที่ทำงาน 7) ชื่อเสียงของบริษัท และ 8) ความมั่นคงในการทำงาน

3. ลักษณะของการจัดการ (Management Determinants) เรื่องของการบริหารจัดการเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความพึงพอใจของพนักงาน ถ้าการบริหารจัดการขาดระบบที่ดี ผู้บริหารไม่มีความสามารถจะส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงาน ลักษณะการจัดการที่สร้างความพึงพอใจในการทำงาน มีดังนี้ 1) ค่าจ้างหรือเงินเดือน 2) ระบบการบริหาร 3) โครงสร้างองค์การ 4) ระบบการควบคุม 5) ระบบการให้รางวัล 6) มีระบบการประเมินผลที่ยุติธรรม 7) ระบบการส่งเสริมสนับสนุน 8) ความสามารถของผู้บริหาร และ 9) สวัสดิการและผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ

เพ็ญญา จรัสพันธ์ (2557) ความพึงพอใจในการบริการมีความสำคัญต่อการดำเนินงานบริการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีลักษณะทั่วไป ดังนี้

1. ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด บุคคลจำเป็นต้องปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมรอบตัว การตอบสนองความต้องการ ส่วนบุคคล ด้วยการโต้ตอบกับบุคคลอื่นและสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันทำให้แต่ละคนมีประสบการณ์การรับรู้เรียนรู้สิ่งที่จะได้รับตอบแทนแตกต่างกันไป ในสถานการณ์การบริการก็เช่นเดียวกัน บุคคลรับรู้หลายสิ่งหลายอย่างเกี่ยวกับการบริการ ไม่ว่าจะเป็นประเภทของการบริการ หรือคุณภาพของการบริการ ซึ่งประสบการณ์ที่ได้รับจากการสัมผัสบริการต่าง ๆ หากเป็นไปได้ตามความต้องการของผู้รับบริการ โดยสามารถทำให้ผู้รับบริการได้รับสิ่งที่คาดหวังก็ย่อมก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีและพึงพอใจในบริการที่ได้รับ เช่น ลูกค้านำเข้าไปในร้านอาหารและสั่งอาหารชนิดหนึ่ง พนักงานเสิร์ฟนำอาหารมาเสิร์ฟอย่างครบถ้วนถูกต้องตามที่ลูกค้า

ต้องการ ลูกค้าย่อมเกิดความรู้สึกพึงพอใจต่อการบริการที่ได้รับแต่ในทางกลับกันถ้าพนักงานเสิร์ฟนำอาหารมาเสิร์ฟ ไม่ตรงกับที่ลูกค้าต้องการ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใด เพราะเหตุใดลูกค้าย่อมเกิดความไม่พึงพอใจต่อการบริการที่ได้รับ

2. ความพึงพอใจเกิดจากการประเมินความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริงในสถานการณ์หนึ่ง ในสถานการณ์การบริการ ก่อนที่ลูกค้าจะมาใช้บริการใดก็ตาม มักจะมีมาตรฐานของการบริการนั้นไว้ในใจอยู่แล้ว ซึ่งอาจมีแหล่งอ้างอิงมาจากคุณค่าหรือเจตคติที่ยึดถือต่อการบริการ ประสบการณ์ดั้งเดิมที่เคยใช้บริการ การบอกเล่าของผู้อื่น การรับทราบข้อมูลการรับประกันบริการจากโฆษณา การให้คำมั่นสัญญาของผู้ให้บริการ เหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ผู้รับบริการใช้เปรียบเทียบกับบริการที่ได้รับในวงจรของการให้บริการตลอดช่วงเวลาของความจริง สิ่ง que ผู้รับบริการได้รับรู้เกี่ยวกับการบริการก่อนที่จะมารับบริการหรือความคาดหวังในสิ่ง ที่คิดว่าควรจะได้รับ (Expectations) นี้มีอิทธิพลต่อช่วงเวลาของการเผชิญความจริงหรือการพบปะ ระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการเป็นอย่างมาก เพราะผู้รับบริการจะประเมินเปรียบเทียบสิ่งที่ได้รับจริง ในกระบวนการบริการที่เกิดขึ้น (Performance) กับสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ หากสิ่งที่ได้รับเป็นไปตามความคาดหวังถือว่าเป็นการยืนยันที่ถูกต้อง (Confirmation) กับความคาดหวังที่มีอยู่ ผู้รับบริการย่อมเกิดความพึงพอใจต่อการบริการดังกล่าว แต่ถ้าไม่เป็นไปตามที่คาดหวังอาจจะสูงกว่า หรือต่ำกว่านับเป็นการยืนยันที่คลาดเคลื่อน (Un confirmation) จากความคาดหวังดังกล่าว ทั้งนี้ช่วงความแตกต่าง (Discrepancy) ที่เกิดขึ้นจะชี้ให้เห็นถึงระดับของความพึงพอใจหรือ ความไม่พึงพอใจมากน้อยได้ ถ้าข้อยืนยันเบี่ยงเบนไปในทางบวกแสดงถึงความพึงพอใจ ถ้าไปในทางลบแสดงถึงความไม่พึงพอใจ เช่น ลูกค้าไปทำผมที่ร้านเสริมสวยแห่งหนึ่งและคาดหวังว่าจะ ใช้เวลาสระและแต่งทรงประมาณ 1 ชั่วโมงปรากฏว่าไม่มีลูกค้าอื่นและมีช่างทำผมว่างอยู่หลายคน จึงช่วยกันตกแต่งทรงผมอย่างประณีต ตามที่ลูกค้าต้องการเสร็จภายในเวลารวดเร็วกว่าที่ลูกค้าคาดไว้ หากประเมินความพึงพอใจที่เกิดขึ้น สิ่ง que ลูกค้าได้รับจากการบริการสูงกว่าความคาดหวังที่มีอยู่ (ข้อยืนยันเบี่ยงเบนไปในทางบวก) แสดงว่าลูกค้าได้รับความพึงพอใจ (สูง) ในสถานการณ์ตรงข้าม ถ้าลูกค้าต้องเสียเวลารอนานกว่าที่คาดไว้ ลูกค้าก็จะเกิดความไม่พึงพอใจได้ (ข้อยืนยันเบี่ยงเบนไป ในทางลบ)

3. ความพึงพอใจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ผันแปรได้ตามปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับความคาดหวังของบุคคลในแต่ละสถานการณ์ ช่วงเวลาหนึ่งบุคคลอาจจะไม่พอใจต่อสิ่งหนึ่งเพราะไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แต่ในอีกช่วงหนึ่งหากสิ่งที่คาดหวังไว้ได้รับการตอบสนองอย่างถูกต้อง บุคคลก็สามารถเปลี่ยนความรู้สึกเดิมต่อสิ่งนั้นได้อย่างทันทีทันใด แม้ว่าจะเป็นความรู้สึกที่ตรงกัน ข้ามกันก็ตาม นอกจากนี้ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่สามารถ

แสดงออกในระดับมากน้อยได้ ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของการประเมินสิ่งที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวังไว้ ส่วนใหญ่ลูกค้าจะใช้เวลาเป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบความคาดหวังจากบริการต่าง ๆ เช่น ลูกค้าไปซื้อสินค้าที่ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง และเลือกซื้อสินค้าที่มีตราผลิตภัณฑ์ที่เชื่อถือได้ ปรากฏว่าสินค้าชำรุดใช้งานไม่ได้ทำให้ลูกค้าเกิดความไม่พึงพอใจ เมื่อนำสินค้าไปขอเปลี่ยนชิ้นใหม่ พนักงานขายให้การดูแลอย่างดีกล่าวขอโทษและเปลี่ยนสินค้าชิ้นใหม่มาให้พร้อมช่วยเหลือทดสอบการทำงาน ทำให้ลูกค้าเปลี่ยนความรู้สึกไม่พึงพอใจเป็นพึงพอใจและยังรู้สึกพึงพอใจมากขึ้นที่พนักงานยอมรับ ข้อบกพร่อง และเอาใจใส่ช่วยเหลือด้วยอัธยาศัยที่ดี

วีรพล แสงปัญญา (2561: 155-156) กล่าวว่า ความพึงพอใจมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นสิ่งที่เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงได้
2. เป็นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลกล้าเผชิญหรือหลีกเลี่ยง
3. ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) องค์ประกอบเชิงความรู้สึกอารมณ์ (Affective component) 2) องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิด (Cognitive component) 3) องค์ประกอบเชิงพฤติกรรม (Behavior component) 4) ทัศนคติเปลี่ยนแปลงตามค่านิยมของชุมชนหรือสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก และ 5) สังคมประกิต (Socialization) มีความสำคัญต่อการพัฒนาทัศนคติของเด็ก

โดยสรุป ความพึงพอใจมีลักษณะเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเปลี่ยนแปลงได้ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ องค์ประกอบเชิงความรู้สึกอารมณ์องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิด องค์ประกอบเชิงพฤติกรรม ความพึงพอใจเปลี่ยนแปลงไปตามค่านิยมของชุมชนหรือสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ และเป็นส่วนสำคัญต่อการพัฒนาทัศนคติของเด็ก

6.4 การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจ เป็นการวัดความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในลักษณะหนึ่งลักษณะใด การที่เราจะทราบว่าบุคคลนั้นมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจได้โดยตรง การที่จะวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นจะต้องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงจึงจะสามารถวัดความพึงพอใจที่แท้จริงได้ มีนักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจไว้หลายท่าน ดังนี้

โยธิน แสงวดี. (2551: 9). กล่าวว่า มาตรวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยให้กลุ่มบุคคลที่ต้องการวัดแสดงความคิดเห็นลงในแบบสอบถามที่กำหนด เพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารและการควบคุมงาน และเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์และวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ผู้ตอบคำถามตอบตามข้อเท็จจริง ได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

สมนึก ภัททิยธนี (2558 : 40) กล่าวว่าหลักการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตาม ประกอบด้วยหลักการดังนี้

1. กำหนดประเด็นหลักหรือพฤติกรรมหลักที่จะวัดให้ครบถ้วนครอบคลุมว่าจะมีประเด็นอะไรบ้าง โดยผู้สร้างจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในสาระหรือทฤษฎีหรือโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการสอบถาม แล้วต้องใช้เวลาพยายามจำแนกพฤติกรรมหลักออกเป็นประเด็นย่อย ๆ เพื่อนำไปสู่ข้อคำถาม

2. กำหนดชนิดหรือรูปแบบของแบบสอบถาม โดยเลือกให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะสอบถามและลักษณะของกลุ่มผู้ตอบ

3. สร้างคำถามตามจุดมุ่งหมาย ชนิด หรือรูปแบบ จำนวนข้อในประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ตามโครงสร้างของแบบสอบถาม

4. ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรก ตรวจสอบโดยผู้สร้างแบบสอบถามเอง เป็นการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงคำถามตลอดจนการเรียงลำดับข้อกระทงความ จนเป็นที่น่าพอใจ และระยะที่สองตรวจสอบพิจารณาให้คำแนะนำและวิจารณ์โดยผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) ควรนำไปทดลองกับกลุ่มที่มีลักษณะเหมือน หรือใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงเพียงจำนวนหนึ่ง

6. วิเคราะห์แบบสอบถาม โดยนำผลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพและปรับปรุงแบบสอบถามในส่วนที่ยังมีข้อบกพร่อง ซึ่งในขั้นตอนนี้หาก

แบบสอบถามยังไม่มีคุณภาพและเมื่อปรับปรุงแล้วควรนำไปทดลอง วิเคราะห์ และปรับปรุงใหม่ จนกระทั่งได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพหรือเป็นไปตามเกณฑ์ที่ต้องการ จึงนำไปใช้จริง

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง

บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2559 : 9-11) กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจที่ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนค่าแบบลิเคิร์ตและแบบออสกู๊ด ดังนี้

1. มาตราส่วนค่า (Rating scale) หรือมาตราประเมินค่า เป็นเครื่องมือที่ประกอบด้วย ชุดของคำถามที่ใช้วัดเจตคติ ค่านิยม ความพึงพอใจ คุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น มาตราส่วนค่าแตกต่างจากแบบสำรวจรายการตรงที่สามารถระบุและจำแนกคุณภาพของสิ่งที่ต้องการวัดได้ มีการกำหนดระดับคุณภาพของรายการที่ต้องการตรวจสอบมากกว่า 2 ระดับ ในขณะที่แบบสำรวจรายการได้แต่เพียงว่าผู้เรียนได้แสดงออกหรือกระทำสอดคล้องตามรายการที่กำหนดหรือไม่ หรืออย่างมาก

1.1 มาตราส่วนค่าแบบ Likert มาตราวัดแบบนี้เป็นการถามแนวโน้มนามความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งข้อความที่ถามจึงเป็นการถามความรู้สึก/ความชอบของผู้ตอบ ไม่ใช่ถามข้อเท็จจริงผู้ตอบสามารถตอบโดยการเลือกระดับความชอบในแต่ละข้อคำถาม เช่น กำหนดระดับความพึงพอใจเป็น 3 ระดับ (เช่น มาก ปานกลาง และน้อย) ที่สุดคือสามารถวัดปริมาณในรูปของความถี่ของการเกิดเหตุการณ์ได้มาตราส่วนค่าจึงเป็นวิธีการบันทึกและผลการตัดสินใจอย่างมีระบบ การกำหนดระดับของการประเมินสามารถทำได้หลายระดับ เช่น ตั้งแต่ 3 ระดับขึ้นไป ที่นิยมใช้คือ 3-5 ระดับ เช่น มาก ปานกลาง น้อยหรือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.2 มาตราส่วนค่าแบบ Osgood เป็นมาตราวัดที่ใช้คำคุณศัพท์ที่มีลักษณะตรงข้ามกันเป็น 2 ทิศทาง เช่น สนุก-น่าเบื่อ ยาก-ง่าย เป็นต้น แต่ละทิศทางมีระดับความมากน้อยเท่ากัน กำหนดเป็น 7 ระดับ เช่น 7 6 5 4 3 2 1 หรือกำหนดเป็น -3 -2 -1 0 1 2 3 สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนจะกำหนดตามตัวเลขที่ปรากฏ สิ่งสำคัญ คือเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนที่แสดงถึงความพึงพอใจ นิยมใช้การวิเคราะห์ในภาพรวมที่ต้องใช้ค่าเฉลี่ยโดยรวมและเป็นรายข้อ

อัจฉรา บุญชุม (2559: 10) ความพึงพอใจผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ความรู้สึกของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าจะมีความประทับใจหรือไม่ ประทับใจหลังจากการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการโดยเปรียบเทียบกับความคาดหวังที่มีต่อผลิตภัณฑ์หรือบริการดังกล่าว ความสัมพันธ์ ความพึงพอใจลูกค้า = ความคาดหวัง - บริการที่ได้รับ

โดยสรุป แบบทดสอบมาตรวัดความพึงพอใจมีหลายแบบ แต่ที่นิยมใช้มากที่สุดคือแบบทดสอบหรือ มาตรวัดที่สร้างตามวิธีการของ Likert โดยมีตัวเลือกเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ตัวเลือก ได้แก่ ความพึงพอใจ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เพราะสะดวกในการนำไปใช้ มีวิธีการสร้างที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีความเชื่อถือสูงและยังสามารถนำไปปรับใช้กับการวัดต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง และหลักการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจมีหลักวิธีการสร้างและพัฒนาที่หลากหลาย สามารถดำเนินการได้หลายแนวทางตามความเหมาะสมตามกลุ่มตัวอย่าง

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิไลพรรณ เสรีวัฒน์ (2555 : 209) ได้ศึกษาการประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีความคาดหวังให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก มีความเหมาะสม สอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่คุณภาพในระดับมาก แต่ควรจะปรับเป็นมาตรฐานสากลทั้งระบบ และทำทุกระดับชั้น ทั่วประเทศ 2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ครูผู้สอน ผู้บริหาร และปัจจัยพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอน และผู้บริหารขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ควรปรับปรุงให้มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ทุกกลุ่มสาระ และอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง ทั่วประเทศ 3. ด้านกระบวนการ พบว่า การปฏิบัติตามแนวนโยบายการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามองค์ประกอบการบริหารคุณภาพ 7 หมวด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด และควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศ 4. ด้านผลผลิต พบว่า ผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความเป็นเลิศวิชาการสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก อยู่ในระดับมาก และมีกิจกรรมที่ผู้เรียนและครูจัดขึ้นเพื่อบริการสังคมด้วยจิตสาธารณะ อย่างหลากหลาย รวมถึงได้รับรางวัลจากการแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติมากขึ้น 5. ด้านผลกระทบ พบว่า ครูมีการวิจัยและพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางครูและผู้เรียนมีเครือข่ายร่วมพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้น โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้เรียนได้รับเกียรติบัตร รางวัล และได้ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สำคัญต่าง ๆ ในทุกระดับเพิ่มขึ้น ได้รับคำยกย่องจากสื่อต่าง ๆ และ

จากชุมชน ผู้ปกครองพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้ความไว้วางใจ และเห็นความสำคัญในการเตรียมบุตรหลานเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558

รัตนะ บัวสนธ์ (2556 : 7) ได้ศึกษา รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIP_{EST} มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้ แดเนียล สต๊ฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) เป็นนักประเมินบุคคลสำคัญในวงวิชาชีพการประเมินได้พัฒนารูปแบบการประเมินอันเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายว่ารูปแบบการประเมินซีบีพี (CIPP Evaluation Model) และได้ถูกนำมาใช้ในการประเมินโครงการต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโครงการทางการศึกษาในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ดีการใช้รูปแบบการประเมินซีบีพีในวงวิชาการของไทยยังมีโมทัศน์การใช้ที่คลาดเคลื่อนอยู่มากประการหนึ่ง กับอีกประการหนึ่งนั้นปัจจุบันนี้สตัฟเฟิลบีมได้มีการปรับรูปแบบการประเมิน CIPP เป็น CIPIEST แล้ว ทั้งนี้รูปแบบการประเมิน CIPIEST ที่ปรับใหม่ก็มีมโนทัศน์และแนวทางการนำไปใช้ที่แตกต่างจากรูปแบบการประเมิน CIPP และรูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPIEST ที่นำมาใช้ในการประเมิน สิ่งที่ได้รับการประเมินควรใช้ประเมินเป็นระยะ ๆ และประเมินสรุปรวม โดยใช้เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างหลากหลายสอดคล้องกับประเด็นย่อย ๆ ที่ต้องการประเมินในแต่ละมิติ รวมทั้งใช้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสำหรับนำมาวิเคราะห์สรุปตีความผลการประเมิน ทั้งนี้แหล่งที่มาของข้อมูลในการประเมินก็ต้องเก็บรวบรวมหรือได้มาอย่างหลากหลายครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดทั้งที่เป็นทีมผู้ปฏิบัติงานในโครงการ ผู้รับผลประโยชน์จากโครงการ ผู้บริหารหรือผู้เป็นเจ้าของโครงการรวมทั้งข้อมูลจากเอกสารบันทึกต่าง ๆ ประกอบด้วยเช่นกัน

กัตติกา ศรีมหาวโร (2557 : 113-122) ได้ศึกษาการประเมินโครงการครอบครัวร่วมทำน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านสระบัว การประเมินโครงการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินโครงการครอบครัวร่วมทำน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านสระบัว โดยใช้แนวคิดการประเมินของ Danial L. Stuf-flebeam รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model ประกอบด้วย 1) การประเมินด้านบริบท (C : Context Evaluation) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (I:Input Evaluation) 3) การประเมินกระบวนการ (P:Process Evaluation) 4) ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation) 5) การประเมินด้านผลกระทบ (I:mpact Evaluation) 6) การประเมินด้านประสิทธิผล (E : Effectiveness Evaluation) 7) การประเมินด้านความยั่งยืน (S:Sustain-ability Evaluation) และ 8) การประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ (T:Tran-sportability Evaluation) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมิน และแบบทดสอบ จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับ

มาก แยกเป็นรายด้าน ดังนี้ด้านสภาพแวดล้อมโดยรวม ผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.21, S.D.=0.57$) ด้านปัจจัยนำเข้ามีผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.16, S.D.=0.57$) ด้านกระบวนการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.15, S.D.=0.72$) ด้านผลผลิต ผลการทดสอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (13 - 16คะแนน) ร้อยละ 46.28 มีความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.09, S.D.=0.83$) และมีความพึงพอใจต่อโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.17, S.D.=0.82$) ด้านผลกระทบ มีผลกระทบในด้านบวกต่อนักเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองและชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.05, S.D.=0.74$) ด้านประสิทธิผลโครงการ มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.05, S.D.=0.87$) ด้านความยั่งยืนโครงการ มีผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.98, S.D.=0.74$) และด้านการถ่วงโยงความรู้โครงการมีผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.03, S.D.=0.78$)

ประมวลศิลป์ วิทยา (2557 : 97-100) ได้ประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษนำร่องโรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก CIPP MODEL การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษนำร่อง โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก โดยทำการประเมินผลรูปแบบ CIPP Model กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ผู้รับผิดชอบโครงการ 10 คน ครูผู้สอน จำนวน 20 คนผู้เรียนในโครงการ จำนวน 79 คน ครูที่ไม่ได้อยู่ในโครงการ จำนวน 82 คน ผู้ปกครองของผู้เรียนในโครงการ จำนวน 79 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน รวมทั้งสิ้น 288 คน ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการห้องเรียนพิเศษ นำร่องโรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก ลักษณะเป็นแบบสอบถาม 4 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 4 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 ใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้รับผิดชอบโครงการ ใช้สอบถาม 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.31 - 0.83 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ฉบับที่ 2 ใช้สอบถามความคิดเห็นครูผู้สอน ใช้สอบถาม 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.30 - 0.83 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 ฉบับที่ 3 ใช้สอบถามความคิดเห็นผู้เรียนในโครงการใช้สอบถาม 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จำนวน 34 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.37 - 0.79 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 และฉบับที่ 4 ใช้สอบถามความคิดเห็นครูในโรงเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการ ผู้ปกครองของผู้เรียนในโครงการ และ

คณะกรรมการสถานศึกษา ใช้สอบถาม 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จำนวน 23 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.46 - 0.66 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคง ใช้สถิติเชิงพรรณนา คือค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1. ด้านบริบท (Context) วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากรูปแบบการดำเนินงานมีความชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ความพร้อมของการเตรียมทรัพยากรต่าง ๆ ที่นำมาใช้สำหรับการดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3. ด้านกระบวนการ (Process) การดำเนินงานของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4. ด้านผลผลิต (Product) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมโครงการในด้านคุณลักษณะและความสามารถเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยสรุปบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการห้องเรียนพิเศษนำร่องแบบพอเพียง โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการ อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อเสนอแนะที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงการจัดโครงการและกิจกรรมอื่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ประไพรัตน์ ลำไฉ (2557 : 46-58) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา สรุปผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้การศึกษาความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่ามีความต้องการเรียงลำดับดังนี้ ด้านเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการพัฒนา ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาและด้านการวัดผล ประเมินผลควมามีวินัย ความซื่อสัตย์และความมีจิตสาธารณะ มีความจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา รูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 1) สภาพปัญหาและความจำเป็น 2) หลักการและเหตุผลของรูปแบบ 3) แนวคิดพื้นฐาน 4) วัตถุประสงค์ 5) โครงสร้างของรูปแบบ 6) กิจกรรมการพัฒนา 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผลผู้เรียนมีพฤติกรรมการมีคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีวินัย ความซื่อสัตย์และความมีจิตสาธารณะและมีเหตุผลเชิงจริยธรรมหลังการทดลองใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก

อุไรวรรณ จันทร์สว่าง (2559) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจที่มีต่อโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า ด้านความพึงพอใจที่มีต่อโครงการพัฒนาและ

ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 พบว่า ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจต่อการประเมินผลต่อผลผลิตของโครงการเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ จึงส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร มีความพึงพอใจในภาพความสำเร็จของโครงการ และยังส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลรางวัลเชิดชูเกียรติ เป็นแบบอย่างหลายรายการทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับเขตพื้นที่การศึกษา

สุนันทินี สุขสวัสดิ์ (2560 : 124-129) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง ของผู้เรียนตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา โรงเรียนศิรีมาศพิทยาคม ผลการประเมินพบว่า การประเมินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียนตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมและตามขั้นตอนด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้โรงเรียนศิรีมาศพิทยาคมดำเนินการนั้น ทางโรงเรียนได้ดำเนินการอย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอนรวมทั้งใช้หลักการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง ผู้เรียนทุกขั้นตอนการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งการประชุมร่วมกัน การเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนโดยตรง แสดงถึงแนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางที่สามารถนำมาปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

อริยาพร ไทรัตน์ (2560 : 233-248) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22 และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของตัวบ่งชี้ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 กับข้อมูลเชิงประจักษ์ การดำเนินการมี 2 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน และระยะที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้เชิงสมมติฐานที่สร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 447 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .80 – .100 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .99 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .21 - .96 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและโปรแกรมลิสเรล ผลการวิจัย พบว่า 1.ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของ

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 15 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อยและ 117 ตำบลซึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว มี 19 ตำบลซึ่ง ด้านความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำมี 24 ตำบลซึ่ง ด้านทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม มี 24 ตำบลซึ่ง ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มี 26 ตำบลซึ่งและด้านการเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิด มี 24 ตำบลซึ่ง 2. โมเดลโครงสร้างทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ (Chi-Square : χ^2) เท่ากับ 17.83 ไม่มีนัยสำคัญ ค่า df เท่ากับ 28 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .99 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 และค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ .00 (Chi-Square = 17.83, df = 28, P-value = .93, RMSEA = .00)

กิริติ พรหมนรา (2561 : 173) ได้ศึกษาการประเมินโครงการด้านการจัดการทักษะอาชีพและทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านฉลองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบท 2) ประเมินด้านปัจจัยนำเข้า 3) ประเมินด้านกระบวนการ และ 4) ประเมินด้านผลผลิตของโครงการการจัดการทักษะอาชีพและทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านฉลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการชิปโมเดลของสตีฟเฟิลบีม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้งสิ้นจำนวน 619 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 30 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 15คน และผู้เรียน 569 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ตารางบันทึกคะแนนและแบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ มีความเชื่อมั่น 0.725 – 0.965 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินด้านบริบทของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) การประเมินด้านกระบวนการของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ มีผลการประเมินด้านทักษะอาชีพทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 และการนำแนวทางทฤษฎีของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวมผู้เรียนได้คะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม คิดเป็นร้อยละ 60.00 ความพึงพอใจต่อโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ทั้ง 4 ด้าน ควรดำเนินการโครงการด้านการจัดการทักษะอาชีพและทักษะชีวิตใน

ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านฉลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต ต่อไป

ฐิติพร เผือกพิบูลย์ (2562 : 96) ได้ประเมินโครงการ “ฝึก...เรียนรู้ที่จะรักษ์” ของผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกบินทร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อประเมินโครงการ “ฝึก...เรียนรู้ที่จะรักษ์” โรงเรียนกบินทร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยการใช้รูปแบบประเมินชิปปโมเดล (CIPP Model) ประเมินในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตกลุ่มเป้าหมาย คือผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครูผู้สอนผู้เรียนในโครงการ จำนวน 15 คน ผู้เรียนในโครงการฯ จำนวน 35 คน ผู้ปกครองของผู้เรียนที่อยู่ในโครงการฯ จำนวน 35 คน รวมทั้งสิ้น 88 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อประเมินโครงการ “ฝึก...เรียนรู้ที่จะรักษ์” โรงเรียนกบินทร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ทั้งหมด 3 ฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.24 - 0.89 และมีอำนาจความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.81, 0.91 และ 0.95 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินในภาพรวมต่อโครงการ “ฝึก...เรียนรู้ที่จะรักษ์” โรงเรียนกบินทร์วิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยการใช้รูปแบบประเมินชิปปโมเดล (CIPP Model) มีทั้งหมด 3 ฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอนผู้เรียนในโครงการ ผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบทมีผลการประเมินโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.42) ด้านปัจจัยนำเข้ามีผลการประเมินโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.41 S.D. = 0.66) ด้านกระบวนการมีผลการประเมินโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.41) และด้านผลผลิตมีผลการประเมินโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.54) ตามลำดับ ฉบับที่ 2 สำหรับผู้เรียนในโครงการ ผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้ามีผลการประเมินโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.46) ด้านกระบวนการมีผลการประเมินโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.28) ด้านผลผลิตมีผลการประเมินโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดดังนี้ (\bar{X} = 4.63, S.D. = 0.23) ตามลำดับ และฉบับที่ 3 สำหรับผู้ปกครองผู้เรียนในโครงการ ผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้ามีผลการประเมินโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.46) ด้านกระบวนการมีผลการประเมินโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.49, S.D. = 0.47) ด้านผลผลิตมีผลการประเมินโดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.42) ตามลำดับ

สุกัญญา ลิ้มเจริญ (2563 : 1-10) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินบริบท (Context Evaluation) ของโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ของโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ของโครงการพัฒนาสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) 4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ของโครงการพัฒนาสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ผลการประเมินโดยภาพรวม ในภาพรวมพบว่านักเรียน ผู้ปกครองและครู มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2. ผลการประเมินด้านบริบท (Context) ในภาพรวมพบว่าด้านบริบทมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก 3. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในภาพรวมพบว่าด้านปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4. ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) ในภาพรวมพบว่าด้านกระบวนการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 5. ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product) ในภาพรวมพบว่า ด้านกระบวนการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ไอลดา แถวโพธิ์ (2563 : 55-70) ได้ศึกษาการประเมินโครงการ : โครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ผลการวิจัยพบว่า 1. การประเมินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านบริบท ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านผลผลิต 2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินโครงการศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) ควรดำเนินการดังนี้ 1) ด้านบริบท โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนและชุมชน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในทุกๆด้าน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านกระบวนการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ

อย่างต่อเนื่อง 4) ด้านผลผลิต โรงเรียนควรจัดกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

วรรณิษฐา ค่ายศ (2564 : 1-19) ได้ศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมียุปลัมภ์) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมียุปลัมภ์) โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP_{IEST} Model กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมิน มีจำนวน 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ครู 2) ผู้เรียน 3) ผู้ปกครองผู้เรียน 4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 526 คน และปีการศึกษา 2563 จำนวน 536 คน รวมทั้งสองปีการศึกษา 1,062 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีกระบวนการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการโครงการโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP_{IEST} Model ด้านบริบทและด้านปัจจัย ระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP_{IEST} Model ด้านกระบวนการ ระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP_{IEST} Model ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน มีจำนวน 10 ฉบับประกอบด้วย แบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ แบบประเมินฉบับที่ 1 ด้านบริบท แบบประเมินฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า แบบประเมินฉบับที่ 3 ด้านกระบวนการ และแบบประเมินฉบับที่ 4 ด้านผลผลิต แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างฉบับที่ 1 ด้านบริบท แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้าแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ฉบับที่ 3 ด้านกระบวนการ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างฉบับที่ 4 ด้านผลผลิต แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน จำนวน 1 ฉบับ และ แบบตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียน จำนวน 1 ฉบับ เครื่องมือทุกฉบับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.88 - 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน พบว่า ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านบริบท (Context) พบว่าภาพรวมทั้งสองปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัย (Input) พบว่าภาพรวมทั้งสองปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) พบว่า ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย พบว่า ด้านผลกระทบ (Impact) พบว่าภาพรวมทั้ง

ค่าเฉลี่ยทั้งสองปีการศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) พบว่าภาพรวมทั้งสองปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านความยั่งยืน (Sustainability) พบว่าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยทั้งสองปีการศึกษาอยู่ในระดับมากและด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) พบว่าภาพรวมทั้งสองปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ศุภวัฒน์ เทียมศรีรัชนิกร (2564 : 2-10) ได้ศึกษา การประเมินโครงการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบท เกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า เกี่ยวกับความเหมาะสม ความพร้อมของงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และวิธีดำเนินการตามโครงการ 3) ประเมินกระบวนการเกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการตามโครงการที่ปฏิบัติจริง 4) ประเมินผลผลิต เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และผลสำเร็จของโครงการในส่วนปรับขยายด้านผลผลิต โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP_{EST} Model กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ผู้ปกครอง จำนวน 340 คน และผู้เรียน จำนวน 340 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 702 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการ พบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมเหมาะสม สอดคล้องอยู่ในระดับมาก และในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ผู้เรียนระดับอนุบาล ผู้เรียนระดับประถมศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสม สอดคล้องอยู่ในระดับมาก และภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ในส่วนปรับขยายด้านผลผลิต ได้แก่ ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอด โดยรวมมีความเหมาะสม สอดคล้องอยู่ในระดับมาก และในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน

ไอลดา แถวโพธิ์ (2564 : 55-70) ได้ศึกษาการประเมินโครงการ : โครงการศาสตร์พระราช เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการศาสตร์พระราชเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ด้านบริบท 2) ประเมินโครงการศาสตร์พระราชเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง

(สุนทรอุทิศ)ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ประเมินโครงการศาสตร์พระราชาราชเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ)ด้านกระบวนการ 4) ประเมินโครงการศาสตร์พระราชาราชเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ)ด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครู 24 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 คน และนักเรียน 231 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือความถี่ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. การประเมินโครงการศาสตร์พระราชาราชเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านบริบท ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านผลผลิต 2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินโครงการศาสตร์พระราชาราชเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ)ควรดำเนินการดังนี้ 1) ด้านบริบท โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนและชุมชน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อม ของโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านกระบวนการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านผลผลิตโรงเรียนควรจัดกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

Zollinger, Saywell and Muegge (2003: 46-338) ได้ศึกษาผลของหลักสูตรการฝึกทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่สูบบุหรี่ในประเทศอินเดีย วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อประเมินการป้องกันการสูบบุหรี่ โดยมีโรงเรียนเป็นพื้นฐานและโปรแกรมควบคุม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจข้อมูล จำนวน 1,598 คน ทั้งนี้โดยประเมินผลของหลักสูตรการฝึกทักษะชีวิตต่อนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา ในด้านความรู้ เจตคติ และความสามารถในการสร้างการตัดสินใจที่ดีในการดำเนินชีวิตผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในประเทศอินเดียมีผลการสูบบุหรี่ลดลง

Sharon, Sue and Juliana (2003: 74-165) ได้ศึกษาการสร้างทักษะชีวิตโดยผ่านการ

เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยความร่วมมือและการทดลองหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 โดยเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตหลังเลิกเรียน โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการทดลอง ผลจากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการทักษะชีวิตทางสังคมเพิ่มขึ้นและประสบความสำเร็จในการเรียนเพิ่มขึ้น

Hakan & Seval (2011 : 592-599) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของสเกลการประเมิน ที่พัฒนาโดยผู้วิจัยตามหลักการของ การประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิมบีม ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบได้สเกลการประเมินตามโมเดล CIPP ใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีข้อความคำถาม จำนวนทั้งหมด 46 ข้อ ตั้งชื่อว่า สเกลการประเมิน CIPP (CIPP Evaluation Scale) มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นสำหรับนำไปใช้เป็นเครื่องมือประเมินสาขาวิชาทางการศึกษา

Nooshin Mohebbi, et al. (2011 : 3286-3290) ได้ศึกษาระดับการยอมรับด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของหลักสูตรการศึกษาประวัติทางการแพทย์ ระดับปริญญาโททางวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ในประเทศอิหร่าน จำนวน 4 แห่ง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งพัฒนาขึ้นจากรอบแนวคิดด้านการประเมิน CIPP Model พบว่า ทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต อยู่ในลำดับของประเภทกลุ่มที่ได้รับการยอมรับ ผลของการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการประเมินด้านการวางแผนอย่างต่อเนื่องของกลุ่มประวัติทางการแพทย์ให้ผลดีกว่าการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน ของแผนและการปรับปรุงระดับคุณภาพ

Qing Cao; & James J. Hoffman (2011 : 155-164) ได้พัฒนาระบบ การประเมินการดำเนินงานโครงการขึ้น เนื่องจากการวิจัยเกี่ยวกับการจัดโครงการก่อนหน้านี้ได้ ชี้ให้เห็นความหลากหลายของการวัดเพื่อบรรยายผลของโครงการและคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้าที่ มีผลต่อผลผลิต อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติกำหนดการของโครงการยังถูกนำไปใช้สำหรับการวัดการดำเนินงานของโครงการในบางหน่วยงาน การใช้กำหนดการของโครงการจึงเป็นวิธีการที่ดีของบางหน่วยงาน สำหรับหน่วยงานอื่น ๆ การใช้กำหนดการของโครงการในโครงการเดียวกันการวัดการดำเนินงานสามารถให้ผลของโครงการด้านอุตสาหกรรมทั้งความล้มเหลวและกำไรที่มากขึ้นจากกำหนดการนั้น ๆ ดังนั้น โคว และฮอฟแมน จึงได้พัฒนาระบบการประเมินการดำเนินงานโครงการและทำการศึกษากับบริษัท Honeywell Federal Manufacturing & Technologies (FM&T) ผลการวิจัย พบว่า วิธีการประเมินการดำเนินงานโครงการที่สามารถนำไปสู่การปรับปรุงมี 2 ขั้นตอนคือ วิธีทางเอกสาร ใช้สำหรับออกแบบระบบการประเมินการดำเนินงานโครงการ

ใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้จัดการสามารถตรวจสอบโครงการและตัดสินใจในส่วนที่สามารถปรับปรุงได้ และบทเรียนที่ได้รับจากการพัฒนาระบบการประเมินการดำเนินงานโครงการจะนำไปสู่การปรึกษาหารือ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมินผล (Evaluation Research) โดยใช้กรอบการประเมินแบบ CIPP_{iest} Model (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002; Stufflebeam and Shinkfield, 2007 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 23-24) เป็นมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นจากการขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ตามรูปแบบการประเมินแบบซีปปี้ (CIPP Model) แบบเดิมโดยกำหนดรูปแบบการประเมิน และคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ส่วนปรับขยายซึ่งประกอบด้วย 4.1) ผลกระทบ (Impact) 4.2) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) 4.3) ความยั่งยืน (Sustainability) และ 4.4) การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย เกี่ยวกับความเหมาะสมด้านบริบท ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายของโครงการ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. วิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนการประเมิน
2. รูปแบบการประเมินโครงการ
3. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
9. เกณฑ์การประเมินโครงการ

1. วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งวิธีดำเนินการ ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1) การกำหนดกรอบการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ปีการศึกษา 2563

1.1 ผู้วิจัยดำเนินการประชุมคณะครูประจำเดือน ธันวาคม 2562 เพื่อวิเคราะห์โครงการทำการประเมินสถานะแวดล้อมและปัจจัยเบื้องต้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ของโครงการ ตรวจสอบความเหมาะสม ความสมเหตุสมผลของการวางแผนดำเนินโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการที่จะนำไปปฏิบัติ คุณภาพของโครงการรวมทั้งตรวจสอบโอกาสที่โครงการนั้นจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาด้านทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน มีข้อช่วยในการวิเคราะห์โครงการประกอบด้วย 3 เรื่อง คือ

1.1.1 ความเหมาะสมของโครงการที่จะดำเนินการประเมิน เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นของโครงการ ศึกษาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ ความพร้อมทางการบริหารโครงการ ความพร้อมในการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร โดยเฉพาะความเป็นไปได้ทางการเงิน กำลังคน วัสดุ และการจัดการ

1.1.2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการดำเนินโครงการ

1.1.3 การศึกษาและคาดหวังถึงผลประโยชน์ หรือสิ่งนี้อาจตามมาจากการดำเนินโครงการนั้นทั้งในระยะเริ่มโครงการและในขณะดำเนินโครงการ

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการประชุมประจำเดือนมกราคม 2563 ชี้แจงการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราชโบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 ให้คณะครูได้ทราบร่วมกัน วิเคราะห์และสังเคราะห์กำหนดกรอบการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราชโบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP_{iest} Model ปีการศึกษา 2563 (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002 : 66 ; Stufflebeam and Shinkfield, 2007 : 327 อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2556 : 23-24)

ขั้นตอนที่ 2) การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราชโบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563

2.1 ผู้วิจัย และครูที่รับผิดชอบโครงการประชุมชี้แจงโครงการวัตถุประสงค์กับครูทุกคน และจัดทำคำสั่งมอบหมายภารกิจของกิจกรรมให้กับครูทุกคน

2.2 ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมวางแผนเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้และประสานมอบหมายครูทุกคนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วยตลอดปีการศึกษา 2563

2.3. ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการประเมินออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการตามโครงการ การประเมินบริบทและการประเมินปัจจัยนำเข้า ปีการศึกษา 2563 ภายในเดือนพฤษภาคม 2563 ระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการตามโครงการ การประเมินกระบวนการ ปีการศึกษา 2563 ภายในเดือนมิถุนายน 2563 – กุมภาพันธ์ 2564 ระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการตามโครงการ การประเมินผลผลิต ปีการศึกษา 2563 ภายในเดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2564

ขั้นตอนที่ 3) การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ปีการศึกษา 2564

3.1 ผู้วิจัย ครูผู้รับผิดชอบโครงการได้ดำเนินการปรับปรุงกิจกรรมเพิ่มเติม และเพิ่มวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณในการดำเนินงาน จัดทำโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ปีการศึกษา 2564 และมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามโครงการ 8 กิจกรรมตลอดปีการศึกษา 2564

3.2 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย 8 คน ได้ดำเนินการประเมินโครงการตามกรอบการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 2 ตลอดปีการศึกษา 2564

3.3 นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมด้วยเครื่องมือตลอดปีการศึกษา 2564 มาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ต่อไป

2. รูปแบบการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินของ Daniel L. Stufflebeam ที่มีชื่อว่า CIPP Model และได้รับการขยายผลผลิตเป็น iest เพิ่มเติมอีก จึงเป็น CIPP_{iest} Model เป็นแนวทางในการประเมิน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553 : 31-32 อ้างถึงใน อมร สุตแสง, 2564 : 2) ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบการประเมินแบบ CIPP_{iest} Model เป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้านของการประเมินโครงการอย่างมีเหตุผล และเป็นระบบไม่เน้นการวิเคราะห์จุดใดจุดหนึ่ง แต่เป็นรูปแบบการประเมินที่มีความต่อเนื่องทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการโดยการพิจารณาใน 8 ด้าน คือ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ การประเมินผลผลิต การประเมินด้านผลกระทบ

การประเมินด้านประสิทธิผล การประเมินด้านความยั่งยืน และการประเมินด้านการถ่ายโยง
ความรู้ ในการประเมินครั้งนี้จำเป็นจะต้องได้ข้อมูลที่ต้องการ มีแหล่งข้อมูล และมีเครื่องมือ
ในการประเมินโครงการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินแต่ละประเด็นตามตาราง

ตาราง 4 กรอบประเด็นการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.เพื่อประเมิน ด้านบริบท (Context Evaluation)	1. วัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบาย ทางการศึกษา 2. วัตถุประสงค์กับความต้องการใน การดำเนินโครงการ 3. ความสำคัญในการสนับสนุนการจัด การศึกษา 4. ความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ 5. บรรยากาศของสถานศึกษาเอื้อต่อการ ดำเนินโครงการ	$\bar{X} \geq 3.50$	1. แบบวิเคราะห์ เนื้อหา 2. แบบสัมภาษณ์ 3. แบบสอบถาม	1. เอกสารโครงการ 2. ครูที่รับผิดชอบ โครงการ 3. ครูทุกคน	1. การวิเคราะห์ เนื้อหา 2. การวิเคราะห์ เนื้อหา 3. \bar{X} , S.D.
2.เพื่อประเมิน ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)	1. ความพร้อมของผู้รับผิดชอบและ ผู้เข้าร่วมโครงการ 2. ความพร้อมของเนื้อหา และช่วงเวลา 3. ความพร้อมของแหล่งเรียนรู้	$\bar{X} \geq 3.50$	1. แบบวิเคราะห์ เนื้อหา 2. แบบสัมภาษณ์ 3. แบบสอบถาม	1. เอกสารโครงการ 2. ครูที่รับผิดชอบ โครงการ 3. ครูทุกคน	1. การวิเคราะห์ เนื้อหา 2. การวิเคราะห์ เนื้อหา

ตาราง 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
	4. ความพร้อมของงบประมาณ 5. ความพร้อมของอาคารสถานที่ วัสดุและ อุปกรณ์				3. \bar{X} , S.D.
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation)	1. การวางแผน 2. การดำเนินการ 3. การติดตามและประเมินผล 4. นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา	1. แสดงความเหมาะสมของการดำเนินกิจกรรม 2. พฤติกรรมการแสดงของนักเรียน 3. เกณฑ์ปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 65 4. $\bar{X} \geq 3.50$	1. แบบสัมภาษณ์ 2. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน 3. แบบตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน 4. แบบสอบถาม	1.ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมและนักเรียน 2.ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 3.ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน 4.ครูทุกคน/นักเรียน	1.การวิเคราะห์เนื้อหา 2.การวิเคราะห์เนื้อหา 3. \bar{X} S.D. 4. \bar{X} , S.D.

ตาราง 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ปรับส่วนขยาย					
4.1 เพื่อประเมินผลกระทบ (Impact)	1. นักเรียน ครู ผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงาน	1. กิจกรรมที่แสดงความร่วมมือ $2. \bar{X} \geq 3.50$	1. แบบสัมภาษณ์ 2. แบบสอบถาม	1. ครู/คณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้ปกครองนักเรียน	1. การวิเคราะห์เนื้อหา 2. \bar{X} , S.D.
4.2 เพื่อประเมินประสิทธิผล (Effectiveness)	1. นักเรียนมีทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษ	1. นักเรียนมีทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษ $2. \bar{X} \geq 3.50$	1. แบบสัมภาษณ์ 2. แบบสอบถาม	1. นักเรียน/ครู/ผู้ปกครองนักเรียน 2. นักเรียน/ครู/ผู้ปกครองนักเรียน	1. การวิเคราะห์เนื้อหา 2. \bar{X} , S.D.
4.3 เพื่อประเมินความยั่งยืน (Sustainability)	1. กิจกรรม/โครงการ สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง	1. สรุปผลการดำเนินกิจกรรม $2. \bar{X} \geq 3.50$	1. แบบสัมภาษณ์ 2. แบบสอบถาม	1. ครู/คณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้ปกครองนักเรียน 2. ครู/คณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้ปกครองนักเรียน	1. การวิเคราะห์เนื้อหา 2. \bar{X} , S.D.

ตาราง 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
4.4 เพื่อประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)	1. นักเรียน ครู จัดแสดงผลงานเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน	1. มีข้อมูลการแสดงผลงานหรือเผยแพร่ 2. $\bar{X} \geq 3.50$	1. แบบสัมภาษณ์ 2. แบบสอบถาม	1. ครู/คณะกรรมการสถานศึกษา 2. ครู/คณะกรรมการสถานศึกษา	1. การวิเคราะห์เนื้อหา 2. \bar{X} , S.D.

ตาราง 5 ข้อมูลกิจกรรมที่ครูรับผิดชอบตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตาม
แนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม
สร้างการมีทัศนคติที่ถูกต้อง ต่อบ้านเมือง	1. กิจกรรมส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน 2. จัดกิจกรรมกตัญญู หนูทำได้	นายบุญกอง ชีรสาร นางวิไลวรรณ ชัยชาติ
สร้างพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม	1. กิจกรรมเรียนรู้ธรรมะ ทุกวันศุกร์ 2. กิจกรรมส่งเสริมทักษะ การคิดสร้างคนดีสู่สังคม	นายบุญกอง ชีรสาร นายบารมี อินทรี
พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ	1. จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะ ชีวิตและอาชีพ 2. จัดกิจกรรมอาชีพอะไรดี นำชีวิที่มีสุข	นายกฤติพงศ์ สรรพทรัพย์ นางศรีสมร คุณศักดิ์ นายไพบุลย์ กล้าหาญ
สร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี	1. จัดกิจกรรมโครงการ คุณธรรม สร้างสรรค์ พลเมืองดี 2. จัดกิจกรรมอาสาสมัคร นักบำเพ็ญประโยชน์	นายบุญกอง ชีรสาร นางสาวนุจรี บุตรน้อย

3. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
ดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ดังนี้

3.1.1 นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
ปีการศึกษา 2563 จำนวน 544 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 537 คน (ระบบจัดเก็บข้อมูล

นักเรียนรายบุคคลตามแผนปฏิบัติการประจำปีโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ, 2563 และ 2564)

3.1.2 ครูโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 35 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 34 คน (แผนปฏิบัติการประจำปีโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ, 2563 และ 2564)

3.1.3 ผู้ปกครองผู้เรียน โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 544 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 537 คน

3.1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นฐานโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 13 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 13 คน

3.1.5 คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ปีการศึกษา 2563 จำนวน 12 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 คน

3.2 กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างและประชากร ดังนี้

3.2.1 ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 544 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 537 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ระดับความคลาดเคลื่อน ร้อยละ ± 5 (Yamane, 1976 : 1088, อ้างถึงใน วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2551 : 192) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุม ผู้วิจัยจึงได้สุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 47) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน ดำเนินการ ดังนี้ ใช้ระดับสายชั้นเป็นหน่วยในการสุ่ม โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้การจับสลากใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ของระดับสายชั้นที่อยู่ในโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ซึ่งมีทั้งหมด 4 ระดับสายชั้น ดังนั้นจะได้จำนวน 2 ระดับสายชั้น ได้แก่ ระดับสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับสายชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ได้กลุ่มเป้าหมายปีการศึกษา 2563 จำนวน 302 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 325 คน

3.2.2 ครู ศึกษาจากประชากรครู โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 35 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 34 คน

3.2.3 ผู้ปกครองผู้เรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) โดยใช้ผู้ปกครองผู้เรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 302 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 325 คน

3.2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) โดยยกเว้นผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนครู ได้กลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 13 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 13 คน

3.2.5 คณะกรรมการบริหารโรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) โดยกำหนดจากผู้แทนชุมชน นอกเหนือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 12 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวน 12 คน

ตาราง 6 จำนวนประชากรและกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิต และอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว

ผู้ให้ข้อมูล	ปีการศึกษา 2563		ปีการศึกษา 2564	
	ประชากร	กลุ่มเป้าหมาย	ประชากร	กลุ่มเป้าหมาย
1. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	13	13	13	13
2. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน	12	12	12	12
3. รองผู้อำนวยการ และครู	34	34	33	33
4. ผู้เรียน	544	302	537	325
5. ผู้ปกครองผู้เรียน	450	302	440	325
รวม	1,053	663	1,035	709

จากตาราง 6 กลุ่มเป้าหมายด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้าสอบถามรองผู้อำนวยการ และครู ด้านกระบวนการสอบถามรองผู้อำนวยการ และครู และผู้เรียนตาม กลุ่มเป้าหมาย ด้านผลผลิตส่วนปรับขยาย ด้านผลกระทบ สอบถามรองผู้อำนวยการ และครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองผู้เรียนตามกลุ่มเป้าหมาย ด้านผลผลิตส่วนปรับขยายด้านประสิทธิผล สอบถามรองผู้อำนวยการ และครู ผู้ปกครองผู้เรียน และผู้เรียน ด้านผลผลิตส่วนปรับขยายด้านความยั่งยืน สอบถามรองผู้อำนวยการ และครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองผู้เรียน ตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และด้านผลผลิตส่วนปรับขยายด้านการถ่ายทอดส่งต่อ สอบถามรองผู้อำนวยการ และครู และคณะกรรมการสถานศึกษา

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantity Data) โดยใช้แบบสอบถามและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Quality Data) จากการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินดังต่อไปนี้

4.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantity Data Collection) ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 8 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติด้านบริบท โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 20 ข้อ พร้อมทั้งคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของสภาพแวดล้อมในการดำเนินการโครงการ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติด้านปัจจัยนำเข้า โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 15 ข้อ พร้อมทั้งคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของปัจจัยนำเข้าในการดำเนินการโครงการ

ฉบับที่ 3 แบบตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน โดยสร้างเป็นร้อยละในการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน มีจำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติด้านกระบวนการ โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 34 ข้อ พร้อมทั้งคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของกระบวนการในการดำเนินโครงการ

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านผลกระทบ โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 19 ข้อ พร้อมทั้งคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านผลกระทบ

ฉบับที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านประสิทธิผล โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 53 ข้อ พร้อมทั้งคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านประสิทธิผล

ฉบับที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านความยั่งยืน โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 11 ข้อ พร้อมทั้งคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านความยั่งยืน

ฉบับที่ 8 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านการถ่ายทอดส่งต่อ โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 8 ข้อ พร้อมทั้งคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

4.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Quality Data Collection) ประกอบด้วยแบบเก็บข้อมูล จำนวน 8 ฉบับ คือ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ด้านบริบท ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ด้านปัจจัยนำเข้า ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ด้านกระบวนการ ฉบับที่ 4 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนด้านกระบวนการ ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านผลกระทบ ฉบับที่ 6 แบบสัมภาษณ์ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านประสิทธิผล ฉบับที่ 7 แบบสัมภาษณ์ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านความยั่งยืน และฉบับที่ 8 แบบสัมภาษณ์ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

5. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอน ดังนี้

5.1 แบบสอบถาม

5.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน โครงการ รูปแบบการประเมิน CIPP_{test} Model โครงการพัฒนาทักษะชีวิต และอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

5.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ กำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการประเมิน กำหนดนิยาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมตรงกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของการประเมินโครงการ

5.1.3 สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมกรอบแนวคิดการประเมินโครงการแบบ CIPP_{test} ทั้ง 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านผลผลิต 4.1) ด้านผลกระทบ 4.2) ด้านประสิทธิผล 4.3) ด้านความยั่งยืน และ 4.4) ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

5.1.4 นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและปรับปรุงแก้ไขในข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

5.1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.ทงศักดิ์ คุ่มไชนะ อาจารย์ประจำสาขาวิชา การบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย
- 2) รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 3) ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 5) ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

5.1.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะให้ปรับสำนวนภาษาในข้อคำถามให้ครอบคลุมและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (วาโร เพึงสวัสดิ์, 2551 : 224) โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 6 มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ส่วน ฉบับที่ 4 ฉบับที่ 5 ฉบับที่ 7 และฉบับที่ 8 มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00

5.1.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งมีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนบ้านโป่งเปือย และจัดการศึกษาในรูปแบบเดียวกัน จำนวน 8 โรงเรียน ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 ทดลองใช้กับรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครู จำนวน 29 คน ที่โรงเรียนประสานมิตรวิทยา รวม 30 คน ฉบับที่ 2 ทดลองใช้กับรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครู จำนวน 29 คน ที่โรงเรียนชุมชนบ้านโคกอุดม รวม 30 คน ฉบับที่ 3

ทดลองใช้กับผู้เรียน จำนวน 30 คน ที่โรงเรียนเลิดสิน รวม 30 คน ฉบับที่ 4 ทดลองใช้กับรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 15 คน และผู้เรียน จำนวน 14 คน ที่โรงเรียนบ้านหนองฮู-ฝอยลม รวม 30 คน ฉบับที่ 5 ทดลองใช้กับจำนวน 1 คน และครู จำนวน 10 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน ผู้ปกครองผู้เรียน จำนวน 5 คน และผู้เรียน จำนวน 9 คน ที่โรงเรียนบ้านดอนหญ้านาง รวม 30 คน ฉบับที่ 6 ทดลองใช้กับรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 10 คน ผู้ปกครองผู้เรียน จำนวน 9 คนและผู้เรียน จำนวน 10 คน ที่โรงเรียนบ้านหนองแก่งทราย รวม 30 คน ฉบับที่ 7 ทดลองใช้กับรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 10 คน ผู้ปกครองผู้เรียน จำนวน 9 คนและผู้เรียน จำนวน 10 คน ที่โรงเรียนบ้านนาสะแบง รวม 30 คน และฉบับที่ 8 ทดลองใช้กับรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 16 คน และกรรมการสถานศึกษา จำนวน 13 คน ที่โรงเรียนบ้านต๋องโคกกะแซ รวม 30 คน รวมทั้งสิ้น ฉบับละ 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพ

1) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (วาโร เติ้งสวัสดิ์, 2551 : 256-259) โดยกำหนดค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ได้ค่าอำนาจจำแนกแต่ละฉบับ ดังนี้ 1) แบบสอบถามฉบับที่ 1 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.48-0.77 2) แบบสอบถามฉบับที่ 2 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.48-0.97 3) แบบสอบถามฉบับที่ 3 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.53-0.99 4) แบบสอบถามฉบับที่ 4 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.45-0.93 5) แบบสอบถามฉบับที่ 5 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.48-0.97 6) แบบสอบถามฉบับที่ 6 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.47-0.91 7) แบบสอบถามฉบับที่ 7 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.53-0.99 และ 8) แบบสอบถามฉบับที่ 8 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.73-0.97 ซึ่งนำไปใช้ได้

2) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (วาโร เติ้งสวัสดิ์, 2551 : 259-261) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละฉบับ ดังนี้ 1) แบบสอบถามฉบับที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 2) แบบสอบถามฉบับที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 3) แบบสอบถามฉบับที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 4) แบบสอบถามฉบับที่ 4 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 5) แบบสอบถามฉบับที่ 5 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 6) แบบสอบถามฉบับที่ 6 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 7) แบบสอบถามฉบับที่ 7 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และ 8) แบบสอบถามฉบับที่ 8 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 ซึ่งนำไปใช้ได้

5.1.8 นำผลการวิเคราะห์มาประกอบการพิจารณา เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5.2 แบบสัมภาษณ์

5.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การประเมินโครงการ รูปแบบการประเมิน CIPP_{iest} Model โครงการพัฒนาทักษะชีวิต และ อาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบ สัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการประเมิน

5.2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์กำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ ในการประเมิน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตรงกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาของการประเมินโครงการ

5.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ที่ครอบคลุมกรอบแนวคิดการประเมินโครงการ แบบ CIPP_{iest} ทั้ง 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านผลผลิต 4.1) ด้านผลกระทบ 4.2) ด้านประสิทธิผล 4.3) ด้านความยั่งยืน และ 4.4) ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

5.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาในข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของการประเมิน โครงการ

5.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับการสร้างแบบสอบถาม

5.2.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) โดยให้ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนนคำถามแต่ละข้อโดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ ข้อเสนอแนะให้ปรับสำนวนภาษาในแบบสัมภาษณ์ให้มีความกระชับและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ผลการ พิจารณาคัดเลือกข้อคำถามใช้เกณฑ์เดียวกันกับแบบสอบถาม โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี ความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (วาโร พึงสวัสดิ์. 2551 : 224) โดยแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ใน การวิจัยครั้งนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00

5.2.7 ปรับปรุงข้อคำถามที่ไม่ชัดเจนให้ถูกต้องและเหมาะสม จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

6.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประสานงานกับสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนรายละเอียด ดังนี้

6.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถาม ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล และรับคืนด้วยตนเองแล้วนำข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาและอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ถูกต้องครบถ้วน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

6.1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) ติดต่อขออนุญาตหมายผู้ให้ข้อมูลทุกคนเพื่อนัดวันเวลาและสถานที่สำหรับสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า

2) ผู้วิจัยเข้าพบผู้ให้ข้อมูล เพื่อทำการสัมภาษณ์

3) สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลโดยเริ่มจากการแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์แล้วทำการสัมภาษณ์ตามประเด็นของแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

4) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลที่ได้ในลักษณะความเรียง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลของ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ตามขั้นตอนดังนี้

7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

7.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม

7.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นการดำเนินงานโครงการ

ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านผลผลิต ได้แก่ ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดส่งต่อ วิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 แปลว่า เหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 แปลว่า เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 แปลว่า เหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 แปลว่า เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 แปลว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

7.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อโครงการใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในลักษณะความเรียง

7.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปประเด็นสำคัญแล้วนำเสนอในลักษณะความเรียง

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

8.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

8.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

8.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

8.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

8.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาแต่ละคน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้น เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

หรือไม่

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้น ไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับเนื้อหา

R = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นก็เป็นตัวแทนลักษณะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น ถ้าข้อคำถามใดที่มีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็ถูกตัดออกไปหรือปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538: 117)

8.3 ค่าความเที่ยง

ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 204)

$$R^2 = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_1^2}{S^2} \right)$$

$\sum S_1^2$ = ผลรวมแปรปรวนของแบบประเมินในแต่ละข้อ

S_1^2 = ความแปรปรวนของแบบประเมิน

K = จำนวนข้อทั้งหมดในแบบประเมิน

9. เกณฑ์การประเมินโครงการ

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ปีการศึกษา 2563-2564 มีดังนี้

1. ด้านบริบท (Context) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่าสภาพแวดล้อมมีความสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา วัตถุประสงค์กับความต้องการในการดำเนินโครงการ และบรรยากาศของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ กำหนดค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมตั้งแต่ระดับมาก ($\bar{X} \geq 3.50$) ขึ้นไป

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่า ปัจจัยนำเข้าของโครงการ ด้านความพร้อมของบุคลากรและผู้เข้าร่วมโครงการ ความพร้อมของผู้สนับสนุนโครงการ ความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ ความพร้อมของงบประมาณ และความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ กำหนดค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมตั้งแต่ระดับมาก ($\bar{X} \geq 3.50$) ขึ้นไป

3. ด้านกระบวนการ (Process) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่า กระบวนการดำเนินงานของโครงการ ด้านการวางแผน การดำเนินการติดตามและประเมินผล และการนำผลประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา กำหนดค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมตั้งแต่ระดับมาก ($\bar{X} \geq 3.50$) ขึ้นไป

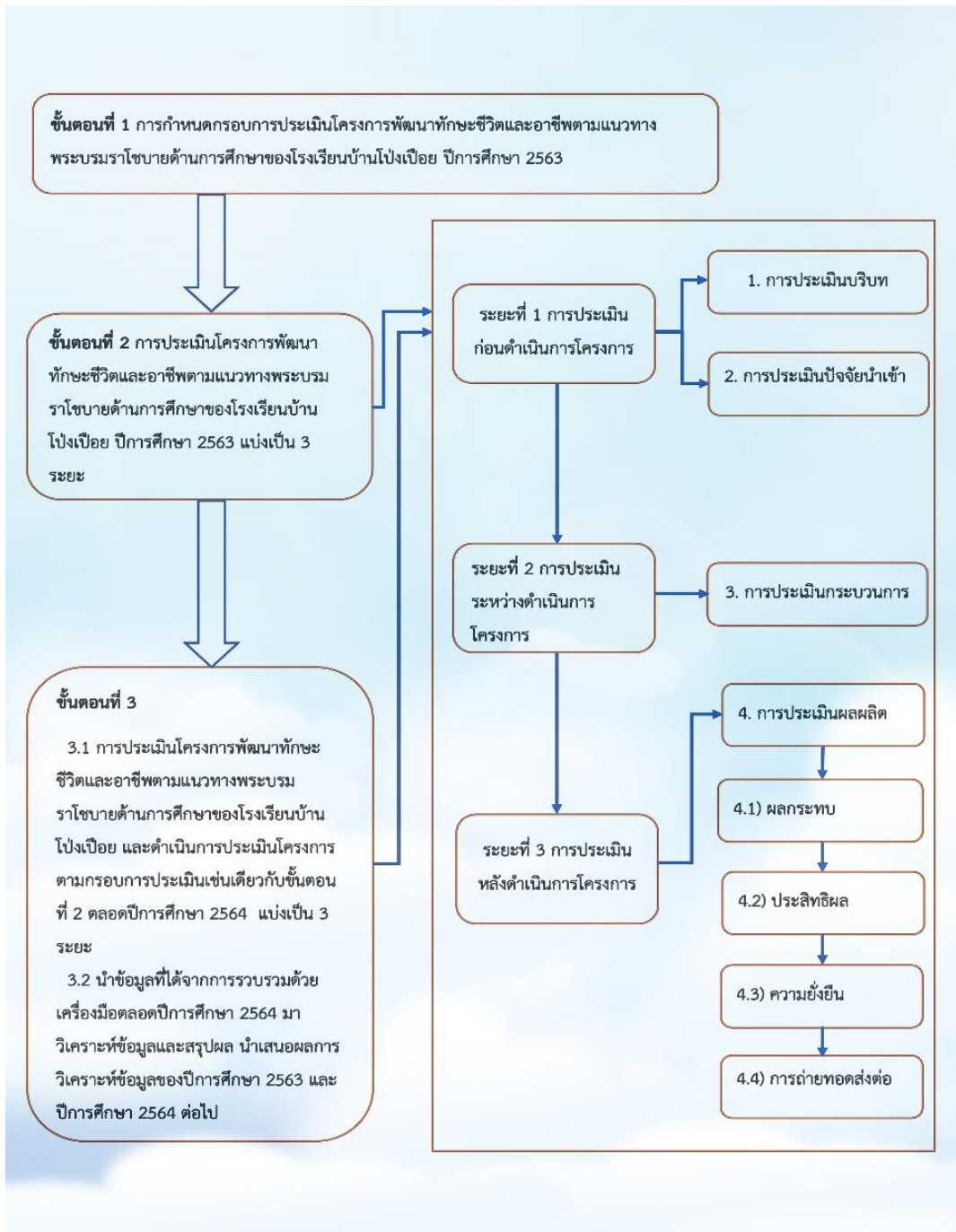
4. ด้านผลิต (Output) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่า ผลผลิตของโครงการเหมาะสมสอดคล้องมี ดังนี้

4.1 ด้านผลกระทบ (Impact) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่า ผลงานหรือผลที่เกิดจากโครงการ และการนำไปใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น เช่น การเผยแพร่ผลงานการจัดนิทรรศการผลของกิจกรรม การยอมรับจากชุมชนและสังคม โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมตั้งแต่ระดับมาก ($\bar{X} \geq 3.50$) ขึ้นไป

4.2 ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่า ผลสำเร็จของโครงการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถบรรลุและตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กำหนดค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมตั้งแต่ระดับมาก ($\bar{X} \geq 3.50$) ขึ้นไป

4.3 ด้านความยั่งยืน (Sustainability) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่า การรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ และคงอยู่อย่างต่อเนื่อง กำหนดค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสมตั้งแต่ระดับมาก ($\bar{X} \geq 3.50$) ขึ้นไป

4.4 ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินว่า สิ่งที่เกิดกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อื่น และความสำเร็จของโครงการที่สามารถขยายผลหรือประยุกต์ใช้ให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่สนใจ กำหนดค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสม ตั้งแต่ระดับมาก ($\bar{X} \geq 3.50$) ขึ้นไป

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการดำเนินงาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP_{test} Model ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้อักษรย่อสัญลักษณ์ทางสถิติในการนำเสนอข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ยที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย
μ	แทน ค่าเฉลี่ยที่ศึกษาจากประชากร
σ	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ศึกษาจากประชากร

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า ปีการศึกษา 2563 – 2564 ประกอบด้วย

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของ ผู้บริหารและครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้เรียน

1.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเอกสารและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า

1.3 ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านบริบท (Context) และด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านกระบวนการ ปีการศึกษา 2563 – 2564 ประกอบด้วย

2.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ด้านกระบวนการ (Process)

2.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนด้านกระบวนการ (Process)

2.3 ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านกระบวนการ (Process)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย ปีการศึกษา 2563 – 2564 ประกอบด้วย

3.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ ด้านผลกระทบ (Impact)

3.2 ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านผลกระทบ (Impact)

3.3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ ด้านประสิทธิผล (Effectiveness)

3.4 ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness)

3.5 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ ด้านความยั่งยืน (Sustainability)

3.6 ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability)

3.7 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

3.8 ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการประเมินระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า ปีการศึกษา 2563 – 2564 ประกอบด้วย

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้เรียน แสดงดังตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สถานภาพชั้นที่ทำการสอน

ด้านสถานภาพ	จำนวน (คน) ปีการศึกษา 2563	ร้อยละ ปีการศึกษา 2563	จำนวน (คน) ปีการศึกษา 2564	ร้อยละ ปี การศึกษา 2564
1. เพศ				
1.1 ชาย	11	31.43	11	31.43
1.2 หญิง	24	68.57	23	67.65
รวม	35	100	34	100
2. วุฒิการศึกษา				
2.1 ปริญญาตรี	24	68.57	27	79.41
2.2 ปริญญาโท	11	31.43	7	20.59
รวม	35	100	34	100
3. ตำแหน่ง				
3.1 รองผู้อำนวยการโรงเรียน	1	2.86	1	2.94
3.2 หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน	4	11.43	4	11.77
3.3 ครูผู้สอน	30	85.71	29	85.29
รวม	35	100	34	100

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านสถานภาพ	จำนวน (คน) ปีการศึกษา 2563	ร้อยละ ปีการศึกษา 2563	จำนวน (คน) ปีการศึกษา 2564	ร้อยละ ปี การศึกษา 2564
4. ประสบการณ์ในการทำงาน				
4.1 ประสบการณ์ 1-3 ปี	7	20.00	13	38.24
4.2 ประสบการณ์ 4-6 ปี	20	57.14	14	41.18
4.3 ประสบการณ์ 7-10 ปี	2	5.71	1	2.94
4.4 ประสบการณ์ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	6	17.15	6	17.64
รวม	35	100	34	100
5. ชั้นที่ทำการสอน				
5.1 ชั้นอนุบาล	5	14.29	4	11.76
5.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3	6	17.14	6	17.65
5.4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	11	31.43	11	32.35
5.5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	12	34.29	12	35.29
5.5 อื่น ๆ (รองผู้อำนวยการ โรงเรียน)	1	2.86	1	2.94
รวม	35	100	34	100
6. การสอน				
6.1 สอนตรงตามวุฒิการศึกษา	33	94.29	32	94.12
6.2 สอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา	1	2.86	1	2.94
6.3 อื่น ๆ (รองผู้อำนวยการ โรงเรียน)	1	2.86	1	2.94
รวม	35	100.00	34	100.00

จากตาราง 7 ปีการศึกษา 2563 พบว่า รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 68.57 และเป็นเพศชายจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 68.57 และระดับปริญญาโท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ

31.43 การดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมาคือหัวหน้ากลุ่มบริหารงาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.43 และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 4-6 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมา มีประสบการณ์ 1-3 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 มีประสบการณ์ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.15 และมีประสบการณ์ 7-10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.71 ชั้นที่ทำการสอนครูส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 34.29 รองลงมาสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43 สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.14 สอนในระดับชั้นอนุบาล จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และอื่น ๆ (รองผู้อำนวยการโรงเรียน) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 การสอนส่วนใหญ่สอนตรงตามวุฒิการศึกษา จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 94.29 รองลงมาสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 และอื่น ๆ (รองผู้อำนวยการโรงเรียน) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86

ปีการศึกษา 2564 พบว่า รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 67.65 และเป็นเพศชาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 79.41 และระดับปริญญาโท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.59 การดำรงตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 85.29 รองลงมาคือหัวหน้ากลุ่มบริหารงาน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.77 และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94 ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 4-6 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 41.18 รองลงมา มีประสบการณ์ 1-3 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 38.24 มีประสบการณ์ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.64 และมีประสบการณ์ 7-10 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94 ชั้นที่ทำการสอนครูส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 รองลงมาสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.35 สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 สอนในระดับชั้นอนุบาล จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และอื่น ๆ (รองผู้อำนวยการโรงเรียน) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94 การสอนส่วนใหญ่สอนตรงตามวุฒิการศึกษา จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 94.12 รองลงมาสอนไม่ตรงตามวุฒิการศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94 และอื่น ๆ (รองผู้อำนวยการโรงเรียน) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ตอบ
แบบประเมิน จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประเภทคณะกรรมการสถานศึกษา

ด้านสถานภาพ	จำนวน (คน) ปีการศึกษา 2563	ร้อยละ ปี การศึกษา 2563	จำนวน (คน) ปีการศึกษา 2564	ร้อยละ ปี การศึกษา 2564
1. เพศ				
1.1 ชาย	8	61.54	9	69.23
1.2 หญิง	5	38.46	4	30.77
รวม	13	100.00	13	100.00
2. วุฒิการศึกษา				
2.1 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	9	69.23	9	69.23
2.2 อนุปริญญา/ปวส.	1	7.69	1	7.69
2.3 ปริญญาตรี	3	23.08	3	23.08
รวม	13	100.00	13	100.00
3. ประเภทคณะกรรมการ สถานศึกษา				
3.1 ตัวแทนผู้ปกครอง	1	7.69	1	7.69
3.2 ตัวแทนครู	1	7.69	1	7.69
3.3 ตัวแทนองค์กรชุมชน	4	30.77	4	30.77
3.4 ตัวแทนศิษย์เก่า	1	7.69	1	7.69
3.5 ผู้ทรงคุณวุฒิ	6	46.16	6	46.16
รวม	13	100.00	13	100.00

จากตาราง 8 ปีการศึกษา 2563 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 และเป็นเพศหญิง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ส่วนประเภท

คณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.16 รองลงมาเป็นตัวแทนองค์กรชุมชน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนครู ตัวแทนศิษย์เก่า ประเภทละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

ปีการศึกษา 2564 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 และเป็นหญิง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 69.23 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.08 และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ส่วนประเภทคณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.16 รองลงมาเป็นตัวแทนองค์กรชุมชน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนครู ตัวแทนศิษย์เก่า ประเภทละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ปกครองที่ตอบแบบประเมิน

จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและอาชีพ

ด้านสถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	ปีการศึกษา 2563	ปี การศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564	ปี การศึกษา 2564
1. เพศ				
1.1 ชาย	230	51.11	190	43.18
1.2 หญิง	220	48.89	250	56.82
รวม	450	100.00	440	100.00
2. วุฒิการศึกษา				
2.1 มัธยมศึกษาตอนต้น.	245	54.44	250	56.82
2.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย	160	35.56	160	36.36
2.3 ปริญญาตรี	45	10.00	30	6.82
รวม	450	100.00	440	100.00
3. อาชีพ				
3.1 ทำไร่-ทำสวน	300	66.66	300	68.18
3.2 รับจ้าง	85	18.89	95	21.59

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านสถานภาพ	จำนวน (คน) ปีการศึกษา 2563	ร้อยละ ปี การศึกษา 2563	จำนวน (คน) ปีการศึกษา 2564	ร้อยละ ปี การศึกษา 2564
3.3 ค่าขาย	35	7.78	15	3.41
3.4 อื่น ๆ	30	6.76	30	6.82
รวม	450	100.00	440	100.00

จากตาราง 9 ปีการศึกษา 2563 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 51.11 และเพศหญิง จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 48.89 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 54.44 รองลงมาจบมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 35.56 และจบปริญญาตรี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ด้านการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ - ทำสวน จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้างจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 18.89 อาชีพค้าขาย จำนวน 35 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.78 และ อื่น ๆ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.76

ปีการศึกษา 2564 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 56.82 และเพศชาย จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 43.18 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 56.82 รองลงมา จบมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 และจบปริญญาตรี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.82 ด้านการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ - ทำสวน จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18 รองลงมา ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 21.59 อื่น ๆ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.82 และอาชีพค้าขาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.41

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้เรียนที่ตอบแบบประเมิน จำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ และอาชีพของผู้ปกครอง

ด้านสถานภาพ	จำนวน (คน) ปีการศึกษา 2563	ร้อยละ ปี การศึกษา 2563	จำนวน (คน) ปีการศึกษา 2564	ร้อยละ ปี การศึกษา 2564
1. เพศ				
1.1 ชาย	140	46.36	152	46.77
1.2 หญิง	162	53.64	173	53.23
รวม	302	100.00	325	100.00
2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่				
2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	42	13.91	61	18.77
2.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	42	13.91	44	13.54
2.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	64	21.19	42	12.92
2.4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	50	16.56	76	23.38
2.5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	55	18.21	48	14.77
2.6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	49	16.22	54	16.62
รวม	302	100.00	325	100.00
3. อาชีพของผู้ปกครอง				
3.1 ค้าขาย	35	11.59	30	9.23
3.2 รับจ้าง	115	38.08	110	33.85
3.3 ทำไร่-ทำสวน	152	50.33	185	56.92
รวม	302	100.00	325	100.00

จากตาราง 10 ปีการศึกษา 2563 พบว่า ผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 53.64 และเป็นเพศชาย จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 46.36 ส่วนระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ส่วนใหญ่ศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 21.19 รองลงมา คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 18.21 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.56 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 16.22 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ

13.91 ด้านอาชีพของผู้ปกครองผู้เรียนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทำไร - ทำสวน จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 50.53 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 38.08 และอาชีพค้าขาย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.59

ปีการศึกษา 2564 พบว่า ผู้เรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 53.23 และเพศชาย จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 46.77 ส่วนระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 23.38 รองลงมา คือ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 18.77 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 16.22 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.77 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.54 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.92 ด้านอาชีพของผู้ปกครองผู้เรียนส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทำไร - ทำสวน จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 56.92 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 33.85 และอาชีพค้าขาย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.23

1.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเอกสารและแบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้างด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา จากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง กับครูที่รับผิดชอบโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้า ปีการศึกษา 2563 - 2564 ผลปรากฏ ดังนี้

1.2.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า ปีการศึกษา 2563 ผลปรากฏ ดังนี้

1) ด้านบริบท พบว่า โครงการกำหนดความเป็นมาและ ความสำคัญความสอดคล้องเพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ “กระทรวงศึกษาธิการวางระบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง” เพื่อให้หน่วยงานในกำกับของกระทรวงได้นำสู่การปฏิบัติในการยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา วัตถุประสงค์ของโครงการเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นชอบว่า กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้น ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลก นั่นคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill)

ที่ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กมีความรู้ความสามารถและทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ทักษะด้านชีวิตและอาชีพในการดำรงชีวิตและการทำงาน ในยุคปัจจุบันการเรียนรู้ที่แท้จริงอยู่ในโลกจริงหรือชีวิตจริง จึงต้องมีโครงการที่นำสู่การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน วัตถุประสงค์มีความเป็นไปได้ และจำเป็นต้องพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ เหมาะสมกับสภาพการณ์ ปัจจุบันตามสภาพพฤติกรรม ที่เป็นปัญหาของผู้เรียน เช่น การมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องต่อบ้านเมือง การเป็นผู้ไม่มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน และละเลยไม่ปฏิบัติตนในฐานะเป็นพลเมืองดีของสังคม เป็นต้น ทำให้โรงเรียนบ้านโป่งเป็ยตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นต้องจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนประพฤติและปฏิบัติตน มีงานทำ มีอาชีพ เป็นพลเมืองดี กิจกรรมและการดำเนินโครงการ มี 8 กิจกรรม มีการดำเนินการทั้งบูรณาการในห้องเรียนสอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษามีความหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และคุณลักษณะของผู้เรียนที่สามารถพัฒนาได้ บริบทของสถานศึกษาเอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน และประชาชน สถานศึกษาเอื้อต่อการดำเนินงานตามโครงการ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ครูมีความรู้ความสามารถ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท อีกทั้งยังมีวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถพร้อมในการร่วมกิจกรรม มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามโครงการ สามารถวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมได้เป็นอย่างดี แต่บางกิจกรรมมีลักษณะการจัดไม่เหมือนกัน ฉะนั้นผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องถ่ายทอดความรู้ ขอบเขตงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกันต่อไป งบประมาณมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการใช้งานกับกิจกรรมสำหรับด้านวัสดุและอุปกรณ์มีความเหมาะสมและเพียงพอกับการใช้งานของผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้สำหรับจัดหรือดำเนินกิจกรรมเหมาะสมและเพียงพอ สำหรับบางกิจกรรมต้องนำผู้เรียนไปทำกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา และมีความสะดวกเหมาะสมกับกิจกรรม เช่น วัด ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง และอื่น ๆ เป็นต้น

1.2.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับ โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า ปีการศึกษา 2564 ผลปรากฏ ดังนี้

1) ด้านบริบท ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างกับครูที่รับผิดชอบโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 คน พบว่า มีการวิเคราะห์ผลการสรุปโครงการปีการศึกษา 2563 ประชุมร่วมกับคณะครูเพื่อระดมความคิดเห็น ในการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาโครงการ ควรเพิ่มกิจกรรมให้มีความหลากหลาย และเพิ่มรายละเอียดกิจกรรมมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมที่จะส่งผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกตามความถนัดความต้องการและตามศักยภาพ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากขึ้น

2) ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างกับครูที่รับผิดชอบโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 คน พบว่า โรงเรียนสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองครูมีความเข้าใจแนวทาง และขั้นตอนของการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการมากขึ้น มีระบบการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานการดำเนินงานปีการศึกษาที่ผ่านมา และนำรายการที่ควรแก้ไขมาพัฒนา หรือยกเลิกในบางกิจกรรม จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาวิธีการที่หลากหลาย ได้ฝึกปฏิบัติทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียนมากขึ้น ผู้บริหารได้จัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการในแต่ละกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอและหลากหลาย สนับสนุนให้สำรวจค้นหา แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น และจัดหาวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลาย

1.3 ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านบริบท (Context) และด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ฉบับที่ 1 ด้านบริบท (Content) และฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ไปสอบถามกับครูก่อนเริ่มดำเนินงานตามโครงการในปีการศึกษา 2563 ในเดือนพฤษภาคม 2563 และ ปีการศึกษา 2564 ในเดือนพฤษภาคม 2564 ผลปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านบริบท (Context)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=35			ปีการศึกษา 2564 n=34		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. โรงเรียนกำหนดนโยบายโครงการและกิจกรรมได้เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา	4.59	0.66	มากที่สุด	4.76	0.44	มากที่สุด
2. ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของโรงเรียน	4.18	0.76	มาก	4.64	0.60	มากที่สุด
3. โครงการสอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	4.32	0.47	มาก	4.48	0.51	มาก
4. โครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทาง พระบรมราโชบายด้านการศึกษา	4.18	0.52	มาก	4.67	0.54	มากที่สุด
5. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ มีความสอดคล้องและชัดเจน	4.00	0.82	มาก	4.52	0.51	มากที่สุด
6. วัตถุประสงค์ของโครงการ มีความชัดเจน สอดคล้องกับวิธีการดำเนินการและกิจกรรม	4.35	0.49	มาก	4.52	0.51	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=35			ปีการศึกษา 2564 n=34		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
7. เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ	4.15	0.50	มาก	4.55	0.51	มากที่สุด
8. โรงเรียนกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ชัดเจนเหมาะสมเน้นเพิ่มทักษะและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน	3.59	0.89	มาก	4.64	0.60	มากที่สุด
9. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ	4.00	0.82	มาก	4.42	0.61	มาก
10. โรงเรียนกำหนดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง	4.09	0.67	มาก	4.58	0.61	มากที่สุด
11. โรงเรียนกำหนดกิจกรรมกตัญญูหนูทำได้ ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง	4.06	0.74	มาก	4.48	0.51	มาก
12. โรงเรียนกำหนดกิจกรรมเรียนรู้ธรรมทุกวันศุกร์ ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง	4.18	0.76	มาก	4.61	0.50	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=35			ปีการศึกษา 2564 n=34		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
13. โรงเรียนกำหนดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์ดีสู่สังคม ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง	3.94	0.55	มาก	4.52	0.62	มากที่สุด
14. โรงเรียนกำหนดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง	4.12	0.54	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด
15. โรงเรียนกำหนดกิจกรรมอาชีพอะไรดีน่าชีวิตมีสุข ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง	4.12	0.64	มาก	4.64	0.49	มากที่สุด
16. โรงเรียนกำหนดกิจกรรมโครงการคุณธรรมสร้างสรรค์พลเมืองดี ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง	3.85	0.70	มาก	4.58	0.50	มากที่สุด
17. โรงเรียนกำหนดกิจกรรมอาสาสมัครนักบำเพ็ญประโยชน์ ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง	4.21	0.73	มาก	4.61	0.50	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=35			ปีการศึกษา 2564 n=34		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
18. ขยายผลและเผยแพร่ผล การดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ของบุคลากร ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.45	มาก	4.55	0.51	มากที่สุด
19. สภาวะแวดล้อมของ โรงเรียนมีความเหมาะสม และเอื้อต่อการดำเนิน กิจกรรมตามโครงการ	4.21	0.59	มาก	4.61	0.50	มากที่สุด
20. วิธีการดำเนินงาน สามารถพัฒนาทักษะชีวิต และอาชีพของผู้เรียนได้	4.15	0.86	มาก	4.61	0.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.13	0.69	มาก	4.58	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า ผลการประเมินด้านบริบทภาพรวมในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ โรงเรียนกำหนดนโยบาย โครงการและกิจกรรมได้เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน สอดคล้องกับวิธีการดำเนินการและกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และรายข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ชัดเจนเหมาะสมเน้นเพิ่มทักษะและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน มีความสอดคล้องระหว่างเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโครงการ หลักการและเหตุผล นโยบาย และความต้องการของครู

ปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินบริบทภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} =$

4.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ โรงเรียนกำหนดนโยบาย โครงการและกิจกรรมได้เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตาม แนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) รองลงมา คือ โครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) และ รายข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมใน การวางแผนการดำเนินงานโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) จึงถือว่าผ่านเกณฑ์ การประเมิน มีความสอดคล้องระหว่างเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโครงการ หลักการและเหตุผล นโยบาย และความต้องการของครู

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะ ชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้าน โป่งเปือย ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=35			ปีการศึกษา 2564 n=34		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1. ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนการ ดำเนินงานของกิจกรรมตามโครงการ	4.21	0.48	มาก	4.61	0.56	มากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของครูที่รับผิดชอบจัด กิจกรรม	4.35	0.65	มาก	4.67	0.60	มากที่สุด
3. โรงเรียนจัดบรรยากาศเหมาะสมทำ ให้ครูและผู้เรียนกระตือรือร้นในการทำ กิจกรรมร่วมกัน	3.74	0.45	มาก	4.70	0.47	มากที่สุด
4. โรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลายสนับสนุนการพัฒนาทักษะ ชีวิตและอาชีพของผู้เรียน	4.47	0.61	มาก	4.61	0.56	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=35			ปีการศึกษา 2564 n=34		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
5. โรงเรียนจัดบรรยากาศที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาตามที่ต้องการ	4.00	0.82	มาก	4.61	0.50	มากที่สุด
6. โรงเรียนจัดเตรียมหลักสูตรเหมาะสมเน้นกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน	4.26	0.45	มาก	4.70	0.47	มากที่สุด
7. โรงเรียนจัดเตรียมหลักสูตรที่ยืดหยุ่นสอดคล้องตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	4.12	0.48	มาก	4.76	0.44	มากที่สุด
8. โรงเรียนจัดห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ และสื่อกิจกรรมได้เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน	4.00	0.82	มาก	4.15	0.36	มาก
9. เอกสารที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม และเพียงพอกับผู้เรียน	4.15	0.78	มาก	4.27	0.57	มาก
10. โรงเรียนจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินตามโครงการได้เพียงพอ	3.71	0.46	มาก	4.21	0.48	มาก
11. โรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาสื่อ อุปกรณ์กิจกรรมให้มีคุณภาพและทันสมัย	3.85	0.50	มาก	4.18	0.39	มาก
12. ครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมของโครงการมีจำนวนเพียงพอ	4.00	0.82	มาก	4.24	0.44	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=35			ปีการศึกษา 2564 n=34		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
13. ครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมมีความรู้และประสบการณ์เหมาะสม	4.00	0.60	มาก	4.30	0.59	มาก
14. เนื้อหาและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	3.91	0.51	มาก	4.24	0.44	มาก
15. เอกสารที่เตรียมใช้ในการดำเนินงานช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา	4.44	0.50	มาก	4.39	0.50	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.08	0.68	มาก	4.44	0.53	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าภาพรวมในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาคือ เอกสารที่เตรียมใช้ในการดำเนินงานช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และรายข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินตามโครงการได้เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน มีความเหมาะสมและเพียงพอของปัจจัยนำเข้า

ปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดเตรียมหลักสูตรที่ยืดหยุ่น สอดคล้องตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) รองลงมาคือ โรงเรียนจัดบรรยากาศเหมาะสมทำให้ครูและนักเรียนกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมร่วมกัน และโรงเรียนจัดเตรียมหลักสูตรเหมาะสมเน้นกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และรายข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ

โรงเรียนจัดห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ และสื่อกิจกรรมได้เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน มีความเหมาะสมและเพียงพอของปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ 2 ผลการประเมินระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ด้านกระบวนการ ปีการศึกษา 2563 – 2564

2.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ ด้านกระบวนการ (Process)

ผู้วิจัยได้ประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมและผู้เรียน (กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง) และการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้ง 8 กิจกรรมตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้านโป่งเปือย ปีการศึกษา 2563 - 2564 ผลปรากฏ ดังตาราง 13

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ด้านกระบวนการ (Process)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
กิจกรรมที่ 1สร้าง การมีทัศนคติที่ ถูกต้องต่อบ้านเมือง ในโรงเรียน	1.1 กิจกรรม ส่งเสริม ประชาธิปไตย ในโรงเรียน	<p>การดำเนินงานได้ประชุมครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม ฝ่าย กิจการนักเรียนและคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งสภา นักเรียน เพื่อวางแผนในการจัดเลือกตั้งสภานักเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อให้ความรู้ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสภานักเรียน และได้บูรณาการใน การจัดการเรียนการสอนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชาสัมพันธ์รับสมัครผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) ผู้สมัครเลือกตั้งสภานักเรียนแถลงนโยบาย 3) คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งให้ความรู้เกี่ยวกับ ขั้นตอนการเลือกตั้งที่ถูกต้อง 4) ดำเนินการเลือกตั้งสภานักเรียน 5) ประกาศผลการเลือกตั้ง 6) แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำปีการศึกษา โดยมี กิจกรรมที่ปฏิบัติและควบคุมดูแล ดังนี้ 	<p>วางแผนปรับการจัดกิจกรรมโดยบูรณาการวิถี ประชาธิปไตยในหลักสูตรสถานศึกษา และการ จัดการเรียนการสอน โดยเพิ่มวิธีการนำหน่วยงาน ภายนอกองค์กรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมวิถีประชาธิปไตย กิจกรรมรักษาความ ปลอดภัยใช้รถใช้ถนน และกิจกรรมรณรงค์การ เลือกตั้ง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์จาก วิทยากรภายนอก ตลอดทั้งชุมชนได้มีส่วนร่วมในการ ดูแลพฤติกรรมผู้เรียนภายนอกโรงเรียนโดยประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้แต่งตั้งครูและ ผู้นำชุมชนเป็นครูประจำหมู่บ้าน คอยประสานงาน ในชุมชนและดูแลผู้เรียนเมื่ออยู่นอกโรงเรียน หาก เกิดพฤติกรรมไม่เหมาะสมจะร่วมกันปรับพฤติกรรม ผู้เรียน ตลอดทั้งการนำเอาปัญหา อุปสรรคมาร่วม</p>

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		- กิจกรรมรักษาความปลอดภัยใช้รถใช้ถนน	กันแก๊ซ และได้เพิ่มเติมวิธีการในการดำเนินกิจกรรม ดังนี้
		- กิจกรรมปรนนิบัติเขตบริเวณรับผิดชอบ - กิจกรรมหน้าเสาธง - กิจกรรมประชุมสภานักเรียน - กิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้งและวันสำคัญต่าง ๆ	- กิจกรรมปรนนิบัติเขตบริเวณรับผิดชอบ โดยจัดการ ประกวดสะสมคะแนน มอบรางวัลและเกียรติบัตรเพื่อ ยกย่องชมเชย - กิจกรรมสภานักเรียนร่วมเป็นจิตอาสาช่วยเหลือคณะ ครู เพื่อนๆ น้อง ๆ ในโรงเรียน วัดและชุมชนตามโอกาส มอบรางวัลผู้มีความประพฤติดีและมีจิตอาสา ในวัน สถาบันแต่ละปีการศึกษา
กิจกรรมที่ 1สร้าง การมีทัศนคติที่ ถูกต้องต่อบ้านเมือง	1.2 กิจกรรม กตัญญูหนูทำได้	ประชุมครูผู้รับผิดชอบเพื่อกำหนดแนวทางสร้าง ความตระหนักแก่ผู้เรียนตามกิจกรรมกตัญญูหนูทำ ได้ มีกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมทำดีเพื่อสังคม ทำหายได้คืน 2) กิจกรรมวันไหว้ครู 3) กิจกรรมวันกตัญญู “วันแม่แห่งชาติ” 4) กิจกรรมชื่นชมคุณความดีหน้าเสาธง	ประชุมครูผู้รับผิดชอบ เพื่อกำหนดแนวทางการ ดำเนินงานตามกิจกรรมโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในการสะท้อนผลในระหว่างดำเนินกิจกรรม เพื่อพัฒนาวิธีการดำเนินงานโดยมีคณะกรรมการ สถานศึกษาและผู้บริหารเข้าไปคลุกคลีในการดำเนิน กิจกรรมด้วยเห็นว่าความกตัญญูเป็นพื้นฐานที่ทำให้ ผู้เรียนเป็นคนดี มีจิตใจอ่อนโยน และได้เพิ่มกิจกรรม

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		ดำเนินการประเมินกิจกรรมเดือนละ 1 ครั้ง โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมประเมิน	จากปีที่แล้ว คือ กิจกรรมวินัยผู้เรียน และกิจกรรมโตไปไม่โกง
กิจกรรมที่ 2 สร้างพื้นฐานที่มั่นคงมีคุณธรรม	2.1 กิจกรรมเรียนรู้ธรรมะทุกวันศุกร์	<p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรมนำข้อมูลพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้เรียนด้านต่าง ๆ มาวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้</p> <p>สภาพแวดล้อมในชุมชน มีสิ่งเร้าด้านลบส่งผลต่อสภาพจิตใจ และแนวคิดของผู้เรียนยั่วให้เกิดพฤติกรรมไปในทางที่ไม่ดีหลายประการ เช่น เกม การพนัน ยาเสพติด ส่งผลให้เกิดสภาพปัญหาของโรงเรียน คือ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมลดลง จึงเกิดความต้องการในการพัฒนาในโรงเรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้ดียิ่งขึ้น โดยสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพแวดล้อม สถานที่ตั้งบ้านพัก ที่อยู่อาศัย อยู่ใกล้แหล่งอบายมุข - สถานะครอบครัว สังคมในชุมชน ครอบครัวแตกแยก ไม่มีความพร้อม 	<p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรม ได้ปรับวิธีการให้หลากหลายมากขึ้น ภายใต้แนวคิดธรรมะอยู่รอบตัว สามารถสอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมได้ทุกชั่วโมงการสอน โดยครูสามารถมีส่วนร่วมและสนุกสนานเพลิดเพลินกับการจัดกิจกรรมพร้อมกับผู้เรียนได้</p> <p>ในส่วนกิจกรรมสวดมนต์นั่งสมาธิ ฟังธรรมและตอบปัญหาธรรมะ ได้นิมนต์พระอาจารย์ประจำตำบล มี 3 วัด และเจ้าหน้าที่จากวัฒนธรรมจังหวัด สับเปลี่ยนหมุนเวียน เพื่อปรับการเรียนธรรมะให้หลากหลายมากขึ้น</p>

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		<p>- เศรษฐกิจ รายได้ของครอบครัวในชุมชนส่วนมากยากจนขาดแคลน</p> <p>- ปัญหาสิ่งแวดล้อม มีผู้จำหน่ายให้ผู้เรียนภายนอกสถานศึกษา</p> <p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรมรวบรวมข้อมูลนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อออกแบบกิจกรรมดำเนินการดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดปฏิทินจัดกิจกรรม ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมยิ้ม ไหว้ ทักทาย - กิจกรรมสวดมนต์นั่งสมาธิ ฟังธรรมและตอบปัญหาธรรมะ 2) แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินกิจกรรม 3) ดำเนินกิจกรรมตามแผนงานที่วางไว้ 4) เมื่อสิ้นปีการศึกษา สรุปผล ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข 5) จัดทำรายงานกิจกรรม 	

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
กิจกรรมที่ 2 สร้างพื้นฐานที่มั่นคงมีคุณธรรม	2.2 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิด สร้างคนดีสู่สังคม	<p>ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมวิเคราะห์สภาพปัญหาภายในโรงเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนโดยการสำรวจพฤติกรรมผู้เรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนสรุปปัญหา แล้วดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชุมวางแผน เพื่อหาวิธีแก้ปัญหาที่หลากหลายแล้วสรุปวิธีแก้ปัญหา สรุปได้กิจกรรมดังนี้ กิจกรรมออมไว้กำไรชีวิต กิจกรรมสำนักดีมีวินัยรับผิดชอบต่อหน้าที่ กิจกรรมเสียงตามสายฝึกฝนฐานความคิด 2) แต่งตั้งคณะกรรมการ 3) จัดทำคู่มือการดำเนินกิจกรรม 4) ดำเนินการปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินกิจกรรม 5) เมื่อสิ้นปีการศึกษา สรุปผล ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข 6) จัดทำรายงานกิจกรรม 	<p>ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมประชุมสถานักเรียนก่อนเริ่มดำเนินการกิจกรรม ในการปรับกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรม พบว่า เพื่อเป็นการขยายผลขั้นตอนกระบวนการที่พัฒนาขึ้นควรขยายผลร่วมกับคุณครูโรงเรียนอื่น ๆ ซึ่งได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้ และต่อยอดความคิดพัฒนาคู่มือการดำเนินกิจกรรม เพื่อใช้ในการดำเนินการตามกิจกรรม ในส่วนการเพิ่มเติมวิธีการเพื่อพัฒนาให้เกิดผลการดำเนินกิจกรรมสูงขึ้น จึงดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กิจกรรมสำนักดีมีวินัยรับผิดชอบต่อหน้าที่ ควรเพิ่มกิจกรรมสำรวจแผนที่คนดีประจำตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับประเทศ 2) กิจกรรมเสียงตามสายฝึกฝนฐานความคิด ควรเพิ่มการวิเคราะห์ข่าวเล่าสู่กันฟัง

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ	3.1 กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ	<p>ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบันและอนาคตเป็นยุคที่เปลี่ยนแปลงไปตามวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งคนยุคใหม่ต้องมีทักษะ องค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนรู้ ปรับตัว ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เพื่อประกอบอาชีพ จึงได้กำหนดองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) การริเริ่มและนำพาตนเอง 3) ทักษะทางสังคมและความแตกต่างในวัฒนธรรม 4) ผลผลิตและความสำนึกรับผิดชอบ 5) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ <p>เมื่อต้องเผชิญหน้าหรือรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา</p>	<p>ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมได้ร่วมกับคณะทำงาน พัฒนาระบบการเพื่อเป็นการขับเคลื่อนองค์ประกอบที่ใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ จึงใช้กระบวนการพัฒนาความสามารถในการจัดการชีวิต ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การรับรู้เป้าหมายของการวางแผน 2) วิเคราะห์ทักษะย่อย 3) เชื่อมโยงเหตุและผลของการฝึก 4) ส่งเสริมการฝึกทักษะย่อยตามลำดับ 5) ทบทวนการฝึก 6) ประเมินผลการฝึก <p>การบูรณาการการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพกับกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยส่งเสริมให้ครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวคิดเชิงระบบ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ออกแบบกิจกรรม</p>

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		<p>ทักษะชีวิตและอาชีพ มีเกณฑ์การประเมินตามตัวชี้วัดแต่ละองค์ประกอบ มีขั้นตอนดำเนินกิจกรรม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชุมวางแผน 2) แต่งตั้งคณะทำงาน 3) จัดทำคู่มือการดำเนินกิจกรรม 4) ดำเนินการปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินกิจกรรม 5) เมื่อสิ้นปีการศึกษา สรุปผล ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข 6) จัดทำรายงานกิจกรรม 	<p>การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนด้านคิดวิเคราะห์ ทักษะการทำงาน รู้จักสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องตามความคาดหวังของผู้ปกครอง และชุมชนที่ต้องการให้โรงเรียนพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข</p>
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ	3.2 กิจกรรมอาชีพอะไรดี นำชีวิที่มีสุข	<p>ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่ออาชีพของพ่อแม่ เพื่อทราบค่านิยมในอาชีพของผู้เรียน และสรุปความคิดเห็น จึงได้กำหนดวิธีการดำเนินงานได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรม 2) แต่งตั้งคณะทำงาน 3) จัดทำคู่มือการดำเนินกิจกรรม 	<p>ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมได้ร่วมกับคณะทำงาน เพิ่มกิจกรรม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กิจกรรมการสร้างความตระหนักในงานและอาชีพ เพื่อบอกเหตุผลในการเลือกอาชีพและบอกความสำคัญของการทำงานที่มีต่อการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		<p>4) ดำเนินการปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินกิจกรรม โดยมีกิจกรรม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมอาชีพที่รู้จัก เพื่อบอกหน้าที่และประโยชน์ของอาชีพที่รู้จัก - กิจกรรมอาชีพในชุมชน เพื่อบอกหน้าที่และความสัมพันธ์ของอาชีพที่สำคัญในชุมชนและท้องถิ่นตลอดทั้งมีความภูมิใจอาชีพในท้องถิ่นของตน - กิจกรรมอาชีพอะไรเอ่ยที่หนูชอบทำ เป็นกิจกรรมเลือกอาชีพที่สนใจ บอกวิธีปฏิบัติเพื่อไปสู่อาชีพที่เลือก บอกข้อดีข้อเสียของคนทำงานกับคนไม่ทำงาน และพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพที่เลือก - กิจกรรมทำอะไรให้ได้ผลงาน เป็นกิจกรรมการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบ และปรับปรุงงาน <p>5) เมื่อสิ้นปีการศึกษา สรุปผล ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข</p> <p>6) จัดทำรายงานกิจกรรม</p>	<p>2) กิจกรรมการสำรวจงานและอาชีพ เพื่อบอกแหล่งข้อมูลอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นและระดับประเทศ</p> <p>3) กิจกรรมการเตรียมตัวสู่งานและอาชีพ เพื่อบอกเหตุผลในการเลือกอาชีพ และบอกลักษณะนิสัยของการทำงานที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>4) กิจกรรมการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อจัดลำดับอาชีพที่สนใจว่ามีคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอย่างไรบ้าง ตลอดทั้งบอกข้อดีข้อเสียในอาชีพที่เลือก</p> <p>5) กิจกรรมตลาดนัดอาชีพในท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอก</p>

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
กิจกรรมที่ 4 สร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี	4.1 กิจกรรม โครงการ คุณธรรม สร้างสรรค์ พลเมืองดี	<p>ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมวิเคราะห์สภาพปัญหาผู้เรียนในปัจจุบันเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม โดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านการติดต่อสื่อสาร เห็นได้จากสภาพปัจจุบัน คนไทยไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก ต่างให้ การยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างเห็นได้ชัด ส่งผลให้คนในสังคมไม่มีความเอื้ออาทรต่อกัน เป็นสังคม ก้มหน้า ไม่มีเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ไร้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม มีพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ ไม่รู้จัก ระเบียบวินัย ความพอเพียง และชาติจิตอาสา โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งถือว่าเป็นกำลังของชาติ มีปัญหาติดเกม ขาดภูมิคุ้มกันในการเสพสื่อ ส่งผลต่อพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ควรปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ส่งเสริมกระบวนการคิด ค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีที่ทันสมัยเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ พฤติกรรมก้าวร้าว ขาดสติยับยั้งใจตนเอง มีการตัดสินใจที่ผิดพลาด ดำเนินชีวิต</p>	<p>ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมได้ร่วมกับคณะทำงาน ได้เพิ่มเติมการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ ประมวลข้อมูลสภาพปัญหา เชื่อมโยงเป้าหมายของโครงการกับวิธีการดำเนินงาน ว่าเป็นหนทางไปสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างไรโดยให้ผู้เรียนนำหลักการและหลักธรรมมาใช้ พร้อมอธิบายความหมายโดยย่อ แล้วอธิบายเชื่อมโยงกับโครงการ อย่างสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผลว่า ผลการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการหรือไม่ เพียงใด เพราะเหตุใด ให้สมาชิกกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการทุกคน แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่อการพัฒนาตนเอง หรือความประทับใจต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้ระหว่างการดำเนินการโครงการ แล้วให้คนอื่นประเมินและวิจารณ์โดยผู้อื่น แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ คำวิจารณ์ และ</p>

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		<p>อย่างไม่มีแบบแผนที่ถูกต้อง เพื่อปลูกฝังคุณธรรม สร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี จึงได้กำหนดวิธีการดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการคุณธรรม สร้างสรรค์พลเมืองดี ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรม 2) แต่งตั้งคณะทำงาน 3) จัดทำคู่มือการดำเนินกิจกรรม 4) ดำเนินการปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินกิจกรรม โดยมีกิจกรรม ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมโครงการปัญหาที่อยากแก้ความดีที่อยากทำ - กิจกรรมสร้างกัลยาณมิตร โดยจัดวางเงื่อนไขให้เกิดการนำพาให้บุคคลต่าง ๆ ซึ่งมีตั้งแต่กลุ่มเพื่อนใกล้ตัว ครู ผู้บริหาร พระสงฆ์ พ่อแม่ จนถึงองค์กรที่ให้การสนับสนุนมารวมกลุ่มกันโดยตั้งด้านบวกของแต่ละคนแต่ละฝ่ายออกมาหากันให้ได้มากที่สุด ซึ่งก็จะทำให้เกิดการเฝ้าดีคิดดีและทำดีร่วมกันออกมาได้อย่างเต็มที่เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน เกิดการซึมซับความดี พร้อม ๆ กับมีการเรียนรู้หรือมีกระบวนการทางปัญญาเกิดขึ้นตลอด 	<p>ขอเสนอแนะ ของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ และพระสงฆ์ที่ปรึกษาโครงการ ๓ คน และ/หรือ บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องอีกไม่เกิน ๕ คน เช่น ผู้ปกครอง เพื่อนผู้เรียนคนอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม คนในชุมชน</p>

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		<p>- กิจกรรมกระบวนการเปิดการเรียนรู้ภายใน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ บุคคลหรือประสบการณ์ของบุคคลที่ดีมีปัญหา ปัจจัยภายใน ได้แก่ การรู้จักมอง รู้จักคิด รู้จักพิจารณา คิดเป็น หรือคิดถูกทางถูกวิธี</p> <p>- กิจกรรมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม คือ เน้นการเรียนรู้ครบทุกมิติ และเรียนเพื่อให้รู้จักสังคม โดยเป็นการเชื่อมโยงระหว่างความคิด และข้อมูลที่สำคัญยังเชื่อมโยงกับจิตใจด้วย จัดให้ผู้เรียนค้นหาตัวเอง เรียนในสิ่งที่รักให้เกิดปัญญา</p> <p>- กิจกรรมกระบวนการ พัฒนาแบบเวียนรอบต่อเนื่อง เมื่อผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ใน 3 ขั้นตอนแรกมาซ้ำแล้วซ้ำอีก เป็นเวลาต่อเนื่องกันในระยะเวลาที่เหมาะสม (กรณีทำโครงการคุณธรรม ต้องทำงานจริงไม่น้อยกว่า 2 เดือน) ผู้เรียนจะเกิดพัฒนาการในตนเองอย่างเป็นองค์รวมทุกด้าน ทั้ง พัฒนาการทางพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย และกายภาพแวดล้อม (กายภาวนา) พัฒนาการทางสังคม (ศีลภาวนา) พัฒนาการทางจิตใจ (จิตภาวนา) และพัฒนาการทางปัญญา</p>	

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		(ปัญญาภานา) 5) เมื่อสิ้นปีการศึกษา สรุปผล ประเด็นปัญหา และ แนวทางแก้ไข 6) จัดทำรายงานกิจกรรม	
กิจกรรมที่ 4 สร้าง ผู้เรียนให้เป็น พลเมืองดี	4.2 จัดกิจกรรม อาสาสมัครนัก บำเพ็ญ ประโยชน์	ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมวิเคราะห์สภาพปัญหาต่อการมี จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เป็นความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของ ในสิ่งที่เป็นสาธารณะ ในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลและ บำรุงรักษาร่วมกัน เช่น การช่วยกันดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม โดยการไม่ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแล รักษาสาธารณะสมบัติ การที่คนในสังคมขาดจิตสำนึก เพื่อส่วนรวมนั้น จะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลกได้ จึงควรปลูกฝังการสร้างจิตสำนึกเพื่อ ส่วนรวมให้ผู้เรียนด้วยกิจกรรมอาสาสมัครนักบำเพ็ญ ประโยชน์ โดยมีวิธีการดำเนินงานตามกิจกรรม ดังนี้	ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมได้ร่วมกับคณะทำงานได้ เพิ่มเติมแนวทางการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการ มีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมของผู้เรียน ดังนี้ 1) กิจกรรมสำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง คือ การตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียนหาความรู้ การรู้จักออกกำลังกายเพื่อ สุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ มีความประหยักรู้จัก ความพอดีประพฤติตัวให้เหมาะสม ละเว้นการ กระทำที่ ก่อให้ เกิด ความเสียหาย ทำงานที่ รับมอบหมายให้สำเร็จ และมีความ รับผิดชอบ ตรงเวลา สามารถพึ่งพาตนเองได้ 2) กิจกรรมสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม คือ เป็นการ

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		<p>1) ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรม</p> <p>2) แต่งตั้งคณะทำงาน</p> <p>3) จัดทำคู่มือการดำเนินกิจกรรม</p> <p>4) ดำเนินการปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินกิจกรรม โดยมีกิจกรรม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมการรู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างทะนุถนอม คือ การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม - กิจกรรมอาสาเพื่อส่วนรวม คือ การถือเป็นที่ต้องมีส่วนรวมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ - กิจกรรมเอื้อประโยชน์ร่วมกัน คือ การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม 	<p>ช่วยเหลือสังคม ไม่ทำให้ผู้อื่นหรือสังคมเดือดร้อนได้รับความเสียหาย เช่น มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว เชื่อฟังพ่อแม่ ช่วยเหลืองานบ้าน ไม่ทำให้พ่อแม่เสียใจ มีความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ครู อาจารย์ เช่น ตั้งใจเล่าเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูอาจารย์ปฏิบัติตามกฎระเบียบวินัยของโรงเรียน ช่วยรักษาทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน มีความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่น เช่น ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำ ไม่เอาเปรียบเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบในฐานะพลเมือง เช่น ปฏิบัติตามกฎหมายของสังคม ปฏิบัติตามกฎหมาย รักษาสมบัติของส่วนรวมให้ความร่วมมือต่อสังคมในฐานะพลเมืองดี</p> <p>การสร้างจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เป็นความรับผิดชอบในตนเอง แม้ว่าจะได้รับการอบรมสั่งสอนถ้าใจตนเองไม่ยอมรับ จิตสำนึกเพื่อส่วนรวมก็ไม่เกิด ฉะนั้นกิจกรรมที่ดำเนินขึ้นควรมีความละเอียดอ่อนในการถ่ายทอด อีกทั้งต้องสะท้อนต่อจิตสำนึกได้เป็นอย่างดี เช่น การยกตัวอย่าง</p>

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		5) เมื่อสิ้นปีการศึกษา สรุปผล ประเด็นปัญหา และแนวทางแก้ไข 6) จัดทำรายงานกิจกรรม	สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงใกล้ตัว หรือสะท้อนสังคมในเชิงพฤติกรรมถ้าทำแล้วจะส่งผลดีต่อใคร อย่างไรบ้าง

2.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านกระบวนการ แสดงดังตาราง 13

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านกระบวนการ (Process)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
กิจกรรมที่ 1สร้าง การมีทัศนคติที่ ถูกต้องต่อบ้านเมือง	1.1 กิจกรรม ส่งเสริม ประชาธิปไตยใน โรงเรียน	ผู้เรียนมีความขยันอดทนในการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการสภานักเรียน มีจิตอาสาช่วยกิจกรรมใน โรงเรียนอย่างตั้งใจและสม่ำเสมอ มีความสนใจคิดริเริ่ม ในการดำเนินกิจกรรมรักษาความปลอดภัยใช้รถ ใช้ถนน กิจกรรมปรนนิบัติเขตบริเวณรับผิดชอบ กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมประชุมสภานักเรียน กิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง และวันสำคัญต่าง ๆ ร่วม ทำงานกับคณะกรรมการสภานักเรียนและผู้อื่นอย่าง เต็มใจ	ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มวางแผนปรับการจัดกิจกรรม โดยร่วมกับหน่วยงานภายนอกองค์กรและชุมชน เข้า มามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวิถีประชาธิปไตย กิจกรรมรักษาความปลอดภัยใช้รถใช้ถนน และ กิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง ผู้เรียนได้รับมวล ประสบการณ์จากวิทยากรภายนอก จากการลงมือ ปฏิบัติจริง โดยได้กระตุ้นเพื่อน ๆ น้อง ๆ ให้ปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความเต็มใจ และสนุกกับกิจกรรม
กิจกรรมที่ 1สร้าง การมีทัศนคติที่ ถูกต้องต่อบ้านเมือง	1.2 กิจกรรม กตัญญูหนูทำได้	ผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม ช่วยเหลือ เพื่อน ๆ ที่ร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ตื่นเต้นดีใจ เมื่อเก็บเงินหรือสิ่งของมีค่าได้ เพื่อให้พี่ ๆ เพื่อน ๆ สภานักเรียนประชาสัมพันธ์หาเจ้าของ ปลอบปลื้มใจ เมื่อได้มอบคืนเจ้าของ ชอบสะสมแต้มบุญ	ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มในการสะท้อนผลของกิจกรรม กล้าแสดงออกในด้านความคิดร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในระหว่างดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิธีการดำเนินงาน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหารเข้าไป คลุกคลีในการดำเนินกิจกรรมด้วย

ตาราง 14 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
		ภูมิใจเมื่อได้รับคำชื่นชมคุณความดีหน้าเสาธง	
กิจกรรมที่ 2 สร้างพื้นฐานที่มั่นคงมีคุณธรรม	2.1 กิจกรรมเรียนรู้ธรรมะทุกวันศุกร์	ผู้เรียนให้ความสนใจในการร่วมกิจกรรม กล่าแสดงออกในการถาม ตอบปัญหาธรรมะ รู้จักแก้ปัญหาในข้อคำถามที่มีประสบการณ์อย่างมีเหตุผล พร้อมสะท้อนแยกแยะผลการปฏิบัติตัวในทางด้านบวกกับด้านลบ เพื่อเป็นแบบอย่างกับเพื่อนพี่น้อง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาการเรียน การใช้ชีวิตภายใน ภายนอกโรงเรียนโดยมีแนวทางในการพัฒนาเพื่อประพฤติตนเป็นคนดีมากขึ้น	ผู้เรียนมีความตั้งใจในการวางแผนร่วมกับครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับวิธีการให้หลากหลายมากขึ้น ภายใต้แนวคิดธรรมะอยู่รอบตัว ในส่วนกิจกรรมสวดมนต์นั่งสมาธิ ฟังธรรม และตอบปัญหาธรรมะ ได้นิมนต์พระอาจารย์ประจำตำบลมี 3 วัด และเจ้าหน้าที่จากวัฒนธรรมจังหวัด สับเปลี่ยนหมุนเวียน เพื่อปรับการเรียนธรรมะให้มีความหลากหลาย และสนุกสนานกับการร่วมกิจกรรม ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมั่นใจ กล้าสอบถามเมื่อมีข้อคำถามอย่างนอบน้อม
กิจกรรมที่ 2 สร้างพื้นฐานที่มั่นคงมีคุณธรรม	2.2 กิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิด สร้างคนดีสู่สังคม	ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มวางแผนในการออม เริ่มแบ่งเงินที่ผู้ปกครองให้มาออกเป็นส่วนใช้จ่าย ส่วนเก็บส่วนคืนผู้ปกครอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยของความประหยัด เป็นพื้นฐานให้เกิดพฤติกรรมในความรับผิดชอบมากขึ้นจากนิสัยการออม อาสาทำกิจกรรมเสี่ยงตามสายมีความขยันในการฝึกฝนฐานความคิด เพื่อมาให้ความรู้เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ในโรงเรียน	ผู้เรียนได้รวมกันกับครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม วางแผนเสนอแนะให้เกิดกิจกรรมแผนที่คนดี เพื่อส่งเสริมคนดีที่เป็นแบบอย่างในโรงเรียนและชุมชน ขยายผลความดีหลากหลายกิจกรรม มีความภาคภูมิใจเพราะสมาชิกในโรงเรียนต่างก็อยากเป็นคนในแผนที่ความดีเพิ่มขึ้น ผู้ปกครองสนับสนุนรางวัลลูกๆ ในแผนที่คนดี เกิดความภูมิใจขยายผลไปยังชุมชนในเขตบริการโรงเรียนและชุมชนบริเวณใกล้เคียง

ตาราง 14 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาทักษะชีวิต และอาชีพ	3.1 กิจกรรม พัฒนาทักษะ ชีวิตและอาชีพ	ผู้เรียนร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตาม องค์ประกอบ ผ่านสถานการณ์จำลองทางสังคมในการ มีความยืดหยุ่นและการปรับตัว อย่างสนุกสนานรู้จัก ริเริ่มและสร้างประสิทธิภาพนำพาตนเองให้เป็นผู้นำ การเรียนรู้ในแง่มุมที่แตกต่าง การสนใจเรียนรู้ทักษะ ทางสังคมและความแตกต่างในวัฒนธรรม แก้ปัญหาบนความท้าทายเมื่อต้องเผชิญหน้าหรือ รับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตในสภาพ สังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่าน กิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ	ผู้เรียนและครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมได้ร่วมกับคณะทำงาน จัดกิจกรรมเพื่อถอดบทเรียนในการพัฒนาทักษะชีวิตและ อาชีพ จึงใช้กระบวนการพัฒนาความสามารถในการจัดการ ชีวิตผ่านทักษะการทำงาน ด้วยการรู้จักสร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเอง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ ซึ่งสอดคล้องตามความคาดหวังของผู้ปกครอง และชุมชน ที่ต้องการให้โรงเรียนพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และ มีความสุข พร้อมกับช่วยเหลือเพื่อน ๆ ที่ร่วมกิจกรรมให้เกิด ทักษะในการปฏิบัติงานตามกิจกรรมจนทำให้เพื่อนเกิดความ สนุกและสนใจในกิจกรรมเพิ่มขึ้น
กิจกรรมที่ 3 พัฒนาทักษะชีวิต และอาชีพ	3.2 กิจกรรม อาชีพอะไรดี นำ ชีวิที่มีสุข	ผู้เรียนมีความสนใจในการค้นหาความฝันในอาชีพที่ สนใจ ร่วมกิจกรรมที่ครูจัดขึ้นอย่างเต็มใจ พร้อมทั้ง อาสาเป็นตัวแทนในการแสดงบทบาทสมมุติอย่าง สนุกสนานกับเพื่อน ๆ	ผู้เรียนร่วมกันจัดตลาดนัดอาชีพ โดยมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์นำเสนอกิจกรรมอย่างหลากหลาย ร่วมสะท้อน กิจกรรมการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อจัดลำดับอาชีพที่ สนใจว่ามีคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ อย่างไรบ้าง ตลอดทั้งบอกข้อดีข้อเสียในอาชีพที่เลือก 5) กิจกรรมตลาดนัดอาชีพในท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอก

ตาราง 14 (ต่อ)

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อย	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564
กิจกรรมที่ 4 สร้าง ผู้เรียนให้เป็น พลเมืองดี	4.1 กิจกรรม โครงการ คุณธรรม สร้างสรรค์ พลเมืองดี	ผู้เรียนร่วมกันค้นหาข้อมูลในการจัดทำโครงการ ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำโดยแบ่งหน้าที่ กันตามหัวข้อของปัญหาที่ตนมีความสนใจ พร้อม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิธีการที่จะทำให้ปัญหาได้รับ การแก้ไข แบ่งบทบาทการเป็นผู้นำผู้ตามตามความ ถนัด อาสาทำงานให้กิจกรรมดำเนินไปสู่เป้าหมาย ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะในการพัฒนา ให้โครงการคุณธรรมกลายเป็นวิถีหรือแนวทางที่ ควรยึดถือปฏิบัติ	ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคิดค้นวิถีหรือแนวทางที่ควร ยึดถือปฏิบัติให้เพิ่มมากขึ้น ร่วมร้อยเรียงและพยายามให้เกิดขึ้น เป็นวัฒนธรรมที่ติงามประจำ พร้อมให้สมาชิกกลุ่มผู้รับผิดชอบ โครงการทุกคน แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่อการพัฒนา ตนเอง หรือความประทับใจต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้ ระหว่างการ ดำเนินการโครงการ แล้วก็ประเมินและวิจารณ์โดยผู้อื่น แสดง ความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ คำวิจารณ์ และ ข้อเสนอแนะ ของ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์และพระสงฆ์ที่ปรึกษาโครงการ บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง เพื่อนผู้เรียนคนอื่นที่ไม่ได้ เป็นสมาชิกกลุ่ม ตลอดทั้งคนในชุมชน
กิจกรรมที่ 4 สร้าง ผู้เรียนให้เป็น พลเมืองดี	4.2 จัดกิจกรรม อาสาสมัครนั้ก บำเพ็ญ ประโยชน์	ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นกำหนดปฏิทินตาม กิจกรรม อาสาทำงานช่วยเหลือโรงเรียน ชุมชน และวัด กระตุ้นให้น้อง ๆ ในโรงเรียนให้ร่วม กิจกรรมการมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมด้วยความเต็ม ใจ	ผู้เรียนมีความสนใจที่จะต่อยอดกิจกรรม การสร้างจิตสำนึกเพื่อ ส่วนรวม ให้เป็นความรับผิดชอบในตนเอง ผ่านกิจกรรมระจก สะท้อนความคิดผลิตพลังสร้างสรรค์ความดี เพื่อสะท้อนจิตสำนึก กับการการทำประโยชน์ต่อสังคมในเชิงพฤติกรรมถ้าทำแล้วจะ ส่งผลดีต่อตนเอง ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และทั่วโลก เป็นเส้น ใยในน้ำใจไมตรีทำให้โลกนี้น่าอยู่มากขึ้น

2.3 ผลการวิเคราะห์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน ด้านกระบวนการ

ผู้วิจัยได้นำแบบตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านกระบวนการ ให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินการประเมินผลผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 - 2564 ผลปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 ร้อยละการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตาม
แนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว
ด้านกระบวนการ (Process)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	ปีการศึกษา 2563 n=302 (ปฏิบัติกิจกรรม)		ปีการศึกษา 2564 n=325 (ปฏิบัติกิจกรรม)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. รับฟังคำอธิบายกิจกรรมจากครู	272	90.07	302	92.92
2. สนใจซักถามขอคำแนะนำจากครูหรือเพื่อน เมื่อไม่เข้าใจ	245	81.13	297	91.38
3. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบกิจกรรม พร้อมเสมอ	257	85.10	291	89.54
4. ร่วมกิจกรรมงานต่าง ๆ ด้วยความสนุกสนาน และเต็มใจ	268	88.74	315	96.92
5. มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ	250	82.78	280	96.15
6. ซักชวน ช่วยเหลือแนะนำเพื่อนในการทำ กิจกรรมตามสมควร	242	80.13	293	90.15
7. สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง	236	78.15	271	83.38
8. มีกิริยาท่าทางที่มุ่งมั่นและร่วมกิจกรรมจน เสร็จสิ้น	257	85.10	284	87.83
9. พุดจาสุภาพเรียบร้อยและช่วยเหลือผู้อื่นอยู่ เสมอ	271	89.74	296	91.08
10. ทำกิจกรรมอย่างเป็นระเบียบตามขั้นตอน	251	83.11	285	87.69

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
	ปีการศึกษา 2563 n=302 (ปฏิบัติกิจกรรม)		ปีการศึกษา 2564 n=325 (ปฏิบัติกิจกรรม)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. รับผิดชอบปฏิบัติงานหรือกิจกรรมโดยไม่ต้องมีครูต้องมาคุม	242	80.13	277	85.23
12. ตรวจสอบรายการบกพร่องของงานก่อนส่งงาน	242	80.13	283	87.08
13. เมื่อหมดเวลาจัดเก็บอุปกรณ์เป็นระเบียบเรียบร้อย	266	88.08	300	92.31
14. ปฏิบัติตามกฎกติกาของกิจกรรม	257	85.10	299	92.92
15. ทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด	270	89.40	307	94.46
เฉลี่ยรวม	255	84.46	292	89.84

จากตาราง 15 ร้อยละการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านกระบวนการ (Process) พบว่า ปีการศึกษา 2563 พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 84.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าร้อยละสูงสุด คือ รับฟังคำอธิบายกิจกรรมจากครู คิดเป็นร้อยละ 90.07 รองลงมาคือ พุดจาสุภาพเรียบร้อยและช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 89.74 และข้อที่มีค่าร้อยละต่ำที่สุด คือ สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 78.15

ปีการศึกษา 2564 ผลการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 89.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าร้อยละสูงสุด คือ ร่วมกิจกรรมงานต่าง ๆ ด้วยความสนุกสนานและเต็มใจ คิดเป็นร้อยละ 96.92 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 96.15 และข้อที่มีค่าร้อยละต่ำที่สุด คือ สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 83.38

2.4 ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านกระบวนการ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากรองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 - 2564 ผลปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ด้านกระบวนการ (Process)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=337			ปีการศึกษา 2564 n=359		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา วางแผนการดำเนินงานได้ชัดเจน	4.51	0.65	มากที่สุด	4.54	0.50	มากที่สุด
2. บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วางแผนการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมตามโครงการ	4.52	0.83	มากที่สุด	4.87	0.43	มากที่สุด
3. โรงเรียนกำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรไว้อย่างชัดเจนเหมาะสมตามภารกิจของกิจกรรม	4.56	0.76	มากที่สุด	4.56	0.64	มากที่สุด
4. โรงเรียนดำเนินการตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้	4.50	0.85	มากที่สุด	4.54	0.69	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=337			ปีการศึกษา 2564 n=359		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. การดำเนินงานตามกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินและระยะเวลาที่กำหนด	4.54	0.87	มากที่สุด	4.54	0.66	มากที่สุด
6. การดำเนินงานตามกิจกรรมสามารถยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนแผนได้ตามความเหมาะสม	4.46	0.74	มาก	4.56	0.66	มากที่สุด
7. โรงเรียนมีระบบกำกับติดตามที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามแผนที่วางไว้	4.46	0.65	มาก	4.55	0.57	มากที่สุด
8. โรงเรียนชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจให้ ความรู้ เกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีดำเนินการให้กับผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง	4.51	0.65	มากที่สุด	4.51	0.66	มากที่สุด
9. ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.52	0.71	มากที่สุด	4.98	0.15	มากที่สุด
10. ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมกตัญญูหนูทำได้ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.44	0.87	มาก	4.66	0.69	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=337			ปีการศึกษา 2564 n=359		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11. ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.55	0.66	มากที่สุด	4.68	0.68	มากที่สุด
12. ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมกตัญญูหนูทำได้ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.47	0.73	มาก	4.63	0.69	มากที่สุด
13. ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิดสร้างคนดีสู่สังคม ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.50	0.85	มากที่สุด	4.70	0.53	มากที่สุด
14. ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.45	0.83	มาก	4.67	0.68	มากที่สุด
15. ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมอาชีพอะไรดีนำชีวิที่มีสุข ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.47	0.86	มาก	4.68	0.68	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=337			ปีการศึกษา 2564 n=359		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
16. ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมโครงการคุณธรรมสร้างสรรค์พลเมืองดี ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.58	0.75	มากที่สุด	4.68	0.59	มากที่สุด
17. ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมอาสาสมัครนักรบบำเพ็ญประโยชน์ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.43	0.86	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด
18. ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.46	0.83	มาก	4.75	0.47	มากที่สุด
19. ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.53	0.83	มากที่สุด	4.75	0.60	มากที่สุด
20. ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดมีคุณธรรมของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.50	0.85	มากที่สุด	4.92	0.35	มากที่สุด
21. ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดส่งเสริมทักษะอาชีพของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.46	0.83	มาก	4.92	0.35	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=337			ปีการศึกษา 2564 n=359		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
22. ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.43	0.86	มาก	4.96	0.29	มากที่สุด
23. ครูจัดหาวิทยากรจากภายนอกที่มีความเหมาะสมมาอบรมเสริมความรู้ และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน	4.41	0.86	มาก	4.85	0.42	มากที่สุด
24. ครูพัฒนาตนเองโดยการอบรมหรือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองด้านทักษะชีวิตและอาชีพตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา	4.50	0.85	มากที่สุด	4.89	0.38	มากที่สุด
25. ครูร่วมกิจกรรมชุมชนทางวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา	4.47	0.84	มาก	4.93	0.34	มากที่สุด
26. รูปแบบการจัดกิจกรรมในโครงการช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจเราใจ กระตือรือร้นอยากเข้าร่วมกิจกรรม	4.54	0.78	มากที่สุด	4.92	0.35	มากที่สุด
27. กิจกรรมตามโครงการช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.48	0.82	มาก	4.96	0.29	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=337			ปีการศึกษา 2564 n=359		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
28. การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามแผนและขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในโครงการ	4.49	0.81	มาก	4.88	0.38	มากที่สุด
29. มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและควบคุมการดำเนินงานตามโครงการ	4.47	0.83	มาก	4.87	0.39	มากที่สุด
30. การกำหนดหลักเกณฑ์ และระยะเวลาในการประเมินผลโครงการมีความเหมาะสม	4.52	0.84	มากที่สุด	4.94	0.32	มากที่สุด
31. การประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างเป็นระบบต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลายครบทุกกิจกรรม	4.51	0.85	มากที่สุด	4.89	0.38	มากที่สุด
32. ขณะดำเนินงานตามโครงการมีการแก้ไข ปรับปรุงวิธีการดำเนินงานเมื่อพบว่ามีรายการบกพร่อง	4.50	0.85	มากที่สุด	4.89	0.38	มากที่สุด
33. ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการมีความเข้าใจต่อแผนการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม	4.48	0.82	มาก	4.92	0.35	มากที่สุด
34. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม	4.54	0.83	มากที่สุด	4.89	0.38	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.49	0.81	มาก	4.77	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า ผลการประเมินโดยสอบถามความคิดเห็นของครูและผู้เรียนภาพรวมในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมโครงการคุณธรรมสร้างสรรค์พลเมืองดี ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ โรงเรียนกำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรไว้อย่างชัดเจนเหมาะสมตามภารกิจของกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ครูจัดหาวิทยากรจากภายนอกที่มีความเหมาะสมมาอบรมเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินโดยการศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อดีของกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ

ปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$) รองลงมาคือ ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมตามโครงการช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$) และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ครูจัดหาวิทยากรจากภายนอกที่มีความเหมาะสมมาอบรมเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.51$) จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินโดยการศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อดีของกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย ปีการศึกษา 2563 – 2564

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากสิ้นสุดการดำเนินการโครงการด้านผลผลิต (Product Evaluation) และส่วนปรับขยายด้านผลกระทบกับรองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองผู้เรียน และผู้เรียน ปีการศึกษา 2563 – 2564 ด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน ผลปรากฏดังตาราง 17

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ด้านผลผลิต 4.1 ผลกระทบ (Impact)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=652			ปีการศึกษา 2564 n=697		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ผู้บริหารสถานศึกษา						
1. ผู้บริหารภาคภูมิใจในการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ	4.23	0.80	มาก	4.60	0.49	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสนใจและเอาใจใส่ต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน	4.24	0.78	มาก	4.71	0.52	มากที่สุด
3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมมากขึ้น	4.24	0.78	มาก	4.73	0.51	มากที่สุด
4. ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น	4.25	0.77	มาก	4.73	0.51	มากที่สุด
5. ผู้บริหารได้จุดประกายความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมโครงการอื่น ๆ	4.21	0.77	มาก	4.58	0.61	มากที่สุด
6. ผู้บริหารได้รูปแบบการประเมินโครงการที่ชัดเจน	4.22	0.77	มาก	4.73	0.51	มากที่สุด
ครู						
7. ครูสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน	4.27	0.75	มาก	4.58	0.53	มากที่สุด
8. ครูมีความมุ่งมั่น และเอาใจใส่ต่อกิจกรรมอย่างจริงจัง	4.13	0.80	มาก	4.75	0.50	มากที่สุด
9. ครูสนใจ เผื่อคอยสังเกตการณ์ และติดตามการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน						

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=652			ปีการศึกษา 2564 n=697		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อย่างต่อเนื่อง	4.16	0.76	มากที่สุด	4.71	0.52	มากที่สุด
10. ครูประเมินผลและร่วมแก้ไข พัฒนา กิจกรรมและการปฏิบัติของผู้เรียน	4.09	0.78	มาก	4.74	0.51	มากที่สุด
11. ครูมีนวัตกรรมใหม่ในการพัฒนา ทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน	4.16	0.78	มากที่สุด	4.73	0.51	มากที่สุด
ผู้เรียน						
12. ผู้เรียนสนใจกระตือรือร้นร่วม กิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.03	0.78	มาก	4.58	0.62	มากที่สุด
13. ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมทั้งภายใน โรงเรียนและนอกโรงเรียน	4.19	0.77	มาก	4.73	0.51	มากที่สุด
14. ผู้เรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมปฏิบัติ กิจกรรม	4.19	0.76	มาก	4.58	0.62	มากที่สุด
15. ผู้เรียนภาคภูมิใจและมีความสุขใน การปฏิบัติกิจกรรม	4.13	0.76	มาก	4.73	0.51	มากที่สุด
ผู้ปกครองผู้เรียน						
16. ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม ที่เปลี่ยนแปลงของผู้เรียน	4.15	0.70	มากที่สุด	4.70	0.52	มากที่สุด
17. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการ ประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน	4.25	0.78	มาก	4.62	0.55	มากที่สุด
18. ผู้ปกครองร่วมสะท้อนคิดในการ พัฒนาให้ดีขึ้นในทุกกิจกรรม	4.21	0.79	มาก	4.71	0.52	มากที่สุด
19. ผู้ปกครองพร้อมให้การสนับสนุน ให้ เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน	4.13	0.77	มากที่สุด	4.73	0.51	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.18	0.77	มาก	4.69	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 17 ผลการประเมินความคิดเห็นจาก 4 กลุ่ม โดยรวมเป็นอย่างไรเมื่อพิจารณาความคิดเห็นแต่ละกลุ่มเป็นดังนี้

1) ด้านผู้บริหาร ในปีการศึกษา 2563 ในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสนใจและเอาใจใส่ต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารได้จัดประกายความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมโครงการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ปีการศึกษา 2564 ในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมมากขึ้น และผู้บริหารกำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมาคือ ได้รูปแบบการประเมินโครงการที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารได้จัดประกายความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมโครงการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2) ด้านครู ในปีการศึกษา 2563 ในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ครูสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมาคือ ครูสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ครูประเมินผลและร่วมแก้ไข พัฒนากิจกรรมและการปฏิบัติของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ปีการศึกษา 2564 ในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ครูมีความมุ่งมั่นและเอาใจใส่ต่อกิจกรรมอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาคือ ครูประเมินผลและร่วมแก้ไข พัฒนากิจกรรมและการปฏิบัติของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ครูสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3) ด้านผู้เรียน ในปีการศึกษา 2563 ในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ผู้เรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมปฏิบัติกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาคือ ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนสนใจกระตือรือร้นร่วมกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ปีการศึกษา 2564 ในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รองลงมาคือผู้เรียนภาคภูมิใจและมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนสนใจกระตือรือร้นร่วมกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติจริง และผู้เรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมปฏิบัติกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4) ด้านผู้ปกครองผู้เรียน ในปีการศึกษา 2563 ในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ผู้ปกครองร่วมสะท้อนคิดในการพัฒนาให้ดีขึ้นในทุกกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ผู้ปกครองพร้อมให้การสนับสนุน ให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ปีการศึกษา 2564 ในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ผู้ปกครองพร้อมให้การสนับสนุน ให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมาคือ ผู้ปกครองร่วมสะท้อนคิดในการพัฒนาให้ดีขึ้นในทุกกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) ข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

นอกจากการสอบถามความคิดเห็นผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองผู้เรียน ปีการศึกษา 2563 พบว่า ครูติดตามและร่วมพัฒนาการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ได้นำนวัตกรรมใหม่ในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมสังเกต แนะนำร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับผู้เรียน และประเมินผลร่วมกัน ผู้ปกครองผู้เรียนพร้อมให้การสนับสนุนกิจกรรมให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้ร่วมประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน และร่วมสะท้อนคิดในการพัฒนากิจกรรม

ปีการศึกษา 2564 พบว่า ครูได้เตรียมการส่งนวัตกรรมใหม่ที่ได้จากกิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพเข้าประกวด เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เรียนและเพื่อนครูจากโรงเรียนอื่น คณะกรรมการสถานศึกษาได้นำวิทยากรภายนอกจากฝ่ายการเมืองการปกครอง มาร่วมจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ผู้ปกครองให้รางวัลและชื่นชมต่อพฤติกรรมของผู้เรียนที่

เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลของการประเมินหลังจากสิ้นสุดการดำเนินการโครงการด้านผลผลิต (Product Evaluation) และส่วนปรับขยายด้านประสิทธิผล (Effectiveness) กับรองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้ปกครองผู้เรียน และผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน ปีการศึกษา 2563 – 2564 ผลปรากฏดังตาราง 18

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ด้านผลผลิต 4.2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					
	ปีการศึกษา 2563 n=639			ปีการศึกษา 2564 n=684		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง						
1. ผู้เรียนช่วยกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวตามความสามารถ	4.50	0.56	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
2. ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ วินัยของสังคม	4.46	0.42	มาก	4.61	0.49	มากที่สุด
3. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ชุมชนของตน	4.42	0.57	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด
4. ผู้เรียนเข้าร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีปรองดองที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.40	0.55	มาก	4.58	0.61	มากที่สุด
5. ผู้เรียนภูมิใจในความเป็นชาติ ร้องเพลงชาติและอธิบายความหมายของเพลงชาติได้	4.50	0.56	มากที่สุด	4.57	0.61	มากที่สุด
6. ผู้เรียนรวมกิจกรรม ปกป้อง และยกย่องชื่น ชมความเป็นชาติไทย	4.47	0.55	มาก	4.71	0.52	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					
	ปีการศึกษา 2563 n=639			ปีการศึกษา 2564 n=684		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7. ผู้เรียนรวมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในห้องเรียนและเสริมหลักสูตร	4.53	0.55	มากที่สุด	4.66	0.47	มากที่สุด
8. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	4.48	0.55	มาก	4.56	0.61	มากที่สุด
9. ผู้เรียนปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ	4.47	0.55	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด
10. ผู้เรียนชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา	4.51	0.55	มากที่สุด	4.58	0.61	มากที่สุด
11. ผู้เรียนแสดงออกถึงภาคภูมิใจ เชิดชูและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์	4.51	0.56	มากที่สุด	4.75	0.50	มากที่สุด
12. ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเป็นผู้นำ-ผู้ตามที่ดี	4.47	0.51	มาก	4.70	0.52	มากที่สุด
13. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ดีเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	4.50	0.51	มากที่สุด	4.72	0.50	มากที่สุด
14. ผู้เรียนเชิญชวนผู้อื่นให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ดีเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	4.48	0.52	มาก	4.62	0.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 1	4.48	0.17	มาก	4.65	0.27	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					
	ปีการศึกษา 2563 n=639			ปีการศึกษา 2564 n=684		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม						
ด้านความเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ผู้ปกครอง						
15. นักเรียนตั้งใจเรียนทำการบ้านจนสำเร็จ	4.54	0.51	มากที่สุด	4.77	0.45	มากที่สุด
16. นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่	4.22	0.56	มาก	4.79	0.43	มากที่สุด
17. นักเรียนมีกิริยามารยาทสุภาพอ่อนน้อมและพูดจาไพเราะ	4.10	0.58	มาก	4.67	0.51	มากที่สุด
18. นักเรียนไหวพริบก่อนไปและกลับจากโรงเรียน	4.20	0.54	มาก	4.70	0.50	มากที่สุด
19. นักเรียนรู้จักใช้จ่ายและออมเงินอย่างสม่ำเสมอ	4.15	0.54	มาก	4.80	0.43	มากที่สุด
20. นักเรียนเลือกทำกิจกรรมที่ทำให้พ่อแม่สบายใจและมีความสุข	4.29	0.55	มาก	4.59	0.55	มากที่สุด
ด้านการเป็นเด็กดีของครู						
21. นักเรียนตั้งใจเรียนและทำงานสำเร็จ	4.23	0.58	มาก	4.59	0.55	มากที่สุด
22. นักเรียนรับผิดชอบต่อชิ้นงานที่ครูมอบหมาย	4.31	0.56	มาก	4.77	0.47	มากที่สุด
23. นักเรียนมีความขยันลงมือทำงานให้เสร็จทันเวลา	4.24	0.57	มาก	4.70	0.50	มากที่สุด
24. นักเรียนส่งงานตามกำหนดเวลา	4.24	0.57	มาก	4.74	0.48	มากที่สุด
25. นักเรียนเชื่อฟังและปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน	4.17	0.56	มาก	4.64	0.55	มากที่สุด
26. นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนและครูเมื่อมีโอกา	4.24	0.57	มาก	4.65	0.51	มากที่สุด
27. นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นตามสมควร	4.14	0.59	มาก	4.63	0.53	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					
	ปีการศึกษา 2563 n=639			ปีการศึกษา 2564 n=684		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
28. นักเรียนมีความกล้าหาญรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง	4.31	0.55	มาก	4.59	0.56	มากที่สุด
29. นักเรียนมีความรอบคอบระมัดระวัง มีภูมิคุ้มกัน	4.37	0.54	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด
30. นักเรียนตัดสินใจและเลือกทำงานที่เป็นประโยชน์	4.22	0.54	มาก	4.59	0.56	มากที่สุด
31. นักเรียนตัดสินใจและปฏิเสธงานที่เพื่อนชวนทำในสิ่งที่ไม่ดีและไม่มีประโยชน์	4.17	0.52	มาก	4.61	0.53	มากที่สุด
32. นักเรียนใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี	4.18	0.58	มาก	4.61	0.54	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 2	4.24	0.15	มาก	4.67	0.24	มากที่สุด
ด้านที่ 3 มีงานทำ- มีอาชีพ						
33. นักเรียนมีเป้าหมายและสนใจในอาชีพต่างๆ	4.24	0.50	มาก	4.61	0.56	มากที่สุด
34. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจและสำเร็จ	4.38	0.55	มาก	4.66	0.51	มากที่สุด
35. นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ในอาชีพต่างๆ	4.29	0.58	มาก	4.77	0.45	มากที่สุด
36. นักเรียนปฏิบัติด้วยความพยายามรอบคอบและมีความสุข	4.31	0.53	มาก	4.60	0.56	มากที่สุด
37. นักเรียนรับผิดชอบ ต่องาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ	4.15	0.61	มาก	4.71	0.51	มากที่สุด
38. นักเรียนสามารถนำการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรสู่การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน	4.38	0.54	มาก	4.33	0.59	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 3	4.29	0.26	มาก	4.61	0.29	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					
	ปีการศึกษา 2563 n=639			ปีการศึกษา 2564 n=684		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี						
39. นักเรียนปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบของชุมชนและสังคม	4.18	0.53	มาก	4.61	0.53	มากที่สุด
40. นักเรียนแต่งกาย มีมารยาท มีสัมมาคารวะและกตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ	4.27	0.54	มาก	4.58	0.60	มากที่สุด
41. นักเรียนเต็มใจและช่วยเหลือกิจการต่างๆ ของโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.22	0.57	มาก	4.67	0.53	มากที่สุด
42. นักเรียนรู้จักการแบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้าง ความสุขให้กับผู้อื่น	4.22	0.49	มาก	4.55	0.57	มากที่สุด
43. นักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด	4.18	0.55	มาก	4.67	0.53	มากที่สุด
44. นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้	4.21	0.59	มาก	4.73	0.47	มากที่สุด
45. นักเรียนอาสาปฏิบัติงานบำเพ็ญประโยชน์เมื่อมีโอกาสด้วยความเต็มใจ	4.29	0.56	มาก	4.74	0.46	มากที่สุด
46. นักเรียนช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และบุคคลอื่น ๆ ทำงานด้วยความเต็มใจ	4.24	0.56	มาก	4.70	0.54	มากที่สุด
47. นักเรียนอาสาทำงานใหญ่ผู้อื่นด้วยกำลังกายกำลังใจและกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ	4.33	0.55	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					
	ปีการศึกษา 2563 n=639			ปีการศึกษา 2564 n=684		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
48. นักเรียนร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น	4.17	0.53	มาก	4.56	0.55	มากที่สุด
49. นักเรียนชักชวน และแนะนำให้ผู้อื่น ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี และ วัฒนธรรมท้องถิ่น	4.15	0.59	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
50. นักเรียนรู้จักใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่าง เหมาะสมในวิถีชีวิตประจำวัน	4.20	0.57	มาก	4.59	0.55	มากที่สุด
51. นักเรียนร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.19	0.53	มาก	4.59	0.55	มากที่สุด
52. นักเรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมสืบทอดภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	4.29	0.53	มาก	4.71	0.50	มากที่สุด
53. นักเรียนดูแลรักษาสาธารณสมบัติและ สิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	4.30	0.54	มาก	4.60	0.57	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมด้านที่ 4	4.23	0.16	มาก	4.64	0.24	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย 4 ด้าน	4.31	0.09	มาก	4.64	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 18 ผลการประเมิน ด้านผลผลิต 4.2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) พบว่า ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในห้องเรียนและเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีความเป็นผู้นำ-ผู้ตามที่ดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) ปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนแสดงออกถึงภาคภูมิใจ เชิดชูและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.56$) ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนตั้งใจเรียนทำการบ้านจนสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนมีกิจกรรมอาสาทสุภาพอ่อนน้อม และพูดจาไพเราะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนรู้จักใช้จ่ายและออมเงินอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมที่ทำให้พ่อแม่สบายใจและมีความสุข ผู้เรียนตั้งใจเรียนและทำงานสำเร็จ ผู้เรียนมีความกล้าหาญรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และผู้เรียนตัดสินใจและเลือกทำงานที่เป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.59$) จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 3 มีงานทำ- มีอาชีพ ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจ และสำเร็จ และผู้เรียนสามารถนำการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรสู่การปฏิบัติตนใน ชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนรับผิดชอบ ต่องาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ในอาชีพ ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถนำการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรสู่การปฏิบัติตนใน ชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) จึงถือ

ว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกายกำลังใจและกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนชักชวน และแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี และ วัฒนธรรมท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนอาสาปฏิบัติงานบำเพ็ญประโยชน์เมื่อมีโอกาสด้วยความเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนรู้จักการแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้าง ความสุขให้กับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.55$)

ผู้ประเมินวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ ครู ปีการศึกษา 2563 พบว่า “ผู้เรียนส่วนมากปฏิบัติตามระเบียบวินัยดีขึ้น รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี มีเป้าหมายในอาชีพที่ตนสนใจ แต่งกายมาโรงเรียนสะอาด และถูกต้องตามระเบียบได้เป็นอย่างดี” สำหรับผู้ปกครอง สรุปได้ว่า ผู้เรียนช่วยกิจกรรมในครอบครัว รู้จักไหวพ้อแม่ก่อนไปโรงเรียน และเมื่อถึงบ้าน และรู้จักแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ๆ และน้อง ๆ

ปีการศึกษา 2564 ผลการสัมภาษณ์ครูสรุปว่า “ผู้เรียนอธิบายความหมายของเพลงชาติไทยได้ มีความภูมิใจที่ได้เกิดเป็นคนไทยและมีพระมหากษัตริย์ไทยที่ปรีชาสามารถ มีความรอบคอบในการใช้ชีวิตมากขึ้น สังกัดจากอุบัติเหตุในโรงเรียนลดน้อยลง รับผิดชอบและอดทนต่องานได้ดีขึ้น” สำหรับผู้ปกครองสรุปได้ว่า “ผู้เรียนมีความอ่อนโยน พูดจาดีขึ้น รู้จักออมเงิน รู้จักแก้ปัญหาจากเรื่องต่าง ๆ ที่เผชิญ เช่น เมื่อพ้อแม่กลับบ้านไม่ตรงเวลาได้นำเงินเก็บจากกระปุกออมสินไปซื้อของเพื่อมาประกอบอาหารให้น้องรับประทาน และแบ่งไว้ให้พ้อกับแม่”

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลของการประเมินหลังจากสิ้นสุดการดำเนินการโครงการด้านผลผลิต (Product Evaluation) และส่วนปรับขยายด้านความยั่งยืน (Sustainability) กับรองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้ปกครองผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน ปีการศึกษา 2563 – 2564 ผลปรากฏดังตาราง 18

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินโครงการพัฒนา
ทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้าน
โป่งเปือย ด้านผลผลิต 4.3 ความยั่งยืน (Sustainability)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=639			ปีการศึกษา 2564 n=684		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนจัดกิจกรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามปฏิทินตลอดปีการศึกษา	4.30	0.62	มาก	4.60	0.49	มากที่สุด
2. โรงเรียนรายงานผลกิจกรรมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้งกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.31	0.62	มาก	4.59	0.61	มากที่สุด
3. โรงเรียนวางแผนการพัฒนาครู สื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ให้ทันสมัยมากขึ้นรองรับการดำเนินการในปีถัดไป	4.20	0.68	มาก	4.57	0.61	มากที่สุด
4. ผู้บริหารโรงเรียนกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	4.18	0.60	มาก	4.29	0.61	มาก
5. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม พร้อมให้ความร่วมมือดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป	4.17	0.61	มาก	4.60	0.61	มากที่สุด
6. ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไขกิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน	4.13	0.63	มาก	4.60	0.49	มากที่สุด
7. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม ประเมินผลกิจกรรมทุกภาคเรียนและปีการศึกษา	4.22	0.62	มาก	4.59	0.61	มากที่สุด
8. ครูสามารถพัฒนานวัตกรรมต่อยอดจากนวัตกรรมต้นแบบ	4.20	0.64	มาก	4.56	0.61	มากที่สุด
9. โครงการสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องในปีการศึกษาถัดไป	4.17	0.61	มาก	4.29	0.52	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=639			ปีการศึกษา 2564 n=684		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำแนวคิดและความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง	4.26	0.63	มาก	4.60	0.61	มากที่สุด
11. ผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น	4.15	0.61	มาก	4.60	0.61	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.21	0.63	มาก	4.54	0.59	มากที่สุด

จากตาราง 19 ผลการประเมินด้านความยั่งยืน ปีการศึกษา 2563 พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนรายงานผลกิจกรรมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้งกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามปฏิทินตลอดปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุดคือ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไขกิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

ปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนจัดกิจกรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามปฏิทินตลอดปีการศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมพร้อมให้ความร่วมมือดำเนินการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไขกิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน และผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ โรงเรียนรายงานผลกิจกรรมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้งกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมประเมินผลกิจกรรมทุกภาคเรียน และปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โครงการสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องในปีการศึกษาถัดไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ผู้เรียน ปีการศึกษา 2563 พบว่า ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมความปรับและพัฒนาการดำเนิน กิจกรรมอยู่ตลอดเวลาเมื่อมีปัญหา อุปสรรค และโรงเรียนควรจัดสรรทรัพยากรให้หลากหลาย

ปีการศึกษา 2564 พบว่า ครูควรต่อยอดในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อเป็นต้นแบบให้กับ เครือข่ายการมีส่วนร่วม ผู้เรียนควรฝึกทักษะต่าง ๆ ตามกิจกรรมเพิ่มขึ้นจากวิทยากรภายในและ ภายนอกสถานศึกษา

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลของการประเมินหลังจากสิ้นสุดการดำเนินการโครงการด้าน ผลผลิต (Product Evaluation) และส่วนปรับขยายการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) กับ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน ปีการศึกษา 2563 – 2564 ผลปรากฏดังตาราง 20

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินโครงการพัฒนาทักษะ ชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้าน โป่งเปือย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ การประเมิน CIPP_{iest} Model ด้านผลผลิต 4.4 การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=48			ปีการศึกษา 2564 n=47		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนเผยแพร่ผลงานในเว็บไซด์ของโรงเรียน	4.19	0.45	มาก	4.59	0.50	มากที่สุด
2. โรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ	4.23	0.63	มาก	4.57	0.50	มากที่สุด
3. โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับโรงเรียนอื่น	4.09	0.86	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด
4. โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.17	0.52	มาก	4.70	0.47	มากที่สุด

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563 n=48			ปีการศึกษา 2564 n=47		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับชุมชน	4.23	0.56	มาก	4.70	0.47	มากที่สุด
6. โรงเรียนศึกษาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เผยแพร่กับโรงเรียนต่าง ๆ ในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน	4.21	0.55	มาก	4.57	0.50	มากที่สุด
7. ครูผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้พัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อครูคนอื่นในรูปแบบชุมชนวิชาชีพได้	4.21	0.59	มาก	4.72	0.46	มากที่สุด
8. ครูมีความภาคภูมิใจที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ	4.13	0.71	มาก	4.58	0.59	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.18	0.62	มาก	4.64	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 20 ผลการประเมินด้านการถ่ายทอดส่งต่อ ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุดสองข้อ คือ โรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ และโรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) ข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับโรงเรียนอื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$)

ปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินด้านการถ่ายทอดส่งต่อภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นสูงที่สุด คือ ครูผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้พัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อครูคนอื่นในรูปแบบชุมชนวิชาชีพได้

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากันสามข้อ คือ ข้อ 3. โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับโรงเรียนอื่น ข้อ 4.โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ข้อ 5.โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) ข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.57$) จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองผู้เรียน ปีการศึกษา 2563 พบว่า โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพอย่างต่อเนื่อง และหลากหลาย

ปีการศึกษา 2564 พบว่า โรงเรียนควรหากลุ่มสนับสนุนงบประมาณให้มีการดำเนินการได้อย่างยั่งยืน และจัดหาผู้เชี่ยวชาญมาเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินโครงการ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับผลการประเมินโครงการพัฒนา

ทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียน
บ้านโป่งเปือย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP_{iest} Model ทุกด้าน

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563			ปีการศึกษา 2564		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ระยะที่ 1 ผลการประเมินก่อนดำเนินโครงการด้านปัจจัยนำเข้า						
ด้านบริบท	4.13	0.69	มาก	4.58	0.53	มากที่สุด
ด้านปัจจัยนำเข้า	4.08	0.64	มาก	4.44	0.53	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.11	0.67	มาก	4.51	0.53	มากที่สุด
ระยะที่ 2 ผลการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ ด้านกระบวนการ						
ด้านกระบวนการ	4.49	0.81	มาก	4.77	0.53	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.49	0.81	มาก	4.77	0.53	มากที่สุด
ระยะที่ 3 ผลการประเมินหลังดำเนินโครงการ ด้านผลผลิต						
ด้านผลกระทบ	4.18	0.77	มาก	4.69	0.53	มากที่สุด
ด้านประสิทธิผล	4.48	0.56	มาก	4.64	0.54	มากที่สุด
ด้านความยั่งยืน	4.21	0.63	มาก	4.54	0.59	มากที่สุด
ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ	4.18	0.62	มาก	4.64	0.48	มากที่สุด

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการประเมิน	ปีการศึกษา 2563			ปีการศึกษา 2564		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ค่าเฉลี่ยรวม	4.26	0.65	มาก	4.63	0.54	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.29	0.71	มาก	4.64	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 21 ผลการประเมินภาพโครงการทั้ง 3 ระยะ ภาพรวมในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ระยะที่ 2 ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาคือ ระยะที่ 3 ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระยะที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) ปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินโครงการทั้ง 3 ระยะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) ระยะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ระยะที่ 2 ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาคือ ระยะที่ 3 ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) ระยะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระยะที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย 2) ประเมินความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย 3) ประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย และ 4) ประเมินด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP_{iest} Model กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโครงการ ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 652 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 697 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน ครูผู้สอน ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 35 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 34 คน ผู้เรียน ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 302 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 325 คน และผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2563 จำนวนทั้งสิ้น 302 คน ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 325 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 7 ฉบับ และแบบตรวจสอบพฤติกรรมผู้เรียน จำนวน 1 ฉบับ โดยแต่ละฉบับมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติด้านบริบท มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48-0.77 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48-0.97 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 ฉบับที่ 3 แบบตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.53-0.99 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติด้านกระบวนการ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.45-0.93 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ฉบับที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านผลกระทบ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48-0.97 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ฉบับที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านประสิทธิผล มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.53-0.99 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 ฉบับที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านความยั่งยืน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48-0.79 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และฉบับที่ 8 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติ

ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านการถ่ายทอดส่งต่อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.73-0.97 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 และแบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแบบสัมภาษณ์

สรุปผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการหลังการดำเนินงานโดยรวมเฉลี่ยทุกด้านภาพรวมโครงการทั้ง 3 ระยะ ภาพรวมในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ระยะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ระยะที่ 2 ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ระยะที่ 3 ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ระยะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระยะที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินโครงการทั้ง 3 ระยะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ระยะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ระยะที่ 2 ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ระยะที่ 3 ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ระยะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระยะที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินและมีคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการ

ผลการสัมภาษณ์ด้านบริบท ปีการศึกษา 2563 พบว่า โครงการกำหนดความเป็นมาและความสำคัญความสอดคล้องเชื่อมโยงกับประกาศ กระทรวงศึกษาธิการเรื่องนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาในทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน มีความเป็นไปได้ และเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป็นไปตามความต้องการจำเป็นต้องพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามสภาวะการณ์ปัจจุบันเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนในปีการศึกษา 2564 พบว่า โครงการมีการดำเนินการปรับกิจกรรมในบางกิจกรรม เช่น ปรับเพิ่มกิจกรรมอาชีพที่สนใจเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้เลือกอาชีพตามความสนใจด้วยการจัดกิจกรรมเป็นฐานการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา ทุกกิจกรรมปรับปรุงส่วนการตรวจสอบและประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมให้ สอดคล้องกับกิจกรรมมากขึ้น

ผลการสัมภาษณ์ด้านปัจจัยนำเข้า ปีการศึกษา 2563 พบว่า ครูมีความรู้ความสามารถ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท อีกทั้งยังมีวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถพร้อมในการร่วมกิจกรรม มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตาม

โครงการ กิจกรรมสามารถวางแผนดำเนินการได้เป็นอย่างดี แต่บางกิจกรรมมีลักษณะการจัดไม่เหมือนกัน ฉะนั้นผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องถ่ายทอดความรู้ขอบเขตงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกันต่อไป งบประมาณมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการใช้งานกับกิจกรรม สำหรับด้านวัสดุและอุปกรณ์มีความเหมาะสมและเพียงพอกับการใช้งานของผู้เรียน ด้านอาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้สำหรับจัดหรือดำเนินกิจกรรมเหมาะสมและเพียงพอสำหรับบางกิจกรรมต้องนำผู้เรียนไปทำกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา และมีความสะดวกเหมาะสมกับกิจกรรม เช่น วัด ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง และอื่น ๆ ส่วนในปีการศึกษา 2564 พบว่า โรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง ครูมีความเข้าใจแนวทางและขั้นตอนของการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ตามโครงการมากขึ้น มีระบบการนิเทศ กำกับ ประเมินผล สรุปรายงานการดำเนินงาน และนำข้อที่ควรแก้ไขมาพัฒนาปรับปรุง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาวิธีการที่หลากหลายได้ฝึกปฏิบัติทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียนมากขึ้น ผู้บริหารได้จัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการในแต่ละกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์พอเพียงและหลากหลาย และสนับสนุนให้สำรวจค้นหาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น พร้อมทั้งจัดหาวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลาย

ผลการประเมินด้านบริบท ผลการประเมินในภาพรวมปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดนโยบาย โครงการและกิจกรรมได้เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา รองลงมา คือ วัดอุปประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสอดคล้องกับวิธีการดำเนินการและกิจกรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ชัดเจนเหมาะสมเน้นเพิ่มทักษะและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนในปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินบริบทภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดนโยบาย โครงการและกิจกรรมได้เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา รองลงมา คือ โครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโครงการ จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน สามารถที่จะดำเนินกิจกรรมได้ตามโครงการ

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินในภาพรวมปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ

โรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน รองลงมาคือ เอกสารที่เตรียมใช้ในการดำเนินงานช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินตามโครงการได้เพียงพอ จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนในปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ โรงเรียนจัดเตรียมหลักสูตรที่ยืดหยุ่น สอดคล้องตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน รองลงมาคือ โรงเรียนจัดบรรยากาศเหมาะสมทำให้ครูและผู้เรียนกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมร่วมกัน และโรงเรียนจัดเตรียมหลักสูตรเหมาะสมเน้นกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนจัดห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ และสื่อกิจกรรมได้เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน มีความเหมาะสมและเพียงพอของปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ 2 ระยะที่ 2 ผลการประเมินระหว่างดำเนินการ

ผลการสัมภาษณ์ด้านกระบวนการ ปีการศึกษา 2563 พบว่า การดำเนินกิจกรรมตามโครงการมีระบบการวางแผน เตรียมวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรม การจัดกิจกรรมมีกระบวนการดำเนินตามกิจกรรมทั้งในหลักสูตร เสริมหลักสูตรและบูรณาการในกลุ่มสาระเรียนรู้ สามารถพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาได้ และหากพบปัญหา และอุปสรรค มีระบบการระดมความคิดเห็นทุกภาคส่วนในการวางระบบการดำเนินการที่เหมาะสม และครู ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและประเมินผลนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ส่วนในปีการศึกษา 2564 พบว่า ครูที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมมีการวางแผนการปรับกิจกรรม โดยการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาของการดำเนินการปีการศึกษาที่ผ่านมา ระดมความคิดเห็น และร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของบางกิจกรรม ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพอย่างจริงจัง และประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครองได้สานต่อกิจกรรมและร่วมประเมินผลการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนในขณะที่อยู่ที่บ้านให้เกิดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ปีการศึกษา 2563 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามคำแนะนำของครูและให้ความสนใจต่อ มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม ให้ความร่วมมือในการวางแผน แสดงความคิดเห็น ยอมรับความคิดเห็น

และสรุปความคิดเห็นเพื่อหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุด ตั้งใจและร่วมกิจกรรม ในขณะร่วมกิจกรรม ได้ปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ และส่งงานได้ตามกำหนดเวลา ส่วนในปีการศึกษา 2564 พบว่า ครูได้ปรับกิจกรรมให้มีการจัดแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มเล็กประมาณ 3 - 5 คน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ ร่วมวิเคราะห์ระดมความคิดเห็นในการสรุปประเด็นสะท้อนผลทำให้นักเรียนทุกคน ได้ร่วม กิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ของตนเองในกลุ่ม นักเรียนมีความกระตือรือร้นร่วมกิจกรรมมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็นและร่วมสรุปแนวทางสู่การปฏิบัติจริง และให้การช่วยเหลือผู้ที่ไม่เข้าใจ และปฏิบัติกิจกรรมไม่ได้ เมื่อพบปัญหาในการขณะทำจะสอบถามครูหรือวิทยากรขณะปฏิบัติ กิจกรรม และส่งงานได้ตามกำหนดเวลา

ผลการตรวจสอบพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนด้านกระบวนการ พบว่า ปีการศึกษา 2563 พฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 84.46 เมื่อพิจารณาเป็นกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่มีค่าร้อยละสูงที่สุด คือ รับฟังคำอธิบาย กิจกรรมจากครู รองลงมา คือ พูดจาสุภาพเรียบร้อยและช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ และกิจกรรมที่มี ค่าร้อยละต่ำที่สุด คือ สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ส่วนในปีการศึกษา 2564 ผลการ ปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 89.84 เมื่อพิจารณาเป็นกิจกรรม พบว่า ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมรายการที่มีค่าร้อยละสูงที่สุด คือ ร่วมกิจกรรมงานต่าง ๆ ด้วยความ สนุกสนานและเต็มใจ รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ และกิจกรรมที่มี ค่าร้อยละต่ำที่สุด คือ สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง

ผลการประเมินด้านกระบวนการ ผลการประเมินโดยสอบถามความคิดเห็นของ ครูและผู้เรียนภาพรวมในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่าง เหมาะสมกับกิจกรรมโครงการคุณธรรมสร้างสรรค์พลเมืองดี ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง รองลงมา คือ โรงเรียนกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรไว้อย่างชัดเจน เหมาะสมตามภารกิจของกิจกรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูจัดหาวิทยากรจากภายนอก ที่มีความเหมาะสมมาอบรมเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ส่วนในปีการศึกษา 2564 ผลการประเมินภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง รองลงมาคือ ครูจัด กิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของผู้เรียนใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมตามโครงการช่วยเหลือผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูจัดหาวิทยากรจากภายนอกที่มีความเหมาะสมมาอบรมเสริม

ความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการ

ผลการสัมภาษณ์ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายผลกระทบ ปีการศึกษา 2563 พบว่า เนื่องด้วย สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Co-vid 2019 จึงทำให้กิจกรรมบางกิจกรรมต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังมากขึ้น ผู้บริหารได้แนวทางในการประเมินโครงการ ที่มีความเหมาะสมและหลากหลายในแนวคิดและมุมมองที่กว้างและลึกมากขึ้น ผู้ปกครองมีความสุข และดีใจที่เห็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของนักเรียน ส่วนในปีการศึกษา 2563 ครูกระตือรือร้นมุ่งมั่น ในการศึกษาค้นคว้า อบรมพัฒนาตนเองมากขึ้น นักเรียน สนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ผู้ปกครองมีความพึงพอใจและร่วมกิจกรรมกับนักเรียนนอกสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ผลการประเมินด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายผลกระทบ ตามทัศนะของผู้ตอบ 4 กลุ่ม เป็นดังนี้

1. ด้านผู้บริหาร ในปีการศึกษา 2563 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น รองลงมา คือ ผู้บริหารสนใจและเอาใจใส่ต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารได้จุดประกายความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมโครงการอื่น ๆ ส่วนในปีการศึกษา 2564 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมมากขึ้น ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น และผู้บริหารได้รูปแบบการประเมินโครงการที่ชัดเจน รองลงมา คือ ได้รูปแบบการประเมินโครงการที่ชัดเจน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารได้จุดประกายความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมโครงการอื่น ๆ จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ด้านครู ในปีการศึกษา 2563 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ครูสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน รองลงมาคือ ครูสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูประเมินผลและร่วมแก้ไข พัฒนากิจกรรมและการปฏิบัติของผู้เรียน ส่วนในปีการศึกษา 2564 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ครูมีความมุ่งมั่น และเอาใจใส่ต่อกิจกรรมอย่างจริงจัง รองลงมา คือ ครูประเมินผลและร่วมแก้ไข พัฒนากิจกรรมและการปฏิบัติของผู้เรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ด้านผู้เรียน ในปีการศึกษา 2563 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และผู้เรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมปฏิบัติกิจกรรม รองลงมาคือ ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนสนใจกระตือรือร้นร่วมกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่วนในปีการศึกษา 2564 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และผู้เรียนภาคภูมิใจและมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรม รองลงมาคือผู้เรียนภาคภูมิใจ และมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนสนใจกระตือรือร้นร่วมกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติจริง และผู้เรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมปฏิบัติกิจกรรม จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. ด้านผู้ปกครองผู้เรียน ในปีการศึกษา 2563 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน รองลงมาคือ ผู้ปกครองร่วมสะท้อนคิดในการพัฒนาให้ดีขึ้นในทุกกิจกรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้ปกครองพร้อมให้การสนับสนุนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ส่วนในปีการศึกษา 2564 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองพร้อมให้การสนับสนุนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน รองลงมาคือ ผู้ปกครองร่วมสะท้อนคิดในการพัฒนาให้ดีขึ้นในทุกกิจกรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการสัมภาษณ์ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายประสิทธิผล ผลการสัมภาษณ์ ครู ปีการศึกษา 2563 พบว่า ผู้เรียนส่วนมากปฏิบัติตามระเบียบวินัยดีขึ้น รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี มีเป้าหมายในอาชีพที่ตนสนใจ แต่งกายมาโรงเรียนสะอาด และถูกต้องตามระเบียบได้เป็นอย่างดี สำหรับผู้ปกครอง สรุปได้ว่า ผู้เรียนช่วยกิจกรรมในครอบครัว รู้จักไหวพือแม่ก่อนไปโรงเรียน และเมื่อถึงบ้าน และรู้จักแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ส่วนในปีการศึกษา 2564 พบว่า ผู้เรียนอธิบายความหมายของเพลงชาติไทยได้ มีความภูมิใจที่ได้เกิดเป็นคนไทยและมีพระมหากษัตริย์ไทยที่ปรีชาสามารถ มีความรอบคอบในการใช้ชีวิตมากขึ้น สังเกตจากอุบัติเหตุในโรงเรียนลดน้อยลง รับผิดชอบและอดทนต่องานได้ดีขึ้น สำหรับผู้ปกครอง สรุปได้ว่า ผู้เรียนมีความอ่อนโยน พุดจาดีขึ้น รู้จักออมเงิน รู้จักแก้ปัญหาจากเรื่องต่าง ๆ ที่เผชิญ เช่น เมื่อพือแม่กลับบ้านไม่ตรงเวลาได้นำเงินเก็บจากกระปุกออมสินไปซื้อของเพื่อมาประกอบอาหารให้น้องรับประทาน และแบ่งไว้ให้พือกับแม่

ผลการประเมินด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายประสิทธิผลแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ต้องต่อบ้านเมือง ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนร่วมกิจกรรม

ส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในห้องเรียนและเสริมหลักสูตร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีความเป็นผู้นำ-ผู้ตามที่ดี ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนแสดงออกถึงภาคภูมิใจ เชิดชูและสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนตั้งใจเรียนทำการบ้านจนสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนมีกิจกรรมอาสาทสุภาพอ่อนน้อม และพูดจาไพเราะ ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนรู้จักใช้จ่ายและออมเงินอย่างสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมที่ทำให้พ่อแม่สบายใจและมีความสุข ผู้เรียนตั้งใจเรียนและทำงานสำเร็จ ผู้เรียนมีความกล้าหาญรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และผู้เรียนตัดสินใจและเลือกทำงานที่เป็นประโยชน์ จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 3 มีงานทำ- มีอาชีพ ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจและสำเร็จ และผู้เรียนสามารถนำการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรสู่การปฏิบัติตนใน ชีวิตประจำวัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนรับผิดชอบ ต่องาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ในอาชีพ ต่าง ๆ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถนำการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรสู่การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกายกำลังใจและกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนชักชวน และแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนอาสาปฏิบัติงานบำเพ็ญประโยชน์เมื่อมีโอกาสด้วยความเต็มใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนรู้จักการแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้าง ความสะดวกให้กับผู้อื่น จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการสัมภาษณ์ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายความยั่งยืน ผลการสัมภาษณ์ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน ปีการศึกษา 2563 พบว่า ครู ผู้รับผิดชอบกิจกรรมควรปรับและพัฒนาการดำเนินกิจกรรมอยู่ตลอดเวลาเมื่อมีปัญหา อุปสรรค และโรงเรียนควรจัดสรรทรัพยากรให้หลากหลาย ส่วนในปีการศึกษา 2564 พบว่า ครูควรต่อยอด ในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อเป็นต้นแบบให้กับเครือข่ายการมีส่วนร่วม ผู้เรียนควรฝึกทักษะต่าง ๆ ตามกิจกรรมเพิ่มขึ้นจากวิทยากรภายในและภายนอกสถานศึกษา

ผลการประเมินด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายความยั่งยืน ปีการศึกษา 2563 พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ โรงเรียนรายงานผลกิจกรรมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้งกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รองลงมา คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามปฏิทินตลอดปีการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไขกิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามปฏิทิน ตลอดปีการศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมพร้อมให้ความร่วมมือดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไขกิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน และผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รองลงมา คือ โรงเรียนรายงานผลกิจกรรมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้งกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมประเมินผลกิจกรรมทุกภาคเรียนและปีการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โครงการสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องในปีการศึกษาถัดไป จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

ผลการสัมภาษณ์ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายการถ่ายทอดส่งต่อ ผลการสัมภาษณ์ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองผู้เรียน ปีการศึกษา 2563 พบว่า โรงเรียนควร ประชาสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพอย่างต่อเนื่อง และหลากหลาย ส่วนในปีการศึกษา 2564 พบว่า โรงเรียนควรหากกลุ่มสนับสนุนงบประมาณให้มีการดำเนินการได้อย่างยั่งยืน และจัดหาผู้เชี่ยวชาญมาเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินโครงการ

ผลการประเมินด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายการถ่ายทอดส่งต่อ ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ โรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ และโรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับชุมชน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับโรงเรียนอื่น ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่

ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ครูผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้พัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต่อครูคนอื่นในรูปแบบชุมชนวิชาชีพได้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ จึงถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

อภิปรายผล

การสรุปการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ปีการศึกษา 2563-2564 ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินภาพรวมในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านกระบวนการ รองลงมาคือ ด้านประสิทธิผล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านปัจจัยนำเข้า ปีการศึกษา 2564 ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านผลกระทบ รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มองเห็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน และได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา ที่จะต้องร่วมกันหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมเท่าเทียมกับโรงเรียนอื่น สามารถยกระดับคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิริติพรหมนรา (2561: 173) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการด้านการจัดการทักษะอาชีพและทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านฉลองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า 1) การประเมินด้านบริบทของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) การประเมินด้านกระบวนการของโครงการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ มีผลการประเมินแบบทดสอบด้านทักษะอาชีพทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 และการนำแนวทางทฤษฎีของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวมมีผู้เรียนได้คะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม คิดเป็นร้อยละ 60.00 ความพึงพอใจต่อโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ทั้ง 4 ด้าน ควรดำเนินการโครงการด้านการจัดการทักษะอาชีพและทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านฉลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต และยังสอดคล้องกับ ไอลดดา แถวโพธิ์ (2563: 55-56) ได้

ประเมินโครงการ : โครงการศาสตร์พระราชาราชเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนวัดไร่ขิง (สุนทรอุทิศ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่ามัธยฐานลดจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านบริบท ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านผลผลิต อีกทั้ง Qing Cao; & James J. Hoffman (2011 : 155-164) ได้พัฒนาระบบการประเมินการดำเนินงานโครงการขึ้น ผลการวิจัย พบว่าวิธีการประเมินการดำเนินงานโครงการที่สามารถนำไปสู่การปรับปรุง มี 2 ขั้นตอนคือ วิธีทางเอกสาร ใช้สำหรับออกแบบระบบการประเมินการดำเนินงานโครงการใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้จัดการสามารถตรวจสอบโครงการและตัดสินใจในส่วนที่สามารถปรับปรุงได้ และบทเรียนที่ได้รับจากการพัฒนาระบบการประเมินการดำเนินงานโครงการจะนำไปสู่การปรึกษาหารือ

2. ผลการประเมินระยะที่ 1 การประเมินก่อนดำเนินการโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIest Model ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้าปีการศึกษา 2563 – 2564 แยกสรุปผล แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านบริบท พบว่า ผลการประเมินภาพรวมในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดนโยบาย โครงการและกิจกรรมได้เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน สอดคล้องกับวิธีการดำเนินการและกิจกรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดกิจกรรมอาสาสมัครนักบำเพ็ญประโยชน์ ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง ส่วนปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดนโยบาย โครงการและกิจกรรมได้เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา รองลงมาคือ โครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนกำหนดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า การดำเนินโครงการได้นำแนวทางตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานไว้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้น้อมนำสู่แผนพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง และมีกำหนดแนวทางที่ชัดเจน ดังนั้นทางโรงเรียนบ้าน

โป่งเปี้ยว จึงได้นำแนวทางตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่แผนปฏิบัติการประจำปี นำแผนสู่การปฏิบัติผ่านโครงการ กิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูลย์ สุธรรมมา (2557 : 15-19) ทำการประเมินโครงการอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัย พบว่า ด้านบริบท ของการดำเนินงานโครงการอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน จังหวัดมุกดาหารโดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีความสอดคล้องกับหน่วยงาน/องค์กร/ภาคประชาสังคม ในพื้นที่ดีแล้ว แต่ควรบูรณาการกระบวนการให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และยังคงสอดคล้องกับสถิติพร เวือกพิบูลย์ (2562 : 96) ได้ประเมินโครงการ ฝังเรียนรู้ที่จะรักษของผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกบินทร์วิทยา พบว่า ด้านบริบท ผลการประเมินของผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้สอน พบว่า มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย จากมากไปน้อย 3 อันดับแรกคือวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม มีความชัดเจน อีกทั้ง กัตติกา ศรีมหาโร (2557 : 120) ได้ประเมินโครงการครอบครัวร่วมทำ น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านสระบัว ด้านบริบทโดยรวม ผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในประเด็น จุดประสงค์ของโครงการเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจในแนวเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียนได้อย่างแท้จริง และกิจกรรมในการดำเนินโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่มีความเหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้จริง

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผลการประเมินภาพรวมในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน รองลงมาคือ เอกสารที่เตรียมใช้ในการดำเนินงานช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินตามโครงการได้เพียงพอ ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดเตรียมหลักสูตรที่ยืดหยุ่น สอดคล้องตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน รองลงมา คือ โรงเรียนจัดเตรียมหลักสูตรเหมาะสมเน้นกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนจัดห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ และสื่อกิจกรรมได้เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า ความพร้อมของครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ให้ความร่วมมือ ได้ประสานงานกับบุคคล หน่วยงาน และองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐและ

ภาคเอกชน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งเปือย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลโป่งเปือย วัดโป่งทองชัยพัฒนาราม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พร้อมให้การสนับสนุนโครงการ รวมทั้งการบริหารจัดการของโรงเรียนที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ โรงเรียนยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงาน การประเมินผล และนำผลไปปรับปรุงพัฒนาตามกระบวนการพัฒนางานตาม วงจร PDCA สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาพิดา จงคง (2557: 107) ที่ทำการประเมินโครงการกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนแม่สายประสิทธิศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า ผลประเมินโครงการกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนแม่สายประสิทธิศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสถิติพรหมเพือกพิบูลย์ (2562 : 99) ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน พบว่า มีความเพียงพอ เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินของผู้เรียน และผู้ปกครองมีความเพียงพอ เหมาะสม อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ระยะเวลาที่ใช้ดำเนินโครงการมีความเหมาะสม จำนวนบุคลากรที่ดำเนินโครงการมีความเหมาะสม เพียงพอสำหรับการดำเนินโครงการ สถานที่ที่ใช้ดำเนินโครงการมีความเหมาะสม ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมตามโครงการเป็นผู้มีความรู้ ความสนใจ ความสามารถเหมาะสมและเพียงพอ และการบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสม สุกัญญา ลิ้มเจริญ (2563 : 8) ได้ประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้เป็นเพราะทั้งนี้เพราะโรงเรียนได้จัดการในส่วนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น สื่อวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ อาคารและสถานที่ มีความทันสมัยเพียงพอต่อความต้องการ เป็นปัจจัย ที่สนับสนุนและเอื้อต่อการดำเนินของโครงการให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้

3. ผลการประเมินระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินการ ด้านกระบวนการ พบว่า ผลการประเมินภาพรวมในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมโครงการคุณธรรมสร้างสรรค์พลเมืองดี ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ร่องลงมา คือ โรงเรียนกำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรไว้อย่างชัดเจนเหมาะสมตามภารกิจของกิจกรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูจัดหาวิทยากรจากภายนอกที่มีความเหมาะสม

มาอบรมเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมโครงการคุณธรรมสร้างสรรค์พลเมืองดีให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง รองลงมาคือ โรงเรียนกำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรไว้อย่างชัดเจนเหมาะสมตามภารกิจของกิจกรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูจัดหาวิทยากรจากภายนอกที่มีความเหมาะสมมาอบรมเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า โครงการได้กำหนดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมเป็นได้ในทิศทางที่ดี โดยทุกฝ่ายตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยครูผู้รับผิดชอบโครงการได้พัฒนาตนเอง ศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้และมีมุมมองในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการและศักยภาพของนักเรียนอย่างแท้จริง ทำให้นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น สนุกสนาน ชักถาม และมีความสุข อีกทั้งครูยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอแนะแนวทางวิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ในระหว่างดำเนินกิจกรรมครูยังสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือและตรวจสอบพฤติกรรมความร่วมมือของนักเรียนและคอยกระตุ้นสร้างแรงจูงใจ มอบรางวัลเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนเกิดพลังของการรับรู้และเรียนรู้มากขึ้น อีกทั้งวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมเพียงพอทำให้นักเรียนทุกคนได้ลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของกัตติกา ศรีมหาวโร (2557 : 114) ได้ประเมินโครงการครอบครัวร่วมทำน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านสระบัว ผลการประเมินด้านกระบวนการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และฐิติพร เผือกพิบูลย์ (2562 : 99) ด้านกระบวนการ (Process) ผลการประเมินของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนพบว่า มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ผลการประเมินของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินของผู้ปกครองผู้เรียน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ การดำเนินกิจกรรมได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการประชุมวางแผนการทำงานของคณะกรรมการดำเนินงาน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมครูมีกิจกรรมการเรียนรู้ของโครงการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะทุกด้าน การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ดำเนินตามที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน และการนิเทศติดตามกำกับกำกับการดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนดทุกระยะ อีกทั้ง Sharon, Sue and Juliana (2003 : 74-165) ได้ศึกษาการสร้างทักษะชีวิตโดยผ่านการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยความร่วมมือและการทดลองหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 โดยเข้าร่วมโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตหลังเลิกเรียน โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการทดลอง

ผลจากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการทักษะชีวิตทางสังคมเพิ่มขึ้นและประสบความสำเร็จในการเรียนเพิ่มขึ้น

4. ผลการประเมินระยะที่ 3 การประเมินหลังดำเนินการ ผลผลิตและส่วนปรับขยาย

4.1 ผลกระทบ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ในปีการศึกษา 2563 ในแต่ละข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารได้จุดประกายความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมโครงการอื่น ๆ ส่วนในปีการศึกษา 2564 ในแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมมากขึ้น ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น และผู้บริหารได้รูปแบบการประเมินโครงการที่ชัดเจน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารได้จุดประกายความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมโครงการอื่น ๆ ด้านครู ในปีการศึกษา 2563 ในแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูประเมินผลและร่วมแก้ไข พัฒนากิจกรรมและการปฏิบัติของผู้เรียน ส่วนในปีการศึกษา 2564 ในแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความมุ่งมั่น และเอาใจใส่ต่อกิจกรรมอย่างจริงจัง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน ด้านผู้เรียน ในปีการศึกษา 2563 ในแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนปฏิบัติตามกิจกรรมทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และผู้เรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมปฏิบัติตามกิจกรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนสนใจกระตือรือร้นร่วมกิจกรรมได้ลง ปีการศึกษา 2564 ในแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนปฏิบัติตามกิจกรรมทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และผู้เรียนภาคภูมิใจและมีความสุขในการปฏิบัติตามกิจกรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนสนใจกระตือรือร้นร่วมกิจกรรมได้ลง และผู้เรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมปฏิบัติตามกิจกรรม ด้านผู้ปกครอง ผู้เรียน ในปีการศึกษา 2563 ในแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้ปกครองพร้อมให้การสนับสนุน ให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ปีการศึกษา 2564 ในแต่ละข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองพร้อมให้การสนับสนุน ให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะ การดำเนินกิจกรรมตามโครงการสามารถพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน และเห็นผลปรากฏทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา และทางโรงเรียนยังส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้ร่วมกิจกรรมกับนักเรียนที่บ้านในวันหยุด เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในการใช้ชีวิตและรู้จักหารายได้พิเศษตามความถนัดและความสนใจต่ออาชีพสุจริต ทำให้ผู้ปกครองได้สังเกต

พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และครูยังได้ติดตามพฤติกรรมของนักเรียนทุกช่องทาง การติดต่อ อาทิ การพูดคุยตอนเช้า – เย็น การสอบถามในกลุ่ม line ของห้องเรียน การติดตามพฤติกรรมของนักเรียนทาง Facebook ของผู้ปกครองและนักเรียน รวมทั้งการโทรศัพท์ประสานสื่อสารทุกเรื่อง จึงเกิดเจตคติและความพึงพอใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมวลศิลป์ วิทยา (2557 : 97-100) ได้ประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษนำร่องโรงเรียน จตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก CIPP MODEL ผลการวิจัย พบว่า ด้านผลผลิต (Product) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมโครงการในด้านคุณลักษณะและความสามารถเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันท์นิ สุขสวัสดิ์ (2560 : 124-129) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง ของผู้เรียนตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา โรงเรียนศรีรามาศพิทยาคม ผลการประเมิน พบว่า การประเมินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียนตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้โรงเรียนศรีรามาศพิทยาคมดำเนินการนั้น ทางโรงเรียนได้ดำเนินการอย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอนรวมทั้งใช้หลักการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง ผู้เรียนทุกขั้นตอนการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งการประชุมร่วมกัน การเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนโดยตรง แสดงถึงแนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางที่สามารถนำมาปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

4.2 ประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในห้องเรียนและเสริมหลักสูตร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีความเป็นผู้นำ-ผู้ตามที่ดี ปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนแสดงออกถึงภาคภูมิใจ เชิดชูและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า กิจกรรมต่างๆของโครงการเป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา โดยมีครู และผู้ปกครองคอยกำกับปลุกฝัง ติดตาม

ตรวจสอบ และประเมินอย่างต่อเนื่อง นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นผู้มีอุปนิสัยที่ดีงามสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของประไพรัตน์ ลำไจ (2557 : 46) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การประพุดติปฏิบัติกรกระทำของบุคคลที่ดีอันสูงสุดที่ปลูกฝังอยู่ในอุปนิสัยอันดีงามของคนตลอดจนความรู้สึกนึกคิดอันถูกต้องของบุคคลที่ควรในสิ่งนั้น ๆ ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและบุคคลอื่นโดยทั่วไป และยังสอดคล้องกับวรรณิษฐา ค่ายศ (2564 : 10) พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ ผู้เรียนภูมิใจในความเป็นชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้รองลงมา คือ ผู้เรียนช่วยกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัวตามความสามารถ และผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีตามลำดับ

ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้เรียนตั้งใจเรียนทำการบ้านจนสำเร็จ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนมีกิริยามารยาทสุภาพอ่อนน้อม และพูดจาไพเราะ ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้เรียนรู้จักใช้จ่ายและออมเงินอย่างสม่ำเสมอ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมที่ทำให้พ่อแม่สบายใจและมีความสุข ผู้เรียนตั้งใจเรียนและทำงานสำเร็จ ผู้เรียนมีความกล้าหาญรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และผู้เรียนตัดสินใจและเลือกทำงานที่เป็นประโยชน์ ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า การดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนได้ประสานขอความร่วมมือกับทุกภาคส่วน กิจกรรมจึงได้ดำเนินการทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา รวมถึงการตรวจสอบ ติดตาม พฤติกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดและหลักการของกระทรวงศึกษาธิการ (2561 : 40) กล่าวว่า คุณธรรมเป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่ดีที่มีความสงบเย็นภายใน และเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังพฤติกรรมเพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการในสังคมไทย เพื่อให้สังคมเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณิษฐา ค่ายศ (2564 : 10) พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ ผู้เรียนไหว้พ่อแม่ก่อนไปและกลับจากโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้เรียนตั้งใจเรียนทำการบ้านจนสำเร็จ มีและผู้เรียนรับผิดชอบต่อชิ้นงานที่ครูมอบหมาย ผู้เรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ และผู้เรียนรับผิดชอบต่อชิ้นงานที่ครูมอบหมาย ตามลำดับ

ด้านที่ 3 มุ่งงานทำ- มีอาชีพ ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจ และสำเร็จ และผู้เรียนสามารถนำการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรสู่การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนรับผิดชอบ ต่องาน สู้งาน ทำงานสำเร็จ ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ในอาชีพต่าง ๆ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถนำการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรสู่การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า กิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพด้านการมุ่งงานทำ มีอาชีพ ครูได้วางแผนและกำหนดการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสนใจ ความถนัด และความต้องการในการเรียนรู้ เช่น การทำผลิตภัณฑ์หัตถ์ที่ทางโรงเรียนได้รับงบประมาณจาก บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด มหาชน ในการทำผลิตภัณฑ์โอท็อปของโรงเรียนในการจดลิขสิทธิ์ผลิตภัณฑ์ ตราหัตถ์ที่ทางโรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว ผลิตภัณฑ์น้ำส้มเกร็ดหิมะและขนมเพื่อจำหน่ายเป็นอาหารว่างให้กับองค์กรต่าง ๆ ในจังหวัดบึงกาฬ กิจกรรมเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ จำหน่ายให้กับชุมชน และเกษตรเพื่ออาหารกลางวันนักเรียน การปลูกผักสวนครัว ถือเป็นวิถีชีวิตของกิจวัตรประจำวันของนักเรียนที่ได้สัมผัสพบเจอต่อสถานการณ์ต่างๆ ทำให้นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ปฏิบัติในสถานศึกษาไปลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องที่บ้าน และประกอบกับผู้ปกครองได้แนะนำในการทำงานหาอาชีพเสริมสร้างรายได้เพื่อเป็นทุนการศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ จันทร์สว่าง (2559 : 4-5) ได้ศึกษาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559 พบว่า ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กิจกรรมกินคืออยู่ดีชีวิตมีความสุข ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับวรรณิษฐา คำยศ (2564 : 10) พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเรียงลำดับดังนี้ ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจและสำเร็จ รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ในอาชีพต่าง ๆ ผู้เรียนปฏิบัติด้วยความพยายาม รอบคอบและมีความสุข ตามลำดับ (หาเพิ่มว่าได้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องใด)

ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกายกำลังใจและกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนชักชวน และแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้เรียนอาสาปฏิบัติงานบำเพ็ญประโยชน์เมื่อมีโอกาสด้วยความเต็มใจ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ

ที่สุด คือ ผู้เรียนรู้จักการแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนได้จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้เป็นพลเมืองดี ทั้งในกิจกรรมห้องเรียนบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตร อีกทั้งยังจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินไปบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน เช่น การทำความสะอาดวัด อาคารเอนกประสงค์หมู่บ้าน เป็นต้น จึงทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อชุมชน สังคม และผู้อื่น ผลการประเมินจึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรลักษณ์ นุ่นรักษา (2556 : 2-3) ได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนวัดเดิมเจ้า (อรรณพประชานุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ผลการดำเนินโครงการด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมด้านการประหยัดและออม ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการเสียสละ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน หมั่นเพียรและความอดทน ความกตัญญูกตเวทีก และความเป็นไทย และยังสอดคล้องกับวรนิษฐา คำยศ (2564 : 10) ได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมิ่งอุปถัมภ์) พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ ดังนี้ผู้เรียนแต่งกายมีมารยาท มีสัมมาคารวะ และกตัญญูกตเวทีกต่อผู้มีพระคุณ รองลงมา คือ ผู้เรียนอาสาปฏิบัติงานบำเพ็ญประโยชน์เมื่อมีโอกาสด้วยความเต็มใจ และผู้เรียนรู้จักการแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น ตามลำดับ

4.3) ความยั่งยืน ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนรายงานผลกิจกรรมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้งกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไขกิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน ปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามปฏิทินตลอดปีการศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมพร้อมให้ความร่วมมือดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไขกิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำแนวคิดและความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง และผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมประเมินผลกิจกรรมทุกภาคเรียน และปีการศึกษา และครูสามารถพัฒนานวัตกรรมต่อยอดจากนวัตกรรมต้นแบบ ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนบ้านโป่งเป็ยได้ระดมความคิดเห็นวางแผนในการเตรียมการด้าน

ปัจจัยนำเข้า เช่น การจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่ง เรียนรู้ที่ทันสมัยมากขึ้น และพัฒนาครูให้มีทักษะและกระบวนการจัดกิจกรรมที่หลากหลายด้วยกิจกรรม Active learning สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมวลศิลป์ วิทยา (2557 : 103) ได้ประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษนำร่องโรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก CIPP MODEL ผลการวิจัยพบว่าผลที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมโครงการใน ด้านคุณลักษณะและความสามารถเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยสรุปบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการห้องเรียนพิเศษนำร่องแบบพอเพียง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการโครงการอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อสังเกตที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงการจัดการโครงการและกิจกรรมอื่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป และปีการศึกษา 2563 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไข กิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมประเมินผลกิจกรรมทุกภาคเรียนและปีการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนกำกับติดตาม และ ประเมินผล ทุกสัปดาห์ และ ทุกเดือน ทุกภาคเรียน และทุกปีการศึกษา ทั้งนี้ทางโรงเรียนได้ระดมความคิดเห็นวางแผนในการเตรียมการด้านปัจจัยนำเข้า เช่น การจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยมากขึ้น และพัฒนาครูให้มีทักษะและกระบวนการจัดกิจกรรมที่หลากหลายด้วยกิจกรรม Active learning และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของโกสินทร์ ช่างบุญ (2560 : 54-55) ได้ประเมินติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมผู้เรียนโรงเรียนขุนยวมวิทยา อำเภอยุวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า มีการประเมินผลการดำเนินงานทั้งก่อนทำกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรม และหลังทำกิจกรรมด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ด้านการตรวจสอบ พบว่าทางโรงเรียนมีการกำกับ นิเทศ ติดตามโครงการโดยหัวหน้ากิจกรรมแต่ละกิจกรรม เพื่อรายงานและนำเสนอ ต่อผู้บริหารโดยใช้แบบกำกับนิเทศ ติดตามและมีการประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการและด้านการปรับปรุง พบว่า ทางโรงเรียนมีการนำผลจากการประเมินโครงการ ทั้งก่อนทำ ระหว่างทำและหลังทำกิจกรรม มาวิเคราะห์สิ่งที่ต้องพัฒนา และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

4.4) การถ่ายทอดส่งต่อ ปีการศึกษา 2563 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียนประชาสัมพันธโครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ และโรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับชุมชน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับโรงเรียนอื่น ปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ครูผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้พัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อครูคนอื่นในรูปแบบชุมชนวิชาชีพได้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โรงเรียนประชาสัมพันธ

โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนบ้านโป่งเปือย ได้ประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมของโครงการเพื่อให้ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และได้ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพกับชุมชนตามกิจกรรมของชุมชนเสมอมา อีกทั้งยังได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย ได้แก่ ระดับของกลุ่มโรงเรียนโนนสว่างโป่งเปือยโคสี ระดับของเขตพื้นที่การศึกษา และระดับจังหวัด สอดคล้องกับแนวคิดของสุวิมล ว่องวาณิ (2558 : 22) กล่าวว่า การประเมินเป็นศาสตร์ที่กำลังเจริญเติบโตที่ช่วยให้เกิดการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้เกิดการปรับปรุงบริการลูกค้า (ผู้เรียน) ทั้งนี้เพราะการประเมินกิจกรรมและการถ่ายทอดส่งต่อด้วยการสร้างเครือข่ายและประชาสัมพันธ์ ทำให้โครงการได้รับการวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการข้อมูลใดหรือปัจจัยเป็นปัญหาจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบวิเคราะห์ที่ปรับปรุง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวรนิษฐา ค่ายศ (2564 : 17) พบว่า ปีการศึกษา 2562-2563 ภาพรวมทั้งสองปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนเผยแพร่ผลงานในเว็บไซต์ของโรงเรียน รองลงมา คือ รายการประเมินโรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับชุมชน และโรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการประเมินโครงการ

1.1 จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องและผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ทำให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ ชัดเจน สามารถปฏิบัติงานได้จริง อีกทั้งยังใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ทำให้โรงเรียนทราบผลการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาโครงการต่อไปได้

1.2 ควรนำผลการวิจัยและแนวทางการขับเคลื่อนที่ได้จากการประเมินผลโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่ของจังหวัดบึงกาฬ ไปพัฒนาหรือต่อยอดในโรงเรียนอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงานโครงการในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการประเมินโครงการอื่น ๆ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPiest Model เพื่อจะได้ข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน และนำผลมาวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ โครงการของโรงเรียนให้มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BestPractice) ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเพื่อนำกระบวนการดังกล่าวมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ในการดำเนินงานโครงการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการดำเนินงานตามแผนพัฒนา แผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

2.3 ควรมีการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินอื่น ๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่หลากหลาย สำหรับนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภา
- _____. (2550). หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. นครปฐม: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- _____. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564). สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2561). การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. เข้าถึงได้จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=38880&Key=news_research. 13 มีนาคม 2561.
- กัญญ์พิศา จงคง. (2557). การประเมินโครงการกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. สุราษฎร์ธานี: โรงเรียนเทศบาล 5 วสุนธราภิวัฒณ์.
- กัญญาณัฐ ปุณา. (2562). ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการ การศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา พื้นที่พิเศษจังหวัดเชียงราย. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 12(1), 123-134.
- กัตติกา ศรีมหาโร. (2557). การประเมินโครงการครอบครัวร่วมทานอาหารของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านสระบัว. นครศรีธรรมราช : โรงเรียนบ้านสระบัว.
- กীরติ พรหมนรา. (2564). การประเมินโครงการด้านการจัดการทักษะอาชีพและทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านฉลอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(41), 172-185.
- กীরติ สุวรรณโน. (2562). การสร้างแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- โกสินทร์ ช่างบุญ. (2560). การติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
นักเรียนโรงเรียนขุนยวมวิทยา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. ศษ.ม เชียงใหม่:
มหาวิทยาลัยพายัพอีสเทอร์น.
- กฤษณ์ ขุนลึก. (2557). เทคนิคการเขียนโครงการแบบประเพณีนิยม Writing Technique for
Convention Method Project. วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กาฬสินธุ์, 1(3), 152-159.
- จักษ์วัชร ศิริวรรณ. (2555). ตัวแบบการประเมินโครงการ: ตัวแบบซิป (CIPP Model). เข้าถึงได้
จาก <https://www.gotoknow.org/posts/440828>. 28 กุมภาพันธ์ 2564.
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2555). การพัฒนาองค์ความรู้และสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้
ครอบครัว ศึกษา: ครอบครัวแบบพอเพียง ระยะที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เจนจิรา น้อยเจริญ. (2561). การศึกษาผลการเรียนรู้ เรื่องไฟฟ้ากระแสตรงและทักษะชีวิต
และอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้
แบบโครงงาน. ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม (2554). การบริหารและประเมินโครงการ. ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนัดดา เพียนฤกษ์. (2558). การพัฒนาโมเดลการวัดทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในศตวรรษที่ 21. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา,
10(4), 224-237.
- ชุตินา ไชยแสน. (2563). การศึกษาทักษะที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประจำปีการศึกษา 2562. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
สุรนารี.
- ชูเกียรติ ลีสุวรรณ. (2545). การวางแผนและบริหารโครงการ. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : จิตวัฒนาการพิมพ์.
- โชติญา เผ่าจินดา. (2560). การตรวจสอบความตรงของโมเดลทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษ
ที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. ค.อ.บ. รายงานการวิจัย กรุงเทพมหานคร:
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ฐิติพร เผือกพิบูลย์. (2562). รายงานการประเมินโครงการ “ฝั่ง...เรียนรู้ที่จะรักษ์”ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกบินทร์วิทยา. โรงเรียนกบินทร์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7.

- ณิรันดร์ นรินทร์. (2557). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนศรีเมือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ กษ.ม. ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัศน์พล เรืองศิริ. (2559). การประเมินโครงการค่ายเสริมสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธันต์ถ์ กานต์ศรีเฉลียว. (2560). การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(2), 61-74.
- น้ำลีน เทียมแก้ว. (2561). ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2560. การค้นคว้าอิสระ. มหาสารคาม:
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิติพล ภูตะโชติ. (2556). พฤติกรรมองค์กร = Organization Behavior. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
_____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2557). การสอนวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยใช้
สื่ออิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บัณฑิตา นกแก้ว. (2562). ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ค.อ.บ. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปริญญา อุปลา. (2564). รูปแบบการสร้างเสริมวัฒนธรรมการประเมินผลตามแนวคิดชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ป.ร.ด. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประไพรัตน์ ลำไจ. (2557). รูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ ป.ร.ด. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ประมวลศิลป์ วิทยา. (2557). การประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษนำร่องโรงเรียนจตุรพักตร
พิมานรัชดาภิเษกโดย CIPP MODEL. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราช
ภัฏมหาสารคาม.

- พัชรา แยมสำราญ. (2559). *กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพ ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัชรินทร์ โคตรสมบัติ. (2558). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒน์ชัยและจีระศักดิ์ ทัพพา. (2563). *แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ และการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน*. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.)*, 26(1), 59-66.
- ปาริชาติ อังกาบ. (2561). *การสร้างแบบวัดทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวคิดทักษะใน ศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ กษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). *การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2557). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : แฮ่สออฟ เคอร์มิสท์.
- พรทิพย์ จักกระโทก. (2560). *การเกิดโครงการห้องสมุดมีชีวิตหมู่บ้านบุตาสุ่ม หมู่ที่ 3 ตำบลหนองยายพิมพ์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรรณธิดา เหล่าพวงศักดิ์. (2564). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะชีวิตและอาชีพของนักศึกษา อาชีวศึกษาของประเทศไทย*. *วารสารวิจัยและนวัตกรรม สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ*, 5(1) ,88-99.
- เพ็ญนภา จรัสพันธ์. (2557). *ความพึงพอใจของลูกค้าต่อคุณภาพการให้บริการของศูนย์บริการลูกค้า จีเน็ต โมบายเซอร์วิสเซ็นเตอร์ จันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูรินทร์ ชนิกุล. (2563). *รูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนเขตพื้นที่สูง จังหวัดตาก*. *วารสารชุมชนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 14(4), 159-171.

- ภูวดล ศิริพงษ์. (2564). พระบรมราโชบายด้านการศึกษา พระบรมราโชบายด้านการศึกษา
กับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน. *วารสารทหารพัฒนา*, 45(1), 1-10.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2554). *การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการ
เรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2564). *โครงการพระราชดำริ*. เข้าถึงได้จาก
[https://www.chaipat.or.th/royal-projects-in-various-
regions/south/category/902-1.html](https://www.chaipat.or.th/royal-projects-in-various-regions/south/category/902-1.html). 28 กุมภาพันธ์ 2564.
- ยุวดี คำเงิน. (2561). *การประเมินโครงการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา 23*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). *การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ*.
พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โยธิน แสงวดี. (2551). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาและฝึกอบรมการวิจัย.
รมณภัทร กตต์วงศ์กร. (2557). *การศึกษามลภาวะพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ
กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและ
ถูกต้องในการใช้. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(2), 7-24.
- รัน ธีรบุญ. (2558). *ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 : LIFE
AND CAREERSKILLS*. เข้าถึงได้จาก [http://www.runwisdom.com/2018/05/life-
and-career- skills.htm](http://www.runwisdom.com/2018/05/life-and-career-skills.htm). 25 กุมภาพันธ์ 2564.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์
- รุ่งรัตน์ เรืองดี. (2558). *การประเมินโครงการศิลปหัตถกรรมนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.

- วรรณิษฐา ค่ายศ. (2564). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่ง (อินมื่ออุปถัมภ์). *วารสารครุทรรศน์ (Online) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 1(2), 1-20.
- วรรณวิมล ครองระวะ. (2559). การประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขตในพระอุปถัมภ์. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรลักษณ์ นุ่นรักษา. (2556). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวัดเดิมเจ้า (อรรถประชานุเคราะห์). สุราษฎร์ธานี: โรงเรียนวัดเดิมเจ้า (อรรถประชานุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.
- วันรัฐ สอนสิทธิ์. (2564). การประเมินการนำนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วารี ศิริรัตนอำพร. (2550). การศึกษาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ กษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วิบูลย์ สุธรรมมา. (2557). การประเมินโครงการอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ส.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2555). การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาโท. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิสูตร จิระคำเกิง (2555). การบริหารโครงการสำหรับผู้บริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วรณกวี.
- วีรพล แสงปัญญา. (2561). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2557). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). *ทฤษฎีการประเมิน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรัตน์ นิลนาท. (2562). *การประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศุภวัฒน์ เทียมศรีธีรณีกร. (2564). *การประเมินโครงการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนเทศบาลวัดโพธิ์ จังหวัดชลบุรี*. *วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน*, 5(1), 2-10.
- ศุภามณ จันทร์สกุล. (2557). *ยุคสมัยของการประเมินผลและแนวคิดทฤษฎีของนักประเมิน*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสต์เทิร์นเอเชีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 8(1), 68-79.
- ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *คู่มือการคัดเลือกครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ประจำปีการศึกษา 2565.. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
- สัญญา มัครินทร์. (2563). *การพัฒนาทักษะชีวิต ด้วยโครงการบูรณาการศิลปะและสังคมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนชัย*. เข้าถึงได้จาก https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=176374&bcat_id=16. 24 มีนาคม 2564.
- สายเพ็ญ บุญทองแก้ว. (2563). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *แนวดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ พัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- _____. (2564). *คู่มือการคัดเลือกครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ประจำปี 2564*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2546). *เอกสารสาระการเรียนรู้ประกอบชุดวิชา การพัฒนาการบริหารสถาบันการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำราญ มีแจ้ง. (2558). *การประเมินโครงการทางการศึกษา: ทฤษฎีและปฏิบัติ*. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุกัญญา ลิ้มเจริญ (2563). การประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดบ้านอ้อย). *วารสารมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มมร. วิทยาเขตอีสาน*, 1(3), 1-10.
- สุทธธัญญา จำปาทอง. (2564). รูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย. *วารสารวิชาการธรรมทรศน์*, 21(4), 129-141
- สุนันท์ณี สุขสวัสดิ์. (2560). การประเมินโครงการการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะอยู่อย่าง พอเพียงของนักเรียนตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาใน สถานศึกษาโรงเรียนศรีรีมาศพิทยาคม. *สุโขทัย : โรงเรียนศรีรีมาศพิทยาคม*
- สุพรรณษา กรอกสำโรง. (2563). ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดระนอง. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 11(1), 32-40.
- สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (2561). *ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (The Twenty-First Century Skills)*. เข้าถึงได้จาก <https://www.trueplookpanya.com/blog/content/66054/-tteartedu-teaart-teaarttea> 25 กุมภาพันธ์ 2564.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. (2556). *ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษ ที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สมนึก ภัททิยธนี.(2558). *การวัดผลการศึกษา*. กาลสินธุ์: ประสานการพิมพ์

- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์และคณะ. (2561). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงนวัตกรรม ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมปอง มาตย์แทน. (2555). *การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). *วิธีวิทยาการประเมิน: ศาสตร์แห่งคุณค่า*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อธิปัตย์ คลี่สุนทร (2555). *การเขียนโครงการ: จากแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยการศึกษาทางอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- อนงค์นารถ ยิ้มช่าง. (2563). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กปฐมวัยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ, 10(1), 33-48.
- อนันต์ นามทองตัน. (2557). *การประเมินโครงการทางการศึกษา : ปฏิบัติจริง*. นนทบุรี : สหมิตรพรินติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง.
- อนันตชัย ทองปาน. (2564). *การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อนุชา โสมาบุตร. (2556). *ระบบสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21*. เข้าถึงได้จาก <https://teacherweekly.wordpress.com/2013/09/25/21st-century-support-systems/#more-23> 25 กุมภาพันธ์ 2564.
- อนุรักษ์ ปัญญาณวัฒน์. (2556). *แนวคิดการประเมินโครงการ*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อมร สุตแสง. (2564). *การประเมินโครงการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.

- อริยาพร โทรัตน์ (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. *วารสารวิถีสังคมมนุษย์*, 5(1), 233-248.
- อัจฉรา บุญชุม. (2559). รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ องค์การบริหารส่วนตำบลโกสัมพิ อำเภอกอสัมป็นคร จังหวัดกำแพงเพชร. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- อัมพร พินะสา. (2556). รายงานการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐานเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.
- อุษณี กำพำ และ สุมิตรา โรจนินิต. (2561). การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 24(2), 312-326.
- อุไรวรรณ จันทร์สว่าง. (2559). รายงานการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านย่านตาขาว ปีการศึกษา 2559. ตรัง: โรงเรียนบ้านย่านตาขาว.
- ไอลดา แถวโพธิ์ (2564). การประเมินโครงการ: โครงการศาสตร์พระราชารักษาเพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนวัดไร่ขิง(สุนทรอุทิศ). *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 12(1), 55-70.
- Abma, T. A., & Stake, R. E. (2001). *Stake's responsive evaluation: Core ideas and evolution*. New Directions for Evaluation. From <https://doi.org/10.1002/ev.31> March 30,2021.
- Alkin, M. C., & Carden, F. (2012). Evaluation Roots: An International Perspective. *Journal of Multi Disciplinary Evaluation*, 8(17), 102-118.
- Anderson, S.B. and Ball, S. (1985). *The Profession and Practice of Program Evaluation*. San Francisco: Jossey – Bass.
- Anderson, C. J and B. Simuel. (1985). *Lancaster Practical Paper in English Language Education Vol 6*. Great Britain : Pergamon Press.

- Chaiyathon, S. (2018). Life Skills Development for Early Childhood Psychomotor Domain by Using Folk Tales with Local Materials Puppet. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 11(3), 1211-1226.
- Chen, H. T. (2012). *Theory-driven evaluation: Conceptual framework, application and advancement*. Retrieved from <http://www.springer.com>. March 20,2021.
- Cullen, Rowena. (2001). *Perspectives on user satisfaction surveys*. *Library Trends* 49 (Spring): 662-686.
- Donald L. Kirkpatrick. (1975). *Evaluating Training Program*. American Society for Training and Development, inc.
- Ebel, R.L., & Frisbie, D.A. (1986). *Essentials of Educational Measurement*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Gronlund, N.E. (1976). *Measurement and evaluation in teaching*. Macmillan Publishing Company, New York.
- Herzberg, Frederick and others. (1959). *The Motivation to work*. New York : John Wiley and Sons.
- Karatas Hakan; & Fer Seval. (2011). *CIPP evaluation model scale: development, reliability and validity*. (*Procedia Social and Behavioral Sciences*, 15, 2011), 592 – 599.
- Knowlton, N. (2013). *21st-century students and skills*. Retrieved. From <http://nancyknowlton.com/2013/11/01/21st-century-students-andskills/>. March 30,2021.
- Maslow, Abraham.H. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harpers and Row.

- Moreau, A. K., & Clarkin, L. C. (2012). Thinking beyond measurement, description and judgment: Fourth generation evaluation in family-centered pediatric healthcare organizations. *Journal of MultiDisciplinary Evaluation*, 8(17), 33-45.
- Nooshin Mohebbi, et al. (2011). *Application of CIPP model for evaluating the medical records education course at master of science level at Iranian medical sciences universities*. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 15(2), 3286-3290.
- Partnership for 21st Century Skills. (2009). *Framework for 21st Century Learning: Partnership for 21st Century Skills.*, from http://www.p21.org/storage/documents/P21_Framework_Definitions.pdf. November 12, 2013.
- Patton, M.Q. (2003). *Qualitative evaluation checklist*. from <http://www.wmich.edu>. March 25,2021.
- _____. (2013). *Utilization-focused evaluation (U-FE) checklist*. from <http://www.wmich.edu>. March 25,2021.
- Philip E. Thorpe. (1988). *Evaluation of Ricin A Chain-containing Immunotoxins Directed against CD19 and CD22 Antigens on Normal and Malignant Human B-Cells as Potential Reagents for in Vivo Therapy*. University of Texas Health Science Center at Dallas.
- Provus, Malcolm M. (1969). *Evaluation of ongoing programs in the public school system*. In Tyler, Ralph W. (Ed.) *Educational evaluation: New roles new means* (pp.242-283). The 68th Yearbook of the National Society for the Study of Education part 2. Chicago, IL: National Society for the Study of Education.
- Qing Cao; & James J. Hoffman. (2011). *A case study approach for developing a project performance evaluation system*. (*International Journal of Project Management*, 2011), 155 - 164.

- Scriven, M. (1967). *The Methodology of Evaluation*. In R. W. Tyler, R. M. Gagne, & M. Scriven (Eds.), *Perspectives of Curriculum Evaluation* Chicago (pp. 39-83). Rand McNally.
- _____. (1998). Minimalist theory: The least theory that practice requires. *American Journal of Evaluation*, 19(1), 57-70.
- _____. (2001). Evaluation: Future tense. *American Journal of Evaluation*, 22(3), 301-307.
- _____. (2007). *The logic of evaluation*. from <http://www.coris.uniroma1>. March 25,2021.
- _____. (2011). *Evaluating evaluations: A meta-evaluation checklist*. from <http://michaelscriven.info>. March 28,2021.
- Sharon, Junge K.; Sue, Manglallan; and Juliana, Raskauskas. (2003). Building Life Skills Through After School Participation in Experimental and Cooperative Learning. *Child Study Journal*, 33(3), 74-165.
- Stake, Robert E. (1967) “*The Contenance of Education Evaluation*”, Teachers College Record.
- Stufflebeam, Daniel S. . (1967). The use and abuse of evaluation in title III. *Theory Into Practice*, 6(3), 126-133.
- Stufflebeam, Daniel L. (1968). *Evaluation as Enlightenment for Decision – Making*. Ohio : Ohio State University Evaluation Center.
- Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. J. (1990). *Systematic evaluation*. Boston: Kluwer-Nijhoff.
- Stufflebeam, Gulickson and Wingate. (2002). *The Spirit of Consuelo: An Evaluation of Ke Aka Hòòna*. The Evaluation Center, Western Michigan University.
- Stufflebeam, D. L. and Shinkfield, A.J. (2007). *Evaluation theory model & Applications*. CA: Jossey-Bass.

- Stufflebeam, D. L. (2007). *CIPP evaluation model checklist: A tool for applying the CIPP Model to assess long-term enterprises*. from <http://www.wmich.edu>. March 28,2021.
- Suchman, E.A. (1967). *Evaluation Research: principles and practice in public service [and] social action programs*. New York: Rusell Sage Foundation.
- Thongchua, N., & Wannasian, D. (2014). The New Paradigm for Quality Development in Private Schools Accordance with the Proposals for The Second Decade of Education Reform (2009-2018). *Suan Dusit Graduate School Academic Journal*, 9(2), 55-62.
- Thongrod, W., & Rattanasiraprapha, N. (2012). School Based Management and Learning Experience for Early Childhood in Municipal Schools of Local Education Group 1. *Journal of Educational Administration, Silpakorn University*, 3(1), 60-68.
- Tyler, R.W. (1943). *Educational Evaluation: New Roles, New Means*. Chicago: University of Chicago Press.
- Turner, J.R. (1993). *The Handbook of Project-based Management: Improving the Processes for Achieving Strategic Objectives*. London: McGraw-Hill Co.
- Vroom, W.H. (1964). *Working and Motivation*. New York: Wirley.
- Yamane, Taro. (1976). *Statistic: An introduction analysis (2nd ed)*. New York: Harper & Row.
- Zolinger, Terrell W., Saywell, Robert M. and Muegge, M. Carolyn. (2003). Impact of the Life Skills Training Curriculum on Middle School Students Tobacco Use in Marion Country Indiana. *The Journal of School Health*, 79(9), 46-338.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/หนังสือขอความอนุเคราะห์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ทงศักดิ์ คุ้มไชน้ำ	ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชา
การบริหารและพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา
	มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขต
หนองคาย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย
และพัฒนา
	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า	ตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการ
นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง	ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร
ปรัชญา	ดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
และพัฒนการศึกษา
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
5. ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา	ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตร
ปรัชญา	ดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
และพัฒนการศึกษา
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ ศธ 04274.02.06/ว023

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย 117 ม. 4
ตำบลโป่งเป็ย อำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

15 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ทงศักดิ์ คุ้มไชน้ำ

ด้วย นางเทพิน เศรษฐบติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำลังดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ
เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และทางโรงเรียนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าว เป็นอย่างดี

ดังนั้น ทางโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัยในการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ
ในครั้งนี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ
โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐบติ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ที่ ศธ 04274.02.06/ว023

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย 117 ม. 4
ตำบลโป่งเป็ย อำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

15 มกราคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สัณญา เคนาภูมิ

ด้วย นางเทพิน เศรษฐบุติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำลังดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ
เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และทางโรงเรียนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าว เป็นอย่างดี

ดังนั้น ทางโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัยในการขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ
ในครั้งนี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ
โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐบุติ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ที่ ศธ 04274.02.06/ว023

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย 117 ม. 4
ตำบลโป่งเป็ย อำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

15 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบง

ด้วย นางเทพิน เศรษฐบุตตี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำลังดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ
เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และทางโรงเรียนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าว เป็นอย่างดี

ดังนั้น ทางโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิจัยในการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ
ในครั้งนี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ
โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐบุตตี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ที่ ศธ 04274.02.06/ว023

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย 117 ม. 4
ตำบลโป่งเป็ย อำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

15 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สร้อยญา บุคดา

ด้วย นางเทพิน เศรษฐบุตตี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำลังดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และทางโรงเรียนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าว เป็นอย่างดี

ดังนั้น ทางโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัยในการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะ ในครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐบุตตี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ที่ ศธ 04274.02.06/ว023

โรงเรียนบ้านโป่งเปือย 117 ม. 4
ตำบลโป่งเปือย อำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

15 มกราคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.อภิศญารัศมี ประราศรี

ด้วย นางเทพิน เศรษฐบดี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำลังดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และทางโรงเรียนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าว เป็นอย่างดี

ดังนั้น ทางโรงเรียนบ้านโป่งเปือย จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัยในการขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะ ในครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐบดี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเปือย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ที่ ศธ 04274.02.06/ว067

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย 117 ม.4
ตำบลโป่งเป็ย อำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

1 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วยข้าพเจ้า นางเทพิน เศรษฐบุตี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำลังดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมติหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการนี้ ข้าพเจ้า จึงใคร่ ขออนุญาตสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จากท่านผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโอกาสต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐบุตี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ที่ ศธ 04274.02.06/ว068

โรงเรียนบ้านโป่งเปือย 117 ม.4
ตำบลโป่งเปือย อำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

1 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วยข้าพเจ้า นางเทพิน เศรษฐบุดี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโป่งเปือย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำลังดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในกรณีนี้ ข้าพเจ้า จึงใคร่ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จากท่านผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโอกาสต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐบุดี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเปือย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ที่ ศธ 04274.02.06/173

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย 117 .ม.4
ตำบลโป่งเป็ย อำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

15 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน

ด้วยข้าพเจ้า นางเทพิน เศรษฐบดี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำลังดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการนี้ ข้าพเจ้า จึงใคร่ขออนุญาตขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จากท่านผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโอกาสต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐบดี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ที่ ศธ 04274.02.06/174

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย 117 .ม.4
ตำบลโป่งเป็ย อำเภอมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

15 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน

ด้วย นางเทพิน เศรษฐบุตตี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำลังดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ
เพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และทางโรงเรียนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าว เป็นอย่างดี

ดังนั้น ทางโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ในการตรวจสอบความตรง และความเหมาะสมของร่างปแบบ เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัยในการขอมิ
หรือเลื่อนวิทยฐานะในครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐบุตตี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ที่ ศธ 04274.02.06/ 175

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย 117 .ม.4
ตำบลโป่งเป็ย อำเภอมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

15 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน

ด้วย นางเทพิน เศรษฐฐิติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำลังดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการ
เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และทางโรงเรียนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มี
ความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่อง ดังกล่าว เป็นอย่างดี

ดังนั้น ทางโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
ในการร่วมกันรับฟังและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างรูปแบบก่อนนำไปทดลองใช้ เพื่อใช้ประกอบการทำ
วิจัยในการขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะในครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐฐิติ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ที่ ศธ 04274.02.06/ 37

โรงเรียนบ้านโป่งเปือย 117 .ม.4
ตำบลโป่งเปือย อำเภอเมืองบึงกาฬ
จังหวัดบึงกาฬ 38000

28 มีนาคม 2565

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ผลงานวิชาการ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผ่น CD ข้อมูลผลงานวิชาการ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยข้าพเจ้า นางเทพิน เศรษฐบุตตี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโป่งเปือย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ได้ดำเนินการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ซึ่งขณะนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและการพัฒนาการศึกษา จึงขออนุญาตเผยแพร่ผลงานวิชาการดังกล่าวมายังท่านเพื่อพิจารณานำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางเทพิน เศรษฐบุตตี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

งานบริหารงานบุคคล
โรงเรียนบ้านโป่งเปือย
ผู้บริหาร โทร.061-9195-944

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม
ด้านบริบท

แบบสอบถามฉบับที่ 1 ด้านบริบท

เรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
 2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท ในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด
 3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางเทพิน เศรษฐบุบตี

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 40 ปี

41 – 50 ปี

มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท ในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีความหมายของเกณฑ์ ค่าระดับคะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านบริบท (Context)						
1	โรงเรียนกำหนดนโยบาย โครงการและกิจกรรมได้เหมาะสม ในการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา					
2	ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการมีความสอดคล้อง กับสภาพปัจจุบัน ปัญหาของโรงเรียน					
3	โครงการสอดคล้องกับความต้องการของครู ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน					
4	โครงการมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทาง พระบรมราโชบายด้านการศึกษา					
5	วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ มีความสอดคล้อง และชัดเจน					
6	วัตถุประสงค์ของโครงการ มีความชัดเจน สอดคล้องกับ วิธีการดำเนินการและกิจกรรม					
7	เป้าหมายของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ					
8	โรงเรียนกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ชัดเจนเหมาะสมเน้นเพิ่ม ทักษะและแนวปฏิบัติ ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน					
9	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมใน การวางแผนการดำเนินงานโครงการ					
10	โรงเรียนกำหนดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง					
11	โรงเรียนกำหนดกิจกรรมกตัญญูหนูทำได้ ได้เหมาะสมกับ ช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง					

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	โรงเรียนกำหนดกิจกรรมเรียนรู้ธรรมชาติทุกวันศุกร์ ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง					
13	โรงเรียนกำหนดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิดสร้างคนดีสู่สังคม ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง					
14	โรงเรียนกำหนดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง					
15	โรงเรียนกำหนดกิจกรรมอาชีพอะไรดีนำชีวิที่มีสุข ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง					
16	โรงเรียนกำหนดกิจกรรมโครงการคุณธรรมสร้างสรรค์พลเมืองดี ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง					
17	โรงเรียนกำหนดกิจกรรมอาสาสมัครนักบำเพ็ญประโยชน์ ได้เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนและสามารถปฏิบัติได้จริง					
18	ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
19	สภาวะแวดล้อมของโรงเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ					
20	วิธีการดำเนินงานสามารถพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนได้					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 2 แบบสอบถาม
ด้านปัจจัยนำเข้า

แบบสอบถามฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้า

เรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินเรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
 2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า ในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด
 3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางเทพิน เศรษฐรูปดี
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 40 ปี

41 – 50 ปี

มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีความหมายของเกณฑ์ ค่าระดับคะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)						
1	ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนการดำเนินงานของกิจกรรมตามโครงการ					
2	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรม					
3	โรงเรียนจัดบรรยากาศเหมาะสมทำให้ครูและนักเรียนกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมร่วมกัน					
4	โรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสนับสนุนการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน					
5	โรงเรียนจัดบรรยากาศที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาตามที่ต้องการ					
6	โรงเรียนจัดเตรียมหลักสูตรเหมาะสมเน้นกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน					
7	โรงเรียนจัดเตรียมหลักสูตรที่ยืดหยุ่น สอดคล้องตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
8	โรงเรียนจัดห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ และสื่อกิจกรรมได้เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน					
9	เอกสารที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน					
10	โรงเรียนจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินตามโครงการได้เพียงพอ					
11	โรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ กิจกรรมให้มีคุณภาพ และทันสมัย					

12	ครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมของโครงการมีจำนวนเพียงพอ					
----	---	--	--	--	--	--

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
13	ครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมมีความรู้และประสบการณ์เหมาะสม					
14	เนื้อหาและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
15	เอกสารที่เตรียมใช้ในการดำเนินงานช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 3 แบบสังเกตพฤติกรรม
ด้านกระบวนการ (Process)

ฉบับที่ 3 แบบสังเกตพฤติกรรมด้านกระบวนการ

เรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสังเกตพฤติกรรม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมด้านกระบวนการ เพื่อให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินการประเมินผลผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. ในการตอบแบบสังเกตพฤติกรรมครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสังเกตพฤติกรรมเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางเทพิน เศรษฐบุบตี

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสังเกตพฤติกรรม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 40 ปี

41 – 50 ปี

มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

**ตอนที่ 2 เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมด้านกระบวนการ เพื่อให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรม
ดำเนินการประเมินผลผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีความหมาย
ของเกณฑ์ ค่าระดับคะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการ (Process)						
1	รับฟังคำอธิบายกิจกรรมจากครู					
2	สนใจซักถามขอคำแนะนำจากครูหรือเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจ					
3	จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบกิจกรรมพร้อมเสมอ					
4	รวมกิจกรรมงานต่าง ๆ ด้วยความสนุกสนานและเต็มใจ					
5	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ					
6	ชักชวน ช่วยเหลือแนะนำเพื่อนในการทำกิจกรรมตามสมควร					
7	สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง					
8	มีกิริยาท่าทางที่มุ่งมั่นและรวมกิจกรรมจนเสร็จสิ้น					
9	พูดจาสุภาพเรียบร้อยและช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ					
10	ทำกิจกรรมอย่างเป็นระเบียบตามขั้นตอน					
11	รับผิดชอบปฏิบัติงานหรือกิจกรรมโดยไม่ต้องมีครูตมมาคุม					
12	ตรวจสอบรายการบกพร่องของงานก่อนส่งงาน					
13	เมื่อหมดเวลาจัดเก็บอุปกรณ์เป็นระเบียบเรียบร้อย					
14	ปฏิบัติตามกฎกติกาของกิจกรรม					
15	ทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยตามเวลาที่กำหนด					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 4 แบบสอบถาม
ด้านกระบวนการ

แบบสอบถามฉบับที่ 2 ด้านกระบวนการ

เรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินเรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
 2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านกระบวนการ ในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด
 3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางเทพิน เศรษฐบุดี
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 40 ปี

41 – 50 ปี

มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านกระบวนการในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีความหมาย
ของเกณฑ์ ค่าระดับคะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการ (Process)						
1	โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา วางแผนการดำเนินงานได้ชัดเจน					
2	บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วางแผนการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมตามโครงการ					
3	โรงเรียนกำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรไว้อย่างชัดเจนเหมาะสมตามภารกิจของกิจกรรม					
4	โรงเรียนดำเนินการตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้					
5	การดำเนินงานตามกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินและระยะเวลาที่กำหนด					
6	การดำเนินงานตามกิจกรรมสามารถยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนแผนได้ตามความเหมาะสม					
7	โรงเรียนมีระบบกำกับติดตามที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามแผนที่วางไว้					
8	โรงเรียนชี้แจง สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจให้ ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีดำเนินการให้กับผู้รับผิดชอบ และผู้เกี่ยวข้อง					
9	ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง					
10	ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับ กิจกรรมกตัญญูหนูทำได้ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง					

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11	ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง					
12	ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมกตัญญูหนูทำได้ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง					
13	ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิดสร้างคนดีสู่สังคม ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง					
14	ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง					
15	ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมอาชีพอะไรดีน่าซิวมีสุข ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง					
16	ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมโครงการคุณธรรมสร้างสรรค์พลเมืองดี ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง					
17	ครูจัดเตรียมเนื้อหา สื่อและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสมกับกิจกรรมอาสาสมัครนักบำเพ็ญประโยชน์ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง					
18	ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้					
19	ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้					
20	ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดมีคุณธรรมของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้					

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
21	ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดส่งเสริมทักษะอาชีพของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้					
22	ครูจัดกิจกรรมบูรณาการส่งเสริมกระบวนการคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้					
23	ครูจัดหาวิทยากรจากภายนอกที่มีความเหมาะสมมาอบรมเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน					
24	ครูพัฒนาตนเองโดยการอบรมหรือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองด้านทักษะชีวิตและอาชีพตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา					
25	ครูร่วมกิจกรรมชุมชนทางวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา					
26	รูปแบบการจัดกิจกรรมในโครงการช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจ ใฝ่ใจ กระตือรือร้นอยากเข้าร่วมกิจกรรม					
27	กิจกรรมตามโครงการช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ					
28	การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามแผนและขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในโครงการ					
29	มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและควบคุมการดำเนินงานตามโครงการ					
30	การกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการประเมินผลโครงการมีความเหมาะสม					
31	การประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครบทุกกิจกรรม					

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
32	ขณะดำเนินงานตามโครงการมีการแก้ไข ปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน เมื่อพบว่ามีรายการบกพร่อง					
33	ผู้บริหารและผู้ดำเนินโครงการมีความเข้าใจต่อแผนการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม					
34	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 5 แบบสอบถาม
ด้านผลผลิต
ส่วนปรับขยายด้าน
ผลกระทบ

แบบสอบถามฉบับที่ 5 ด้านผลผลิต
ส่วนปรับขยายด้านผลกระทบ

เรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินเรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิตส่วนปรับขยายด้านผลกระทบ ในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางเทพิน เศรษฐบุดี

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 40 ปี

41 – 50 ปี

มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิตส่วนปรับขยายด้านผลกระทบ ในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีความหมาย
ของเกณฑ์ คาระดับคะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านผลผลิต (Product Evaluation) และส่วนขยายด้านผลกระทบ						
ผู้บริหารสถานศึกษา						
1	ผู้บริหารภาคภูมิใจในการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ					
2	ผู้บริหารสนใจและเอาใจใส่ต่อกิจกรรมการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน					
3	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมมากขึ้น					
4	ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น					
5	ผู้บริหารได้จุดประกายความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมโครงการอื่น ๆ					
6	ผู้บริหารได้รูปแบบการประเมินโครงการที่ชัดเจน					
ครู						
7	ครูสนใจและกระตือรือร้นต่อกิจกรรมในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน					
8	ครูมีความมุ่งมั่น และเอาใจใส่ต่อกิจกรรมอย่างจริงจัง					
9	ครูสนใจ ฝากคอยสังเกตการณ์ และติดตามการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
10	ครูประเมินผลและรวมแก้ไข พัฒนากิจกรรมและการปฏิบัติของผู้เรียน					
11	ครูมีนวัตกรรมใหม่ในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน					
ผู้เรียน						
12	ผู้เรียนสนใจกระตือรือร้นรวมกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติจริง					

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
13	ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน					
14	ผู้เรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมปฏิบัติกิจกรรม					
15	ผู้เรียนภาคภูมิใจและมีความสุขในการปฏิบัติกิจกรรม					
ผู้ปกครองผู้เรียน						
16	ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของผู้เรียน					
17	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน					
18	ผู้ปกครองร่วมสะท้อนคิดในการพัฒนาให้ดีขึ้นในทุกกิจกรรม					
19	ผู้ปกครองพร้อมให้การสนับสนุน ให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

ปัญหา

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 6 แบบสอบถาม
ด้านผลผลิต
ส่วนปรับขยายด้าน
ประสิทธิผล

แบบสอบถามฉบับที่ 2 ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ส่วนปรับขยายด้านประสิทธิผล
เรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินเรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ
ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิตส่วนปรับขยายด้านประสิทธิผล

ในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา

โครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตาม
ความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางเทพิน เศรษฐบุบตี

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 40 ปี

41 – 50 ปี

มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิตส่วนปรับขยายด้านประสิทธิผลในกา ดำเนินงานโครงการมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีความหมาย
ของเกณฑ์ ค่าระดับคะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านผลผลิต (Product Evaluation) และส่วนขยายด้านประสิทธิผล						
ด้านที่ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง						
1	ผู้เรียนช่วยกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว ตามความสามารถ					
2	ผู้เรียนปฏิบัติตามตามกฎ ระเบียบ วินัยของสังคม					
3	ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ชุมชนของตน					
4	ผู้เรียนเข้าร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีปรองดองที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม					
5	ผู้เรียนภูมิใจในความเป็นชาติ ร้องเพลงชาติและอธิบายความหมายของเพลงชาติได้					
6	ผู้เรียนร่วมกิจกรรม ปกป้อง และยกย่องชื่น ชมความเป็นชาติไทย					
7	ผู้เรียนร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในห้องเรียน และเสริมหลักสูตร					
8	ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ					
9	ผู้เรียนปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ					
10	ผู้เรียนชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม ตามหลักคำสอนของศาสนา					
11	ผู้เรียนแสดงออกถึงภาคภูมิใจ เชิดชูและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์					
12	ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีความเป็นผู้นำ-ผู้ตามที่ดี					
13	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ดีเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์					
14	ผู้เรียนเชิญชวนผู้อื่นให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ดีเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์					

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม						
ด้านความเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ผู้ปกครอง						
15	นักเรียนตั้งใจเรียนทำการบ้านจนสำเร็จ					
16	นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่					
17	นักเรียนมีกิจกรรมรยาทสุภาพอ่อนน้อม และพูดจาไพเราะ					
18	นักเรียนไหวพ้อแม่ก่อนไปและกลับจากโรงเรียน					
19	นักเรียนรู้จักใช้จ่ายและออมเงินอย่างสม่ำเสมอ					
20	นักเรียนเลือกทำกิจกรรมที่ทำให้พ่อแม่สบายใจ และมีความสุข					
ด้านการเป็นเด็กดีของครู						
21	นักเรียนตั้งใจเรียนและทำงานสำเร็จ					
22	นักเรียนรับผิดชอบต่อชิ้นงานที่ครูมอบหมาย					
23	นักเรียนมีความขยันลงมือทำงานให้เสร็จทันเวลา					
24	นักเรียนส่งงานตามกำหนดเวลา					
25	นักเรียนเชื่อฟังและปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน					
26	นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนและครูเมื่อมีโอกาส					
27	นักเรียนมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นตามสมควร					
28	นักเรียนมีความกล้าหาญรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง					
29	นักเรียนมีความรอบคอบระมัดระวัง มีภูมิคุ้มกัน					
30	นักเรียนตัดสินใจและเลือกทำงานที่เป็นประโยชน์					
31	นักเรียนตัดสินใจและปฏิเสธงานที่เพื่อนชวนทำในสิ่งที่ไม่ดี และไม่มีประโยชน์					
32	นักเรียนใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี					

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 มีงานทำ- มีอาชีพ						
33	นักเรียนมีเป้าหมายและสนใจในอาชีพต่างๆ					
34	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจ และสำเร็จ					
35	นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ในอาชีพ ต่างๆ					
36	นักเรียนปฏิบัติด้วยความพยายามรอบคอบ และมีความสุข					
37	นักเรียนรับผิดชอบ ต่องาน สุ้งาน ทำงานสำเร็จ					
38	นักเรียนสามารถนำการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรสู่การปฏิบัติตนใน ชีวิตประจำวัน					
ด้านที่ 4 เป็นพลเมืองดี						
39	นักเรียนปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบของชุมชนและสังคม					
40	นักเรียนแต่งกาย มีมารยาท มีสัมมาคารวะ และกตัญญู กตเวทิต่อผู้มีพระคุณ					
41	นักเรียนเต็มใจและช่วยเหลือกิจการต่างๆ ของโรงเรียน ชุมชน และสังคม					
42	นักเรียนรู้จักการแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้าง ความสุขให้กับผู้อื่น					
43	นักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำ ผิดพลาด					
44	นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้					
45	นักเรียนอาสาปฏิบัติงานบำเพ็ญประโยชน์เมื่อมีโอกาสด้วยความเต็มใจ					
46	นักเรียนช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และบุคคลอื่น ๆ ทำงานด้วยความเต็มใจ					

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
47	นักเรียนอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกายกำลังใจและกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจ					
48	นักเรียนร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น					
49	นักเรียนชักชวน และแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี และ วัฒนธรรมท้องถิ่น					
50	นักเรียนรู้จักใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเหมาะสมในวิถีชีวิตประจำวัน					
51	นักเรียนร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น					
52	นักเรียนชักชวนให้ผู้อื่นร่วมสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น					
53	นักเรียนดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

ปัญหา

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ฉบับที่ 7 ด้านผลผลิต
ส่วนปรับขยาย
ด้านความยั่งยืน

แบบสอบถามฉบับที่ 7 ด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านความยั่งยืน
เรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินเรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
 2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านความยั่งยืน ในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด
 3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางเทพิน เศรษฐบุดี
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 40 ปี

41 – 50 ปี

มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิต ส่วนปรับขยายด้านความยั่งยืนในการ

ดำเนินงานโครงการ

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีความหมายของเกณฑ์ คาระดับคะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านผลผลิต (Product Evaluation) ความยั่งยืน						
1	โรงเรียนจัดกิจกรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามปฏิทิน ตลอดปีการศึกษา					
2	โรงเรียนรายงานผลกิจกรรมอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
3	โรงเรียนวางแผนการพัฒนาครู สื่อ วัสดุอุปกรณ์และแหล่ง เรียนรู้ให้ทันสมัยมากขึ้นรองรับการดำเนินการในปีถัดไป					
4	ผู้บริหารโรงเรียนกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่าง ต่อเนื่อง					
5	ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมพร้อมให้ความร่วมมือ ดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป					
6	ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับปรุงและแก้ไขกิจกรรมทุกเดือน ทุกภาคเรียน					
7	ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมประเมินผลกิจกรรมทุก ภาคเรียนและปีการศึกษา					
8	ครูสามารถพัฒนานวัตกรรมต่อยอดจากนวัตกรรมต้นแบบ					
9	โครงการสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องในปี การศึกษาถัดไป					
10	ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำแนวคิดและความรู้ที่ได้รับจาก โครงการไปพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง					
11	ผู้เรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา
โครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการ
ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 8 แบบสอบถาม
ด้านผลผลิต
และส่วนปรับขยาย
ด้านถ่ายทอดส่งต่อ

แบบสอบถามฉบับที่ 8 ด้านผลผลิต และส่วนปรับขยายการถ่ายทอดส่งต่อ
เรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินเรื่อง โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านถ่ายทอดส่งต่อในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด
3. ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางเทพิน เศรษฐบุบตี
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเปือย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 40 ปี

41 – 50 ปี

มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลผลิตและส่วนปรับขยายด้านถ่ายทอดส่ง

ต่อ

ในการดำเนินงานโครงการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งมีความหมายของเกณฑ์ ค่าระดับคะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านผลผลิต (Product Evaluation) และส่วนปรับขยายการถ่ายทอดส่งต่อ						
1	โรงเรียนเผยแพร่ผลงานในเว็บไซต์ของโรงเรียน					
2	โรงเรียนประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบ					
3	โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับโรงเรียนอื่น					
4	โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
5	โรงเรียนสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพร่วมกับชุมชน					
6	โรงเรียนศึกษารวมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เผยแพร่กับโรงเรียนต่าง ๆ ในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน					
7	ครูผู้เขารวมโครงการนำความรู้ที่ได้พัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อครูคนอื่นในรูปแบบชุมชนวิชาชีพได้					
8	ครูมีความภาคภูมิใจที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา
โครงการ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการ
ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
สรุปผลการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ตำบลบริบทโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติด้านบริบท

ข้อคำถามที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum_x f$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถามที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum_x f$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมที่ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน
โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้าน
โป่งเป็ย ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ
ข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติด้านปัจจัยนำเข้า

ข้อคำถามที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum_x f$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	0	1	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมที่ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาทักษะ ชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านกระบวนการ (Process) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ชุดที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติด้านกระบวนการ

ข้อคำถามที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum f_x$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถามที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum f_x$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมที่ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านผลผลิต 4.1 ผลกระทบ (Impact) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ชุดที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิต และส่วนปรับขยาย ด้านผลกระทบ

ข้อคำถามที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum_x f$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อคำถามที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum f_x$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 40 พบว่า แบบสัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมที่ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้าน โป่งเปี้ยว ด้านผลผลิต 4.2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ชุดที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย ด้านประสิทธิภาพ

ข้อความที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum f_x$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	0	0	3	0.60	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง พบว่า แบบสัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 แสดงว่าข้อความมีความสอดคล้องเหมาะสมที่ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน โครงการพัฒนา ทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านผลผลิต 4.3 ความยั่งยืน (Sustainability) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คนชุดที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิต และส่วนปรับขยาย ด้านความยั่งยืน

ข้อคำถามที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum_x f$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง พบว่า แบบสัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมที่ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน โครงการ พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ การประเมิน CIPPIest Model ด้านผลผลิต 4.4 การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ชุดที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบัน ของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิต และส่วนปรับขยาย ข้อ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

ข้อความที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum_x f$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	0	1	1	1	4	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	0	4	1.00	ใช้ได้

จากตาราง พบว่า แบบสัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 แสดงว่าข้อความมีความสอดคล้องเหมาะสมที่ใช้ได้

ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ด้านกระบวนการ (Process) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน แบบตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อคำถามที่	ระดับความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่					$\sum_x f$	IOC	ความ สอดคล้อง
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	0	1	0	3	0.60	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมที่ใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ตำบลบริบท ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติด้านบริบท

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.71	11	0.53
2	0.56	12	0.56
3	0.65	13	0.48
4	0.71	14	0.65
5	0.65	15	0.71
6	0.77	16	0.48
7	0.48	17	0.52
8	0.77	18	0.65
9	0.65	19	0.71
10	0.77	20	0.71

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
เท่ากับ 0.92

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48 - 0.77 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 ซึ่งนำไปใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติด้านปัจจัยนำเข้า

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.88
2	0.96
3	0.75
4	0.77
5	0.65
6	0.9
7	0.53
8	0.56
9	0.48
10	0.65
11	0.97
12	0.78
13	0.79
14	0.65
15	0.82
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	
เท่ากับ 0.91	

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48 - 0.97 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 ซึ่งนำไปใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาทักษะ ชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านกระบวนการ (Process) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ชุดที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติด้าน กระบวนการ

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.89	21	0.59
2	0.67	22	0.49
3	0.45	23	0.93
4	0.72	24	0.76
5	0.83	25	0.48
6	0.78	26	0.60
7	0.47	27	0.76
8	0.83	28	0.69
9	0.80	29	0.82
10	0.56	30	0.47
11	0.72	31	0.64
12	0.51	32	0.61
13	0.57	33	0.90
14	0.64	34	0.64
15	0.68	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98	
16	0.87		
17	0.65		
18	0.82		
19	0.77		
20	0.49		

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.45 - 0.93 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ซึ่งนำไปใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านผลผลิต 4.1 ผลกระทบ (Impact) ชุดที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย ด้านผลกระทบ

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.82	11	0.53
2	0.85	12	0.56
3	0.65	13	0.48
4	0.71	14	0.65
5	0.88	15	0.97
6	0.96	16	0.78
7	0.75	17	0.79
8	0.77	18	0.65
9	0.65	19	0.82
10	0.9		
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93			

จากตารางพบว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48 - 0.97 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 ซึ่งนำไปใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้าน โป่งเปี้ยว ด้านผลผลิต 4.2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ชุดที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย ด้านประสิทธิภาพ

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.99
2	0.96
3	0.82
4	0.83
5	0.82
6	0.96
7	0.62
8	0.56
9	0.53
10	0.65
11	0.97
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	
เท่ากับ 0.90	

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.53 - 0.99 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.90 ซึ่งนำไปใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนา ทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านผลผลิต 4.3 ความยั่งยืน (Sustainability) ชุดที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย ด้านความยั่งยืน

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.71
2	0.56
3	0.65
4	0.71
5	0.65
6	0.77
7	0.48
8	0.77
9	0.65
10	0.77
11	0.53

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

เท่ากับ 0.87

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.48 - 0.77 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 ซึ่งนำไปใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ การประเมิน CIPPIest Model ด้านผลผลิต 4.4 การถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) ชุดที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันของระดับการปฏิบัติ ด้านผลผลิตและส่วนปรับขยาย ข้อ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.94
2	0.97
3	0.82
4	0.89
5	0.73
6	0.97
7	0.96
8	0.96
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	
เท่ากับ 0.82	

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.73 - 0.97 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 ซึ่งนำไปใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ด้านกระบวนการ (Process) แบบตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียน

ข้อคำถามที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.91
2	0.85
3	0.96
4	0.71
5	0.99
6	0.96
7	0.82
8	0.83
9	0.82
10	0.96
11	0.62
12	0.56
13	0.53
14	0.65
15	0.97
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	
เท่ากับ 0.92	

จากตาราง พบว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.53 - 0.99 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 ซึ่งนำไปใช้ได้

ภาคผนวก ง

รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบาย
ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนว
พระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

โรงเรียนบ้านโป่งเปือย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือยโดยเก็บรวบรวมผลการดำเนินงานตลอดปีการศึกษา ปีการศึกษา 2564 ที่โรงเรียนได้ดำเนินการอันประกอบไปด้วย 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) การสร้างความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ 2) การสร้างทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 3) มีความยืดหยุ่นและการปรับตัว 4) การสร้างผลิตภาพและภาวะรับผิดชอบ และ 5) การสร้างภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รายงานผลการดำเนินงาน ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยดีโดยได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย โรงเรียนบ้านโป่งเปือยทุกคณะ ครูที่ปรึกษาโครงการ/ครูประจำชั้นทุกชั้น และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

โรงเรียนบ้านโป่งเปือย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย.....	1
ข้อมูลสถานศึกษา	1
รายงานผลการบริหารจัดการและดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและ อาชีพตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย	2
การดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนว พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย.....	4
การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน.....	13
ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรม ราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย.....	15
ภาคผนวก	18

รายงานผล

โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย

ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ข้อมูลสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ตั้งอยู่เลขที่ 117 หมู่ที่ 4 ตำบลโป่งเป็ย อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ รหัสไปรษณีย์ 38000 โทรศัพท์ 061-919-5944 website <http://www.pongpuey.com> สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเขตพื้นที่ บริการ 7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านห้วยกุดต้อง หมู่ที่ 2 บ้านโป่งเป็ย หมู่ที่ 3 บ้านสมัยสำราญ หมู่ที่ 4 บ้านโนนสีทอง หมู่ที่ 5 บ้านหนองบัวบาน หมู่ที่ 6 บ้านห้วยสามยอดเทวกุล และหมู่ที่ 7 บ้านหนองตะไก่อ ตำบลโป่งเป็ย อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีเนื้อที่ 29 ไร่ จำนวนครู 36 คน ข้าราชการครู 28 คน พนักงานราชการ 1 คน ครูอัตราจ้าง 5 คน เจ้าหน้าที่อื่น ๆ 2 คน นักการภารโรง 1 คน จำนวนนักเรียน รวม 537 คน จำแนกเป็น ระดับปฐมวัย 74 คน ระดับประถมศึกษา 285 คน ระดับมัธยมศึกษา ม.1-3 จำนวน 178 คน

2. รายงานผลการบริหารจัดการและการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย (ผลงานปีการศึกษา 2564)

รายงานผลการบริหารจัดการและการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ได้มีการจัดระบบการบริหารงานให้สอดคล้องและสนองตอบต่อ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่กำหนดความมุ่งหมายและหลักการตามมาตรา 6 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และยึดแนวการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม

ตามศักยภาพ ทั้งนี้ การจัดกระบวนการเรียนการสอน ยังคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมี การบูรณาการในด้านความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้ผู้เรียนรู้จักการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

ในรอบ หนึ่งปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2564) โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ได้ดำเนินงานตาม โครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้าน โป่งเป็ย

สามารถสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามประเด็นที่สำคัญครอบคลุมทั้ง 5 ประเด็น ดังนี้

2.1 การบริหารจัดการโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้าน การศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ที่สะท้อนการดำเนินงานด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่ง เป็ย (ปีการศึกษา 2564) ให้เห็นถึงแนวคิดและวิธีการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบท ของสถานศึกษา

2.1.1 นโยบายโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบาย ด้าน การศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ที่สะท้อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ยเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราและรับจ้าง ทั่วไป ในการวัดแนวความสามารถความสนใจของผู้เรียน แบ่งออกได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสนใจทางด้าน วิชาการ กลุ่มสนใจทางด้านวิชาชีพและกีฬา ทั้งปัญหาในการดำรงชีวิตที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่ แตกต่างไปจากเดิม คือ ผู้ปกครองใช้เวลาทำงานในตอนกลางคืน ปล่อยให้ผู้เรียนนอนพักผ่อนในตอน กลางคืนตามลำพัง จึงเกิดปัญหาในการใช้ชีวิตเนื่องด้วยการใช้วิจารณญาณในการใช้ชีวิตเมื่อต้อง เผชิญหน้าหรือรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิตจากสภาพสังคมปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ นั้น ต้องอาศัยทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่จะช่วยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนรู้จัก คิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีองค์ความรู้และสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

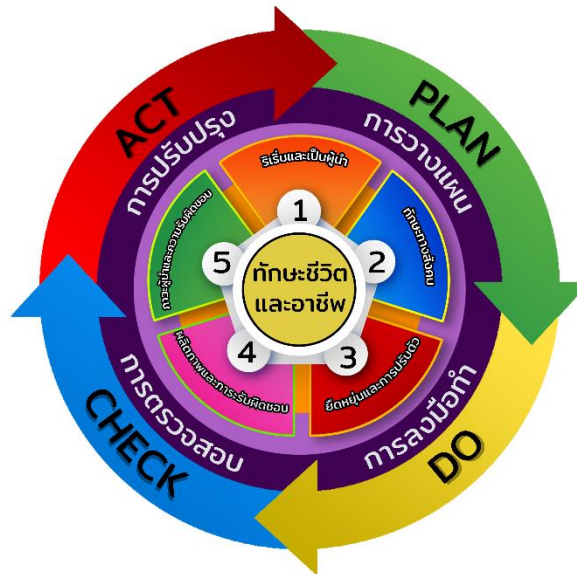
โรงเรียนบ้านโป่งเป็ยที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องสร้างและให้ โอกาสผู้เรียนทุกคนได้รับองค์ความรู้และมีทักษะในวิชาชีวิตการดำรงอยู่ในสังคมผ่านประสบการณ์ จริง และรู้จักวางแผนและตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองในด้านทักษะการเรียนรู้ลงมือทำ จึงขอน้อมนำแนวทางพระบรมราโชบายด้านศึกษามาเป็นหลักคิดและเป้าหมายในการพัฒนา ทักษะชีวิตและอาชีพให้ผู้เรียนได้เป็นคนยุคใหม่ที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นคนดี คนเก่ง ออกแบบ การใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรม

ราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป้อย ปีการศึกษา 2564 ขึ้น เพื่อกำหนดแผนงาน กิจกรรมในการปลูกฝังและพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) ด้านการมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) ด้านการมีงานทำ มีอาชีพ และ 4) ด้านการเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนให้ดีขึ้นบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.1.2 แนวทางในการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป้อย

โรงเรียนบ้านโป่งเป้อย มีการวิเคราะห์และนำผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ในการพัฒนา มาดำเนินการปรับปรุงและพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน โดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเผยแพร่เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดพลวัตในการขับเคลื่อนเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินการประชุมวางแผนงานการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ซึ่งทางโรงเรียนได้กำหนดประเด็นในการพัฒนา ๔ ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ซึ่งหลักการบริหารจัดการและกระบวนการที่นำมาใช้ใน คือ หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยยึดหลักธรรมาภิบาลบนพื้นฐานความพอเพียง มีการบริหารและดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีแนวทาง/รูปแบบการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของสถานศึกษา โดยน้อมนำหลักการทำงานขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 มาบูรณาการขับเคลื่อนและพัฒนากิจการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป้อยให้เกิดประสิทธิภาพ ภายใต้แนวคิดวิธีการแห่งศาสตร์พระราชา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีการแต่งตั้งทีมพัฒนาคุณภาพโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของสถานศึกษา 3 ทีม ได้แก่ ทีมนำ(คณะกรรมการอำนวยการ) ทีมทำ(คณะกรรมการดำเนินงาน) และทีมประสาน(คณะกรรมการประสานงาน) เป็นทีมงานหลักในการขับเคลื่อน และดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป้อยทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ 2) ทักษะทาง

สังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 3) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว 4) ผลผลิตและภาระรับผิดชอบ และ5) ภาวะผู้นำและภาระรับผิดชอบ โดยมีการสร้างภาคีเครือข่ายประสานความร่วมมือระหว่าง ครู คณะกรรมการสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญในการคิดร่วมกันวางแผนการดำเนินงานและขยายผล ก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพ โดยใช้การควบคุมคุณภาพตามรูปแบบวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย โดยใช้กระบวนการทักษะชีวิตและอาชีพ โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2.1.3 วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

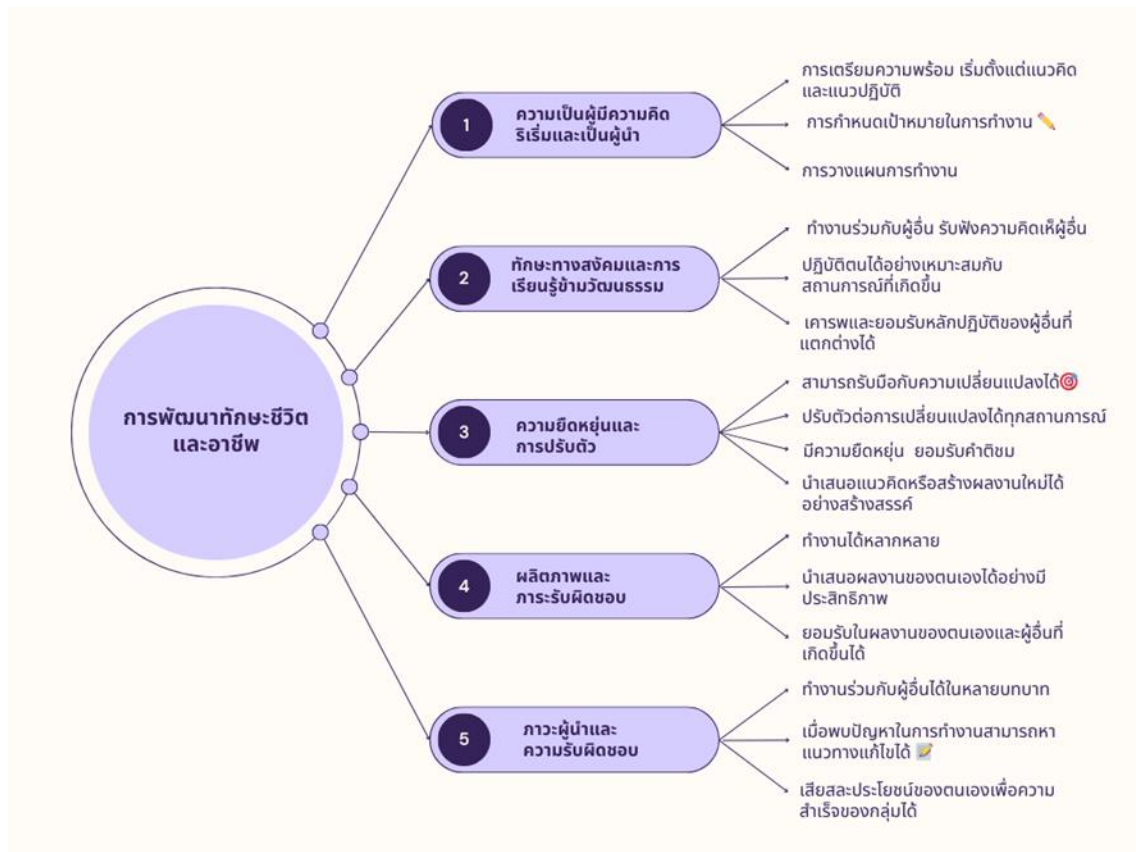
โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินพฤติกรรมผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการประเมินความสามารถหรือแนวทางในการเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ของผู้เรียน โดยวิธีสังเกต การแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อ การรู้จัก และภูมิคุ้มกันทางปัญญา จากการสะท้อนความคิด การเชื่อมโยงความคิด และการแสดงพฤติกรรมต่อเนื้อหลังการเรียนรู้ โดยมีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลบันทึกลงในเครื่องมือ ได้แก่ แบบสังเกต แบบบันทึกตามโครงการ เป็นต้น อย่างต่อเนื่อง

ตลอดปีการศึกษา (ปีการศึกษา 2564) มีสารสนเทศผลการดำเนินงานที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ มีการดำเนินการ ประเมิน สรุป และจัดทำรายงานผลที่สอดคล้องกันในทุกมิติ

2.2 การดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

2.2.1 วิธีการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ครบทั้ง 5 ขั้นตอน โดยดำเนินงานสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบครบวงจร

โรงเรียนบ้านโป่งเปือย มีการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในสถานศึกษาครบทั้ง 5 ขั้นตอน สร้างความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ สร้างทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม มีความยืดหยุ่นและการปรับตัวสร้างผลผลิตภาพและการรับผิดชอบ และการสร้างภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ โดยมีการนำหลักบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยยึดหลักธรรมาภิบาลบนพื้นฐานความพอเพียง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา ครูเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ จัดกระบวนการเรียนการสอนที่บูรณาการในหลักคิดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สถานศึกษามีความพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้และเหมาะสมสำหรับการดำเนินโครงการ ซึ่งมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบครบวงจร และมีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน ซึ่งกระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีกระบวนการดำเนินงาน ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ
ตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

กระบวนการและขั้นตอนของการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ
ตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ้านโป่งเป็ย สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามัญ มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การสร้างความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ
- 2) การสร้างทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม
- 3) การสร้างความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- 4) การสร้างผลิตภาพและการรับผิดชอบ
- 5) การสร้างภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

1) การสร้างความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ

การเตรียมความพร้อมในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาแบ่งออกเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การเตรียมความพร้อมของผู้บริหาร เริ่มตั้งแต่แนวคิดและแนวปฏิบัติ เริ่มต้นด้วยความเคารพ รัก ยึดมั่นศรัทธา เทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงได้น้อมนำพระราชดำริมาเป็นแนวทางในการทำงาน และนำไปใช้ในวิถีการดำรงชีวิต การพัฒนาความรู้ ถอดบทเรียนจากหลักการทรงงานนำมาเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงานโดยใช้หลักการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยยึดหลักธรรมาภิบาลบนพื้นฐานความพอเพียง และกระบวนการ PDCA แบบเสริมพลังอำนาจ

1.2 การเตรียมความพร้อมของครู ผู้บริหารเป็นต้นแบบและสร้างความตระหนักให้แก่ครูและบุคลากรอื่น ๆ อบรมเชิงปฏิบัติการ โดยเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้กับครูทุกคนในโรงเรียน

1.3 การเตรียมความพร้อมของนักเรียน มีการเตรียมนักเรียนแกนนำพาไปศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริง แล้วย่นำความรู้มาขยายผลในโรงเรียน

1.4 การเตรียมความพร้อมของชุมชน จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อวางนโยบายในการขับเคลื่อนโครงการฯ สร้างเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและผู้ปกครองในการดำเนินกิจกรรม

1.5 การเตรียมความพร้อมของสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบริบทรอบ ๆ โรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้และฐานการเรียนรู้ของนักเรียน และบุคคลภายนอก

2) การสร้างทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

การจัดระบบการเรียนรู้ เพื่อเป็นการปลูกฝังหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการในหลักคิดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกระดับชั้น เพื่อเป็นการบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านในกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย แบ่งออกเป็น การจัดการเรียนการสอน ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสื่อ แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดให้มีการจัดทำหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ บูรณาการกับโครงการ เน้นการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ

กิจกรรมหลักที่ 1 สร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นวางแผน (PLAN)			
1. เสนอโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติ	พฤษภาคม 2564		นายบุญทอง ชีระสาร
2. ประชุมครูประจำชั้นและครูผู้เกี่ยวข้อง	พฤษภาคม 2564		ผู้บริหาร,
ขั้นปฏิบัติ (DO)			
1. แต่งตั้งคณะทำงาน	พฤษภาคม 2564		ผู้บริหาร,
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	ตลอดปีการศึกษา	10,000 บาท	นายบุญทอง ชีระสาร
3. จัดกิจกรรมกตัญญูหนูทำได้	ตลอดปีการศึกษา	5,000 บาท	นางวิไลวรรณ ชัยชาติ
ขั้นตรวจสอบ (CHECK)			
ติดตามประเมินผลการทำงานเป็นระยะ	ทุกเดือน		นายบุญทอง ชีระสาร
ขั้นปรับปรุงแก้ไข (ACTION)			
สรุปและรายงานผล	มีนาคม 2565		นายบุญทอง ชีระสาร

กิจกรรมหลักที่ 2 สร้างพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม

กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นวางแผน (PLAN)			
1. เสนอโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติ	พฤษภาคม 2564		นายบารมี อินทรีย์
2. ประชุมครูประจำชั้นและครูผู้เกี่ยวข้อง	พฤษภาคม 2564		ผู้บริหาร, นายบารมี อินทรีย์

<u>ขั้นปฏิบัติ (DO)</u> 1. แต่งตั้งคณะทำงาน 2. จัดกิจกรรมเรียนรู้ธรรมะทุกวัน ศุกร์ 3. จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิด สร้างคนดีสู่สังคม	พฤษภาคม 2564 ตลอดปีการศึกษา ตลอดปีการศึกษา	 5,000 บาท 5,000 บาท	ผู้บริหาร, นายบุญกอง ธีระสาร นายบารมี อินทรีย์
<u>ขั้นตรวจสอบ (CHECK)</u> ติดตามประเมินผลการทำงานเป็น ระยะ	ทุกเดือน		นายบารมี อินทรีย์
<u>ขั้นปรับปรุงแก้ไข (ACTION)</u> สรุปและรายงานผล	มีนาคม 2565		นายบารมี อินทรีย์

กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ

กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
<u>ขั้นวางแผน (PLAN)</u> 1. เสนอโครงการเพื่อพิจารณา อนุมัติ 2. ประชุมครูประจำชั้นและครู ผู้เกี่ยวข้อง	พฤษภาคม 2564 พฤษภาคม 2564		นายกฤติพงษ์ สรรพทรัพย์ ผู้บริหาร
<u>ขั้นปฏิบัติ (DO)</u> 1. แต่งตั้งคณะทำงาน 2. จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต และอาชีพ 3. จัดกิจกรรมอาชีพอะไรดี นำชีวี มีสุข	พฤษภาคม 2564 ตลอดปีการศึกษา ตลอดปีการศึกษา	 10,000 บาท 10,000 บาท	ผู้บริหาร นายกฤติพงษ์ สรรพทรัพย์ นางศรีสมร คุณศักดิ์ นายไพบูลย์ กล้าหาญ

ขั้นตรวจสอบ (CHECK) ติดตามประเมินผลการทำงานเป็น ระยะ	ทุกเดือน		นายกฤติพงศ์ สรรพทรัพย์
ขั้นปรับปรุงแก้ไข (ACTION) สรุปและรายงานผล	มีนาคม 2565		นายกฤติพงศ์ สรรพทรัพย์

กิจกรรมหลักที่ 4 สร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี

กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นวางแผน (PLAN) 1. เสนอโครงการเพื่อพิจารณา อนุมัติ 2. ประชุมครูประจำชั้นและครู ผู้เกี่ยวข้อง	พฤษภาคม 2564 พฤษภาคม 2564		นายบุญกอง ชีระสาร นางสาวนุจรี บุตรน้อย ผู้บริหาร
ขั้นปฏิบัติ (DO) 1. แต่งตั้งคณะทำงาน 2. จัดกิจกรรมโครงการคุณธรรม สร้างสรรค์พลเมืองดี 3. จัดกิจกรรมอาสาสมัครนัก บำเพ็ญประโยชน์	พฤษภาคม 2564 ตลอดปีการศึกษา ตลอดปีการศึกษา	10,000บาท 5,000 บาท	ผู้บริหาร นายบุญกอง ชีระสาร นางสาวนุจรี บุตรน้อย
ขั้นตรวจสอบ (CHECK) ติดตามประเมินผลการทำงานเป็น ระยะ	ทุกเดือน		นางสาวนุจรี บุตรน้อย
ขั้นปรับปรุงแก้ไข (ACTION) สรุปและรายงานผล	มีนาคม 2565		นางสาวนุจรี บุตรน้อย

2.2 สื่อ แหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน

ชื่อแหล่งเรียนรู้	กลุ่มสาระการเรียนรู้	การใช้ประโยชน์
1.ห้องสมุดโรงเรียน	ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	เป็นที่ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ เปิดโลกทัศน์ที่กว้างไกล จาก การได้อ่านและค้นคว้าจากสื่ออินเทอร์เน็ต ช่วยให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2.ห้องปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง การใช้ อุปกรณ์ทาง วิทยาศาสตร์ และส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม
3.ห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์	ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้งานคอมพิวเตอร์ ระบบการทำงานของ โปรแกรมต่าง ๆ ศึกษา ค้นคว้า สืบค้นข้อมูลทางระบบ อินเทอร์เน็ต เป็นศูนย์เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตในโรงเรียน
4.ห้องจริยธรรม	สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	ผู้เรียนได้ฝึกจริยธรรม ฝึกสวดมนต์ไหว้พระ มารยาทงาม ใช้ใน การเรียนการสอนธรรมะ จากพระอาจารย์ ศึกษา ค้นคว้า ความรู้ ธรรมศึกษา
5.โรงเรือนการเลี้ยง ไก่ไข่	การงานอาชีพ (งานเกษตร)	ผู้เรียนมีความรู้ทางการเลี้ยงไก่ไข่ ได้ผลผลิตไข่ไก่และเพื่อเป็นอาหารโครงการอาหารกลางวันให้ นักเรียน การจำหน่าย และการดูแล
6.โรงเรือนเพาะเห็ด	การงานอาชีพ (งานเกษตร)	ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับ เห็ดนางฟ้าภูฐาน รู้ขั้นตอนการ เพาะปลูก การเก็บ การแปรรูปอาหาร
7.แปลงนาสาธิต	การงานอาชีพ (งานเกษตร)	ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการปลูกข้าว การเก็บเกี่ยว การดูแล และผลผลิต
8.โรงปุ๋ยหมัก ชีวภาพ	การงานอาชีพ (งานเกษตร)	ลดปัญหาขยะที่ทำให้ก่อมลพิษทำลายสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนมีนิสัย ความพอเพียง
11. ธนาคารขยะ	การงานอาชีพ (งานเกษตร)	ปริมาณขยะลด นักเรียนได้ความรู้การคัดแยกขยะที่ถูกตอง รู้จัก นำขยะมา

ชื่อแหล่งเรียนรู้	กลุ่มสาระการเรียนรู้	การใช้ประโยชน์
		รีไซเคิล
12. แปลงผักสวนครัว	การงานอาชีพ (งานเกษตร)	ผู้เรียนรู้ประเภทของผัก และมีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผัก และการรักษารวมถึงประโยชน์ของผัก

3) การสร้างความยืดหยุ่นและการปรับตัว

การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียน หรือชุมชนคาดหวัง การดำเนินโครงการโดยใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ด้วยโรงเรียนบ้านโป่งเป็ยเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในระดับประถมศึกษาจึงเน้นกิจกรรมที่เสริมสร้างอุปนิสัยพอเพียง โดยให้นักเรียนได้ฝึกคิด (ครูตั้งคำถาม) และฝึกปฏิบัติจริง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะเน้นกิจกรรมที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ผ่านการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ นำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน มิติด้านวัตถุ กิจกรรมเสริมสร้างนิสัยประหยัดอดออม มิติด้านสังคม กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมเสริมสร้างจิตอาสา กิจกรรมเสริมสร้างควมมีระเบียบวินัย กิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี ซื่อสัตย์สุจริต กิจกรรมส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกัน มิติด้านสิ่งแวดล้อม กิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มิติด้านวัฒนธรรม กิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนา

4) การสร้างผลผลิตภาพและภาวะรับผิดชอบ

การดำเนินการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และวิถีชีวิต ในการเข้าสู่เส้นทางอุปนิสัยพอเพียงของบุคลากรทุกคน ตั้งแต่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในมิติ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน มิติด้านวัตถุ ใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างรู้คุณค่าเกิดประโยชน์สูงสุด บริหารจัดการด้านการเงินได้อย่างเหมาะสม มีนิสัยอดออม มีวินัย ในการใช้จ่าย มิติด้านสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความสุขกับการเรียนและการทำกิจกรรมในโรงเรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และอุปนิสัยพอเพียง เผยแพร่หรือชักชวนให้ครอบครัวยึดถือหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีติด้านสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ มีติด้านวัฒนธรรม อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ยึดถือหลักคำสอนของศาสนา

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนในด้านต่าง ๆ วางแผนและลงมือปฏิบัติตามแผนเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้เรียนทำงานได้หลากหลาย สามารถอธิบายและนำเสนอผลงานของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยอมรับในผลงานของตนเองและผู้อื่นที่เกิดขึ้นได้ เคารพและชื่นชมในผลงานและข้อแตกต่างของผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีต่อผลงานตนเองด้วยความเต็มใจ และมีภูมิคุ้มกันตนเองและอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

5) การสร้างภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

การสร้างเครือข่ายและขยายผลสู่โรงเรียนทั่วไป และหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งทางโรงเรียนผลิตนักเรียนแกนนำมีบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้ให้ความรู้ให้แก่โรงเรียนทั่วไป และหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งยังสร้างแรงบันดาลใจให้คณะศึกษาดูงานไปพัฒนาองค์กร การสร้างเครือข่ายและขยายผลสู่ชุมชนความร่วมมือชุมชนและผู้ปกครองในการดำเนินกิจกรรม มีการถ่ายทอดองค์ความรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตความพอเพียงและกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ผลที่เกิดจากการการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนักเรียนแกนนำที่ดีตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ้านโป่งเป็ย สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งในบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตาม เมื่อพบปัญหาในการทำงานสามารถหาแนวทางแก้ไขได้ เสนอวิธีที่จะนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จได้ เมื่อต้องทำงานกลุ่มสามารถประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม และเสียสละประโยชน์ของตนเองเพื่อความสำเร็จของกลุ่มได้

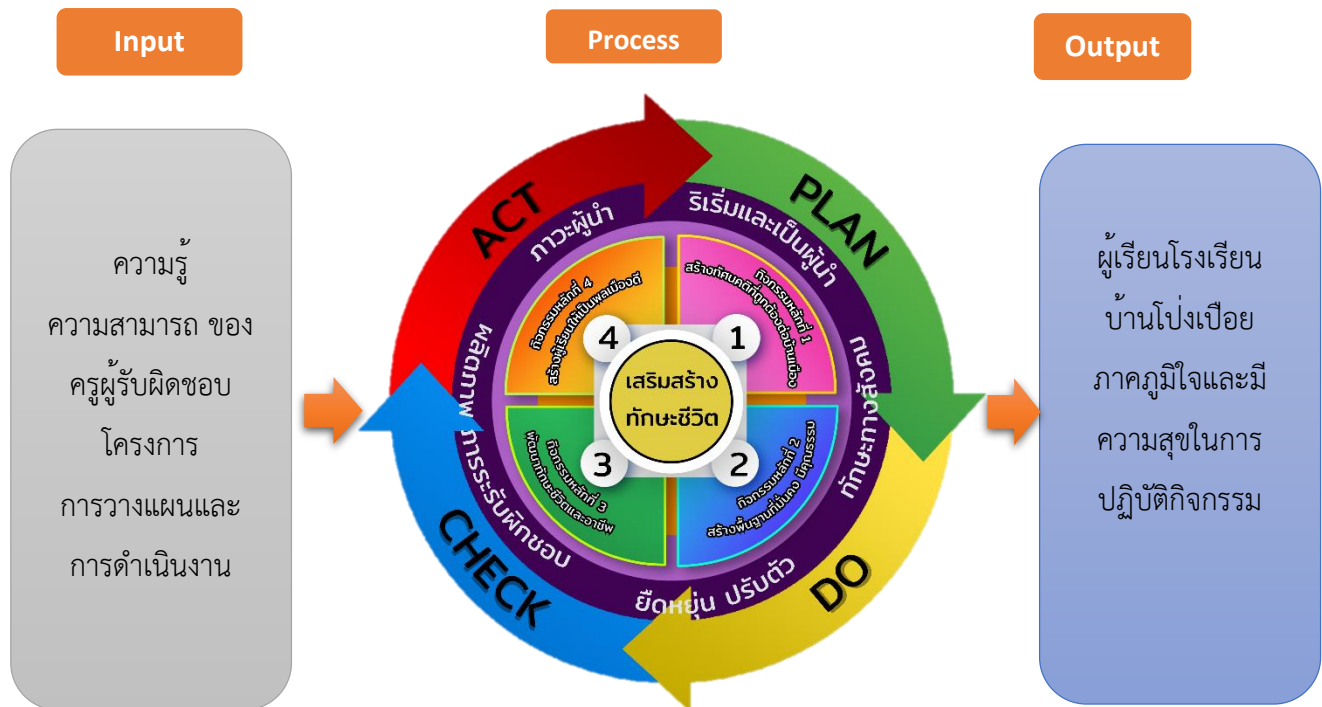
จากการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ้านโป่งเป็ย ในรอบปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2564) เป็นการนำกระบวนการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นต้นแบบในการดำเนินโครงการภายในสถานศึกษาเป็นขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นที่หนึ่งการสร้างความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ การเตรียมความพร้อมของผู้บริหาร ครู นักเรียน ชุมชน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมาย การวางแผน และเป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ขั้นที่สอง การสร้างทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม นักเรียนเข้าใจ เข้าถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ค้ำจุนถึงเงื่อนไขความรู้ คุณธรรม บนหลักการความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยนักเรียนเกิดทักษะ กระบวนการ

คิด กระบวนการวางแผน ค้นหาคำตอบด้วยการฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ขั้นที่สามการสร้างความยืดหยุ่นและการปรับตัว กิจกรรมของโรงเรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกิจกรรมเสริมสร้างนิสัยประหยัดอดออม มิติด้านสังคม กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมเสริมสร้างจิตอาสา กิจกรรมเสริมสร้างความมีระเบียบวินัย กิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี ซื่อสัตย์สุจริต กิจกรรมส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกัน มิติด้านสิ่งแวดล้อม เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ดำเนินการเป็นกิจกรรมชมรม กิจกรรมจิตอาสา มีจุดประสงค์เสริมสร้างคุณลักษณะของการอยู่อย่างพอเพียงให้กับนักเรียน ครอบครัว และชุมชน ขั้นที่สี่การผลิตภาพและภาพารับผิดชอบ การดำเนินการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับการประเมินคุณลักษณะหรือ อุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงของผู้บริหาร ครู และนักเรียน เป็นการเกิดขึ้นหลังจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการบูรณาการศาสตร์พระราชามาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และขั้นสุดท้ายการสร้างภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ การสร้างเครือข่ายและขยายผล การสร้างเครือข่ายเป็นการขยายผลสู่ภายนอกสถานศึกษา นักเรียนแกนนำมีบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้ให้ความรู้ให้แก่โรงเรียนทั่วไป และหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งยังสร้างแรงบันดาลใจให้คณะศึกษาดูงานไปพัฒนาองค์กร การสร้างเครือข่ายและขยายผลสู่ชุมชน มีการถ่ายทอดองค์ความรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตความพอเพียงที่เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะชีวิตและการสร้างอาชีพ จนก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

2.2.2 การดำเนินการเสริมสร้างพัฒนาทักษะชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย มีการดำเนินการสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการบูรณาการทักษะชีวิตในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรม/โครงการที่เสริมสร้างทักษะชีวิตให้นักเรียนทุกกลุ่ม โดยทางโรงเรียนมีการส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ กิจกรรมหลักที่ 1 สร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง กิจกรรมหลักที่ 2 สร้างพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ กิจกรรมหลักที่ 4 สร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังส่งเสริมการใช้พฤติกรรมเชิงบวกในการจัดการชั้นเรียนและพฤติกรรมนักเรียนรวมทั้งใช้การประสานความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งทางโรงเรียนสามารถนำกิจกรรมหลักมาแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนได้เป็นผลสำเร็จ เช่น ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม/อารมณ์ ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมติดเกม ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน และการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่งโรงเรียนสามารถดำเนินการแก้ปัญหาและตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการจนนำไปสู่ ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง

ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านวิชาการยอดเยี่ยม
โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสพผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เพื่อรับรางวัล
ทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครั้งที่ 11 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งมีรูปแบบและวิธีดำเนินการ ดัง
ภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 กระบวนการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน
โรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

2.3 การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการพัฒนา
ทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ้านโป่ง
เปี้ยว

2.3.1 ข้อมูลภาคีเครือข่าย และวิธีการสร้างเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนบ้านขามมีภาคีเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้การสนับสนุน ส่งเสริมเป็นอย่างดี มีสารสนเทศเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ มีวิธีการสร้างและ การทำงานร่วมกันกับเครือข่ายที่สนับสนุนการดำเนินโครงการ ซึ่งภาคีเครือข่ายทุกคณะให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาคีเครือข่ายหลักของสถานศึกษาในการดำเนินงานดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 3 คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ(ทีมนำ) คณะกรรมการดำเนินงาน(ทีมทำ) และคณะกรรมการประสานงาน(ทีมประสาน) ในการขับเคลื่อนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง

2.3.2 การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือยร่วมกับสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนบ้านโป่งเปือย มีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ มีความตระหนักถึงความสำคัญ ต่อการสร้างเครือข่าย ในการขับเคลื่อน การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา จึงได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นการสร้างเครือข่ายร่วมกันพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อในการบูรณาการ ให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเป็นการสร้างเครือข่ายโดยผู้นำชุมชน สถานศึกษามีส่วนรับผิดชอบต่อการระดมการดำเนินงานที่ชัดเจนในการประสานความร่วมมือกันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีการสนับสนุนโดยตรงและเป็นแกนนำซึ่งตระหนักถึงภาระหน้าที่ในการที่จะทำเพื่อผู้เรียน และมีการช่วยเหลือโรงเรียนเครือข่ายให้สามารถพัฒนาพร้อมรับการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงส่งผลให้โรงเรียนบ้านโป่งเปือย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา บึงกาฬ ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง

2.4 การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย มีการดำเนินการ ดังนี้

2.4.1 ด้านผู้บริหาร มีการส่งเสริม สนับสนุน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาชีพ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้วยการจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ทุกคนมีส่วนร่วมและมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ การกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมาย การดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

2.4.2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความตระหนัก มีความรู้ ความเข้าใจการดำเนินกิจกรรม มีแนวทางการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การตรวจสอบวัดผลและประเมินผล ที่ทำให้ครูมั่นใจว่านักเรียนได้เรียนรู้แล้วเข้าใจและนำไปใช้จริงได้ ครูได้สร้างเครื่องมือวัดผล ประเมินผลการเรียน โดยเป็นเครื่องมือที่วัดได้ทั้งด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และด้านเจตคติ เช่น แบบบันทึกพฤติกรรม แบบสังเกต แบบทดสอบ แบบประเมินผล จากชิ้นงานที่นักเรียนได้รับมอบหมาย และการตรวจผลงานการถอดบทเรียนสรุปรายงาน การดำเนินงาน และนำรายการที่ควรแก้ไขมาพัฒนา หรือยกเลิกในบางกิจกรรม จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาวิธีการที่หลากหลาย ได้ฝึกปฏิบัติทั้งในเวลาและนอกเวลา เรียนมากขึ้น สนับสนุนให้สำรวจค้นหา แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้นใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรมีการประสานและทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อสร้างความเป็นเอกภาพ สร้างความเข้มแข็ง ความสมัครสมานสามัคคี และมีพัฒนาการในการขับเคลื่อนงานอย่างมีระบบ

2.4.3 ด้านผู้เรียน ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ แสวงหาความรู้อยู่เสมอ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ประจักษ์ มีมารยาทที่ดีงาม พุดจาไพเราะ โอบอ้อมอารี เป็นที่ชื่นชมของผู้ที่ได้พบเห็น เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นที่ประจักษ์ เช่น หากนักเรียนจัดเก็บสิ่งของที่มีค่าได้ก็นำมาแจ้งกับทางคุณครูเพื่อประกาศมอบคืนเจ้าของต่อไป เป็นผู้ที่น่าความรู้ต่าง ๆ มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต มีจิตอาสาในการทำงานพัฒนาโรงเรียน และช่วยเหลือบริการงานพิธีต่าง ๆ ในชุมชนมีความอดทน เสียสละ ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ ทักษะการทำงาน รู้จักสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องตามความคาดหวังของผู้ปกครอง และชุมชนที่ต้องการให้โรงเรียนพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข

2.4.4 ด้านคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย มีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา เป็นวิทยากรผู้มีประสบการณ์ด้านอาชีพ ให้ความรู้และให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพภายในชุมชน เช่น การกรีดยาง การค้าขาย ตลอดในท้องถิ่น การพึงธรรมและตอบปัญหาธรรมะ ได้นิมนต์พระอาจารย์ประจำตำบล มี 3 วัด และเจ้าหน้าที่จากวัฒนธรรมจังหวัด สับเปลี่ยนหมุนเวียน เพื่อปรับการเรียนธรรมะให้หลากหลายมากขึ้น

2.5 ความสำเร็จของการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

ในหนึ่งปีการศึกษาที่ผ่านมา (ปี 2564) นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน สถานศึกษา และชุมชนท้องถิ่น ดังนี้

2.5.1 การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนตามกิจกรรมหลักที่ 1 สร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยที่ส่งเสริมความสำเร็จของการดำเนินโครงการ ดังนี้

1) กิจกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มวางแผนปรับการจัดกิจกรรม โดยร่วมกับหน่วยงานภายนอกองค์กรและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวิถีประชาธิปไตย กิจกรรมรักษาความปลอดภัยใช้รถใช้ถนน และกิจกรรมรณรงค์การเลือกตั้ง ผู้เรียนได้รับมวลประสบการณ์จากวิทยากรภายนอก จากการลงมือปฏิบัติจริง โดยได้กระตุ้นเพื่อน ๆ น้อง ๆ ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ และสนุกกับกิจกรรม

2) กิจกรรมกตัญญูหนูทำได้ ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มในการสะท้อนผลของกิจกรรม กล้าแสดงออกในด้านความคิดร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระหว่างดำเนินกิจกรรม เพื่อพัฒนาวิธีการดำเนินงานโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหารเข้าไปคลุกคลีในการดำเนินกิจกรรมด้วย

2.5.2 การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนตามกิจกรรมหลักที่ 2 สร้างพื้นฐานที่มั่นคง มีคุณธรรม ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยที่ส่งเสริมความสำเร็จของการดำเนินโครงการ ดังนี้

1) กิจกรรมเรียนรู้ธรรมะทุกวันศุกร์ ผู้เรียนมีความตั้งใจในการวางแผนร่วมกับครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปรับวิธีการให้หลากหลายมากขึ้น ภายใต้แนวคิดธรรมะอยู่รอบตัว ในส่วนกิจกรรมสวดมนต์นั่งสมาธิ ฟังธรรมและตอบปัญหาธรรมะ ได้นิมนต์พระอาจารย์ประจำตำบลมี 3 วัด และเจ้าหน้าที่จากวัฒนธรรมจังหวัด สับเปลี่ยนหมุนเวียน เพื่อปรับการเรียนธรรมะให้มีความหลากหลาย และสนุกสนานกับการร่วมกิจกรรม ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมั่นใจ กล้าสอบถามเมื่อมีข้อคำถามอย่างนอบน้อม

2) กิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิด สร้างคนดีสู่สังคม ผู้เรียนได้ร่วมกันกับครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม วางแผนเสนอแนะให้เกิดกิจกรรมแผนที่คนดี เพื่อส่งเสริมคนดีที่เป็นแบบอย่างในโรงเรียนและชุมชน ขยายผลความดีหลากหลายกิจกรรม มีความภาคภูมิใจเพราะสมาชิกในโรงเรียนต่างก็อยากเป็นคนในแผนที่ความดีเพิ่มขึ้น ผู้ปกครองสนับสนุนรางวัลลูกๆ ในแผนที่คนดีเกิดความภูมิใจขยายผลไปยังชุมชนในเขตบริการโรงเรียนและชุมชนบริเวณใกล้เคียง

2.5.3 การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนกิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยที่ส่งเสริมความสำเร็จของการดำเนินโครงการ ดังนี้

1) กิจกรรมพัฒนาทักษะและอาชีพ ผู้เรียนและครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมได้ร่วมกับคณะทำงาน จัดกิจกรรมเพื่อถอดบทเรียนในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ จึงใช้กระบวนการพัฒนาความสามารถในการจัดการชีวิตผ่านทักษะการทำงาน ด้วยการรู้จักสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องตามความคาดหวังของผู้ปกครอง และชุมชนที่ต้องการให้โรงเรียนพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข พร้อมกับช่วยเหลือเพื่อน ๆ ที่ร่วมกิจกรรมให้เกิดทักษะในการปฏิบัติงานตามกิจกรรมจนทำให้เพื่อนเกิดความสนุกและสนใจในกิจกรรมเพิ่มขึ้น

2) กิจกรรมอาชีพอะไรดี ชีวิตมีสุข ผู้เรียนร่วมกันจัดตลาดนัดอาชีพ โดยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นำเสนอกิจกรรมอย่างหลากหลาย ร่วมสะท้อนกิจกรรมการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อจัดลำดับอาชีพที่สนใจว่ามีคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพอย่างไรบ้าง ตลอดจนทั้งบอกข้อดีข้อเสียในอาชีพที่เลือก

2.5.4 การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนกิจกรรมหลักที่ 4 กิจกรรมหลักที่ 4 สร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยที่ส่งเสริมความสำเร็จของการดำเนินโครงการ ดังนี้

1) กิจกรรมโครงการคุณธรรม สร้างสรรค์พลเมืองดี ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการคิดค้นวิธีหรือแนวทางที่ควรยึดถือปฏิบัติให้เพิ่มมากขึ้น ร่วมร้อยเรียงและพยายามให้เกิดขึ้นเป็นวัฒนธรรมที่ดำรงประจำ พร้อมให้สมาชิกกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงการทุกคน แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่อการพัฒนาตนเอง หรือความประทับใจต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้ระหว่างการดำเนินการโครงการ แล้วก็ประเมินและวิจารณ์โดยผู้อื่น แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ คำวิจารณ์ และ ข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์และพระสงฆ์ที่ปรึกษาโครงการ บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง เพื่อนผู้เรียนคนอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม ตลอดทั้งคนในชุมชน

2) กิจกรรมอาสาสมัครนักรบแก้ปัญหาประโยชน์ ผู้เรียนมีความสนใจที่จะต่อยอดกิจกรรม การสร้างจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ให้เป็นความรับผิดชอบในตนเอง ผ่านกิจกรรมกระจกสะท้อนความคิดผลิตพลังสร้างสรรค์ความดี เพื่อสะท้อนจิตสำนึกกับการการทำประโยชน์ต่อสังคมในเชิงพฤติกรรมถ้าทำแล้วจะส่งผลดีต่อตนเอง ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และทั่วโลก เป็นเส้นใยในน้ำใจไมตรีทำให้โลกนี้น่าอยู่มากขึ้น

จากการดำเนินงานอย่างเป็นระบบของกระบวนการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย ได้แก่ การสร้างความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มและเป็นผู้นำ สร้างทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม มีความยืดหยุ่นและการปรับตัว สร้างผลิตภาพและภาวะรับผิดชอบ และการสร้างภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยอาศัยความร่วมมือจาก คณะกรรมการสถานศึกษา ภาศึเครือข่าย ผู้ปกครอง คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อให้เกิดผลสำเร็จโดยตรงต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้ มีความรอบคอบในการใช้ชีวิตมากขึ้น สังเกตจากอุบัติเหตุในโรงเรียนลดน้อยลง รับผิดชอบและอดทนต่องานได้ดีขึ้น มีความอ่อนโยน พุดจาดีขึ้น รู้จักออมเงิน รู้จักแก้ปัญหาจากเรื่องต่าง ๆ ที่เผชิญ ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจ และสำเร็จ มีความสนใจและมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพ สามารถนำการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรสู่การปฏิบัติตนใน ชีวิตประจำวัน นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีค่านิยมหลักของคนไทย ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพนำไปสู่การเป็นคนดี เก่ง มีความสุข และมีทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับ

สังคมโลกได้อย่างปกติสุขถือเป็นความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

ขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

ผู้รายงาน

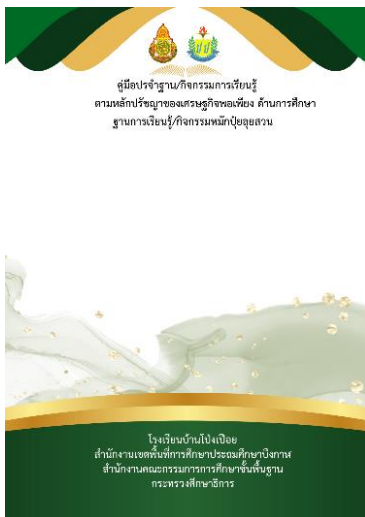
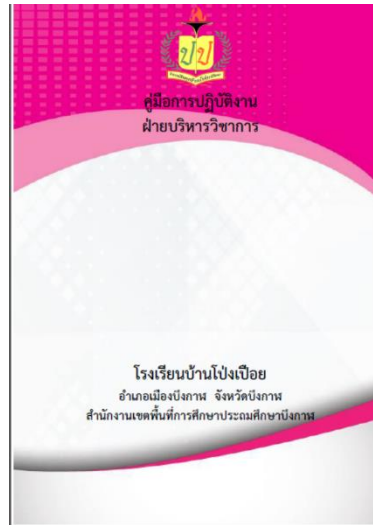
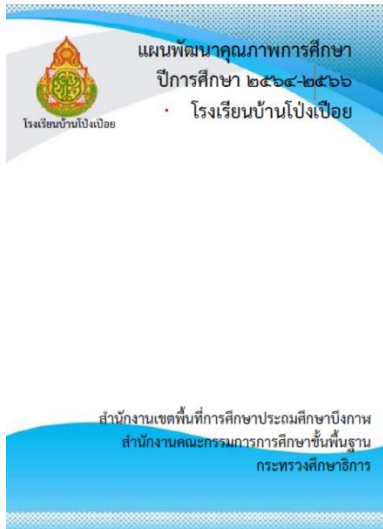
(นางเทพิน เศรษฐบดี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

ภาคผนวก

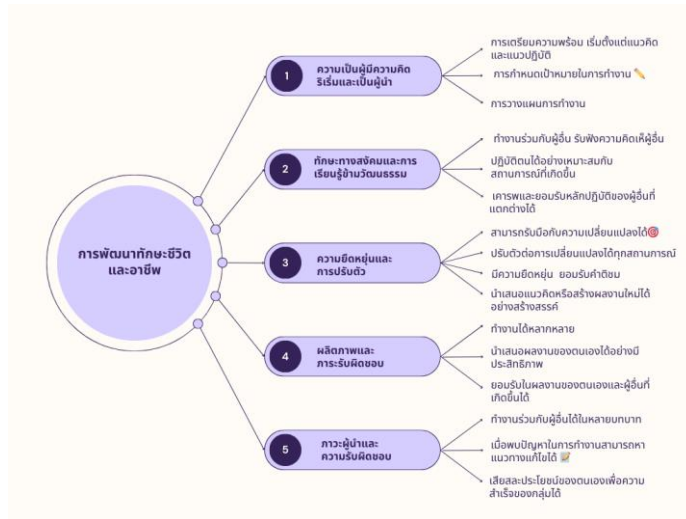
- ด้าน
- การบริหารจัดการโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย การศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ตลอดปีการศึกษา (ปี 2564) ให้เห็นถึง แนวคิดและวิธีการที่สอดคล้องต่อสภาพปัญหาและบริบทของสถานศึกษา
 - การดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้าน การศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย อย่างมีประสิทธิภาพ
 - การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการโครงการพัฒนาทักษะชีวิต และอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย
 - การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานส่งผลต่อ ประสิทธิภาพ
- โรงเรียน บ้านโป่งเปือย
- การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของ
- ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระ บรม
- ราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

1. การบริหารจัดการโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย ตลอดปีการศึกษา (ปี 2564) ให้เห็นถึงแนวคิดและวิธีการที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของสถานศึกษา

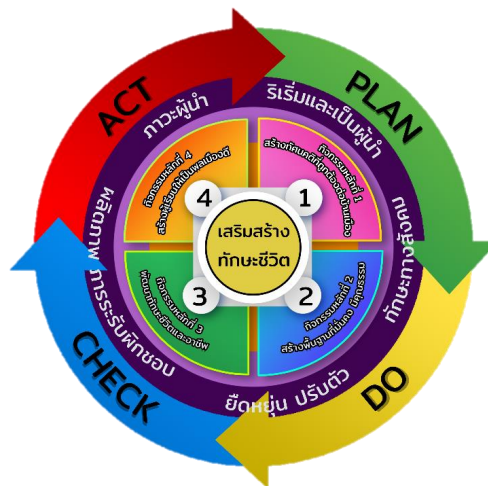

ชื่อโครงการ : คณะบริหารวิชาการ
 ศึกษานิเทศก์ : ศ.ดร.นงนุช
 วิทยากร : การแข่งขันกีฬาสีโรงเรียนบ้านโป่งเปือย
 คณะผู้จัดทำ : คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา
 ๑. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๕. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๖. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๗. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๘. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๙. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๑๐. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๑๑. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๑๒. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๑๓. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๑๔. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๑๕. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๑๖. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๑๗. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๑๘. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๑๙. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒๐. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒๑. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒๒. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒๓. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒๔. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒๕. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒๖. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒๗. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒๘. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๒๙. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓๐. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓๑. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓๒. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓๓. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓๔. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓๕. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓๖. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓๗. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓๘. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๓๙. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔๐. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔๑. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔๒. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔๓. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔๔. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔๕. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔๖. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔๗. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔๘. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๔๙. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล
 ๕๐. ครูสุภาวดี ศิริวัฒนกุล

สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย กรอบความคิด คู่มือในการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการ และแนวทางการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ

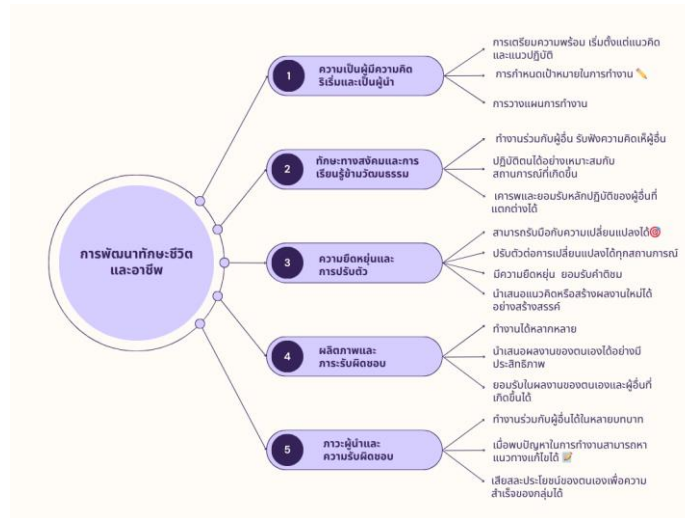

ภาพประกอบ 2 กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

สถานศึกษามีแนวทาง/รูปแบบการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของสถานศึกษาการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

2. ดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย อย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย
ด้านการศึกษาศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

กิจกรรมที่หลากหลายครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่มด้วยรูปแบบหรือวิธีการที่เหมาะสมส่งผลให้นักเรียน
มีการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ

- กิจกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

- กิจกรรมกตัญญูหนูทำได้ ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มในการสะท้อนผลของกิจกรรมกล้าแสดงออกในด้านความคิดร่วมกับผู้มีส่วน

- กิจกรรมกิจกรรมเรียนรู้ธรรมะทุกวันศุกร์

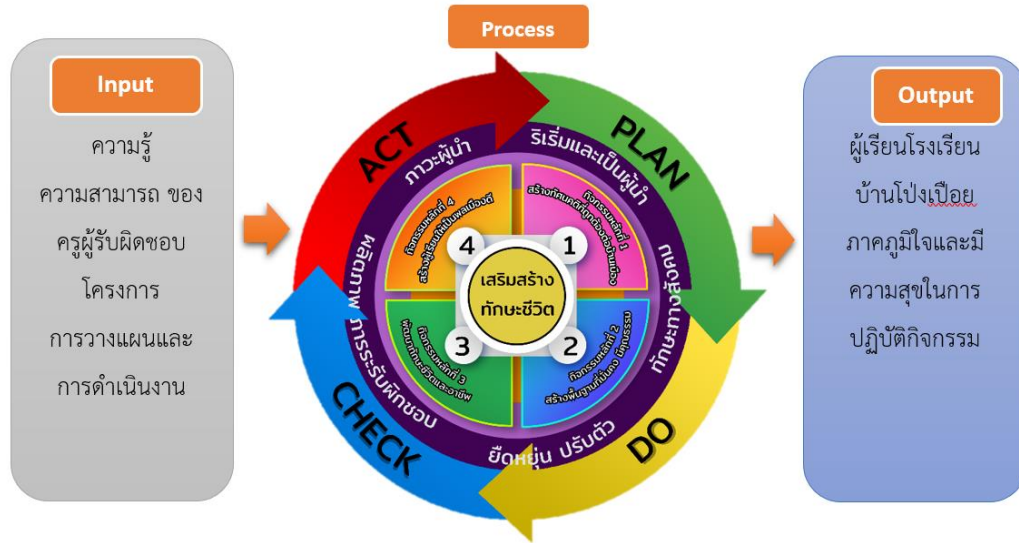
- กิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิด สร้างคนดีสู่สังคม

- กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ

กระบวนการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน

โรงเรียนบ้านโป่งเปือยได้มีการติดตาม ประเมินการดำเนินกิจกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีกิจกรรม/โครงการที่บูรณาการต่อการเรียนรู้ พัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหา

3. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ้านโป่งเปือย

สถานศึกษามีเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการ ส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน ช่วยเหลือ นักเรียนร่วมกับสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4 การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการ ดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวทางพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของ โรงเรียนบ้านโป่งเปือย

- ด้านผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการจัดประชุมเพื่อหาแนวทางในการ ดำเนินกิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินโครงการ

- ด้านภาคีเครือข่าย ช่วยส่งเสริมการจัดอบรมให้ความรู้ในทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ สนับสนุน ของรางวัลให้กับทางโรงเรียน

โรงเรียนบ้านโป่งเปือย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ฉ

รายงานข้อมูลรางวัลดีเด่นที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนว
พระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

รายงานข้อมูลรางวัลดีเด่นที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพตามแนว
พระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของโรงเรียนบ้านโป่งเปือย

ที่	ชื่อ-สกุล	ชื่อรางวัล	หน่วยงาน/ระดับ
1	นายชุมพล แสงปัญญา	ผู้ฝึกสอนกรีฑา ได้รับรางวัลชนะเลิศ ชนิดกีฬา กรีฑา วิ่ง 100 เมตร รุ่นอายุไม่เกิน 14 ปี ชาย การแข่งขันกีฬาชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	จังหวัดบึงกาฬ ร่วมกับ สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดบึงกาฬ
		ผู้ฝึกสอนกรีฑา ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ชนิดกีฬา กรีฑา วิ่ง 400 เมตร รุ่นอายุไม่เกิน 14 ปี ชาย การแข่งขันกีฬาชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย จังหวัดบึงกาฬ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	จังหวัดบึงกาฬ ร่วมกับ สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดบึงกาฬ
2	นางสาวน้ำฝน พลเยี่ยม	ได้เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันประกวดวาดภาพ ช้อช้อ วิถีวิถีวิถีไทย (ประถมศึกษาตอนปลาย) เนื่องในงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ส่วนภูมิภาค	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
3	นางดาหวัน มูลเมือง	ได้เข้าร่วมการประชุมสร้างความเข้าใจ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2564 รูปแบบออนไลน์	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
4	นายพรพล คิอินธิ	ได้รับเกียรติบัตรการผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ รูปแบบออนไลน์ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
5	น.ส.จุฑารัตน์ กสิมสิน	ได้รับเกียรติบัตรการผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการในรูปแบบออนไลน์ การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลเพื่อการจัดการศึกษาทางไกล	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ที่	ชื่อ-สกุล	ชื่อรางวัล	หน่วยงาน/ระดับ
		ผ่านเทคโนโลยี และการประยุกต์ใช้ Google Workspace เพื่อการเรียนการสอน	
6	นางนงพร พรนิคม	ได้เข้าร่วมการประชุมสร้างความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2564 รูปแบบออนไลน์	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
		ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติรางวัล "ครูดีศรีบึงกาฬ"	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
7	นายฤตวรธรณ์ คำมุงคุณ	ได้รับเกียรติบัตรการผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ สำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
8	นายบารมี อินทรีย์	ได้รับเกียรติบัตรการเข้าร่วมการประชุมสร้างความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2564 รูปแบบออนไลน์	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
9	นางวิไลวรรณ ชัยชาติ	ได้รับเกียรติบัตรการเข้าร่วมอบรมออนไลน์ หลักสูตร "การยกระดับสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่แรงงานทักษะสูง ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร CLT"	ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร่วมกับ บริษัท อักษร เอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ที่	ชื่อ-สกุล	ชื่อรางวัล	หน่วยงาน/ระดับ
10	น.ส.นุจรี บุตรนอย	ได้รับเกียรติบัตรการเข้าร่วมการประชุมสร้างความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2564 รูปแบบออนไลน์	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
11	นางวารุณี ทรัพย์พงษ์	ได้รับเกียรติบัตรการผ่านการอบรมหลักสูตรหลักสูตรที่ 2 : กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนและการจัดประชุมออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพในยุค NEXT Normal	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
12	น.ส.อัญชลี คงสมบัติ	ได้รับเกียรติบัตรการผ่านการอบรมหลักสูตรหลักสูตรที่ 2 : กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนและการจัดประชุมออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพในยุค NEXT Normal	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
13	นายเอกจิตต์ ม่วงสะอาด	ได้รับเกียรติบัตรการผ่านการทดสอบวัดความรู้เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เนื่องใน "วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ ประจำปี 2564"	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1
14	น.ส.วลิดา วิเศษศรี	ได้รับเกียรติบัตรการเข้าร่วมประชุมทางไกล เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ COVID - 19” และผ่านการทดสอบร้อยละ 100	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
15	น.ส.ธวานันท์ แสงศรี	ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับที่ 1 ระดับอนุบาล โครงการประเมินห้องเรียนคุณภาพ	โรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว
16	นางเสาวลักษณ์ ศรีจันทร์หอม	ครูผู้แต่งกายดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2563 ขอให้ประสบความสำเร็จ และรักษาเกียรติประวัติที่ดีนี้ไว้ตลอดไป	โรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว

ที่	ชื่อ-สกุล	ชื่อรางวัล	หน่วยงาน/ระดับ
17	นางสาวสรรณีภา ภูคะณร	ได้รับเกียรติบัตรการผ่านการทำแบบทดสอบผ่านระบบออนไลน์ โดยคิดเป็นร้อยละ 100 แบบทดสอบ การรู้เท่าทันสื่อ โครงการส่งเสริมการพัฒนาและเพิ่มความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน "คนทันสื่อ" ระดับภูมิภาค โครงการละอ่อนสอนสื่อ โรงเรียนสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาร่วมกับโรงเรียนสันกำแพง
18	นายวิชกร ไชโยธา	ได้รับเกียรติบัตรการผ่านเกณฑ์ คัดลายมือตามแบบกระทรวงศึกษาธิการ กิจกรรมลายมืองาม ตามแบบไทย	โรงเรียนบ้านโป่งเปี้ยว

ปี พ.ศ.	ที่	รายการ	ออกโดย/ระดับ
2564	1	เป็นโรงเรียนที่มีการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ดีเด่น มีผล การประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ความสามารถรวมทุกด้าน ระดับโรงเรียนสูงกว่าระดับประเทศ ต่อเนื่อง 3 ปี	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
	2	ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง การนิเทศภายในสถานศึกษา โครงการการพัฒนาการนิเทศการศึกษา ปีงบประมาณ 2564	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
	3	ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง ประเภทโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลาง ในการประเมินโรงเรียน การพัฒนา สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา จากวิถีทัศน์ ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
	4	ได้รับรางวัลชมเชยการประกวดนวัตกรรมสื่อสร้างสรรค์ ป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2564 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
	5	เป็นโรงเรียนที่มีพัฒนาการการประเมินความสามารถด้านการ อ่านของผู้เรียน (RT) ดีเด่น	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
	6	ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ยอดเยี่ยมโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านวิชาการ ยอดเยี่ยม โครงการประกวดหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่น ประสพผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ครั้งที่ 11 ปีการศึกษา 2564	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
	7	ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติรางวัล “ครูดีศรีบึงกาฬ” เนื่อง ในโอกาสวันครู 16 มกราคม 2564	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
	8	เป็นโรงเรียนที่มีผลการประเมินความสามารถด้านการอ่าน ของผู้เรียน (Reading Test : RT) ดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2564	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
	9	เป็นโรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test : NT) ดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2564	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ

ตัวอย่างภาพเกียรติบัตร ปี 2564

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และ บริษัท ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย) จำกัด

ขอมอบวุฒิบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

วารุณี ทรัพย์พงษ์

ได้ผ่านการอบรมหลักสูตร
หลักสูตรที่ 2 : กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนและการจัดประชุมออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพในยุค
NEXT Normal

ในวันที่ 11 กันยายน 2564 ระยะเวลา 3 ชั่วโมง

(นายอัมพร พิณะสา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร่วมกับ บริษัท อักษร เอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
ประกาศนียบัตรฉบับนี้ ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางวิไลวรรณ ชัยชาติ

ได้เข้าร่วมอบรมออนไลน์หลักสูตร
“การยกระดับสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับประถมศึกษาสู่แรงงานทักษะสูง
ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร CLT”

วันอาทิตย์ที่ 25 กรกฎาคม 2564 เวลา 09.00 – 16.00 น. (7 ชม.)
บริษัท อักษร เอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

มศ.ดร.วีระนันทน์ คำนิ่มวงศ์
ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นายชัยณรงค์ สิมปิกิตติสิน
กรรมการผู้จัดการ
บริษัท อักษร เอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

13/2564

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย
ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้แด่

นางสาวอรุณันท์ แสงศรี

ได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับที่ 1 ระดับอนุบาล โครงการประเมินห้องเรียนคุณภาพ
ประจำปีการศึกษา 2563

ขอให้ประสบความสำเร็จ สุข ความเจริญ และรักษาเกียรติประวัติที่ดีนี้ไว้ตลอดไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 29 เดือน มีนาคม พ.ศ.2564

(นายสมศักดิ์ พรนิคม) (นางเทพฝัน เทมวงษ์)

ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

มอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

เป็นโรงเรียนที่มีการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ดีเด่น

มีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ความสามารถรวมทุกด้าน ระดับโรงเรียนสูงกว่าระดับประเทศ ต่อเนื่อง ๓ ปี

ขอให้พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๔

(นายพลชัย ชุมปัญญา)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ขอมอบเกียรติบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

โรงเรียนบ้านโป่งเป็ย

ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง

ประเภทโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ในการประเมินโรงเรียน การพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา
จากอดีตถึงปัจจุบัน ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19)

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย งดดลบันดาลให้ท่านประสบความสำเร็จ ความเจริญ

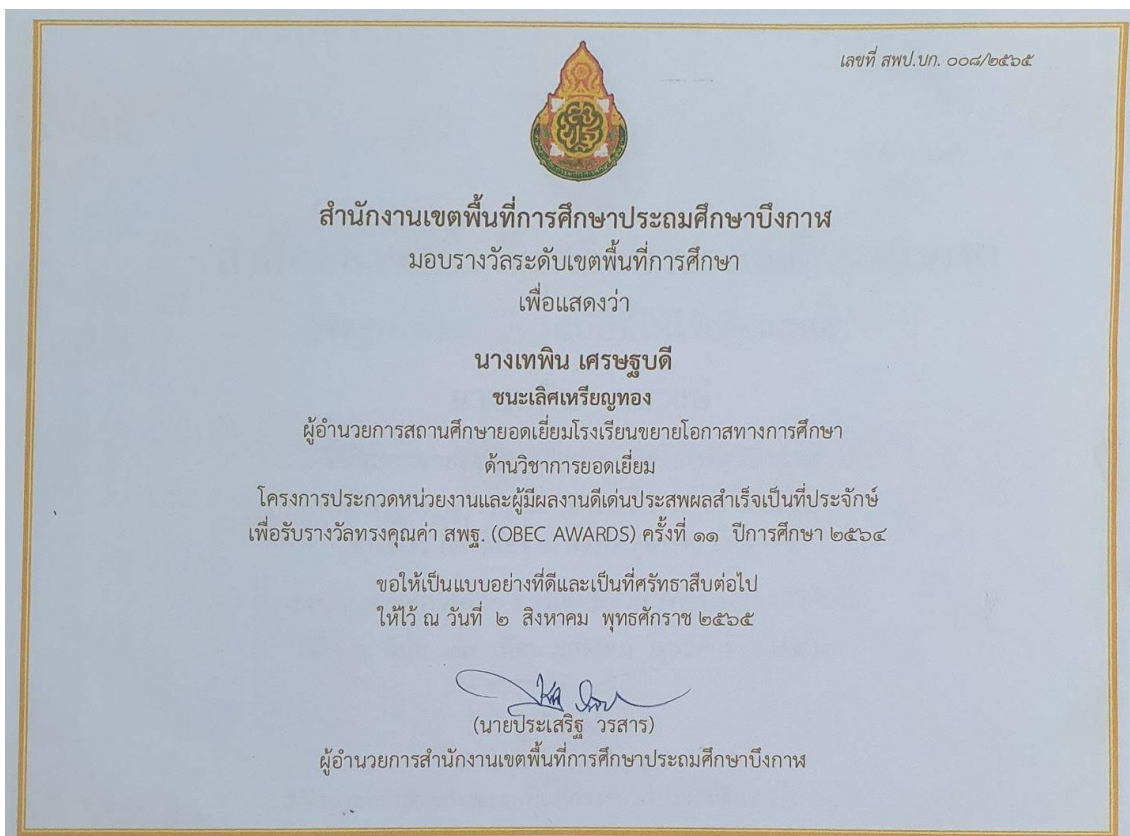
และเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติสืบไป

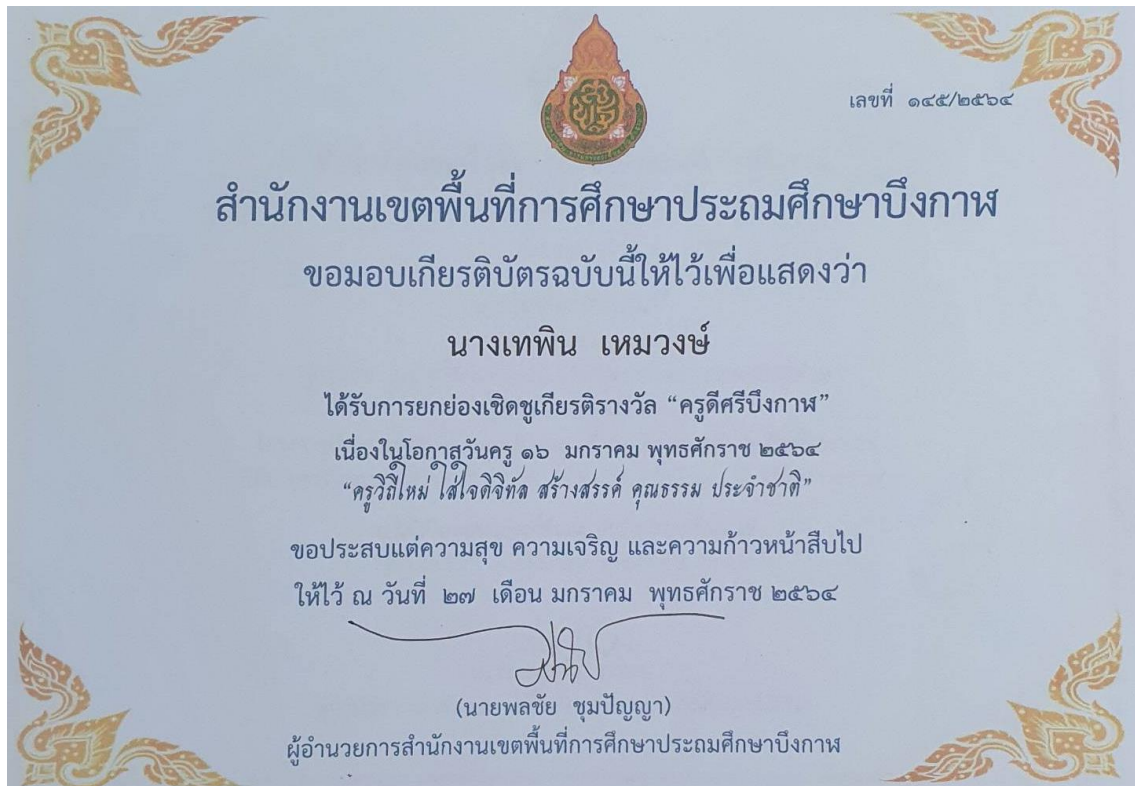
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔

(นายพลชัย ชุมปัญญา)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5):
September-October 2022, page 47-62, ISSN: 2774-0366
Website: <https://so07.tci-thajjo.org/index.php/IJSASR/index>
DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsasr.2022.38>

The Evaluation of Life and Career Skills Development Project According to the Royal Charter Educational of Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office

Tapin Setthabodee

Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office

E-mail: tapin1020@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5194-7275>

Received 17/09/2022
Revised 20/09/2022
Accepted 20/09/2022

Abstract: - From the context of Ban Pongpuey School as an educational opportunity expansion school, it must create and provide opportunities for all learners to acquire knowledge and skills in life subjects, to live in society through practical experience, to plan, and to make appropriate career choices. with yourself. Therefore, the researcher has conducted an assessment of the project for developing life and occupational skills according to the Ban Pongpuey School's guidelines for education to use the research results as a guideline for the development of education management, (1) To assess the life and occupation skills development project according to the Royal Charter of Education of Ban Pongpuey School, context appropriateness. (2) To assess the project to develop life skills and occupations according to the Royal Charter of Education of Ban Pongpuey School, the readiness of inputs. (3) To assess the project to develop life skills and careers according to the educational path of the Ban Pongpuey School, and the suitability of the process. (4) To assess the project to develop life skills and occupations according to the Royal Charter of Education of Ban Pongpuey School, the productivity and expansion of the project. All of which apply to the CIPPIest Model. The target audience used in the assessment is Ban Pongpuey School stakeholders: Group 1 in the academic year 2020 consisted of 1,142 teachers, students, parents of students, and basic education committees. The second group in the 2021 academic year consists of 1,024 teachers, students, parents, and basic education committees, including 2, 166 two-year academic years. Acquired by Purposive Sampling. The research process is divided into 3 phases: Phase 1: Pre-project evaluation by applying the contextual and input CIPPIest Model assessment model. Phase 2 Assessment during project implementation by applying the CIPPIest Model process evaluation model. Phase 3: Post-assessment is carried out by applying the CIPPIest Model evaluation model for productivity and scalability. There are ten assessment tools including The assessment form a 5 - level estimation scale of 4 editions. Four semi-structured interview forms, and a student behavior observation form. And one student behavior test form. For all instruments, content validity was between 0.60 - 1.00 and confidence was between 0.85 - 0.97. Qualitative data analysis by content analysis and quantitative data analysis using frequency distribution statistics, percentage mean, and standard deviation. The results showed that (1) Contextual assessment found that the overall average for the academic year 2020 was at a high level, and the academic year 2021 had the highest mean. (2) The process evaluation found that the overall average for the 2020 academic year was at a high level, the academic year 2021 had the highest average. (3) The productivity and extension assessment found that the overall average for the 2020 academic year was at a high level, the academic year 2021 had the highest average.

Keywords: Project Assessment Life and Career Skills: Educational Royal Charter: CIPPIest Model Assessment Model

Introduction

The Ministry of Education has adopted the Royal Patronage of Education to formulate a vision, mission, and strategy for the 3 years 2020-2022 that weights the use of external opportunities to mitigate internal weaknesses, which focuses on the creation of a management system that allows flexibility in working with various sectors related to education. Especially, the provincial and regional levels to be able to achieve the vision set that "The Ministry of Education has set up a system for learners to have knowledge, skills, have the right attitude towards the country, have a solid foundation of life, have morals Work is a professional and strong citizen". This is for the Ministry of Education's supervisory agency to implement policies to raise the quality of educational management by the Office of the Basic Education Commission. Therefore, there is a policy for educational institutions under the jurisdiction to have a strong student support system for students to receive care, support, protection, and protection in

[47]

Citation: Setthabodee, T., (2022). The Evaluation of Life and Career Skills Development Project According to the Royal Charter Educational of Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5), 47-62; DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsasr.2022.38>

International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5):
September-October 2022, page 47-62, ISSN: 2774-0366
Website: <https://so07.tci-thajjo.org/index.php/IJSASR/index>
DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsasr.2022.38>

all dimensions in a complete, appropriate, thorough, and timely manner both academic and life experiences can lead a career and live in society happily and safely (Office of the Basic Education Commission (2021: 1).

Ban Pongpuey School is a school expanding educational opportunities under the office of Bueng Kan Primary Educational Service Area. There are 7 villages in the school's service area, consisting of 1) Ban Huai Kok Tong 2) Ban Pong Puea 3) Ban Sam Samran 4) Ban Non-Si Thong 5.) Ban Nong Bua Ban 6) Ban Huai Sam Yot Thewakul and 7) Ban Nong Takai. Most of the parents were engaged in rubber plantation and general labor to measure the abilities and interests of students divided into 3 groups: (1) Academic interest group (2) Professional interest groups and (3) Sports group. Both the problem of living that most students have different lifestyles is that parents spend their time working at night, leaving the learners to sleep alone, Therefore, life problems arise due to the use of living judgment when facing or dealing with problems that arise in life. The effectiveness of the present society requires skills in adapting to the environment that will prepare learners to think creatively, have the knowledge and be able to adapt to life.

From the context of a school that is an educational opportunity extension school, it must create and provide opportunities for all learners to acquire knowledge and skills in life subjects, to live in society through practical experience, and to plan and decide on a career that is appropriate for them. Self in terms of learning skills to do. Therefore, I would like to bring the Royal Majesty's approach to education as the main idea and goal of developing life skills and careers for learners to become people in the new era who are knowledgeable about change, good people, and smart people who design their lives happily. Therefore, BanPongpueySchool's Life and Career Skills Development Project has been continuously established with activities throughout the academic year 2020-2021 to formulate activities for cultivating and developing life and career skills according to the Royal Charter of Education. Consistent with the research of Kamyos, W.(2021:10) that found that the results of the evaluation of the project of ethical development according to the Royal Patronage of Education of Ban Thung Community School (In Mee Pat) in terms of productivity, efficacy 1, had an attitude that Correct for the country, the Academic Year 2019 overall, Academic Year 2019, Overall Academic Year 2020, Overall Average is at a high level, Area 2 has a stable base of life - Morality, Academic Year 2019, overall is at a high level and Academic Year 2020 Overall Average Level 3 Employment-Occupation Academic Year 2019 Overall Average Academic Year 2020 Overall Average Level 4 Good Citizenship Academic year 2019 overall average is the high and Academic year 2020 overall average is high. It is also consistent with research by Promnara, K., Ekphet, C., & Jaroensuk, N. (2021: 10) that the results of the 21 st Century Life Skills and Occupational Skills Test. And applying the theory of sufficiency economy to use in daily life Overall, the students scored 60% higher after training than before training.

The implementation of the project needs to be assessed to reflect the effectiveness and efficiency of the project to provide information for planning, improving the results and developing the implementation to be effective and for the best benefit of teachers in management. Learning effectively as well as benefiting students is the most important goal in the development and implementation of educational activities. For this assessment, the researcher applied the CIPPIest Model assessment (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002: 66; Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 327; Buosonte, R., 2013: 23 - 24) is an assessment model that encompasses all elements of a rational and systematic assessment of a project, not focusing on a specific point of analysis, but rather on a continuous, informative assessment model to use the assessment results to be used as information in planning and improving operations, as well as developing into the school's policy further

Research objectives

1. To assess the project to develop life skills and occupations according to the Royal Charter of Education of Ban Pongpuey School, context appropriateness.
2. To assess the project to develop life skills and occupations according to the Royal Charter of Education of Ban Pongpuey School, the readiness of import factors.

[48]

Citation: Setthabodee, T., (2022). The Evaluation of Life and Career Skills Development Project According to the Royal Charter Educational of Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5), 47-62; DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsasr.2022.38>

3. To assess the project to develop life skills and occupations according to the educational path of Ban Pongpuey School, the suitability of the process

4. To assess the project of development of life and occupational skills according to the educational path of the Ban Pongpuey School, in terms of productivity and scalability of the project by applying the CIPPIest Model assessment model.

Research conceptual Framework

The study of Evaluation of the Life and Career Skills Development Project According to the Royal Charter Education of Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office, had a conceptual framework as follows;

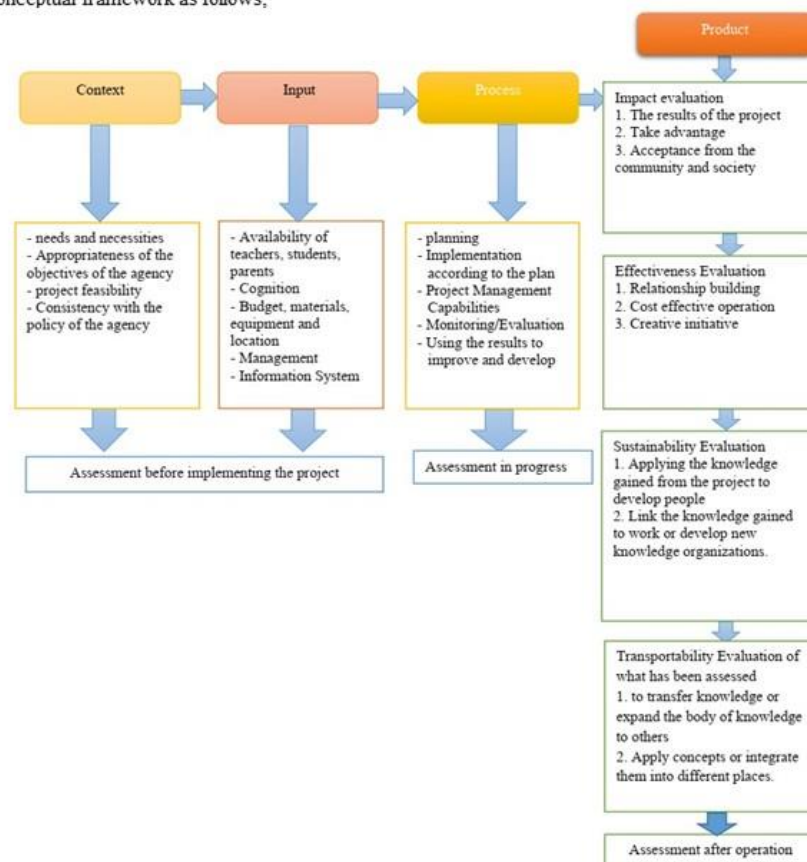

Figure 1: Conceptual framework for assessing life and occupational skills development project according to the royal charter of education at Ban Pongpuey School

[49]

International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5):
September-October 2022, page 47-62, ISSN: 2774-0366
Website: <https://so07.tci-thajjo.org/index.php/IJSASR/index>
DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsar.2022.38>

Methodology

This research has divided the process into 3 steps as follows:

Step 1 Determining the framework for the assessment of life and career skills development projects according to the Ban Pongpuey School's Guidelines for Education, Academic Year 2020

1. The researcher conducted the December 2019 Teachers Council meeting to analyze the project to assess the environment and preliminary factors. The aim was to decide the project objectives, to check the appropriateness of the project planning, and the feasibility of the project to be adopted. To implement the quality of the project as well as to examine the likelihood that the project will achieve its goals to address the problems of life skills and careers of students, the Ban Pongpuey School Life and Career Development Program has been developed. The scope of the project analysis consisted of three areas: 1) the suitability of the project to be assessed to analyze the problems and necessity of the project, the feasibility study for the project implementation, the readiness of the project management, the readiness of the resource support, especially the financial feasibility People, materials and management. 2) Analysis of return from project implementation. And 3) Study and anticipate the benefits or consequences of implementing the project both at the start of the project and during the project implementation.

2. The researcher conducted a meeting in January 2020 to explain the implementation of the Ban Pongpuey School's Education Development Project following the Royal Patronage of the Academic Year 2020 to the teachers together. Analyze and synthesize the assessment framework of the Ban Pongpuey School's Life and Career Skills Development Programme, using the CIPPIest Model for the academic year 2020. (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002: 66; Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 327; Buosonte, R., 2013: 23-24)

3. The researcher brought the project assessment framework for life skills development and occupation according to the Royal Patronage of Education of the Ban Pongpuey School, Academic Year 2020, to 5 experts to determine the IOC values, having a consistency index between 0.60 – 1.00 and carried out together with 3 teachers responsible for the project.

4. Researcher and faculty have planned to implement the tool, the number of 10 issues, bring the tool to the experts to check the content accuracy, the consistency index is between 0.60 - 1.00, and improve according to the advice of experts. Bring the tool to trial with schools to expand educational opportunities. 30 people under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office received the confidence of all tools between 0.85 - 0.97. The tool was then used to collect data and determine the assessment into 3 phases: Phase 1, Pre-Project Assessment, Phase 2, In-Project Assessment, and Phase 3, Post-Project Assessment.

Step 2 Assessment of Life Skills and Occupation Development Projects according to the Royal Charter of Thailand Ban Pongpuey School Education Academic Year 2020

1. The researcher and the teachers responsible for the project meeting explain the project objectives to all teachers and make a statement delegating the tasks of the activities to all teachers.

2. Teachers in charge of planning activities prepare materials and implement activities according to the specified time frame and coordinate assigning all teachers to participate in activities throughout the academic year 2020.

2.3. The researcher defines the method of conducting the assessment into 3 phases as follows; Phase I Pre-Implementation Assessment Contextual Assessment and Input Assessment Program 2020 by May 2020. Phase 2: On-going assessment of the Academic Year 2020 Process Assessment Program by June 2020–February 2021. Phase 3 Assessment after implementation of the 2020 Academic Year Assessment Program by February–March 2021.

Step 3 Assessment of the Ban Pongpuey School's Life and Career Skills Development Programme, Academic Year 2021

3.1 The researcher, the teacher in charge of the project, has improved additional activities and increased the budget material for the implementation of the project to develop life skills and careers according to the Ban Pongpuey School Education Guidelines for the academic year 2021 and assigned them to the responsible teachers. Implementation of 8 projects throughout the academic year 2021

[50]

Citation: Setthabodee, T., (2022). The Evaluation of Life and Career Skills Development Project According to the Royal Charter Educational of Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5), 47-62, DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsar.2022.38>

2. The investigator and two research assistants conducted the project assessment according to the same assessment framework and assessment tools as in step 2 throughout the 2021 academic year.
3. Use the data collected by the tools throughout the academic year 2021 to analyze the data and summarize the results to present the results of the data analysis of the academic year 2020 and the academic year 2021.

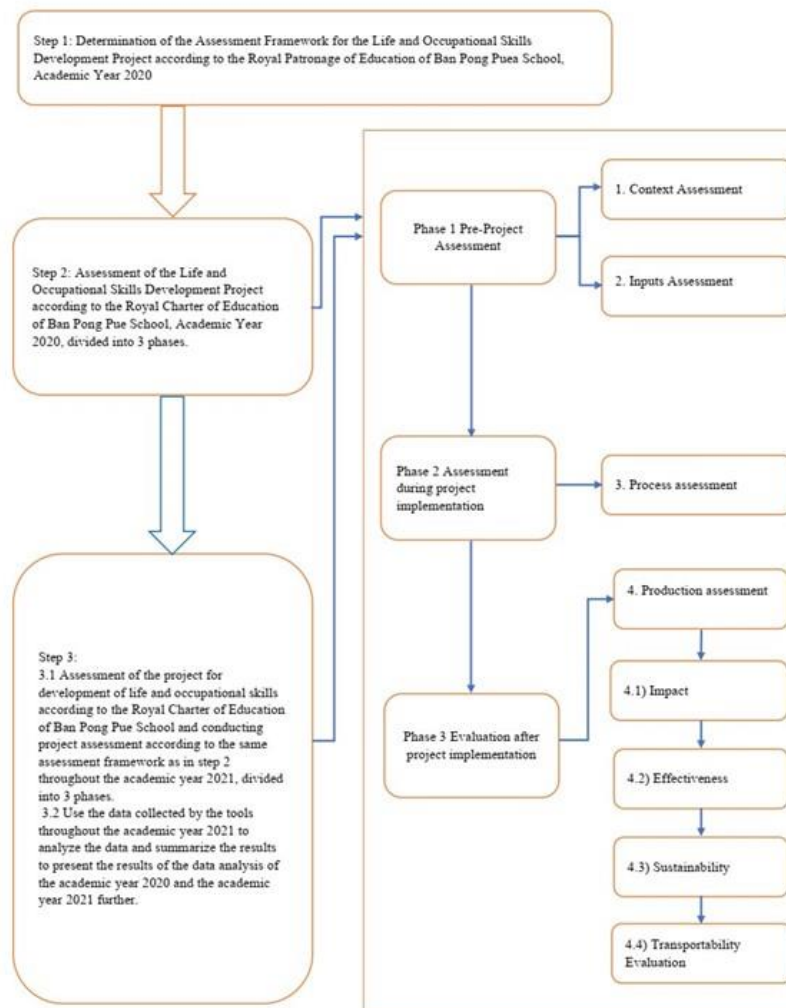

Figure 2: Research Process

[51]

Results

Therefore, the researcher would like to present a summary of the data analysis results as follows:

1. Project evaluation results in all aspects

Tables 1: means, standard deviations, and the level of assessment results of the Life and Career Skills Development Project according to the Ban Pongpuey School's Guidelines on Education by applying the CIPPIest Model in all aspects.

Assessment item	The academic year 2020			The academic year 2021		
	\bar{X}	S.D.	Meaning	\bar{X}	S.D.	Meaning
<i>Phase 1 Assessment results before implementing the project on imports</i>						
Context	4.12	0.44	High	4.58	0.50	Highest
Import factor	4.08	0.71	High	4.44	0.50	Highest
Total average	4.10	0.58	High	4.51	0.50	Highest
<i>Phase 2 Assessment results during the process of project implementation</i>						
Process	4.49	0.11	High	4.76	0.43	Highest
Total average	4.49	0.11	High	4.76	0.43	Highest
<i>Phase 3 evaluation results after implementing the productivity project</i>						
Effect	4.18	0.45	High	4.89	0.32	Highest
Effectiveness	4.31	0.09	High	4.64	0.22	Highest
Sustainability	4.21	0.22	High	4.54	0.28	Highest
Transportability	4.18	0.24	High	4.64	0.25	Highest
Total average	4.22	0.25	High	4.63	0.27	Highest
Average on all sides	4.27	0.31	High	4.63	0.40	Highest

From the table, it was found that the overall assessment results in the 2020 academic year were at a high level ($\bar{X} = 4.27$). The aspect with the highest mean was that the process side had a high mean ($\bar{X} = 4.49$, followed by the efficacy aspect with a high average level. ($\bar{X} = 4.31$), The aspect with the lowest average was that the inputs had a high average. ($\bar{X} = 4.08$). The 2021 academic year has the highest average level. ($\bar{X} = 4.63$). The aspect with the highest mean was the impact side with the highest mean. ($\bar{X} = 4.89$) followed by the process aspect with a high average level. ($\bar{X} = 4.76$) The aspect with the lowest average was that the inputs had a high average. ($\bar{X} = 4.44$) Therefore, it is considered that it has passed the assessment criteria.

2. Results of Phase 1 Assessment Pre-implementation of Ban Pongpuey School's Life and Career Skills Development Project by applying the CIPPIest Model Assessment Model on Context and Input Factors, Academic Year 2020–2021 Separated conclusions. It is divided into 2 aspects as follows:

1. Context found: The overall assessment results in the 2020 academic year were at a high level, considering each item, it was found that the item with the highest average was that the school formulated policies, programs, and activities appropriate to prepare. For the development of life and occupational skills according to the Royal Charter of Education, the average was at the highest level, the lowest mean was that the school determined volunteer activities suitable for the age of the students and Actually, the average was at a high level, the academic year 2021 overall was at the highest average when considering each item, it was found that the item with the highest average was that the school formulated policies, programs, and activities appropriately in The level of preparation for life and career skills development according to the Royal Charter of Education was at the highest average, while the lowest mean was that the school set the age-appropriate democratic activities in schools. of students and can practice with a high average level, so it is considered to pass the assessment criteria.

[52]

2.2 The inputs found: The overall assessment results in the 2020 academic year were at a high level, considering each item, it was found that the item with the highest average was the school providing a variety of learning resources to support skill development. The students' lives and occupations were averaged at a high level, with the lowest average being that the school allocated enough materials and equipment for implementing the project moderately averaged, and the academic year 2021 overall had a value. The average was at a high level, considering each item the highest mean was that the school provided a flexible curriculum according to the needs and interests of the students had the highest mean, the average was high. At the highest level, the item with the lowest mean is that the school arranges laboratories, equipment, and activity materials that are suitable and sufficient for students with a high average level, so it is considered to pass the assessment criteria.

3. The results of the Phase 2 assessment, the in-process assessment, showed that the overall assessment results in the 2020 academic year were at a high level, when considering each item, it was found that the item with the highest mean was the teacher. Prepare media content and equipment appropriate for the project activities, morality, creativity, and good citizens for students to practice with the highest average level, the lowest average is that teachers recruit speakers from outside. Appropriateness for training to enhance knowledge and experience for students was at a high level, the academic year 2021 overall was at the highest average, when considering each item, it was found that the item with the highest mean was the teacher. Prepare media content and equipment appropriate for the project activities, morality, creativity, and good citizens for students to practice with the highest average level, the lowest average is that teachers recruit speakers from outside. Appropriateness for training to enhance knowledge and experience for students is of a high average level, therefore it is considered to pass the assessment criteria.

4. Results of Phase 3 evaluation, post-operation assessment, productivity, and Transportability

1. Impact consists of 4 aspects: (1) Executives: In the academic year 2020, each item with the highest mean was executives overseeing, monitoring, and evaluating activities with a high level of enthusiasm, with the lowest mean being executives. Inspired opinions on other project activities have a high average, in the academic year 2021, each item found that the highest mean is that executives provide more opportunities for all parties to participate. Executive supervisors. Monitor and evaluate activities with enthusiasm and managers have a clear project assessment model with the highest average level, with the lowest average being the management sparked opinions on the implementation of project activities. Others were averaged at the highest level. (2) Teachers: In the academic year 2020, each item with the highest mean was that teachers were interested in and enthusiastic about student life skills development activities and had a high average, the item with the lowest mean was Teachers evaluated and participated in the improvement of students' activities and practice had a high average, Academic Year 2021 for each item, it was found that the item with the highest mean was the teacher's commitment and attention to the activities seriously. The average was at the highest level, and the item with the lowest mean was that teachers were at the highest average level for teachers' interest and enthusiasm for activities in the development of life and professional skills. (3) Students: In the academic year 2020, for each item, it was found that the item with the highest average was that students performed activities both inside and outside school, and students who persuaded others to participate in the activities had a high average, items with a mean. The lowest was that students were interested in participating in activities with a high average level, the academic year 2021 in each item found that the item with the highest mean was that students performed activities both inside and outside the school and students were proud and confident. The average level of activity happiness was at the highest level, the lowest mean was that the students were less interested in participating in the activities and the students persuaded others to participate in the activities were at the highest level. And (4) Parents: In the academic year 2020, in each item, it was found that the item with the highest mean was that the parents cooperated in evaluating students' behavior had a high mean, and the item with the lowest mean was those who Parents ready to support continuity and sustainability were at a high level, the academic year 2021 in each item found that the highest mean was that parents were ready to support continuity and sustainability. The mean was at the highest level, and the lowest mean was the parents who cooperated in evaluating the student's behavior with the highest mean, so it was considered to pass the assessment criteria.

[53]

2. Effectiveness is divided into 4 areas as follows:

1. The first aspect was the correct attitude towards the country in the academic year 2020. The overall average was at a high level, when considering each item, it was found that the item with the highest mean was that the students participated in democratic activities both in the classroom and in the extracurriculars. The average was at the highest level, the item with the lowest mean was that the students listened to others' opinions had a good leadership-follower with a high average, the Academic Year 2021 overall average was in At the highest level when considering item-by-item, it was found that the item with the highest average was that the students expressing pride and gratitude towards the monarchy had the highest average, the item with a low average. At most, the students who participated in religious activities that they respect had a high average level and therefore passed the assessment criteria.

2. The second aspect had a stable life foundation - morality for the 2020 academic year. The overall average was at a high level, when considering each item, it was found that the item with the highest average was that the students who had completed their homework had an average of The most, and the item with the lowest mean was that the students had polite manners and spoke sweetly with a high average, the academic year 2021 overall had the highest average, it was found that The highest mean was students who knew how to spend and save money consistently with the highest average level, the lowest mean was that students chose activities that made their parents feel comfortable and happy. Students were focused on studying and working. Successful students dare to take responsibility for their actions and students make decisions and choose useful work with a high average level and therefore pass the assessment criteria.

3. The third aspect, Employed-Occupational, Academic Year 2020 overall had a high average level, when considered individually, it was found that the item with the highest mean was that the students performed the activities with interest and accomplished and the students were able to lead the practice. Both in-curricular and extracurricular training to daily practice was at a high average, the lowest average was that students responsible for completing tasks had a high average, Academic Year 2021 pictures Overall, the average was at the highest level, when considering item-by-item, it was found that the item with the highest mean was that the student's commitment to learning in various occupations had the highest mean, the item valued The lowest average was that students were able to bring both curricular and extracurricular training into their daily practice.

4. The fourth aspect is being a good citizen in the academic year 2020. Overall, the average is at a high level, considering the item with the highest average, the students volunteered to work for others with voluntary physical and intellectual strength. The average is at the highest level, and the item with the lowest mean is that students persuade and advise others to follow local customs and cultures at a high level, the academic year 2021 overall is at a high level. At most, when considering item-by-case, it was found that the item with the highest mean was that the students volunteered to perform service when willingly had the highest mean, and the item with the lowest mean was that the students knew how to share. Property and other things that help solve problems or create happiness for others are average at a high level, so it is considered to pass the evaluation criteria.

3. Academic Year 2020 Sustainability The overall average was at a high level, considering the item with the highest mean, the school reported activities at least once per academic year with the stakeholders having an average. At the highest level, the item with the lowest average was that the teacher responsible for monthly improvement and correction activities every semester had a high average, the academic year 2021 overall had the highest average when considered individually. It was found that the problem with the highest mean was that the school organized activities continuously on the calendar throughout the school year. Teachers in charge of projects/activities were ready to cooperate with project implementation to lead to success. Teachers in charge of improvement and correction activities. Monthly activities every semester, project participants can continually develop ideas and knowledge gained from the project and students' interest in participating in the activities tends to increase with the highest average level. The lowest mean was teachers who were responsible for project/activity assessment activities every semester and academic year and teachers were able to

[54]

develop innovations based on prototype innovations. At a high level, it is considered to pass the assessment criteria.

4.4 The transmission for the 2020 academic year overall has a high average, when considering each item, it was found that the item with the highest average was the school publicizing the project to parents and the school building a network of life skills development. And occupation with the community was at a high average, the lowest mean was that the school building network of life skills development and career with other schools had a high average, the academic year 2021 overall. The mean was at the highest level, when considering item-by-item, it was found that teachers who participated in the knowledge-sharing project who had developed and exchanged knowledge with other teachers in the form of a professional community had an average. At the highest level, the item with the lowest average is that the school publicizes the project to parents with a high average level, so it is considered to pass the assessment criteria.

New knowledge

This research was synthesized as the new knowledge as follows;

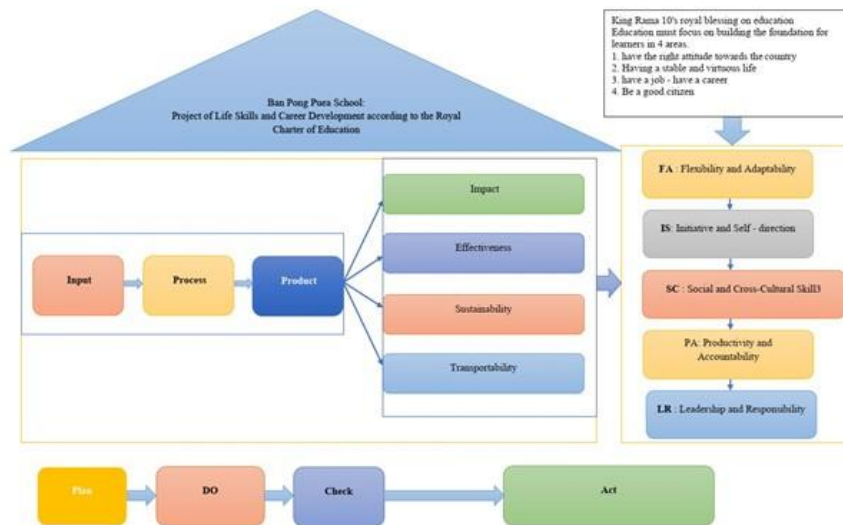

Figure 3 New knowledge

By adopting the CIPPIest Model Academic Year 2020 assessment model to assess the project within the school, it is effective to develop students' life skills in a school context, expanding educational opportunities by expecting students to gain knowledge and experience in both areas. Academic and life subjects can have a career and live in society happily and safely under the Royal Patronage of Education. Education must aim to build the foundations for learners in 4 areas which are: 1) having the right attitude towards the country, 2) having a stable and virtuous basis of life, 3) having a job and a career, and 4) being a good citizen, so teachers must be alert and prepared to manage to learn. To prepare students with the skills for living in a driven world through the implementation of project-based activities that integrate life and career skills. It has five components: 1) resilience and adaptability, 2) self-initiation

[55]

International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5):
September-October 2022, page 47-62, ISSN: 2774-0366
Website: <https://so07.tci-thajjo.org/index.php/IJSASR/index>
DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsar.2022.38>

and leadership, 3) social skills and cultural differences, 4) productivity and accountability, and 5) leadership. and responsibility is a component of the project's activity-based learning design.

Discussion

1. The overall assessment results in the academic year 2020 were at a high average level. The lowest mean was the input aspect, having a high average for the academic year 2021. The overall average was at the highest level. Down is the process side has the highest average, and the lowest mean is the input side has a high average. Consistent with the research of Promnara, K., Ekphet, C., & Jaroensuk, N. (2021:173), we have studied the project assessment on occupational skills management and life skills in the 21 st century at Ban Chalong School under the district office. A primary school study in Phuket found that 1) the overall project context assessment was at a high level 2) the overall project input assessment was at a high level 3) the assessment of The overall project process was appropriate at the highest level, and 4) the project's productivity assessment resulted in the assessment of the 21 st-century vocational skills test and the application of the sufficiency economy theory in the project. daily life. Overall, the students got 60.00 percent higher scores after training than before training, overall satisfaction with the project was at a high level, And when compared to the judging criteria, it is considered to have passed all 4 criteria. Projects on occupational skills and life skills in the 21 st century should be carried out at Baan Chalong School under the Phuket Provincial Primary Education Service Area Office. And also Taewpho, I.(20 20: 132) assessed the project: The King's Science Project to develop a learning center according to the philosophy of Sufficiency Economy of Wat Rai Khing School (Soonthorn Uthit). Overall, it was at a high level when Considering each aspect, it was found that it was at a high level in all aspects. The arithmetic mean was ranked from highest to lowest as follows: context, process, input, and output.

2. Results of Phase 1 Assessment Pre-implementation of BanPongpueySchool's Life and Career Skills Development Project by applying the CIPPIest Model Assessment Model on Context and Input Factors, Academic Year 2020–2021 Separated conclusions. It is divided into 2 aspects as follows:

1. Context: It was found that the overall assessment results in the 2020 academic year were at a high average level. Considering each item, it was found that the item with the highest average was that the school formulated policies, programs, and activities appropriate to prepare for Life and occupational skills development according to the Royal Charter of Education was averaged at the highest level. The lowest mean was that the school set the volunteer service activities appropriate to the age of the students and was able to perform. The average was at a moderate level for the academic year 2021. The overall average was at the highest level when considering each item. It was found that the item with the highest mean was that the school formulated policies, programs, and activities appropriate to prepare. To develop life skills and careers according to the Royal Charter of Education, the average is at the highest level. The lowest mean is that the school determines democratic activities in schools that are appropriate for the age of the students and can be implemented. Actually, there is a high-level average. Consistent with the research of Srimahawaro, K. (2014:95-100), a study of the assessment of the Family Participation Project in Bringing the Philosophy of Sufficiency Economy at Ban Sra Bua School found that the overall assessment was at a high level in each aspect. In terms of the overall environment, the assessment results were appropriate at a high level, for the input factors, the assessment results were at a high level, the process results were assessed at a high level, and the results of the test results were mostly at a good level. The understanding of the sufficiency economy was at a high level and the satisfaction with the project was at a high level. As for the impact, it had a positive impact on students, teachers and parents, and the community at a high level. The effectiveness was at a high level and the knowledge transfer aspect of the project was at a high level. And also under Phuakpiboon, T.(2019:96) assessed the project "Bee. Learn to save" of Mathayomsuksa 5 students at Kabinwittaya School and found that the context aspect of the assessment results of the school administrators and teachers found that they were consistent at the highest level, in order of average score from highest to lowest, the top 3 were the project objectives consistent with the educational policy,

[56]

Citation: Setthabodee, T., (2022). The Evaluation of Life and Career Skills Development Project According to the Royal Charter Educational of Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5), 47-62; DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsar.2022.38>

project objectives consistent with the current situation, and the implementation of each activity was consistent.

2.2 Input Factors: It was found that the overall assessment results in the 2020 academic year were at a high level. Considering each item, it was found that the item with the highest average was the school providing a variety of learning resources to support life skills development. And the students' occupations were averaged at a high level. The lowest mean was that the school allocated enough materials, equipment, and tools used in the implementation of the project at a moderate level in the academic year 2021. The overall value was The average was at a high level when considering each item, it was found that the highest mean was the school providing a flexible curriculum according to the needs and interests of the students, with the highest average, followed by the school. Prepare appropriate courses, focusing on life skills development activities and careers according to the Royal Charter of Education both inside and outside the classroom with the highest average level. suitable and sufficient for students with a high average level. Consistent with the research of Jongkong, K. (2014:107) that evaluated activities based on the Sufficiency Economy Philosophy of Mae Sai Prasit School, Office of the Secondary Education Service Area 36, found that the assessment of activities according to the Sufficiency Economy Philosophy of Mae Sai School The efficiency of the Secondary Education Service Area Office 36 in terms of overall import factors was at a high level. And Phuakpiboon, T. (2019:99) found that in the input aspect, the assessment results of educational institution administrators and teachers were found to be adequate and appropriate at the highest level. Adequate and appropriate at a high level, in order of average score from highest to lowest, the top 3 are the duration of the project is appropriate, the number of personnel who operate the project is suitable enough for the project, the location used for the project is appropriate, the teacher in charge of project activities has appropriate and sufficient knowledge, interests, and abilities, and project management is appropriate.

3. The results of the Phase 2 assessment, the in-process assessment, showed that the overall assessment results in the 2020 academic year were at a high level when considering each item. The media content and equipment were prepared appropriately for the activities of the Good Citizen Project for the students to actually practice. The average was at the highest level. Knowledge and experience for students were at a high level in the academic year 2021. Overall, the average was at the highest level when considering each item. It was found that teachers provided content, media and equipment appropriate for the activities. The moral project to create good citizens for students to actually practice has a high average. The lowest average is teachers recruiting qualified external speakers to train and enhance knowledge and experience for valuable students as average at a high level. Consistent with the research of Sereewatana, W. (2012 : 209), it was found that the implementation of the School Development Policy towards International Standards was at a high level and the teaching and learning that were comparable to the international standards were at a high level, and should be able to exchange management knowledge both domestically and internationally. Phuakpiboon, T. (2019:99) Process (Process) The assessment results of the school administrators and teachers were found to be appropriate and effective at a high level. The student assessment results were at the highest level and the results The assessment of parents of students was at a high level, in order of average scores from highest to lowest, the top 3 were the activities that received cooperation from the relevant personnel, there was a meeting to plan the work of the operating committee, the students participated in Teacher activities have learning activities of the project focusing on students' skills in all aspects of measuring and evaluating learning management, implementing the learning management plan at every step and supervising the project implementation. under the prescribed procedures at every stage. Srimahawaro, K. (2014: 114) assessed the project of Family Joining in the Sufficiency Economy Philosophy of Ban Sra Bua School, the process evaluation results were at a high level.

4. Results of Phase 3 evaluation, post-operation assessment, productivity, and Transportability

1. 1 Impact consists of 4 aspects: (1) Executives: In the academic year 2020, each item with the highest mean was that the managers supervised, monitored, and assessed their activities with high averages. The opinions that sparked opinions on the implementation of other project activities were averaged at a high level in the academic year 2021. In each case, it was found that the highest mean

[57]

International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5):
September-October 2022, page 47-62, ISSN: 2774-0366
Website: <https://so07.tci-thajjo.org/index.php/IJSASR/index>
DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsasr.2022.38>

was that the executives had more opportunities for all parties to participate. The activity was monitored and evaluated with enthusiasm and managers obtained a clear project assessment model with the highest average level. Thus, the average is at the highest level. (2) Teachers: In the academic year 2020, each item with the highest mean was that teachers were interested in and actively engaged in student life and professional skills development activities had a high average. Assessment and co-editing students' activities and actions were averaged at a high level for the academic year 2021. In each item, it was found that the item with the highest mean was the teacher's commitment and attention to the activities average. At the highest level, with the lowest mean, teachers were at the highest mean for teachers' interest and enthusiasm for activities in the development of life and career skills. (3) Students: In the academic year 2020, for each item, the highest mean scores were found that students engaged in activities both inside and outside school, and students persuaded others to take part in the activities were at a high level with a low mean. Most of the students were interested in participating in activities with a high average for the academic year 2021. In each item, the item with the highest mean was that students performed activities both inside and outside school and students were proud and happy in school. The average of the activities was at the highest level, the lowest mean was that the students were less interested in participating in the activities and the students who persuaded others to participate in the activities were at the highest mean. (4) Parents: In the academic year 2020, in each item, it was found that the items with the highest mean were parents who cooperated in evaluating student behavior with a high average, while the lowest mean was parents. Ready to support continuity and sustainability has an average of a high level in the academic year 2021. In each case, it was found that the problem with the highest mean was that parents were ready to support continuity and sustainability was valuable. The mean was at the highest level. The lowest mean was that parents cooperated in evaluating student behavior with the highest mean.

This research was corresponding to the research of Wittaya, P. (2014:97-100) has evaluated the pilot special classroom project at Chaturaphak Phiman Ratchadaphisek School, CIPPMODEL. The results showed that the product (Product) effect occurred with the project participants in terms of characteristics and abilities. according to the objectives of the project, the appropriateness is at a high level. And also in line with the research of Suksawat, S. (2017:124-129), has studied the assessment of the project of activities to enhance the self-sufficiency characteristics of students according to the guidelines for applying the Sufficiency Economy Philosophy to educational management in schools. The assessment results revealed that the assessment of students' self-sufficiency character-enhancing activities under the overall Sufficiency Economy Philosophy and the contextual steps in terms of production process factors was at a high level. The implementation of the Sufficiency Economy Philosophy in the educational management of the Ministry of Education requires that Kirimaspittayakom School operates so that the school has strictly implemented every step of the process, including using the principle of participation of the school committee, the parents' student network at all stages. The ongoing process, both joint meetings and direct participation in activities with schools, demonstrates such an approach that can be implemented effectively and efficiently.

4.2 Effectiveness is divided into 4 areas as follows:

The first aspect was the right attitude towards the country: in the 2020 academic year, the overall average was at a high level. When considering each item, it was found that the item with the highest mean was that the students participated in democratic activities both in the classroom and in extracurriculars. The lowest mean was for students who listened to others' opinions, had good leadership followers, and had a high average for the academic year 2021, the overall average was at the highest level. When considered item by item, it was found that the highest average was the students expressing pride and gratitude for the monarchy at the highest level. Students participating in their religious activities had a high average. Consistent with the research of Kamyos, W.(2021:10), it was found that the items with the highest mean were ranked as follows: students were proud of the national anthem and explained the meaning of the national anthem. Families according to ability and students who accepted the opinions of others had good leadership followers respectively, and in the Academic Year 2020, the overall average was at a high level. In order of following, students assisted in family activities

[58]

Citation: Setthabodee, T., (2022). The Evaluation of Life and Career Skills Development Project According to the Royal Charter Educational of Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5), 47-62; DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsasr.2022.38>

according to their abilities, followed by students who listened to the opinions of others and had good leadership followers. And also following Lamjai, P. (2014:25) summed up that the conduct and deeds of the supreme good person are instilled in the good character of the people, as well as the right mindset of the person who deserves such things to bring prosperity to oneself and others in general.

The second aspect had a solid foundation in life - morality: In the academic year 2020, the overall average was at a high level when considering each item. The item with the lowest mean was that the students had good manners, politeness, and pleasant speaking with a high mean for the academic year 2021. Overall, the average was at the highest level when considering each item. The highest average was among students who knew how to spend and save money consistently, with the highest average. The lowest mean was for students who chose activities that made their parents happy and focused on studying and completing their work. There was a high average of courage, taking responsibility for their own actions and making decisions, and choosing useful work. Consistent with research by Kamyos, W. (2021:10), it was found that the items with the highest averages were ranked as follows: students pay respects to their parents before going to and from school, followed by students who work hard to complete their homework, and students take responsibility. Teacher assignments, students obey their parents' instruction, and students are responsible for teacher assignments respectively, and in the academic year 2020, the overall average was at a high level when considering each item. In order of importance, students pay homage to their parents before going to and from school, and students help their friends and teachers when they have the opportunity to submit assignments on time. Consistent with the concepts and principles of the Ministry of Education (2017:40), morality is a stimulant for a sense of responsibility, a sense of inner peace, and behavior that must be cultivated to occur and be appropriate to the need. In Thai society, for the society to achieve order, beauty, peace, happiness, love, harmony, warmth, stability, and security in life.

The third aspect Employed-Occupational: Academic Year 2020 The overall average was at a very high level. Considering each item, it was found that the item with the highest mean was that students performed activities with interest and accomplished, and students were able to lead the practice. Both curriculum and extracurricular training to daily practice were averaged at a high level. The lowest mean was that students responsible for completing tasks had an average of a high level. Study 2021 overall had the highest mean. When considered individually, the item with the highest mean was that students had the highest average level of commitment to learning in different occupations. With the lowest average, students were able to bring both curricular and extracurricular training into their daily practice at a high level. Consistent with research by Kamyos, W. (2021:10), it was found that the items with the highest averages were as follows: students performed activities with interest and success, followed by students who were committed to learning in their careers. Performed with careful effort and happiness respectively and in the academic year 2020, the overall average was at a high level. When considering each item, the items with the highest mean were ranked as follows: students performed activities with interest and success followed by That is, students act with careful and happy effort, students have goals and interests in various careers, and students are responsible for completing tasks. And Chansawang, U. (2016) studied and promoted the morality and ethics of students of Ban Yan Ta Khao School in the academic year 2016 found that all aspects of desirable characteristics were at the highest level. When considering each aspect, it was found that the well-being and well-being activities according to the Sufficiency Economy Philosophy were at the highest level.

The fourth aspect was being a good citizen: in the academic year 2020. The overall average was at a high level. Considering each item, it was found that the item with the highest average was that students volunteered to work for others with voluntary physical and intellectual strength. The mean is at the highest level, with the lowest mean, and students persuading and recommending others to follow local customs and cultures are at a high mean for the academic year 2021. The overall average is at a high level. When considered on an item-by-case basis, it was found that the highest mean was that the students who volunteered for service when willingly had the opportunity had the highest mean. Property and other, and help solve problems or make others happy, are average at a high level. Consistent with research by Kamyos, W. (2021:10), it was found that the items with the highest averages were ranked

[59]

International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5):
September-October 2022, page 47-62, ISSN: 2774-0366
Website: <https://so07.tci-thajjo.org/index.php/IJSASR/index>
DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsasr.2022.38>

as follows: students dressed with respect and gratitude towards their benefactors, followed by students volunteering for service. When there is a willing opportunity and students know how to share belongings and other things and help solve problems or make others happy respectively and the 2020 academic year overall, the overall average is high when considered on a case-by-case basis. that the items with the highest averages are as follows: Students dress appropriately and have respect and gratitude for their patrons. Students are willing and able to help with the affairs of the school, community, and society. Students know how to share property and other things and help solve problems. or create happiness for others. And Noonraksa, W. (2013) assessed the project to develop morality, ethics, ethics and desirable characteristics of students at Wat Deem Chao School (Attaprachamukroh), Surat Thani Elementary Education Service Area Office, District 2, found that the results of the project implementation on productivity. On a large scale, students developed frugal and savings behaviors, benevolence, generosity, sacrifice, discipline, responsibility, honesty, diligence and patience, gratitude, and Thainess.

3. Academic Year 2020 Sustainability The overall average was at a high level. When considering the item with the highest mean, the school reported its activities at least once per school year to the stakeholders. The highest level with the lowest average was that the teachers responsible for monthly improvement and correction activities every semester had a high average for the academic year 2021. Overall, the average was at the highest level. When considering item-by-item, it was found that the item with the highest average was that the school organized activities continuously under the calendar throughout the school year, and the teachers in charge of the project/activity were ready to cooperate with the project to lead to further success. Activities for improvement and correction of activities every month, every semester, project participants can continuously develop ideas and knowledge gained from the project and students' interest in participating in the activities tends to increase with a high average. The lowest average was that teachers who were responsible for project/activity assessment activities every semester and school year and teachers who were able to develop innovations based on prototype innovations were at a high level. Consistent with research by Changbun, K. (2017) the results of the project to promote morality and ethics of students at Khun Yuam Wittaya School, Khun Yuam District, Mae Hong Son Province found that the performance was assessed both before the activity, during the activity and after the activity with a variety of monitoring tools. It was found that the school monitored the project by the head of each activity to report and present to the administrators by using the follow-up supervision form and meeting to summarize the results of project activities and improvement. The school uses the results of project assessments before, during, and after activities to analyze what needs to be developed and what needs to be improved for the best benefit of students. Consistent with research by Wittaya, P. (2014) Assessed the pilot special classroom project at Chaturaphak Phiman Ratchadaphisek School, CIPMODEL. The results showed that the results of the project participants in terms of characteristics and abilities according to the project objectives were appropriate at a high level. Concerning the self-sufficient pilot special classroom project, there was a high level of opinions about project management, and the information obtained would be useful to those involved in improving project management and other activities to be more efficient. More power, more shots. And in the academic year 2020, it was found that the item with the highest average was the teacher responsible for the activities to improve and correct the activities every month, every semester, the teacher responsible for the project/activity assessment activities every semester, and the school year, and the school administrators supervised, monitored and evaluated weekly and monthly. Every semester and every academic year, the school has brainstormed ideas on the preparation of inputs such as providing more modern materials, materials, and learning resources and developing teachers to have skills and processes for various activities. Active learning activities

4. The transmission for the academic year 2020 overall was at a high level. When considering each item, it was found that the items with the highest average were schools promoting parental awareness programs and schools building life skills development networks. and occupation with the community had a high average. The lowest average was that the school building network for life skills development and career with other schools had a high average for the academic year 2021.

[60]

Citation: Setthabodee, T., (2022). The Evaluation of Life and Career Skills Development Project According to the Royal Charter Educational of Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5), 47-62; DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsasr.2022.38>

International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5):
September-October 2022, page 47-62, ISSN: 2774-0366
Website: <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/IJSASR/index>
DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsar.2022.38>

The overall value was The average at the highest level when considering each item. It was found that the item with the highest mean was the teachers who participated in the project to share the knowledge they developed with other teachers in the form of a professional community. The average was at the highest level and the lowest mean was that the school public relations program for parents was at high level. It was consistent with Kamyos, W. (2021:17) found that in the academic year 2019-2020, the overall average for both academic years was at a high level. Considering each item, it was found that the schools published their results on the school's website, followed by the school assessment program, building a network of ethics and moral development. Together with the community and the school to publicize the project for parents to know, the school disseminates the results on the school's website, the school creates a network of moral and ethical development with the community, which may be due to public relations activities and sharing. Learned with the network including the level of the Jun 1 school group, the level of the educational area, and the prefecture level, and the network was planned at the affiliation level. And is also consistent with the concept of Wongwanich, S. (2015: 78) said that assessment is a growing science that enables effective planning and helps improve customer service (students) because the assessment of activities and transfer through networking and public relations enable projects. Get an analysis of every part of the project, any data or problem factors will be revised, reviewed, analyzed, and updated.

Recommendation

1. Project evaluation results recommendation

1. From this study, the opinions of the people who answered the questionnaire and the results of the Ban Pongpuey School Life Skills and Career Development Program according to the Royal Charter of Education of Ban Pongpuey School can be utilized in planning the implementation to be effective, clearly practicable, and serve as the basis for informing the school performance to improve and develop the project further.
2. The research results and driving guidelines should be applied from the evaluation of the model area development project, and the development of life skills and careers according to the royal charter of education in the area of Bueng Kan Province to develop or extend in other areas, and other.

2. Further research recommendation

1. Other projects should be assessed by applying the CIPPIest assessment model. Model to obtain complete information and use the results to plan, improve and develop the school project management process to be appropriate and effective.
2. There should be a study of best practices (Best Practices) of participating schools to bring such processes to exchange knowledge to gain knowledge in the implementation of various projects to improve the efficiency of the implementation system accordingly. Plan to develop an action plan for an educational institution
3. Projects should be assessed using other assessment models to obtain relevant information. Various for use in the development of project implementation to be more efficient and effective.

References

- Buosonte, R. (2013). CIPP and CIPIEST Evaluation Models: Mistaken and Precise Concepts of Applications. *Silpakorn Educational Research Journal*, 5 (2), 7-24
- Changbun, K. (2017). *Performance results monitoring of the Student's morality and ethics promoting project of Khun Yaum Wittaya School, Khunyaum District, Mae Hong Son Province*. Chiang Mai: Master of Education, Far Eastern University.
- Chansawang, U. (2016). *Assessment Report of the Moral and Ethical Development and Promotion Project of Students of Ban Yan Ta Khao School, Academic Year 2016*. Trang: Office of Trang Primary Educational Service Area 1.
- Jongkong, K. (2014). *Assessment of project activities according to the Sufficiency Economy Philosophy Mae Sai Prasit School, Secondary Education Service Area Office 36*. Surat Thani: Municipal School 5 Wasuntharaphiwat.

[61]

Citation: Setthabodee, T., (2022). The Evaluation of Life and Career Skills Development Project According to the Royal Charter Educational of Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR)*, 2 (5), 47-62; DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsar.2022.38>

International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR), 2 (5):
September-October 2022, page 47-62, ISSN: 2774-0366
Website: <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/IJSASR/index>
DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsar.2022.38>

- Kamyos, W. (2021). Evaluation of the Moral and Ethical Development Project according to the Royal Charter Education of Banthung Community School (Inme Upratrum). *Journal of UBRU Educational Review (Online)*, 1 (2), 1-19
- Lamjai, P. (2014). *Moral Development Model, Student Ethics, Secondary School*. Doctor of Philosophy thesis; University of Phayao.
- Ministry of Education. (2017). *Education Development Plan of the Ministry of Education No. 12 (2017-2021)*. Bangkok: Office of Policy and Strategy Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education.
- Nilphan, M. (2011). The Curriculum Evaluation on Doctor of Philosophy Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education Silpakorn University. *Veridian E-Journal, SU*, 4 (2), 248-262.
- Noonraksa, W. (2013). *Evaluation of Moral, Ethics and Desirable Character Development Project of Wat Deem Chao School Students (Attaprachamukroh)*. Surat Thani: Wat Doem Chao School (Attaprachamukroh), Surat Thani Primary Educational Service Area Office, District 2.
- Office of the Basic Education Commission. (2021). *Handbook for selecting a model teacher for integrated learning management in life skills for the year 2021*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission.
- Phuakpiboon, T. (2019). *Project evaluation report "Phueng...learning to protect" of Mathayomsuksa 5 students at Kabin Wittaya School*. Kabin Wittaya School: Office of Secondary Education Service Area 7
- Promnara, K., Ekphet, C., & Jaroensuk, N. (2021). The Project Evaluation of Career and Life Skills Management in the 21st Century Project of Banchalong School under The Primary Educational Service Area Office Phuket. *Rajapark Journal*, 15(41), 172-185
- Sereewatana, W. (2012). *A Systematic Evaluation of World-Class Standard School Project*. Doctor of Philosophy Thesis in Educational Administration, Graduate School, Khon Kaen University.
- Srimahawaro, K. (2014). *Assessment of the Family Project to Adopt Sufficiency Economy Philosophy at Ban Sra Bua School*. Nakhon Si Thammarat: Ban Sa Bua School
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A. J. (2007). *Evaluation theory, models, and applications*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Stufflebeam, Gulickson and Wingate. (2002). *The Spirit of Consuelo: An Evaluation of Ke Aka Hoona*. The Evaluation Center, Western Michigan University.
- Suksawat, S. (2017). *Assessment of the project to enhance students' character sufficiency under the guidelines for applying the Sufficiency Economy Philosophy to educational management in Khirimaspittayakom School educational institutions*. Sukhothai: Kirimaspittayakom School.
- Taewpho, I. (2020). *Project Evaluation: Sarpraracha Project for Learning Center Development Based on Philosophy of Sufficiency Economy of Wat Raiking (Suntornutis) School*. Master of Education Thesis (Educational Administration): Silpakorn University.
- Wittaya, P. (2014). *Evaluation of the Pilot of the Special Classroom Chatraphaipimavatchaapisek School Project by the CIPP MODEL*. Master of Education Thesis: Maha Sarakham Rajabhat University.
- Wongwanich, S. (2015). *Need-Based Research Assessment*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

[62]

Citation: Setthabodee, T., (2022). The Evaluation of Life and Career Skills Development Project According to the Royal Charter Educational of Ban Pongpuey School, Bueng Kan Primary Education Area Office. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews (IJSASR)*, 2 (5), 47-62; DOI: <https://doi.org/10.14456/ajsar.2022.38>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางเทพิน เศรษฐบุดี
วันเดือน ปี เกิด	27 ธันวาคม 2520
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	245 หมู่ 9 ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านโป่งเปือย ตำบลโป่งเปือย อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ รหัสไปรษณีย์ 38000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2543	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกภาษาไทย สถาบันราชภัฏเลย
พ.ศ. 2557	ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
พ.ศ. 2557	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
พ.ศ. 2565	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2546	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนเทศบาลศรีทรายมูล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2548	ครู โรงเรียนบ้านคลองเค็ม อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ
พ.ศ. 2553	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองจันทน์ อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ
พ.ศ. 2557	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคำไชยวาล อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ
พ.ศ. 2558	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ
พ.ศ. 2559	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโป่งเปือย
(ถึงปัจจุบัน)	อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ